

**אליה תולדות נתן נח איש צדיק
תמים היה בדורתו אתה אלוהים**

אנו עוזרא

ט אלה תולדות. כתו הקורות (ט) [כח] כתעכ
טה יلد יום (טשל' כז א) (ט) [כו]
ובטהו אלה תולדות יעקב (לטשה לו ב) (ט) [כז] :
איש צדיק במעשי (ט) תמים. בלבו (ט) [כח] ותמים
האר השם (ט) [בט] טפולי הבעל (ט) והיא
תמים (ט) [לו], וטעס בדורותיו (ט) בדורו בעת
הסבול, ובדורות שהוא אחריו (ט) [לאן] כי הוא

תְּ הָאֱלֹהִים הַתְּהִלֵּד נָחַ. וְכָרְבָּלָס כֹּוֹחַ חֹמֶל
לְתוֹמְכוֹ חֲכָלָס טִיחַ מַתְחֹזֶק וּמַהְלֵךְ בְּלָדָקוֹ
עוֹן. כָּלֶ' כְּבוֹד מַצְמָקָת לְהַבָּחָ וּלְצַעַדְלָ בְּלָדָן

כרני אור

[ב'ה] והרמב"ן ז"ל כתוב, ו Aharon נכוון כטעמי כי אין קולות
כהלוס תולדותיו, וופלא שפוך מאסמןו
טעמי ז' וכן סלבנ"ט ז"ל בכיהלו לפ' ויסכ' (למ"ע ז' ח')
כתוב טמה טפי' בגדודוניס הילך תולדות, הילך מקלחות
יעתולעות שלישו, הגה זה בכל טוח, ופי' נ"ג טזום
כמסמכו : [ב'ו] ושדר"ל כתוב, וח"ז תולדות קולות ומחרמות,
והם מלומד "כי לא תדע מה יכל יוס" (מצלי כ' ח') אין
וא לחיים בעמיהולעות תקלחות תולדות סחף, או תולדות
כהלום, הילך תולדות סימיס והוון, כהלו כזאת יולד בעמיהולעות
אנווליס ומתרביס כ'ו, וארצפ"כ גהית טוח כי ... נספור
תולדות בכתב מגיד נ"ג בעמיהולעות ובכורות :

[בז] והרישב"ם זיל וכן קרמץ זיל יפלטו גם בס פס צפוי
כמיטנו, ולכז' סחריך לנחל טהרה ותענפה ותענפה
בדעות כמו ברגיל כפי קלה תכritis למל דעה ותענפה לודקות,
בגדעות יהל נכוна, והוא נכונה, וכן חמוץ המכritis לדיין
במטץ ותמים נדליך פ"י, כמדותיו שם שקבעו המכritis
מידות קרי בעכלי דרכיס, (ווע"ה) ורעד פ"י תמים כמותכלות,
יכונתומך (נ"ט פ"ג) תמים טעלד מהול, וזה היל משבטה
מקளיס צוילדו כפוגס וכו': [כט] וכן כתוב הדריאן בסוף
במי תולריים יהלד זביה לדיין מתקבג טס כנויות כמאנט
כולדקס, וזה במאם כהאנט דלוין, וכן בזביה תמים נפל
תכוונה צלימת כלתי נוטה בענפו אל הדרליים כמנוגויס כני
בדול, ואלאג' כתוב לדיין יהלד על צלימות כמדות, "כני"
גס לדיין תהיון" (למטה כ ד) ונחאל טס וזה על צלימות
במי יהלד כצלימות, וגזרות זרכ"ת "תמס" ילוין טליינו פוד,
וממל כל הולח רע, ומ"כ טופל על פניאל פמי, ווילס
ה כלוי מוס, וככה כצנחתב על דרכי בטפע, ילוין שמיין
ונמייס כלוי מוס, וכאנכתב על מחלוקת כלב יולס ג"כ
חס לב, וזה סבוי נכח מיהוד, ולאפי שאותה הוה
מלו "אלל תמים פטלו" (דכל' לב ד) וכן "אלל תמים דרכו"
בצ' צולב כצחותים כל "צ'ס" ותמים, טס לפי פגאת
ותים צ'גט "צ'ס" נתקום תחיש, ותמים כנקוט צ'ס,
ה ס"כ, נ"ל ריב פ' ט, צומק מזואר ה פ"י י"כ)
ה, ודעת גלמצ'ן צ'ס יהלד זה רק על כלות בכי.
המלחו, וק' פ"י פלטס

121

א. סקורי רשיי : יח) תחומרנו ב' נט' ה' ט' הגדלת נילוי פ"ד . יט) תחומרנו בס' ה' ב' ב' . ב) תחומרה ה' נט' ה' חומרנו ב' נט' ו' וע"ז בס' פ"ל קת' ה' ד"ל פ"ל ה' ט' כב'יטיס . כא) תחומרן ה' נט' ה' ט' וכלהת ל' נחמה נ"ל פ"ל ומיוז כפ' מקריז'ו בס' .

אונקלום

ש אלין תולדת נח נח
 כבר נזאי שלים הוה

١٣

(ט) אלה תולדות נח גח איש צדיק. סוחיל
וְאָכִילוּ סַפֵּל בְּסֶבֶת כְּנֹחַ מֶלֶךְ לְדִיקָה
לְגָלְכָה יְחִי) לְיָחִיל לְמַדְךָ שְׁעִיקָּר תּוֹלְדוֹתִיכָּס אֶל
לְדִיקִיס מַעֲקִיס טוֹבִיס יְשָׁ) בְּדוֹרוֹתִיךְ יְסָ
מְלָכּוֹתִיכָו דּוֹלְסִיס חֹוטָו לְזָבָח כָּל סָקָן צְהִילוּ
סִינְבָּדְוָל לְדִיקִיס סִינְבָּדְוָל יְוָתָל. וַיַּסֵּד דּוֹלְסִיס
חוֹטוּ לְגָנְחָי לְפִי דּוֹלוּ סִינְבָּדְוָל לְדִיקָה וְהָלוּ סִינְבָּדְוָל
בְּרוּלוּ אֶל חָכְלָס לְאָהָרָן כִּיְהָמָכָבָלְלָס כָּבָדָס :

ישראל אדר

(נ) פ"י הקרוות סקרו כבדר למכלול וולריו, וכן פ"י כרד"ק וברלכ"ג וברדי"ה ורעים ומחוקוני: (נה) וכן פ"י בס מה' זיל' "ילד כמו תולדות יעקב", עניין קורות, וכן כי, ככל ש biome נולד תמקורת כליה, כי לא תלע מה יקלץ מקורות כסוס": (ט) כי הקורות הנס תולדות חיים, וכן פ"י רצוי זיל' בס: (ס) שהי' מעטי. נדלק ליפך חנשי דלו זקי חנשי חם וכ"כ רצוי (עמ' ז) ד"ה, "בדיקה במעטי בלילה המש" עכ"ל: (ס) והרטב"ז זיל' טען עלייו זה שכחיב, תמים חתה בדליך" (יחז' כח ט), ופי' טהיה וכחוי ואלה נדלקו לוגדיע טהור להנגול מן המכלול טהור לו עונש כלל, כי כו"ה תמים נדלק, ושיעין קרתי חור: (סב) שמלה תמים חינגה דביקת עט מלת נדיק להיות פירוטו נדיק גודל, רק מלת תמים בסבה למלת חי' ככלו חמל חי' נדיק, חי' תמים, כי נדיק כו"ה תואר בס, לר"ל חי' טיט נ"ד, ונחmis כו"ה תואר בס, ואמ' יכיה מלת תמים דנק למלת נדיק יכיה תמים תואר לתואר: (סג) כי טרטזו "תמים": (סד) ר"ל לגודל בס נארטו, כי מלחנו בס וישראל" טהור נ"כ מפעלי הכלל, וכיון חסר חות הכלל: (סה) פ"י טהור לשון רביס: (סו) אחר המכון, לפי טהיה נח נזרות רניס לדורך ימי' וככלום גמלו

כאות כלות, "ויליק כהמונתו ימי" (חוק ב-2) ומזה פנין כי גויתם שלט, "על סלימות הכלל", ומעטפתו ומטרתם זה. עלמו כשם מכוון ה' אל' מה ירו שתמו ופסח תחולל מגוף וב כל מוש רע, וכתוב כן על הקדשות טליתין נ' נספ' וזה לרכיש רפואי ולגו פניות לרשות, הכל כל מעתיו טהין כלעתו עיקדות ומחבב זיה, למדת סי' תס דלאן, ו' יולה על בטוב בגמור טהין בו רפואי כלל, כמה חזר לבב, (ז' ב' כ' ג' (לנכ'ז) ועיין יリיטות ז' (ח'ג ילייפט ט') ב' כספית טלהס; הכל לפי סבירותם סגולות כס' יט כלב' מ' עי' ז' טביה כמס דוגמאות זה: [לא] ובן כו' (החותמל כ' כלולותיו נטהש דלותה כדוג' הגען כלאו ואנו כ' קודם כמלו גם נ' נטל' .

סקורי רשי' : יח) תameron ב' נט הiot ט' מג'ת נל' פ'ז . יט) תameron סס הiot ב' . ב') תameron ה' נט הiot ב' תameron ב' נט הiot ו' וע'ין בס פ'ל' מ' פ'ל' קת ה' נ'ל' פ'ל' הiot ט' נ'ט'יט'ס . כא) תameron ה' נט הiot ס' ו'ל'ת ל' נ'מ'ה נ'ל' פ'ל' ו'ע'ין כפ'י' מ'ק'ר'ז'ו' ס' .

אונקלוס

בְּרוֹזִי בַּרְחָלְתָא דֵי
בְּלִיקְ נֶמֶן : יְ וְאֹלֵיד נֶתֶן
תְּלִתָּא בְּנִינִית שֵׁם יְתֵחָם
וַיְתֵי פֶתֶן : יְאָ וְאַתְּחַבְּלָת
אֲרֻעָא קְדָסִי וְאַתְּמַלְיאָת
אֲרֻעָא חְטוֹפִין : יְבָ וְחֹזָא
יְתֵי אֲרֻעָא וְהָא
אַתְּחַבְּלָת אֲרֻעָא חְבִילָא
בְּלָ בְּסָרָא אַנְשָׁיַת אַרְתָּה

רישוי

הַמְדָקָס הַתְּלִיךְ לְכָה. סְמָלָךְ נֶחָ לְצַעַל.
סְמָלָךְ גַּעַל עַגְדִּיךְ לְכָה. וְכָה וְסְמָלָךְ חָלָן
סְבִּיטָה כָּה לְסָן עַכְלָה הָלָה סְקוּיָה סְגָלָהָן
סְוַפְּכוּ לְכָה : (יְה) וְתְּשַׁחַת. לְסָן טְרוֹקָה כְּבָבָה
וְעַיָּה (סְיָה) טְרוֹקָה כִּי כְּצָמִית כָּל צָרָה לְמָלְכוֹ
וְעַיָּה) כָּמוֹ פָנִ תְּצִמְפָוָן : וְתְּמָלָא הָרָץ חָמָס.
גָּזָל (סְיָה סְגָלָהָן וּמָן כְּחָמָס אָסָל בְּכָפִיכָט) :
(יְבָ) כִּי הַשְׁחִיתָ בְּלִבְשָׂר. חָפִילָוּ כְּחָמָס חִיכָּה
לְאָאוֹתָרִים כִּי אֱלֹהִים בְּמָקוֹם חֹוה אִינְנוּ קְדָשָׁה (יְה) וְלְדוֹן
וְקַחְתָּ נִסְמָנִים בְּחֻקָּה (יְה) וְתָהָ שָׁאָמָרָוּ קְדָמָונִינוּ זַיְל (יְה) וְעַותָּה הַנִּתְיבָּה הַגְּטוּעָה (יְה) הַיְדָועָ נְכוֹן הוּא (יְה) וְמָה נְכַבֵּד
שָׁכָל חַי לֹא שָׁפָר דָרְךְ תּוֹלְדָתוֹ (יְה) וְעַותָּה הַנִּתְיבָּה הַגְּטוּעָה (יְה) וְמָה נְכַבֵּד

ידל אור

הַוְדָקָן גַּדְלָן, וְכָנִ פִי כְּרָלְכִינְגָּו וְגַרְלִיְהָיָה : (יְה) כִּי
הַמְגָדָל סִיחָה כְּצָמָת תְּרִילְזִי נֶחָ, וְכָס כְּולָיל חָתָת
חַרְפָּסְדָל נְסִיוֹתָן כָּן מָלָה סָנָה סְנִתִּים הַמְגָדָל
וְסִיחָה נֶחָ חָזָן תְּרִיבָה סָנָה, וְמָלוֹן עַד צָנָלָד הַגְּרָהָס
לְיִהְרָא לְיָלָן צָנִיס, וְכָל יְמִי נֶחָ תְּחַקְיָן סָנָה, וְהָנָה
חָיָה עַד סָכִיה אַגְּרָהָס כָּן יְתֵחָה סָנָה : (סְחָ) שְׁבָבוֹלָם
פִי, אַגְּטִי הַלְּרָן : (סְעָ) וּבְשִׁיטה רְהָבָוָה, וּטְעָם לְפִי
כְּהָלָהָיס כְּסָטָר כְּפִי מְחַבְּתָה הַלְּדָס, וְהָגָה נְלָכוֹ חָמָס,
וְהָגָה "וְיָהָמָס נְנוֹן צָכוֹ" (הָוָה בְּ(1) וְפִי, הָחָה, וְלָל
[לְדָר] וּבְגָן) "גַּהְמָס עַקְנִיכָן" (יְרָמִי, יְגָהָה), וְפִי, נְתָגָלוּ
וְסְוָרָכָס כְּלָסָתָהָס, וְכָנִ פִי, פָה סְנָחָגָנוּ מְעַזְיָהָס הַרְעָיָהָס
חָלָס לְפִי הַיְלָהָס וְכָעָנִין סְהִוָּה אַגְּסִי מְסִיחָה וְהַמְרִוָּה לְיִן
וְחַזְקוּנִי וְפִי, לְעֵנִי הַגְּלָהָס, לְפִי הַגְּדוֹלָהָס וּמְנָהָגָהָס
מְעַזְיָהָס : (עָבָד) וְכָנִ הַוְהָגָהָלָה כִּי כָוֹם מְהֻמָּהָס סְלִיחָהָס גְּמַחְקָהָס
וּטְעָם לְוָמָר הַהָלָהָס, כְּעָבָור הַתְּהִלָּהָס הַתְּכָלָהָס נֶהָ, וְכָל מְעַבָּה הַסָּס עַיִן, הַמְּרָגָלִים הָוָה, וְכָס גָּנוֹ לְוָה הַטּוֹד. כְּמַלְוָת
הַסָּס הַגְּנָנָה : (עָבָד) כִּי מְלָת הַמָּס כָּלָל כָּל מִיְּנִיעָל הַמְגָדָלָה לְזָקָל דָעַת הַלְּדָס, כָּנוֹן רְיוֹחוֹת הַלְּדָס וְכָהָלָהָה
גְּמַוְהָה כְּהָלָדָן הַכָּל כָּהָ סְלִין הַוְעָנָה נְדוּלָה הַיְמָנָה : (עָבָד) כִּי כְּפָהָה כָּל צָרָה לְתֵרָדוֹ, וְהָנְדָרָכִים סְדָעָתוֹ
צָל כָּל אָדָס מְכַרְיָהָתָן כָּמוֹ הַהָמָס, דָס, וּרְלָמָ, וְלִקְהָתָה נְסָות וּלְחָוָה כְּחָזָה, סְרָמָות הָלָה וּדְוּמָיָהָן כְּמַעַט נְסָעָות
צָקָל הַלְּדָתָה, וְהָס בְּרוֹכָה הַוְלָתָה הַמְטָהָהָה דָרְכִּים (עָבָד) בְּגָן, (סְגָלָרִין דָרְכִּים) הַמְרִרָה (סְיָה) הַמְרִרָה
רִי, יוֹהָגָן מְלָמֵד סְהָרָבָיוֹתָהָה נְכָמָה עַל הַיָּה וְהָיָה עַל נְהָמָה וְהָכָל עַל אָדָס, וְהָלָס עַל הַכָּלָה, וְיָס לְוָמָר כִּי כְּרָסָעָתָס כְּפָוָר
הַכָּמָה וְהַחִיא לְעַשְׂוֹת כִּי פְעָמִים. רְכָוֹת עַל סְהָרָבָיוֹתָהָה
הָלָס לְהַרְגִּיל מִקְלָת הַגְּנָה לְעַשְׂוֹת מְעַזְיָהָס סְלִין כְּתֻולְדָהָה : (עָבָד) וּבְשִׁיטה רְגָזָגָה, וּטְעָם לְתֵרָדוֹ
כְּהָלָס רְמָאָה קְדָמָוֹנִינוּ וְלָל סְהָלָן כָּל מְיָן לְסָכָב עַס מִין הַמְרָאָה : (עָבָד) פִי, צִינוּ גָס הַמְגָדָל הַטְּכָנָה סְהָה
מְגָנָל הַלְּחָסָה וּסְמָטוֹעָה טְמָה סְלִין כְּדָרָכָה, וְגַרְלִיךְ פִי דָרְכָה רְגָזָגָה "וְדַקְקָה נְהָצָה" (לְמַעַלָּה
כְּדָה) : (עָבָד) וּבְרָעָס הַזְּכָר, וְכָכָה מִין כְּטָלִינוּ מִינוּ, וְכָלָס כְּוֹה מְזָעָן מִן הַמְכָעָן : (עָבָד) בִּי מְעַנְּיָה
סְגָלָה

בראיית ו' נה

הַתְּהִלְלָהָנָה : יְ וַיּוֹלֶד נֶחָ שְׁלֹשָׁה
בְּנִים אֶת־שְׁמָם אֶת־תְּהָמָם וְאֶת־יְיִפְתָּחָה :
וְתְּשַׁחַת הָרָץ לְפִנֵּי הָאֱלֹהִים
וְתְּמָלָא הָרָץ חָמָס : יְוִירָא אֶלְהִים
אֶת־יְהָרָץ וְהַבָּה נִשְׁתָּחָתָה כִּי־
הַשְׁחִיתָת כָּל־בִּשְׁר אֶת־דָרְכָו עַל.

אבן עזרא

חיה עד שהיה אברם בן נינה (ט) ולכו
והסינן הוא ואברהם אבינו בן נינה כאשר מת
נה: יְאָ וְתְּשַׁחַת הָרָץ, השעם אנשי הארץ.
ובן "ארץ כי החטא לי" (יחוי יד ינו) "ובכל הארץ
באוי" (לטטה פא נו) (ט) ויאא כי טעם לפני
האלים בפרהסיא ואחרים אמרו כי השעם
שנשחטו בסתר ובדברים סוכסים שלא ידוע
בי אם השם (ט) ולנו, והקרוב אליו שהתורה
דברה בלשין בני אדם על דרך שיבינו השטעים
כעובד שיעשה עבירה לפני רבו ולא יראנו (ט)
והאותרים כי אלים במקום חוה איננו קדש (ט)
וקחת נס הנשים בחוקה (ט) ומזה שאמרו קדטונינו זיל (ט)
שבכל חי לא שפר דרך תולדתו (ט) ועתה הנטיב הנושא (ט) ועתה הנטיב הנטיב (ט)

קרני אור

[לב] וכן הוא (סְלָע פִּיחָה) מִן אֲצָבָל עַל פְּעָלָה בְּמִזְבֵּחָה
נְמָה מִמְּתָה כָּנָה מִזְבֵּחָה, וכן הַוְהָ (נְרִיכָה פָּסָה, וּסְ
סִיחָה כְּפָלָנָה כָּנָה מִזְבֵּחָה), וכן הַוְהָ (לְגָנְזָה מִזְבֵּחָה לְבָנָה
כִּילָן חָמָס כָּמָה בְּנָן מִלְסָד תְּחִנְמָה (לְדִילָה) כי כְּקָנָס
זָוִעָם קָוָות כְּלָדָם וּלְפִיו מְהֻמָּה בְּנָהָבָה יָעָל כָּלָן כְּכָל נְבָתָה
מי בְּלָאוֹ נְפִוָּתָה כְּמַתָּה, וּזְכָרָה מְלָאָס כְּיָסָל כְּגָלָן מְמָטָה
כְּרָמָה לִיְפָלָל מְצָבָת יְמִינָה כְּלָמָה חָמָס
וְלְהָיוֹת נְפִבָּת כָּלָן כְּגָרָבָה נְפִי (יְמִינָה) :
[לְדָר] וּבְגָן (סְגָלָה) קָמָה, נְרִיכָה פָּה (ט) גָּוָה וְלְהָמָס
וְסְוָרָכָס כְּלָסָתָהָס, וְכָנִ פִי, פָה סְנָחָגָנוּ מְעַזְיָהָס הַרְעָיָהָס
חָלָס לְפִי הַיְלָהָס וְכָעָנִין סְהִוָּה אַגְּסִי מְסִיחָה וְהַמְרִוָּה לְיִן
וְחַזְקוּנִי וְפִי, לְעֵנִי הַגְּלָהָס, לְפִי הַגְּדוֹלָהָס וּמְנָהָגָהָס
מְעַזְיָהָס : (עָבָד) וְכָנִ הַוְהָגָהָלָה כִּי כָוֹם מְהֻמָּהָס סְלִיחָהָס גְּמַחְקָהָס
וּטְעָם לְוָמָר הַהָלָהָס, כְּעָבָור הַתְּהִלָּהָס הַתְּכָלָהָס נֶהָ, וְכָל מְעַבָּה הַסָּס עַיִן, הַמְּרָגָלִים הָוָה, וְכָס גָּנוֹ לְוָה הַטּוֹד. כְּמַלְוָת
הַסָּס הַגְּנָנָה : (עָבָד) כִּי מְלָת הַמָּס כָּלָל כָּל מִיְּנִיעָל הַמְגָדָלָה לְזָקָל דָעַת הַלְּדָס, כָּנוֹן רְיוֹחוֹת הַלְּדָס וְכָהָלָהָה
גְּמַוְהָה כְּהָלָדָן הַכָּל כָּהָ סְלִין הַוְעָנָה נְדוּלָה הַיְמָנָה : (עָבָד) כִּי כְּפָהָה כָּל צָרָה לְתֵרָדוֹ, וְהָנְדָרָכִים סְדָעָתוֹ
צָל כָּל אָדָס מְכַרְיָהָתָן כָּמוֹ הַהָמָס, דָס, וּרְלָמָ, וְלִקְהָתָה נְסָות וּלְחָוָה כְּחָזָה, סְרָמָות הָלָה וּדְוּמָיָהָן כְּמַעַט נְסָעָות
צָקָל הַלְּדָתָה, וְהָס בְּרוֹכָה הַוְלָתָה הַמְטָהָהָה דָרְכִּים (עָבָד) בְּגָן, (סְגָלָרִין דָרְכִּים) הַמְרִרָה (סְיָה) הַמְרִרָה
רִי, יוֹהָגָן מְלָמֵד סְהָרָבָיוֹתָהָה נְכָמָה עַל הַיָּה ו

אונקלז

על ארעה: יי' ואמיר
לניהם קזא דכלי בסקלא
עלית לקדמי ארי
את מליאת ארעה חטופין
פונ קדם עובדיהו

בש

ועוק צוקקין לטהין מין: גג) (יג) קץ כל
בשר. כל מקום טהרה מולח זנות וניש
הנדלםוטיה כה לטולס וכולגת טוביס
ולעיס: כד) כי מלאה הארץ חמס. לח נחמס
גור דינס הלא על הגול: כה) את הארץ. כמו
מן טהרן ודומה לו כלהתי הטעיל מן הטעיל.
חלה הטעילן מן הטעילן. ר' ה' הטעילן עס

ייחל אָרֶב

הולדס נמצעו לדרcis לפיו ציס בכל מטה טתי לדרcis, להקת טונס וסמחת רעה, וכייל הולדס נכהור שחת מסתיחס כרונו : (פ) בג' : (סנהל') קמ' ג', ר'ה יב' ג', זבחים קיג' ג') "המר רב ח幡ה נרותהין קלקלנו וכרכותהין ג'לונו, נרותהין קלקלנו בעבירה" וכו' : (פל) י"א כי עטמו על מהדים טרי' לו עמק נמכול, וכוח מורה ג'ל' על הנות : (פכ) פ"י טרי' היה טוכב ונכסכ', היו פ"י טהור עיטה יולא ממעל מן השכל, ומתחת זה הנוף : (פנ). ובן ח'ז'ל (סנהל') קמ' ג') "תני טמי ממי האמצע רקסיט לכככת ורעד" : (פד) סוף ותכלית כל כל נטה, והזדיע הפס נח סכת הגוירה קודס טיניה המכוון : (פל) הח' ז'ל יפרע כל נסר כמאטו ג' רק על ההולדס לבדו כיה' על כל חייט הכלל, ולכן יפרע "כל נסר הווע הנוף" : (פו) הוא כולדעה يولיע לו טנייט קז' תילדס, ופי' קז' כל נסר ג' ה'ל ג' נס פדיין ח' נוע כמחצני, וזה טיחמל לפאי כמחצבי וכגזרתי : (פז) פ"י מן העיר וכן "נס יהו ה'ת העיר" (למטה מל' ג') פ"י מן העיר, ופי' לפטוק הנני מסקינות ממנה : (פח) פ"י מס ה'לך, כי כיוון טכם ה'מיס ה'רי היה כמחט וחורף נטהו וכ'ו : (פט) פ"י מס י'שקב, וכן רעה ה'ת חמיו צ'ה'ן" (למטה ג' ז') ופי' הפטוק לאסquitם יהדי' טס ה'לך : (ג) טעמו, ה'ל'ויס ה'ל'י נ'ב'ות : (ג'ז) ופי' סס ה'ה' ז'ל טמלת כסוך תטמס בעבור החרת נדרך "והגנואה עוזד הנכיה" (לה'ג טו' ח') סבו כהו והגנואה נ'ב'ות מולד הנכיה, וכלה ז'ה "כסוך כסוך ה'ל'ויס", כי מלח ה'ל'ויס סס, וטא'ס ג' יסמוד : (ג'ב) ולא פ"י הכתוב מה היה ה'טמתה ה'לך, ועין קרי' חור :

בראשית ו נח

הַאֲרֹץ: י' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קָרֵז
כְּלִבְשָׂר בְּשָׂר בְּאַלְפָנִים בְּיָמָל אֶת הָאָרֶץ
חַמֵּס מִפְנִידָה סֹוּהָנָנִים שְׁחִיתָם אֶת-

אנט עזרא

דרש שדרשו (ט) שהשחיתו בטעים ודנש השם בטעים (טז) ובאשר מיטיהם ממעל ומתחת (טז) כן היו הטעים שהשחיתם בהם (טז) : יג ויאמר אלהים לנו קץ כלבשר (טז) [לה] הוא הנוף (טז) [לו] וטעם בא, הניע קץ אידם (טז) [לו] : את הארץ. מן הארץ, וכן ב策אתך את העיר (שמות, ט בט) (טז) או עם (טז) כמו "את יעקב איש וביתך" (שם א א) (טז) [לה] והנכו נ בעני שמלת טשחיתם פושבת עצמה ואחרות עטה וכן (טז) "אלוהים כן, והגנו טשחיתם וטשחית את הארץ (טז) [לה] :

קרני איר

גדול כה כל חמס, סאי הול נטחן פל כלו, ולו גחמס נז"ד הול פל נטחן, ולפי שטחן נלהך לעין כל ע"כ נגחן לפניהם, וכן כתוב ברכנץ זיל' ונתן בטחן נטחן ולו נטחנת פדרך, כי שתחטט כהו תקון לידות ופזיפודס : [לה] שרשו, קך, וענינו כלו וכיניתם וכפסק כמו "קץ פתילים" (סמות, נט' ג) ונכלן במונטה מנטלות צבליין "קון" זו, קלה עין רישום בלמה מובא, כי רישם ג, וכתלאן ג יריפה ז, וכלן גול, עין עין, וכל גול, וכן כהו דעת חואקם טרגנס "כל צבליין", גול כי נטלאן נפ' יג' על "ששתית כל צבלי" תלגס "כל צבלי אנט" כיהלאן כמו בפי' גמל, לחס ומולא" (צמלת גר) בכויסף פיכת, "אנט" וסימולו כי ששתיתו כל צבלי היה ה' דרכו, וכמו שעהו כתוב"ט "כל חד וחל" וגחו נבלול צלע חפה כל צבלי על סחדט לנכד, רק שטמכוון פה על כל כתvais הכלל, ומלה "אנט" כולל כל מין ומין נבלט כדרט חז'ל גול נסמה וחיה וטוף נודווט צלע כמייס, ועין נתינס גר צלעתו לתריכת, "אנט" פיתה פתוכה בלבו וכוה פ' החר, זאגמץ זיל' יפסט כל צבלי זה כל צבלי האיג' זומס נבקן", כי כמו סטיל כבוקן יפיק לו קלות, כן חי פזדס כבוקנוו יטב קז' לאח'יו, ואחר פסם פקן כל צבלי כה לפני וכיידיו נבקן חי' כבוס כרגען וכן הטענה לה' : [לה] וכן פ' כב' זיל', וכן פ' אלכ'ג, (וככ' פ' לה') האילו ג' פוחיט זסטהיליך טולות כבוקן נימוחו : [לט] הדעת זאמץ זיל' מלט מה' כולם סיסודות כולם, כמו וטהרן פיתה ח'ו וככו, ששתית טהירן וכהורל זומיס וכטפל ויתקלרו חי' פחדט וכגעז, וכמו זקרם נלהמת מזען כטנוול פל זמן ילי' זט ככ' זטראז מהונותיהם קלו ימיהס פד זטנוול על כסיל וטנספל זגדא זבז, ורט' פ' ששתית ה' מוג בהליך וכהורל נינות נלגל זמה שגachte מצלחה מן פטנוול ותעלן, וכן נתמפטו זב' חי' פין כהונתי תיוסף ה' חיל כטנוול, כי לה' פ' שוד כטוניס כפילות פל בלמותם קרזון, וזה כותל למין כהונתי ה' ה' גיס כהווכ דגש נטה ה' מנפה וטולן שיתמו אטלאס שחתמת טהיר, טרייס וככיניס וכקיטנות ופיזון,

ג'נ'ז

פקי"ר רשי' : בג) תחתוןן ה' מ' גוות י' , תחתוןן ד' מ' גוות , סאל' קת ה' , נ"ל פ' כאח . כד) תחתוןן ה' כר' גוות י' ירושלמי סוטה פ"ק ס' , ויקרא' בג ע' , כנדר' פט' ילקוט למד מג . כה) תחתוןן ה' מ' גוות ב' ככ' קת ה' כ"ד דע' ז' בב"י

בראשית ונה

הָאָרֶץ: יְדֵיכֶם הַעֲשָׂה לֹךְ תִּבְתַּחַט עַצִּינְגָּפֶר
קְנִים הַעֲשָׂה אֶת־הַתְּבָה וּכְפָרָת
אֶתְּה מִבְּיַת וּמִחְוִיז בְּפֶפֶר: ט וְהִ
אֲשֶׁר הַעֲשָׂה אֶתְּה שְׁלֵש מֵאוֹת

הוֹלֵךְ ט) טהָרָג' נ' טפחים כל עומק סמחייה
כמוחו וכטצטו : כו) (יד) עשה לך תבת.
בלבך רiom וצללה לפניו ולמה בטליחו בבניין
זה כדי סילוחו חנכי دول סמבול עומק כב
ק"כ שנח בח) וטוחlein חומו מה זהת לך וסוע
חומר להס עתיל סקבי'ם ללביו מבול לטולס
חולי יסועו. עצי נופר . כך קמו ולמה ממיין
זה ע"ז גפרית טנגזל עלייהם לסמחות צו בט):
קנים. מלולים מלולים כלל כהמה וחיה. לו)
בבפר. זפת כלzon חולמי. ומליינו בגמליה לו)
י"ה אוד

(גנ) ואולי הוו החרו הנגלל כחרץ הרכט, ולפי סמתינה
כמפתחה במלינה ההייל הוו סמוך לה, כי
מיהנו סמך אח"כ על תרי מרכט, שכן גוֹה לטעותה
מלחרו המזחיר הנגלל סס (ר"ז): (גנ) ובדרוז'ל
נמזה רק הפעל, והוא כינוי מן הסט נפרית, ומণיחין
נפרית תחת הכלים, ומתגפרין ווילכין כל האצת
כולב, (צפת יח ה) "פיטסות נחות ומנופרות" (צ"ב
או טמ"ב), ותרגומיס, גופריאת: (גנ) פי" מדוריס
הלווקיס כמו קני השופות, לי הכל כי סס דירות
זרען, כמו "ותמלה כקן ידי" (ישע"י יד), קרוחס
קניים, ולאו קרולן מדריש נעכו ראייה תבה לאן דות:
(גנ) כי כן הוו הגלל לנתח טיעטה הארבה מדוריס מדוריס
שידור כל מין ומין כפוי עמו: (גנ) בלומר הכתוב
קרחה פיצה ולאו ספינס: (גנ) כי לא דיתה בנויה חלה
מלמטה להנليل הנלייס, האל דיתה כמו הרגנו צוה
למטה וככל קולדיזס וכן "תינת גומץ", ותחס נה חת
קייל" (צמות ב ג): (גנ) פי" לפי שלון לה מזוטיס,
ולא תורן וחונן להנליינה כפי הרכום, כי לא נעצית
הלא לסייעת כספה מהלייה על פניו המים, ויש ספריס
סכתוג, לפי צחין הולכת חול מקום ידועה: (גנ) ובז'

ל"ל : (קג) ובן פ"י המ' ויל' (סמות כל י"ז) "ונעשית
מלמלה" : (קכ) ה"ח ז"ל יפרש מלה "וכפרת" כהו
על העז סתום ירך , כי כל לוזון כפר במקורה עניינו
(קג) ובן כתב הרלב"ג "וחוליו כו"ה טית ההד יטהרו
פלו"ה" : (קנ) הוא מה סנקרי צערני "קפר" : (קז) פ"י
וחותכו במפרץ סודר כי חיון כופר מגוזרת וכפרת, והו
יכנסנה בכפר , חכל בפירות כפל מה קייח לא הכליע
שהו מכסה לייח הלא למה חמר וכפרת ולא חמר וכפרת
וב שמחן מפני מזוק הבזים יטמוד מה אנטפנישס , ונקרין

יד נופר, שם עז קל הוא על פני מים (ט) ומן
ואין ריע לו במקרא (ט) : קנים, (ט) להיות כל
חיה ועוף (בחמה איש ואשתו שהס זכר ונקבה
לברן (ט) נשס תיבה (ט) ולא ספינה, כי איננה
על צורות אניה (ט) (טא) ואין לה טשוטים (ט) :
ובצתה אותה, י"א שהיא מנורת כפרת (ט),
והטעם פבשה (ט) משיחה (טג) וו"א שהכופר
כדרות ופה (ט) (טב) וו"א שיש טיט הארץ
טהOPER (ט) והוא מדבר ועומד בזפת (ט) וו"א
שהוא הנקרא בלשון ישמעאל בתורת הב"נ
בקורף (ט) והנקון שמה "ובבירה" מנורת
בכופר (ט) (טג) : טבית, במו לאנים (ט) :

[ס] גוֹרֵר פָּוֹ עַזְּ פֶגְקָהּ קְלָרוֹסּ , וְכֹל פָּוֹ עַל פָּאִי
מִיסּ , וְכֹוֹ מִין הָלוֹזּ , וְכַתְּיַהּ קְדָרוֹסּ וְכֹן תִּיבְּעַ
וְכֹן נְתָרְנוֹס יְרֻזְלָמִי "קִיטִּין קְדָרוֹנִי" , וְכֹן (כְּבָיל פ' נָהָר)
לְכִי מְתַן חְוֹמֶל פָּלִי נְוֹפֵל הַטִּין דְקָדְלָוָהּ , וְכֹוֹ זָס כָּלָל
לְדָמֶל כְּעַצְׂמִי מְתַן בְּוֹפֵל סְכוֹמָהּ עַזְּ צְטִיסָהּ וְסָוֹי מִמְּיִיעַ הַרְבָּוֹסּ
וְכֹן הָוָיָל (רַיָּה כָּג הָ) אֲרַכְעָה מִיעַי הַרְבָּוֹסּ כָּס הָלוֹזּ , קְדָרוֹסּ
פָּזָטָן , וְגַלְוָסּ . וְאַלְגָּנָג פִּי" צָפְלִי נְוֹפֵל הַס פְּעַלְישָׁ מְזָקִי
הַקְּרוֹזָס וְהִי עַס זָס הַרְבָּוֹסּ מְחוֹלָדּ , וְכֹוֹ מִין הָתָד אַמְּיִיעַ
הַרְבָּוֹסּ כָּמוֹ בְּנִימָרוֹ חֹזְלָן , וְאָנוֹ בְּוֹלְכָהּ לְסִוְומָהּ מְעַן קָלָ
פָּלְסִי הַצִּיסּ , כִּי הַחְוִיר הָאָרֶל נָהָר יְמִינָהּ מְהַלְלִילָס בְּתִיסּ
וְלִיְּסָן וְ, פְּרַחְתָּן פִּי" סְכוֹמָהּ פָּזָן בְּלֹצְטָן כָּוֹזָס , וְלִנְכָזָן פִּי"
סְטוֹתָהּ גָּנוֹד מִן גְּפַלִּית וְאַלְתָּהּ , וְכֹוֹ בְּעַזְּנָהּ שְׁלִיחָהּ כְּגַפְלִית
בְּקָוְלִין קִיטָּן וְכֹוֹמָהּ קָל עַל פָּנִי מִיסּ , וְהַעֲפִיעִיב מְקַטָּה לְעַמּוֹל
כְּפָד הַמִּיסּ , וְבָלְלָל כְּתָבָן , זָס כְּעַזְּ נְקָרָהּ נְפָלָהּ , וְהַמְּקַפְּהָ פְּזָוָלָהּ
מְתַנוֹּ נְקָרָהּ כְּפָכָבְנִי כְּנִימָלָל כְּכִיָּפָ : (טָא) וּבְלָשׁוֹן רָוִיָּל
הַרְבָּנוֹ , זָדָה חִינָּכָה וְמְגַלָּל , כִּי לְכֹת כְּתִינָהּ גַּמִּיסּ הַדְּלִילִים
סְלָלוּ טִיסּ מְעַסָּהּ סְלָלוּ לְהַיִם כְּמַמְתַת סְמִלְתִּים , כִּי רָוחַ דָּ'
תְּנִיחָהָ : [סְבָן] וְכֹן כְּדָרוֹזָל (בְּנָתָה כָּוֹן לְעַיָּהּ) כְּסָפִי וְפָתָה
וְסָס (דָּקָעָה עד כ) "סָלִי מִלְּזָן דְּהַלְתָהּ כְּסָבָהּ תִּוְיכָבָהּ מְזָסָם
מְכָנָלָהּ" , פִּי" בְּכָחִין הַת כּוֹפֶת : [מָגָן] לְדָעַת בְּאַלְתָהּ וְכְפָלָתּ,
וְכְוֹפָלּ , וְכְוֹפָלָגְפָּהּ , וְכְפָלָתּ , בְּכָל טָנִין הָתָד , וְכֹוֹמָהּ כְּסָפִי ,

לעת כל המפרטים, וכן פ"י הגרונט רס"ל רנ"ז כפרת זהב טהור", כדמות מכמה (פ"י זיכסה על מהר כמו "וונטה") : (קג) ונראה כיota כפר לפי זמוכה ומ כסוי : (קד) ובכ"י הגי' "סיט טיס גארן יסראעל" בקיוחו הנוראים, אשר הוא מתמרה ומתקייס קיום שב להזכיר הוציאר בתחילת, כי י"ח ש"י מגורה כפרת מציב עליו, ופי' שהו פועל נגיד מן כס כס, ור"ל בין המפרטים, ובמהר ילהק יפרש, והגנון וכו' ס לפי זהomer בכופר זה לרך נחות : (קח) שם יתפרקן

מקורי רשי: כו) ה"ה יוכט. כז) כ"ל ה' ו. כח) תחמו פ' כנ"כ בנה ועין כפ' סגדל הן יה וכנ לא) כ"ל ה' ט בע"ל ה' כה סוטה יב ה' ילקוט ללו נט.

בראשית ו' נח

אַמְתָה אַרְךָ הַתְּפִבָּה תְּמִשִּׁים אַמְתָה
רַחֲבָה וְשֶׁלְשִׁים אַמְתָה קַוְמָתָה :
טו צָדֵר | פָּעֵשָׂה לְתִבָּה וְאֶל-אַמְתָה
תְּבִלְבִּנָה מִלְמָעָלה וּפְתָחָה הַתִּבָּה

אנן עורא

זה אשר תעשה . (זט) טעמו וזה השיעור אשר געטה (זט) ונהנה קוסטה עשייה ארבה (זט) שתהייה צפה על פני הימים (זט) לא יחסכנה הרוח (קי) ופה : פוז צהיר . מקום שיכנס טמן האור (קי) והוא סנורת צהרים (קי) ומון והוא נעשה לטעלה במשפט (קי) (מן) ואחר שהיה לטעלה אמה אחת באורך היה ברחב ששית אמה (קי) , ונהנה התיבה כדמות משולש (קי) וראשו חד (קי) יוכן מקצועתו (קי) ומן על בן לה אליו בסלם (קי) וידענו כי התיבה נדוללה

קרני אור

והאל וכלהת הותה ביככה עלי התייכך בכסי, וגם פ' כמך יכינה, יס' נהייה מזיחת ביהיך, וסת או טהרה, ומלהת כופל, נס פ' כמו מכסה לכתות על עון נפה, וכן "וכפל עליו סכין" (ויקרא ל' כ') ט' סקלרין יכסה כל חערתו, וכן "הclfנש פניו נמנח" (נאמנ' לב כ') כמו הכסה כעטו כלם יפלין כי במנחה כביכולת לטמי, (רכץ) ולד"ק פ' לtron הסיטה : [עד] ובפר"א (פ' גנ) וזה אף תפesa הותה, נהיינע ארעה סקכ"ס לנח כוס וכוס תענצה, וס' כפ' מה מפלצת נהיינע נהיינע קטינה כה שלג'ת לנמת מה לעצות בתיכס", בנחמל "וזה איזר תעזה הותה" וכן הוויל נמנח (מנחות כת' ה, מילתא כה פ' ה) "בלט" דנויות נתקה מטה פליהם וכלהת לו רקנ"ה" : {מה} ובב"ר פ' גנ (ילקוט נריה רמו נד) "לי אלס תאריך חמוד מזבב נהיינע ונבכה חחד מענצה" : [מו] יש טפי כי לאיר סוח (כהורחטו בלtron פלב'י) צפוט, נג מסופט ציפלו מועליו מי בטנוול, וגם יעוזו על השתייכך וחמתה כה, כי כן נעצת השתייכך, אך אין זולך דיביה וזה נמנחות מלמטלה" (בל'ו) : [מו] ובפר"א פ' גנ, ומלגניות לחות השתייכך תלייש בתיכך ומחריכך לכל הכריות כגון טהור מהיל כנגולתו בנחמל "כל תעזה בתיכך", ועיין (סaged' קה ב') מהיאל לר' יוחנן, יוכ"ר פ' גנ, מהימר לר' לוי ועיין ילקוט נריה רמו גנ) וכתוב סדר"ק, יט מלז"ל זיהו כלו כי אכן טובבה שיטה לו בהיתה מחריכך לאפרים, וזה בלט מלט תעזה, ולtron תפesa כו' בגדי זה הפירות, ונראה שדעת זיז'ל ספוגס חור החלל פאקלה חלון, גנט כהיל מעמיס חרור כיום ומונע פגש וברות מלטו ולו יקלר נאל, וכן "בלט" ג' בנהלון בהויל פוזס גנט כפידי יענור בו פהויל ובסחלון בזויה ספורל "ויתד כלזוננו גנט נאל לפי סכナル גההר סמוקס כהויל שתוט ואלה יחתמא מהחלון בהויל כי חס להויל : [טה] והחווקני יאלט, וכן הימש תכליתם מלמטה גיגויל קלי, תבלה נחלון מלמטה סמוך לגג חמש וגם זיקו לו בגבאים טאכסי מען עליו, ולופר ותלון מטמביים גאנן זכר ולtron יקנש, וכן פ' רכץ, וכן פ' נלי' נס בעמק

סינגד' קמ' ג' פ-דנ'ג' פ' כנ' לג') כלהט' ר' חמץ' ס

אונקלום

קָלַת מָה אָמַן אֶרְפָּא
לִתְבּוֹתָא חַמְשֵׁין אָמַן
פְּתִיה וּתְלִתִּין אָמַן
רוּמָה : שֶׁ נְהֹזֶר פְּעָבֵד
לִתְבּוֹתָא וְלֹא מַתָּא
וְשַׁבְּלַלְיָה מַלְעַלְאָ
וּמַרְעָא דִתְבּוֹתָא בְּסֻטָּה

רישי

נופריה. בתייגטו כל מטה פ"י שיו כמייס
טכיס דיב בקומר מטבחים וופת מבחוון. וועל
כדי שליח ירlich חומתו לדיק ריח רע כל זפת הצל
כלן מפנוי מזוק כמייס זפתה מבית ומתחוץ: לב)
(טז) צהיר. יהח חלון וייחח חצן טובב כמיהילך
להס ל'): ולאו אמתה תבלגה מלמעלה. כטוויה
מסופע וטוליה נד סתום קעל מלמעלה ועומד

יהל אודר

לאל כפנימי בית, לפי סטנית נסsecת ולחפות צו
ழורס ומטר, ורומ, סיסגול הולך כהנות וברחות,
ולא יכח בקיות הבית, כי חס לפניות מקיותיו
בהדריו, ע"כ כל כל פניות יקרה בית, ומה שחיינו
פניות יקרה חזן כמו חנות: (קט) זהה לאון זכר, כי
שי' לו לומר זולת: (קי) זהה הומרו על הסיעור
וכמדת, והנה הסיעור מפורס, הכל הולך להודיעו
סיעור פגעה וזה הרוחו בגאות: (קיה) כי קומתך
ביתה שלדים חמה, וארכה שלדים מהות חמה, וציעה
רוחונת "וכנה רוחב התנה סזית הירוך וכונכת
עשרה": (קיד) פי' כדי שתיה לך על פניה המיס,
כי נסיעור זהה תעמוד על כמיס נמייזר ולא תתקף
מלל אל כל: (קיד) וכן פי' למיטה על כן לך תתקף:
(קיד) וביאורו חלון טמינה תכנס הולך: (קעו) וכן
ת"ה נטה, ופי' כמו זה כחול זסרין כי מן החלון
כג החול, האפשי זהה לך כי מהיר נאנצי התיבת
כי שיש פנו, וכפרא נטה פתח חוטו להר כלות הגasset
והטרון המיס: (קעו) כדי טיכנוס ממנו היררכ, אל
כלות הגasset: (קיד) לפי להאנזן טונית התבטה הרכבת
סזית היררכ, כארכה ביתה שלדים מהות חמה ורחבת
חסמים, איך חמר טיטה למעלת חמת החת היררכ היה
ברוחב סזית חמה, וכן פי' הרוחם טיטה למעלת

המה כרוכת טביה הינה אלקטונתה חיין מי גסמים
לבאים נופלים בה : (קיים) פי' על רחבה ונברא מדבר,
הכל לו על חרכה : (קיים) במדינת מקודל : (כן) כי
שייטה מסופעת ועולה עד סלה שהיא למטה בחרך האל
המה כרוכת טביה הינה : (כן) וכן הוזן (סנדרין)
קה נ). אל הינה תכליינה מלמעלה לדרכי קוה לקיימלה :
(כן) סלה תריה כזרע הזרניות בעולאים הוליהם מלמעלה
ונכנסים בפתח סעל הנגף אל הדריות התחתוניות אל
יעסל הפתה מן כל : (כן) לרוב גובטה כי עתה

בראשית ו מה

אונקלום

תשיי מדוריון ארעד
הגבינן זתל יתאיין
תעבדפה: יי' ואני דהא
אני מיהי ית טופנא

רשי

על ה' מה כל' קיזו'ו סמיס למטה מכחן
ומכחן לו) (ס"ה ח'ינו): באדרה תשים. צלחת
יפלו בגטמים כב': תחרתים שניים ושלשים.
ג', עליות זו על גב זו עליונות להדרם חמלעות
למדור מתקדים לזכל: (ז') ואני הגני מביא.
נים לדם ולא יראו, הלא יראו, סלה,
חסיד וחכם ונבון תאזר השם (.). וכל
ישים כטהר, נגידים חסידים, כי האחד הוא
(ז) משפטת עצמה ומלת שלשים עמה,
בכל, יש אומרים שהדרש תחתנו פובלע
בליה הארץ" (ישעיה כד ד) (קנ) ויא שדא

ידאל אוד

הווחה במליטע העליון כל גונכה התחנה : (קדל) ודרטבץ זיל כתג, אַל תחתה לוטר טרייה סלאס מהות אמות כהמאות לייט נה, וכייה גדול טה"כ כיו גס האנטיס גדוליס, גס חמיה וכשטוחת כדרותה בסיס גדוליס, מוד כי פהמטעו חמתה התרורה שנגה, אבל היה נם לההויק מופע היה המלונגה : (קדל) ואין ספק כי דעתו זיל צפנויות וככלייזיס, טרייה כל מהות גונכה עאלר מהות : (קדנו) הוא דעת רס"ג בסכתב כי יותר מסכעה כיו, ולדעת יונכ"ע פיו רכיניס : (קדנו) בין הווע. דעת יה"ל קאנזיזה חכלה מה כן דעתו : (קדח) תחרהים צניזיס, חואריס פס יוד קומם, אבל נפלה בסיס זיל זיל הרניז : (קדע) כולם צמות הואריס בסיס ורחלוים לחיות כב' يولין תחתיס, צניזיס, צלאזיזיס, אחית ליאם, אחית לרביביס, ובגה צמלה תחתיס, צניזיס, נפלה יוד הרכיניז, וכמלה צלאזיס נפלה יוד פיהם יוד הרכיניז כתובה, כמו מעכרים, נכריס, הרלווי מעכרים, נכריזיס, כי תוחל בימיד כווע מעכרי נכרי : (קל) ושהאלזם, כי צמלה תחתים שניים קטוב לגס בייד ווילת צלאזיס-כלג לדגס, כי קדנס מורה כהלו מהות כפול : (קלה) הוה זיל לבנייה לדוגמא להרלוות לייד סמאזקיי הצעמיה צויניס זה מוש : (קלג) תוחל בימיד כל צלאזיס מסונגה מתואר כייחיד כל תחתיס, צניזיס, וויאן זיל תימה ע"ז כי מסקקיי הסמות מסתניזיס : (קלג) לדעטה מה, זיל חיין כהן יוד כייחם כלל, רק סכתוחל ביחס נמלות תחתיס, צניזיס, צלאזיס כווע צלאזיס כפלה נגייל, מסיד, צמהס לרביביס זיל פיהם כל צניזיס מסמות למלמה ולמלת צלאזיס.

הו. נשים טכניות מתחממות נפנמה וכמונת עכסיים.
 (מיוכ כה ל') י"י טפי גשמי סמייס: .
 ומספקו מנבווע מארך נבע, וכן מכול מספקו
 כוונת אם' ול כל נכללה הילץ, רק שהו תמלת
 יי', כי זיל התי זיל צפי ליטע' טט, נכללה מכניין
 () ויתכן להיות נכללה האני כטו המכון חן, (סמות
 הילץ (שהו נכל הילצון) כו' לדעתן מן הכלה, וזה מען
 גוזנת חן, וכן נקלת המכון כי ישתיית ויחרכ הילץ:

אָבִן עֹזָר

בנד (טט) נס יתכן להיות קותת נח נדולה מקטנתינו, כי האמה היא כבדתו (קמ) (נ) ויתכן הזותה כאשר היא נדלקת על שلط גובה, התוצאות עשר אסות (קמ) (נא) ויא כי רבים הוא (קמ) והטוב איז דרך קדרה (קמ) : תחומים, מואר השם, וכן שגיים (קמ) וכן שלושים (קמ), השואלים למה לא אמר ושלישים (קמ) קשת, נגב, תאר השם, ונגיד וסקיד טלה כפי משקלה ומרכתה (קמ) ומשקל טלייש כמו חסיד (קמ) או יתבן שיוד שגיים אליו תנוה דעת השואלים: יז ואני מלת (קמ) (nb) כמו פבע (קמ) והוא מנורת „אבלה

קדרני אוד

בכמתק דכל"י : [טט] לרעת צד"ל ויטץ ; סיחס מתייכת גהילך מלוד , כי בס יאלטו בקהל כלביס חמה צל' קחתת כהינכ . כפמייד קאיטיס מלגןע כוחותיך סייפטו נג מסופס ושולב . ואו כי כלב לאטס היהת כהאן ולנטית חמה כרמאן לדמת קהילביס ואילנ"ג , ועתה נג ותזוב כמדות כאוצרות בכחות ותמלן כל חלל כתיכת פד מקוט שתחילה נגב מכיל ל' מלהות הילך והמשיס לאף חמות משוקנות מכל' חלל נגב , ולט' תלמס גלעדיין טכ' . ציטט נגב כוויות כמלת מ"כ מפלגה זאוח כטיטע כטומאות תמלן נגב כהוזדר כוכ' כ"ח חמץ נקיוץ ותללו מכל' יכול ממהה וטבלייס הילך מהות משוקנות תן פלייס חלל כתיכת ביהלט ופלס בון הכל סך חמץ מהות הילך וטכיעיס הילך חמות משוקנות , וטפי"ז קיה כמפעס ל' ואטור לאכיל כל מה בולס ל' לפכים נו : [ג] וכותב האל מתחמי סחוות כאיו נגלי'ה בפההה האלאת בתרבכ כיו' כהמם כאנסיות קאייה חמה גדולב , וכיו' בזב' חמות כבוגות ממטע , וכטפליסים לה' וכיו' וזה : [בג] וכן נדלז'ל (מנכל' קה' ב' , ג"ד פ' לה') "תאיל החתיכ' לוזל , האלפיים לנכמת , שליזים נהדרס" . וכן פילס' זל : [גב] עיקר סמלס טין נפילס , כמו נונטה פלייס (יטפי' ה' ג'). לפי טופלייס מן כטמים וגאנסכים להאן , וטפל סס תולא' לנבס , וגנס סס פלס , לפייך יכל זומל מטל טל כל דכר בטולמן כטמים , כמו פלן , ובלהז ונברד , אה' ינד' לילוב , גפייך חמל מטל מיס , ולע' חמל גאנט מיס (נד'ק) לתקן כפי' ביבי' הכל סס לנבס , וככל' טפיש , כמו כטאל נבל יונס (יטפי' נ' יד) טאן כליס גאנט ברטום . איגלו' חזוח קובל גאנט בראט' בראט'

כל תחתי צוי, וויז' האניש נפלת, ותווך כייחד צו
נעדים, חסידים, וגלו מס וויז' האניש: (ג'ל)
(קל) ועקרו "מנגול" וכן "ונגלי טמייס לי יסכינ"
(קלו) וחחפר הנוין ונכלעת בדנט הביר
מגביל וטרטו "גנלי": (קלו) עיין המטמר סכתן כה
הפטוק, וכלהמת כיוון מל נבלה חכל כפמון
בפמל כמו ונבקה רוח (ייטפי' יט ב) ואמבה (ייח' מ
יט יט) מהנין הקלי, מעצל, אך דוחה כי נבלה ה
נכבל, ורlichtו מן נבלה חכל פקו טנייה פטה, וכן פיעוב

ספר רשי: לר) כ"ל זס, סנק"ל זס י Lust ל"ז כד' וטט נ"ז התחת מהן פ"ל נגמלו.

את-המִבְּוֹל מִים עַל-הָאָרֶץ לְשָׁתָה
פֶּלֶב שָׂר אֲשֶׁר-בָּנוּ רוח חַיִם
מִפְתָּחָת הַשָּׁמַיִם פֶּל אֲשֶׁר-בָּנוּ אֱלֹהִים
יְנוּעֵי יְהֻקָּמָתִי אֶת-בְּרִיתִי אֶתְךָ
יְבָאֶת אֶל-הַתְּבָחָה אַתָּה וּבְנֵיךְ

אנו עזרא

מנורות בלולה בשתן (ק"ט) – והיה ראו
להיות (ק"ט) על שקל „מכלולי“ (ישעיה לה ח)
וכמוهو „הטהורה“ (שם יי"ד טו) (ק"ט) והחולם
והשורק מחלפים (ק"ט) וטעם המבול מים דרך
קטרה (ק"ט) וכן הוא המבול סבול טים (ק"ט),
וכן „למן היום הווסדה“ (שנות ט' יח) שטעמו
ולמן היום יום הווסדה (ק"ט) : זאת וחקמותי
את בריתך (ק"ט) לאות שהשם נשבע לו שלא
ימות הוא ובניו במבול (ק"ט) (נד) ואם לא נטצא
בתחלה מפודש (ק"ט) כאשר פצאננו במשנה
התורה „נשלחה אנשים לפנינו“ (ק"ט) (דברים א
ככ) , ומלה ומלת וחותמי (נה) שאקיים את
שבועתי (ק"ט) והקרוב אליו שואת הברית רמו

קרני אור

בז'יס, וכן מקומות זו למלס מוו, וככליין כס נחכמו
(רנ"ז) טרכ נכל קיזוכ לברך נפל, כי כי"ת ופ"ה מתחלפים,
חלו בטעילם ילהצט מל קנויפות פקזיס, ונכל טל פדרלייס
פדרלייס בנטול, כמו מיס פירדיס, זו פליי כהילן פטוכלייס
וכלומס, וס"י פכתוב מה סיס המכוול, צהצאו סמכול מיס
וצימולו סמכול מטל מיס (יב"ד): [נד] ורש"י ז"ל פון
מלפון כליש וכסחתה, גס מלפון הוכלה וסולכה, גס מלפון
בלילס ופעירוב, וזה חמתה כרול כי עיקד יסודו, כל"ו וגיהתדו
כו פורחות בטיעיניס טולס כולס, ומתחנו נתהוה טרכ יכל"
טרכ "כלס", גס "יכל", "וכל", ולדעת לו"ס טרכ נכל"
ומסתטו כמייבס וכליין כה כלהחיס וצד"ל פ"י מצלב "יכל",
שאול פאין נפילה וכשתהה: [נד] עיין "יכל חול" וכן
היתה (כ"ר פ' ה') "וסקיטוטי חת כריתי חול", כריתה חתפס
לרייך מפני פטירות שחתה כויס בלחו ילקטו, ובו"ה יתפפכו,
ובלו"ה יתחנו, כריתה חתפס לרייך מפני פגטלייס, ומפני מהיות
וכו, ווילונת כריתי פטיטה חולך לה כו' כוית' יכול לכתם
לחינס', וכן כחכ' פראן, בטהאלטס וכפהלא מכתבול כו'
כריתת בכרת זו לאלו' לה ווותה זה, ולאהמאנ'ן פקמת
כריתת כרית כה'ת, ואהילבז'ן כל הטעט שנtan כנראה
ביחק'יו פדרליים, ולו' יטרך ה'ן כמו וזה הכריהוח ה'ן
ברוח נבצת ימי כלהב'ית, וכדרלייח' כה'כ, כי כריתה נחמל
פל חוקי הכריהוח ה'רתו, כמ"ז חס לה כריתי, וחמל
ד' לנתחה כה'רתו ונגנו' ה'רתו בס' למיס בלחו יכשו חת כה'רין
במהמל יקו' כמייס, חי' רהוי לסמו' לבני דווו', וככרית
ה'קיס חולך: [נה] כברית צ'ץ נ'כ מט'ה' להות ולו'רין
כנייל לבון כריתה, כמו כה'רלהס סיס' מפש'ס כנחדלייס,
וכח'ת מט'ה' וליוקת כדרס, וכי'פ'ק' ואכן סלמת הנל,
וכה'רלהס וחכימלן ודומיאן, וככנתהה צמילס וויה'ה נכל
ולות כריתי ה'קיס חת יתק' (למיט' ז' ה') וככנתהה
טמיה'לה

פְּנִימָה לְמַעַן כֵּן, שֶׁתְּמִימָן מִזְאָרָה מ. ל.) סְפִירָה, ל.ח) כֵּן

אונקלום

מִזְאָעֵל אֶרְעָא לַחֲבָדָא
כָּל בְּסָרָא דִּי בַּתְּרוֹתָא
דְּתִי מִתְחֹזָות שְׁמִיא כָּל
דִּי בְּאֶרְעָא יְמִית :

۴۹۷

בגנוי מוקן להסכים עט חומט צולզוני ווּמְרוּ
לפנֵי כבָּר לְה) מִשְׁחַנּוֹת כִּי תָזְכְּרָנוּ: לו) מִבּוֹל.
סְבִלָּה הֲתַכְלֵב לְכָל סְבִלָּבָל הֲתַכְלֵב לְכָל סְכוּבָיל הֲתַכְלֵב
מִן הַגְּנֻווֹת לְגַמּוֹךְ לִי) וּזְכוּ לְצֹוֹן חַוְנְקָלוֹס סְתִּרְגָּס
טוֹפְנָס סְכָלִיבָא הֲתַכְלֵב וְכַיִחַס לְבָבָל סְכִיחָה
טָמוֹקָס לְכָךְ נְקָרָהָת סְכָנָעָלָה סְכָנָעָלָה סְסָס כָּל מַתִּי
מַבּוֹל לְה) (סְיָה מִימֵי בַּמַּבּוֹל וּכְן סְגִינָה לְסְיָה
בְּחַ"ט בְּמַס' סְבָת): (יְה) וְהַקְמָתִי אֶת
בְּרִיתִי. לְטָה בְּרִיתִת פְּיַס לְדִין עַל סְפִירָות סְלָה
יְלִקְבוֹ וַיְמַפְּסֹו וְזָלָה יְכָלָנוֹס לְסְטִיס סְבָדוֹל:
אַתָּה וּבְנִיךְ וְאַשְׁתָּךְ. סְחַנְקִיס לְכָךְ וּכְנַקִּיס
יְהָל אָוֶר

(קמ) ושרשו בלב מלסן כליה ועירוב :
(קמ) מבלאל :
(קמ) ויש בו דנס תחת הנזן סדרה "כאר" :
(קמ) פ"י וכנא כחולס וכזורק מתחלפים, וכן כתכ
הרד"ק, חעפיו סהמזור כחולס ומגול כזורק
אין קפideal כי כחולס וכזורק מתחלפים זה זהה :
(קמ) וחסר הנסמן : (קמנ) ובן אהרון הכנית
(יחסע ג יד) בג"כ חסר הנסמן, ופי אהרון אהרון
הכנית, כי לא תכו ה"ה הייעשה מל הנסמן :
(קמ) שפי ולמן כיוס יוס כסלה, כי ה"ה הייעשה
לא תכו במלגה האסמכת: (קמ) משמעות
הפסוק וסיקימותיו לה כריתי חתק, כו"ג בסכער כרת עמו
כרית וככטיה לו סיקיימנה :

(קמו) זהה הות הקמתה הדרית, כי כמה מיי מילוט כו' סס לפני המכול, כי זמן רב קודם היה לדריך להסוף כל מיי מהכלים, שום כיו נפסדין קודם ביהלון חל התייכה כיו חללי רעב כולט, ונס הרבעיס טבלול הנפליים בגבוריס חנמי מטבח יברגנוו זאנ יעיחסו לכווח חל התייכה, וזה היה לדריך ברית טינגל ממוי המזון כווח זורפו, יעין "קרני חור": (קמו) לא נמלח נכתוב: (קמץ) ולא נמלח בט' סלה, רק טהרכ"ה אמר נמלה "סלה לר חניש" (כמלה, יג, ב): (קמץ) החה' זיל יפרץ לפון טבומה, והויה כי חמירות הסס ובבטעתו הויה כעין טבומה, וכן מלינו ממש כתובים בתורה לפון טבומה, גניל גלזון סקמה. וכן נקיים כליות יפה, כנון נילמק,

בראשית ר נה

וּבְנִיהָ וְאַתְּקָהָ וְגִשָּׁי בְּנִיהָ
עַמֶּךָ : יְטֵזְמָפָל דְתִי מָפָל
בְּסָרָא תְּרִין מָפָל אֲתַעַיל
לְתִבְזָתָא לְקִימָא עַמֶּךָ
הַכְּרָב וְגִקְבָּא יְהוֹן :
כְּמַעֲזָפָא לְזִנוּהָי יְמַנָּה
בְּעִירָא לְזִנָּה יְמָפָל רְחַשָּׁא
דְּאַרְעָא לְזִנוּהָי תְּרִין

בשדי

לבד מכך ענה סטלה כתשתי כמטה (א) ט):
 (יט) ומלחי. הפי' סדרם מא): שנים מכל.
 מן שפחות סבב לא פחות מסcis חד זכר
 וחדר נקבה: (כ) מהעוף למינהו. חותן סדרקו
 במייניה' ולא שמייתו לדכסטטב) ומוליכס צהו וכל

בשר, (קיט) פרט אח"ב מהעוף לטעינה, טן הבחתה לטינה, ומכל רמש שהוא על האדמה זה כל חיות השדה, ובן קטן ונдол שהוא נולד מזבר ונקבת, ויצאו (קע) כל הנולדים בלי החברות שנים (קד), ובן חיית הטים (קכ) (נח) שנים הדג יקרא בשר (קד) וזה עד שאמר משה "ואתה אפרת בשר אתן להם, חזאן ובקר וגוי, אם את כל דני חיים" (בטדי יא, כא וכב) (קד) (נת),

יהל אור

בגיה מר „הסר נסכתי להנרגת לוייהק וליעקב“ (במ' ל' י) ה'פדר נסכע ד' להנרגת לוייהק וליעקב להנרגת ל'הס (לכ' ה' ה') ולוין כעיקר הסכמתה פגועה כלל כ"ה נזון מתחה וגיטעה רחצונה, «וְהִקִּימָוֹתִי הַתְּכִירִיתִי הַתְּךָרֶת, לִמְדָנוּ מֵזָה הַכְּתוּב שָׁהָאָס כְּרָתָםְוּ כְּרִיתָתְךָ וְהַכְּטִיחָה צָלָג יִמּוֹת זְרוּעָו»: (קנ) ובן דעת הרמ"ן ז"ל: (קנ'ה) וי"ג „וּטְעַס כְּרִיתָתְךָ סְפִּכְמָה נְדָכֶל סְבִּטוֹרָה נְנִילָתָס צו"ה: (קנ'ב) שְׂטַפְעָמוֹ נְחָרוֹ לְכָס הַיִּס, וְמְרָצָיו אֲנָרָה“, וְהַתִּיְיָז בָּמָקוֹם ה"ה הַצְּרָס, וְלִדְעַת הַרְמָכְזָן סְרָסְוּ „כְּרָתָתְךָ“ וּבַן דעת הַרְלָק:

(קגנ) פ"י סה"ס שוח' כסמוך ובמוכרת: (金陵) מ"ן
„טבה" למן טביה והוא סמוך: (קנה) מוברת,
כון תחולר מן „בריה" בדירת כסמוך ובמוכרת: (קנו) והוא
מן „וכrho חותנן" (יחז' כב מז) שוח' למן בדירתה כלו
יענכו עליו, וכן פ"י קרד"ק כסרכ' „ברית": (קנו) שנים
מלל, פ"י ר"ל סיני זוגים, טניות טהס אלבעה, כי
כל חד מס' ליריך טיקו זכר ונקבה: (金陵) ביאר
לה"כ הזוגות, והמלר זכר ונקבלה יתי': (קנט) בפסוק
יעט, וידוע כי כלל ופרט חיין בכלל חלול מה טנפרט:
(קס) פ"י יהו מן הכלל הנזכר, כי לה הוירך להכיניט
לחיבטל מחס: (קסה) בל רמת הרומט על השערן, טליגיט
מהיעדור זכר ונקבלה, וס' הגולדיט מעפות השערן:
(קסב) גם הס יהו מן הכלל הנזכר, כי הנה כתוב
„מלך רמת הגדמות" (למען פסוק כ) כל אסר נחלץ (פסוק
יז), ופי' ניכטה: (קסג) אם לה טילחו מטעם טחינט
בכלל רמת הגדמות, כייתי אומר טנתהייך נח לאכנייס
ל, יכוון היליך להקיות, ומית קמיס יקרחו צמר:

(קפס) ובינה נס את כלניות נקס נאל:

אנו עוזר

לקשת (אי) (נו) וטעם בריה הסכמתה ודבר שבחרו
שניב (אי), והוא מנזורת ברו לבם איש (שי'א
יז' ח) (קי'ז) (נו) והטלה בסתוך ובמוררת שווה (קי')
ובן שבט יעקב (תהי פ"ה, ב) (קי'ז) ובנותיו בשבויות
(במד' כא כט) (קי'), ווייא שברית גבול ברות (קי')
ואחר שאמר שנים (קי') ביאר שיהי זכר
ונקבה (ז'ם) ואחר שאמר כלל מכל חי סכל
בשר, (קי') פרט אח"כ מהעוף לטענו, זה
זה כלל לחיות השדה, ובן קטן ונגדל שהוא נ
בלי הרחבות שנים (ז'ט), ובן היהת הטעים (קי') (ז'
וआתך אמרתبشر אתם להם, הצאן ובקר וגוי,

קָרְנֵי אֹרֶן

בניהם לא במללה ניטרול, וכקימוטי הות כריתי חתכים (ויקלו כו ט), וכחן אף כי כ"ה כבנחתם סמיה וסגנה (רו"כ) סלא, קס, יתמכ נ"כ פל כתחדשות פין, כמו "וקס בלון בעטך" (הו"ט י"ד י"ד). וקמו סכט ב"ר רעכ" (למטה מה י) אף תkus פעמיים גרכ" (נחות ה ט) וכן לחן וכקימוטי פניינו לחדר דנאל מש (אכו"ק) ולדעת אלמנטן חינת וכקימוטי נופלת נזקה על סמירות הכלית ועל כריתתו וכחן סל"ל לדקו דנרי למכםן, כי לאו סקמת נרית נופל פל סמירות הכלית וועל כריתתו עי"ט : [נו] והשיג עליו סכליה וכתוב שמיינו אכוון, כי הכלית סקמת מחדך מהרי להתסמן מעתיכך, ודעתו כי הכלית כו' כרית גנות פיכתה ויוזב הצע"ח כה בסוכ יתקיים למת ולודשו, וכל הנט"ח כליריס אל נוי הדר, וכוזה תשלל ההלמה תמיימת ונוח תחל כל נס : [נו] בראש "כלש", ובראש "כלכ" ובראש "כל" כולם קלוריס גטעס, וענין כולם על דנאל מכוכב ונקי מפסולות כל חד כפי עניינו, בתנואה פגניות ממוץ ותבן נקלית כל, ובאזור הערום על פבולהן סטוח נקי ויפה נ█אה, "גלויס" (צ"ב יג, ס, ז, י), "ולבבות", (צ"ב, יג ב) ובמחלים בגניות מכל צינוס נקלות כלויס, וכן בס כרית יודס על דנאל האנוגרים מכל כו, וכן פזיסכימטו סnis על תנאים יודעים כלכל מן סדרניים, ויעמידו לחק כינויו לפי פנילו חותם ויידרו פפיניים, ועל פיסס יסדו מה ביכלו נקרת כרית, בכל מהל מחייך עמו לחייב לעבותך וכן, אם כו' יפססךך וכן : [נח] וכן דלסו ויל ע"פ "מכל חבל כמלכה מתו" (למטה ז ככ) "ולג' דניש סnis" (סנסל) קת ה. קדושים יג ה, זחים קיג ב), כי אף גנאל גוירה פל אגדית סnis, כי היהם פט בני חס ניכבת, גט אף השתיו הות לרכם פל דפת חו"ל : [נתן] ולדעת יה (ב"ר ס' נכ) ה' ק כי בכלל מהופסין הלא בכרתוليس סגולל לחוקיינום :

בקווי רשי : מ) נ"ל בס , מתחומיו או נת יה , מכל' כת ב , פדר' פ' כנ , ילקוט למן נא . פא) נ"ל נג יג . טב) תנומת
מ נת לוות יכ תנומתו ב נת לוות יה ותוות יה , פנקל' כת ב וכתהש קטע ק' .

הארמה למיןהו שניים מפל יבאה
אליך להחיות: כא ואותה קתלה
מפל-מאכל אשר אבל ואספה
אליך נהיה לך ולכם לאבלך:
כב ויעש נח פבל אשר צוהו אליו
אלחים פון עשה: שני ז א ניאמר
יהוה לנו בא-אתה וכלה-בריתך
אל-התבה פיאתך ראיתי צדיק
לפניך בדור הוזב מפל הבהמתה הטהורה התקה
לה שבעה שבעה איש אשתו ומזה בהמה אשר

אבן עזרא

וسلطת תביא אל התיבה, מצוה על נח שלא יעוזבם (קפס) רק יביאם עמו (קפס) להחיות ארע כל מין (קפס) ומלה יבוא אליו, שם יבוא מעצם (קפס), ולא יגע לבקש אותן באים ולצד כל מיני העופ (קפס), וזכה שתיקן טני שאכל לבול (קפס), ותועי רוח ישאלו מה אבל כל עוף דורס, ובכל חייה כמו האריה שלא יהיה כי אם מבשר (קפס), וזהת איננה שאלה, כי טוישר ירעב (קפס) [ס], וכן דריש שיש בבהמות להשעת אוניהם (קפס) וכן עוף שיבשה או ר

קרני אוד

[ב] ובן' (כט' קמ' ב') "וליש הַצְבָע אֲתִיכָ", ופי' רפסי
וז"נ חטא אחיזתו ואלהו וליה טיה חוטא לדרכם מטהר
כמתות: [סא] בן חייה (כט' פ' יט) נטהר סולח מן
בדלך כמיאס פגוע לבון כהליי הילך (פ"י). כוונת יפה נסונ
במקלה כמתות כהליי הילך (ת"ה ד' יו"ד) בפי' סואות
בדנון בלאך פריס), וככל יוס ווועס מדעתו הילך פרים (יפרס

בדרכו כך זה כך, ווימלחו שני מינוי כע"ח, שם מתלמידים
אל מין ומין (ע' למטה מה יט הערת כה): (קכח) שיעיר
אלמוניון هل מקוס תמרעה סורלו להכלול, ואל מקוס מיס
נתיבת, רק הו יכנסם: (קע) זה מאבל כוות הפיירות
זיד סיימון מכל מהכל לדרכו ולרכס: (קע) כמ"ש
י טרף (הווב ד יה), ומלהט טרף פ"י הרינה ובנירח
ים תהית מהיות נדברים להחריס זולת הטרף הטעפי
עאנן הו לדברים להחריס קולדס בימות נרעב וכתיכת
לטורים כמו לנטרפים כמו באלמר וכל חית ההרץ
כאל: (קע) כי זה כדרכם לה המכובדו כי הוא למתן
פ

מקורי רשי: מג) ב"ל דף יג. א) נמי לנו ד' עילוגין ית ב' כפלי נקעלאות עה"פ זילען ל' כפמוד ען' יונקט'ת לנו נמי נס. ב) עיין נ"ל פכ"ז.

אונקלים

**הָאָדָמָה
אֶלְيָהּ לְהַ
מִפְלֵי-מָאָ
אֶלְיָהּ וְהַ
כְּבָרְעֵשׂ נָ
אֶלְהִים
וְהַזָּהָה לְנָהָ
אֶלְ-הַתְּבָ**

**לְפָנֵי בְּרוֹר הַזָּהָב מִפְלֵל
לְהַ שְׁבָעָה שְׁבָעָה אִישׁ וְאִ**

רִשֵּׁי

סתמייה קולטו כלכיס כל: (כג) ויעש נה.
וס בניין סטימיה פג): (ח) ראיתי צדיק. ולא
נכמל לדיק תמייס. מכלון סלומלייט מקלת סכחו
סלאולס בפניהם וכולו סלאולס פניהם א): (ב) הטהורה.
הטעייה להיוות טהור ליטלהן ב): למדנו סלמל
כם פולס: שבעה שבעה. זכל ונקבב כדי

יהל אבר

(קפס) ר"ל סלה יבקס חותם וויכוחת כתיכת, כי כהר אמר יכוון הלייד, סר"ל ייזוחו מעולם, רק הזרירן שלג יעצמס חחר צוותם חליין: (קפס) יבניהם חתו חל כתיכת, (קפס) מיני צע"ח מה מהולקים, הם מל' ניוויתיס, הם מל' נפץ, סימלו סני מיני צע"ח, סקס מין חמל מל' תומך גופס ובנין חיכרים, וסת כבני מיניהם נפלדים מל' הילך נפץ, למאן זה זריין, וסת עלה, זט טגען מל' תוכנות נפץ, ונבדלים בוגאין גופס, ווועכו ד' סייקם הילל את רוחם סייחו חל כתיכת, כמו סייחו כמח כטיילו לסתות: (קפס) כי ייזוחו מעולם חליין לפני זרעים והעאנזים, כי הילר סייחו חליין להיזותס, לייסחן חליה צויר וטראף היין לו (עמוס נ' 7) ליס חובד מה (עיין למיטה מה יי' כתורה ז'): (קפס) יותבן כי גס העוז פלוד מהתש צטראף: (קעג) ובעה שלג ימלה טראף יהודים, לג טראפו התיידפים כי היל נטען חת כל ירך נאכלן (למעלה ה' ל') ובתחלת פנרייה נס הטעות טורפות לג' האלן

בראשית ז נח

אונקליס

לא טהרה הָרְאֵשׁ נִשְׁנִים אִישׁ וְאֶשְׁתּוֹ;
בְּעִירָה דָּלָא אַתָּה
דְּכִיא הֵיא תְּרִין דָּכֶר
וְגַקְבָּא; י אֲפִי מְעוֹפָא
דְּשִׁׁבְתָּא שְׁבָעָא שְׁבָעָא
דָּכֶר וְגַקְבָּא לְקִימָא
רְשֵׁי

שיקרייב מסס קלנן צלחתו יג) : (ג) נט מעניך
הشمמים וגו'. בעקளיס סכטוב מילבר ולמל
(קד) ובעבור צריכת הקרבן (קד) (ספר) צוה השם
שהור (קד), שבעה זכרים ושבעה נקבות (קד) (ספר) :

יהל אור

על סוד חכמתם : (קעה) הוא מלל על קדרות הנטמן , כי העופר מרמו על היריח , ובעת סיתחנן עם הנטמן , אם יקיי' בניות כרhetic התלי היו נזנבו , הנה יכנים כירה בין הנטמן ובין האלן , ויכסה חור השם בגופו עד סלע ירלווכו טוכני התרן : (קעו) לא כמו טידמה הקמון , ובעבור שנלנש הלבנה זרוו ומחייר בתנוועתו מיל הגמלים , קרחו בעל הדרט טוף , וקרחו כף לגוף הלבנה בטנווער שמיין לה חור , וכייה החוכה ונדרה גופה בגוף הנלנש , אליה טמונת קלה מרליהו , כלבך נרחה כף בעופר ממין נזות שלג גופו לו מסונה מטע : (קעו) ובן הוות (ככ"ר פ ל) בכל ק"כ פנה קיש מה גוטע הרים וקונין הרמן למא כדרון ה"ל כך מהר מהרי לענמיה דהו מיטוי מכוולא על עולם וכו' : (קעה) וודיעת ה"ה זיל צדיפה רלהזונה , סעם הסטייר בנין התיכה מהנטמן דומו וכתחס סס זיל , "ויהמר האס דכל האס עמו במלחותו מנות המלחכים , זוואר טיכון חיל התיכה , והטעס צילך חיל מוקט התיכה כי תיקן חותה נסתר , והטייר האס מכל חדס" , ונרגלה פבנה את התיכה בחלד המקומות שמוון נערין כזה סמוך ליער גומת עלי גופר סלה ינער להטייר הענויות ממוקט רחוק לדורך הבניין , וחמר הכלת מלזכתו בא למקומו מכלה לחיוו יmis רוחק ממנה שנאר האס הוה ונכוו , ולכך כוונך האס לאודיעו בנתת יmis קודס שיבין תנמו הוה וביתו כמו טיכון : (קעט) ובן פי' רבצי זיל , כדי טיקרייך מסס קרכן בלחתו :

פי' רס"י ז"ל, כלי זיקרייך מכס קרבן ביהתו:
 (קפ) ובשיטה רחוכנה, ווכו לסתת מן הכמה בטהור
 סכעה סכעה טהרה חוץ בטהור יותר
 מהטהרה, והם מעתה ידיו כולם, נס בעבור ציעשרה
 טולות ניהתו מן התבה, וכנלו זה לנוות כי לא יכול נס
 מהכמה הטעמה ולא הבלתים חזריו מהחפידים;
 (קפל) כי הכתוב חמר, נס מעוף הרים סכעה סכעה
 לר' ל' סכעה בטהור, וסמן ענ' מה טהර צפוק לפניו
 וזה "טהורה", לפיכך חמר, נס" זכן פי' רס"י ז"ל נס
 מעוף הרים וגוי' בטהור הכתוב מלבד ולמד סתום
 מן המפורץ: (קפכ) ואין להוציא מה סכעה ולא סכעה
 ולא סמוניה לו יותר, כי לאן ראה נחכמתו כי סכעה
 גרייך ויספיקו, יותר לא תכילים בתבה, (רד'ק)
 ובשיטה רחוכנה, היה ווכו, עטש דבר כמו היה מלחמה
 (במות טו ג) היה לא נעלר (יבשע' מ כו) ושליך

ה' תג' מל' זנפה בכמה מכל מין נמוך גתל פאס צהיר ב'

המשמש בכנסיו (סב) יש לו סוד (קע) (סנ) ואיננו
כששותעו (קע) והשם צוה אל נח לעשות התיבה
יטיס רבים קודם בא המבול (זע) ובאשר קרבו היטים
צוהו השם הנכבד שילך נח דוא וביתו אל התיבה
הגכבד שיקח מן הבתחתה הטהורה (קע) (סנה) ותן העונף

קרני אור

מקורי רשותו : ג) נ"ל ככ"ז ה', ופ"ל ט. פמ"ג.

**כָּל-הָאָרֶץ: רַבְּ לִימִם עֲזָד שְׁבָעָת
אֲנָכִי מִמְּטִיר עַל-הָאָרֶץ אַרְבָּעִים**

8 of 18

ד כי לימים עוד שבעה, כי ביום השביעי
ימפיר עד סוף ארבעים יום (ה) (א),
הנה זה היה בעשור לחידש השני (ט) (ב) ובסוף
המ"ם יום טהורתה (ט) ישוב האצער (ט) אל
הגָבֵח (ט) והוא סוד (ט), ומלה תיקום, לא
מצאנות כי אם בפרשנה הوات (ט) (ט) ושרשו

קרני אוד

בן זוג הלא סכעה זכריס ופצעה נקויות מכל מין". ואילו בכתוב היה וثبتו לענין הוגות, והזה כהכל פוזנות בנות כהירות לחת חאל להזה אל תמותה, וכחאל היה זכריס ונקפה האמר היה וثبت, וכתב סרבס"ס (יריעות בלמה מונחתה היה ירישא ז) כי בס "היא" נינה מבלת "יב" והחותם י"ט על כל ישות ומליות כסוף, כן ישות נביי י"ט על כל ישות רותאי, ונינה ממנה בס היה, להולמת ובן ישות רותאי, ונינה ממנה בס היה, כמו שאלין, מי שקרה כל ישותו ולבומו בגדי ביז פה כל מה שאלין, נגמר על מין פה "היא" היה מנית ימלה" (וילג' ז) וילג' ז) ועל מין בנט"מ מן בנהמה, סכעה סכעה היה וثبتו" (למטה ז כ) ומול דכל שמיין בו רות חייס, כמו שאלין י"ט היה אל חייז" (צמות כה ז) ועל זה השערות חמורות "היא" אל ענן פניו ילכו" (יחז' ה ט) "הוים לכו פכלים" (דניאל יב ז), וככ"ל פ' (כ) סכעה זכריס ופצעה נקיות נון שמיין נליך בסס הלא (מיזות זט פ"ס כל שאלין, ועיין כוכ"ק מה בכיה נזה :

[א] הדריך יפלס מלת "מעל" כמו "גפס", כמו הדרמת פFER (דניאל יב ז), ולנה"ז יבדיל בין בס גפס למלר, בס סס צלוס גמייס פיזידיס מלענלה מן בעניש, ולא מתחננו בכל סAKERה דטהל דעתין אתה, האל מעל בס כולל לאל דכל דכל יולד מלמעלה, יושב נבס מיס לו דרכו אתה, טוב לו לט, כי מליט "הני מזעד לכס לחס מן סאמיס" (צמות טז ז) וימטר פלייס מן לאוכול (טה עט כד) וזה קמטיר פל סלום ועל פטורה גפרית והמ"ז (למטה יט כד) ימזר על רביעיס פחים (טה יט ז) וולין כו לבון גבס זבכל מוקס כו על חמיס, ויפס האמי (וכרי' יט ה) "ומטה נבס" פ"י מעד כל נבס, וככ"ט (יריעות בלמה חו"ב נ' ירישא ז) יפלס נבס על קמטיר העב, והוים מין מעל קמטיר כיוון, דמיינו כבחלקי סחליס יותל נזבביס זה לנוס מתחמת לכויים כהור וגענו לעופות נזבבב (דיקעל רענן) : [ב] והחודש הפני לדעתה מה' זיל כו היל צבוי ניון וק נילג (למטה ח כ) כפ' בעבלי כהחל נחווד, צבוי סיב שבט, וכנהה אל מודב שבט סות פזורי לפתיחה פמנוג, פגה המנוול החל בהייל צבוי החדס הבני כדרעת לי' יסובב (ר"ס יט ז) וכן דעתך לך חזק (ס"ע פ"ז) וכן דעת הכמי פמוודות, ונס"ז זיל פ"י לדעתה כי' (ר"ס זס) וכן פ"י סלמג'ן ויזית (א"ה ח כ) פל כפ' "כנית כהיתניות כהב כו החדס פצבי" "כנית דעתיקין דקון ליש יינח קלחם כהנגי, וכפן סוח ז"ז .

... יתחז בינייהה", ודתו כי לפני כזאת צילחו זלהן ממליכים כיפ' ... הבלתי סחודה ככהונן, כי כתבי נכרה דות פסמים וסיהר, כי מלת "חיתן" פל הכתות סיגוטיס ז כ) ומצלמו כמי יטהן ממליכים כזאת סות לך לזרביס בעיס (צמות יט ז) בס, מכל כי לאמר כשלים היה דהון, ס"ה ס"ח) סחודה כו בס זה מנס בו הדרס"ל ועיין (למטה ז עין הכל חול, וכן פ"י סמוך חייס, וכן כתב כי' בתול בינייהן

אונקלום

זְרֻעָא עַל אֶפְיוֹ כֵּל אֲרֹעָא:
דִּארְיִ לְזָמָן זְמִינָן עַזְדָּ
שְׁבָעָא אַנְא מְתָחָג מְטָרָא

רשות

סתום מן המפלצת: (ל) כי ליטאים עוד שבעה. הלו זו ימי האלוהים של מטבח אלדיין שם פקנ"ס על כבשו ועכבר חת תפולות נזקי נזקן וחזקתו שנותיו של מטבח ומולא קאס כליס נזקנת מ"ר קנא לחי נח: כי ליטאים עוד. מכו עוד

יהל אָר

גנריול (לעיל ס' כה) ובכחות וככירות הינה חל
החותה (סמות כו ג) :

(ה) כפי שקרה עס כי יmis כי נמלים סק"ד בנה
אנטן להס לפיזודו האין (רדי"ח) ורשי זיל
מהלמוד (סנד' קמ' ח) הלו ז' ימי חננו כל מתוסלם
כלי שימושיו בחננו לפי סיטה לדיק ולוח לפסדו,
ולדעתי כי זיל לו כוונת שיבנה סבעה ימים קודס
בינייה המכול להכין מושב הכותות והחיות כל מין ומין
בכנו ולהכנים מהכל כל מין ומין ועוד שתנה
פטומה, וכך ציוגר : (ב) פי' כי הסה מר לנו "פי'
לימים עוד סבעה חנוי ממטריד", כי זה בעסור לחודש
הנני, כי תחנת המכול היה בסבעה עשר לחודש הנני
וחדר הסה "ביה חתך וכל ביתך אל שתנה" צילכו היל
מקומם שתנה, ועוד ג' לחדר וכל החיים והעוף והנמה,
כי ג' חטיפות היו עליון, וזה ג' כוונין אל מקום
שתנה, אבל הסה כבנין מקומותיים, והלכו גם המה
בסבעת חיים הילו, ובאו קודס רדת המכול היל נח,
וכהמרא "סיט מכל יכוו חליך לטחונות", האן ביאו
לחודש הנני יוס כנימtan היל שתנה כתוב "בעס כיוס
זה כה נח ונור אל שתנה הס וכל קנית למינה, וכל
הכלה למינה וגוז'" זכר ציהת כולם, כי כי מקומות
לשנים שתנה וכך ציוגר (למטה פטוק ז) : (ג) שהיה
בכ"ז בפיון, לדעת ר' יacobus, וכן בות דעתה סח' זיל
ויאג מהיר עס כי' מסיון עוליס מ"ס יוס : (ד) הח' זיל
קהלת האלען למס טהור חמצעי משבנה כוכני לכת,
וגם חמצעית הסמס נקרת האלים הביא חמצעי, ונקרת גם
הבית הכרזני, וכן המקובליים קוראים למספרה טגלגנ
הסמס האן מלחה רקון חמצעי : (ה) נוכח במול
שכיתה זו הלכה בתקנת המכול והנינו סיטים לחיות
המול במנצט חיינן, ועיין ה"ז טהוריין בות : (ו) כי
לפי דברי ה"ה זיל, סמץול היה תלוי במערכת המסתבי,
וכמפשי חמוץות, ועוד העלום הקכם הבדר וחלר שוויה
סוד, כי יರח פן ייחסנו הפתוחים סתום יחלר שהויה בטענו
זו במרה ולא באנחת ד' : (ז) "ומקייחי את כל סיוקס"
ונפ' כי "וימת את כל סיוקס" ועוד מלהנו (לכ' יה ו)
וחת כל סיוקס הסר ברגנילקס", ומיין ספק טהרה

הקרוי רשות : ד) ב"ג לא זו יונקומי מ"ק פ"ג פ"ה, סנאל' כתם ב-

בראשית ז נח

זום וארבעים לילה ומתחתי את כל-היקום אשר עשיית מעל פני האדמה: היעש נח הכל אשר צנה יהנה: וננה בונישש מאות רשי

רשות

זמנן ה'חל זמן זה נוקף על ק"כ סנה (ה) : אדרבעים
יומם. כנגד ילייהו כולד פקלקלו לנטלית ליולס
ל'אול לולת מАЗורייס (ו) : (ה) וייעש נח. זה
ובא עם ביתו קרוב אל הגיבת (ז) (ה) :

בזהבצלים שהפ"א שליהם איננו שלם (ט) על
משכלה כרוב (ט) ז"א שהוא מהפצלים נהי העין (ט)
הוא הפטוק (ט), "כמו ריבבה ד' אתה יריבב" (תה' לה
א) (ט), יטלה יקום כלל כלל חי שהוא על
הארטה (ט) : ה ויעש נח , כאשר צוה

יהל אור

טכחה מן ה' ז' ועין קרי חור : (ח) כי ברנו
וקם על מסקל ירד כי הו"ד יפל ממו לפטמים
ו海尔"ק כתב ז' טרשו כם ולו"ר נספף : (ט) פ"י
מלת יקסם הוה על מסקל פרוב , טבל"ג כי לפטמים
נובל : הוא פ"י ע"מ כרוב , טהור טס כובל ז' גרות
כך מלת "יקוס" כובל כל כי טהור יkos נל הגדמה ,
הוא פ"י על מסקל כרוב , פועל , טבל"ג צו טרע , ה' יז'ב
רו"ד טרע : (י) וטרשו כום בטוי"ז טהור עין הפעלה
נכח לך יקסם , ולמה חותם מה' ז' נחלמו בהו הפטוק :
(יח) שבא הפוך עין קולדס כפ"ה ורמי לדיות קיום :
(יב) בטוי"ן קולדס לפ"ה טרשו "רוב" , וכן כתב היל"ק
טרש "רוב" וויל"ו "רו"ד" ביריעו וביריעך , נחלמו כי
הפרק עין הפעלה כפ"ה וככון ריש לומדר טרו"ז
נספפות ריו"ד "יקוס" : (ין) ר"ל השר ביצהה שנטהרו
על פניו הגדמה , לך הדגשים , ולך השר נתנה , וכן
פי הילכ"ג ועין קרי חור :

(יד) ר"ל חמל ו' מפני שהמלחריו נפ' ז' "וינט נת
ונגנו ונטטו וכז' נגנו אל התויכת מפני מי
המנטל", וחין ר"ל בכוונתו מה עשיית התויכת, הלא כבר
חמל (למ"ל ו' כד) "וועט נה ככל אשר דוה הוועט חלקייט

ועד"ז כתוב חכם אהיל (בפסגס קובץ ז' נד 68) ושהלמינו ביטולו
או על בע"ח, ואחריו יה ו' יבחרו על מושג כל הדר
האות ליותר כל הנסיבות, כי רוחם להחנו בכתה זו לא ית
ויל' ומלה ייקוס כלל לכל חי בדור על פחדא, וכן פי'
פי' בס כלל מי טהור על סימדמש כמו שב' נכלחות,
ו' בלבד'ך נבלסיו טרכ' קומ' בהינה לה סיקוס בגפ' לנכליים
ה' וכן פי' נפי' על בדוחיות ולין חילק כיניקס, וכן פי' קר'ס ז'
ג', ול"ס נטענער נבייהו רולה לאסף ב' תינכות, ונפרשת
ז' געל עולה לבניין, ומיין דען נוך לרתקויס ונטופות,
ה' כל גס על סאל העניות בהיא נבס קיוס והתיינכות כהלו
ה' ובקר וקיי השופות, וכל דבר גדול לי' קטן בהיא בו קיימה
דובס כלל כמ"ס הויל (ב"ל פ' כה) "פעילו האתודונטן כל
ו' מן כהילן עד צלע נסאל מכל עדנרים טרי' נצלאים כהילן
ז', וכתב הר' לא מהה לך לה סיקוס שועמד על הדרמה.
ב' המכשול למותו כמכלה בונא וסיה נחכול גודס ולבבמה,
ו' נטוע, ועיין נס' מעשה כסם שפצע טל פליין כהו :
נס קודס נס המכשול ז' מפני מי שאנו ויכנעם קודש.
אל כתינה חי'ם, מה טעם וינקוח ? נס חיין נעס למטר
גנומה

אנו עוזרא

שְׁרָמִי אֹרֶן

כגיטווקיו נאלט "קוט" או "ל", וכתיימת טל הילגנ"ע בכתוב כפ' יות נג' נמלן סיקוס כ"ג כפלסס ג', וכנה בכתוב סיקוס פ' קיטס דילגנלייס כפ' עקב'. וכן יתאל הגב הת' ר'ס נחנעל (בפסנש קונץ ד' כל 52) "ויהי ות פליהו און", שנש ארליך'ע לוד אונז זונדנו שטשו". ואכן מוזה השכילה לדילג נז'ה כה' ד' ככפי בנויאן להזאל (ח'ג פ' ט) או "ל", והז' חנן פונך חמל כפ' נח "ויאלט סיקוס נה מוניות כי אה כפלסס טולע", וכמו של פלשת טקכ', יס מן התחזיות בסוטיס מנג' תורתייט שתוכננס נאצ'ל או"ט בדרכי תשתיות, והני הוועד כי בכת וס, כי ג' ביז'ה כל האקלים כפועל כבכלו זו וכו', והויר יהודים בוס יודע מס עניין חנוך ספל, כי סמאנר נסביהו נספלו פסקויס זיאז'היס לאיז'ז ולחלפי'ם בלוי נגרע או יוסי'ו או יסנא בני' לחדר מהש צהינו עובי דובס טשות נמונן ד' כה' כל רגע ולכט פילאה לא יכול פסוק מה געת טראז'ו וחותמותו נספלו יקית במקורה ויעלה נמזהה שאקווב ד' חילז' זה פלאה לבוטיס בלוי ידשו מהו חנוך ספל, ועל חמ'ו וזה פאיין האל חנן נחנא בספער כלקמה "ואלו ידע בהמון מילוקות געלי החריכויס נה בו" מלעניש נמזהה טעות מה נספלייס". טכ'ל, וע"ז כתיל געל בטנהות בס' וכתח' "ויל' בלמה אנטוק כפירושו על או"ט (ונז' בכ'') נהורל ספרהים בל' כ' הייס מיל' ז'ל) כתוב או"ל, ג'ה נז' בל' נמזהה מלת יקוט על פיען געלי חיש' כי אה פל נספיש', ופונו כמו פרכוס גאנז'ה כ' קהת', כי פולח בומלה טעמייס ולוי המילות, וככoid כתאס נן ככפי שתמה על או"ט נמוקמו מוגנת, כי נלהה שווים מאיזה כדעת או"ט ג'ה' סט, וככ' דעתם כי יס נאלה סיקוכ' בת' כווארות, ככרחות'ת האטעןיד'ו פל לנדי', ועל פ' כיהולס נדקו דכרי כה' ז'ל, יחלק כין סיקוס התחוב פה, וכיון ביז'ס בגדנלייס, פה פ' כי בגדנלייס ה'ן זס קיל בנטו כלהו וס' "סיקוס זס כל'ן" וגדנלייס בל' טלה על דעתה כה' ז'ל ה'ן לנו נטמאן ליתן כפ'ו, וס' כמו צפ' כה' ז'ל "מלת יקוט כלל דכל חי שווים על פה מלך הצלב' יקומייס כמו צפ'", סדר'ק נלו' זס מילוק, וכן פ' כי טרב' ז'ל כי אה כפלש טוות וכפרשת עקב', והאלוי כיהל' וכבד'יה' פ' "בל' נהמאל וימח ה'ת כל סיקוס על הצע'ת בל' חומאל הטע'ת תלמידים והאנשיים, וכן בנטה'ת ואמגדלייס, וכן מיל' ונטיא'נות ווועט האל נארס ווומהה כה'פ'ן בל' נהמאל מאיז' רימיס נמוחו, וכן ע' כלו נהמאל, וימח ה'ת כל סיקוס, ו' חייס וכלהי חייס רק נח ווועט ה'תו כתכח'". ועדי'ז פ' ג' כ' ונטיא'ה ברכ' היילוות וגוזע כנטה'ה כה'לן כי חיין יקוט, ו' וחין לוכן נומל צלקה פטו' לתיכס כל מיט' גרע וכל מיט' [ד] והרכמבע' ז'ל יסיג ע' ז' טי'ס. והאל'ק פ' בנטה' ימיס זינחו, וכן פ' כלכ'ג, וו'ג' כי כיתו קלויס

שנה והם בול הָלֶה מִים עַל־הָאָרֶץ
וְרֵבָא נָחָז בָּנָיו וְאָשְׁתָו וְנִשְׁיָרָבָן
אָתָו אֲלִילָתָבָה מִפְנֵי מֵי הַמִּבּוֹל:
ח מִזְרָחָה בְּהַמִּדְבָּרָה הַטְּהוֹרָה וּמִזְרָח
הַפְּהָמָה אֲשֶׁר אִינָה טְהָרָה וּמִזְרָח
הַעֲופָה וּכְלָא אֲשֶׁר־רְמָשׁ עַל־
הָאָדָם: ט שְׁנִים שְׁנִים בָּא אֲלָ
נָח אֲלִילָתָבָה יָכָר וְנִקְבָּה כַּא אֲשֶׁר
צָוָה אֱלֹהִים אֶת־דְּנָתָם: י וַיְהִי
לְשְׁבָעַת הַיָּמִים וְמֵי הַמִּבּוֹל הָיוּ
עַל־הָאָרֶץ: יי בְּשָׁנָת שְׁשָׁמָאת
שָׁנָה לְתִינְנָה בְּחָדְשׁ הַשְׁנִי

אבן עזר

וזפנוי מֵהַמְבּוֹל . מִבְנֵי פָּחָד מֵהַמְבּוֹל (ט) (ה)
וְהַנֶּה בָּאָתָם הַשְׁבָּעָה יִמְסִים בָּאוּ סְעַצְמָם מִן הַבְּהִטָּה
הַצְּהוּרָה רְבּוֹת (ט) וּכְנֵן טְהֻרָּה הַתְּהִגָּר (ט)
וּמְהַאֲחֶרֶים (ט) וְכָל רַטְשׁ , זָכָר וְגַקְבָּה בָּאוּ (ט) (ט) :

קרני אור

לטשו ע"ז בעבורה לחודש ? , ולפי כן" כלטו מיזסכ הכל
כיו כהמת פיו רוחקים מן הרצכה מצלר ליזא ימיס , וע"כ
הוילך נצומו מכובד לחודש , כי לרייך אזן ללבת ולארת
המחלכל ובחל סלרכיס אל כתיכס , ועיין למיטלה (ו' ית העלה
קע"ח) : [ה] והורדיא פ"י מפני מי אמר כל מירלת כמיס
בשתייה לו לדת , מפני רבכגעת סימיס שתחיל זגנס לדת
מעט מעט וכדרנו"ל (כ"ל פ' לב ילקוט רמו ט) חף זה מוקני
המגש כי סלוך נכנס עד בלהקoso כמיס , וזה לנוון דדריב
כלוותיו לגנוי , ועיין בד"ק בתמה ע"ז וכחכ , וו"ז ידענו
טעס לדרכי כלהו נדריכ בחרט בחרט נת סיה מוקני המגש ,
בכלי בכחות מעד עליו טהיר לדיק תמייס וועב ככל האבל
דוחו ד"ז : [ו] עיין "יכל חול" , והלמאנ"ז כתוב כי בזיס מכל
מיין כהו מהליכן ליז"ה כהו אל נח , וכן לאטס (פרק טו) ,
וחכחים זכל ונΚבש מכל בדיל כהו , ר"ל בכחחים מענאמס
הנילדכיס לקיום כמין , אך מטהווים נטשו נת צהף סככל
ויכי"ו בזיס לקיום כתין , יתוזל סוחה חיל עוז ליזא מהם
וואר יכוו , והגמלנ"מ יפלס במן בכחות טס"י בכיתו נחת

בוקרי רשי ; ז) תנומת ה' נט להו יונחומי כמת להו ז' ירושלמי תענית פ"ז ס"ז, נ"ל פל"ח י"כ ופל"ד י"ח) נ"ל ס"ג ז' פ"ז. ט) נ"ל פל"ב ח', תנומת ה' נט להו י"כ, זנחים קטע ה', פל"ח ס' ס"ג.

אונקלום

מֵאָעַל אֶרְעָא : וְעַל
נִתְ וּבְנוֹתֵי נְאָתָתָה וּנְשֵׁי
בְּנוֹתֵי עַמָּה לְתִבּוֹתָא
מִן קָדָם מֵ טֻפְנָא :
הַ מִן בְּעִירָא דְכִיא וּמִן
בְּעִירָא הַיְ לִיחָא דְכִיא
וּמִן עַזְפָּא וּכְלָי הַיְ רַתְשָׁ
עַל אֶרְעָא : טְרֵין טְרֵין
עַל לְוֹת נִתְ לְתִבּוֹתָא
הַכְּבָר וּנְקָבָא כְּמָא הַיְ
פְּקִיד יְיַ יְתַ נִתְ : וּבְחַתְ
לְזִמְן שְׁבָעָת יוֹמָן גִּמְעָ
טֻפְנָא הַוו עַל אֶרְעָא :
אַ בְּשַׁנְתַ שְׁתַ מֵאָה שְׁנִין
לְחַי נִתְ בְּיַרְחָא פְּנִינָא
בְּשְׁבָעָת עֲשָׂרָא יוֹמָא

שנ

כיהתו לתייבש: (ז) נח ובנוו. אהנץיס לנד
והאנץיס לנד לפי טנאמטלן בתצמיס למט
מאפני שטולס צליי גלען ז): מפני טי המבול.
הא נח מקטעי חמנת כיש מהמין וחינו מהמין
שייבר סמבול ולו כנעם לתייבש עד טרמקו
שנים. כולם כוֹזָו במנין זש מן הפחות כי סגי

ישראל אור

בן ערך", נס הין לומר סלקה בכע"מ כי הס יכוון מעולם, ודעתו כי ייכתנה וכניו וארתו ונשי בנוויה תלו האל התינכט, לאו נכנכו בתוכה, אלהו סכלו אלהו כולם בעבור להדר הנני: (טו) וטעם מפני מי המכול בפה כל מפני המכול ולשכעת קיימים כי' מי המכול ונחפהו כולם בתינכט וסגר הפתה והאר: (טו) שבעה זוגות מכל מין, וכשיטה רහצונא "וועטס נחוו חל נח מעולם כדרך וייחמר ד' לדג (יונת ב יט)": (יו) הי' ג"כ שכעה זוגות מכל מין כמו בפי' (למעלה ו' ים השערת קפה): (יה) היינו מהטמחיים: (יט) דעתו שכין שכעה זוגות הטהורים, וכין כל זוג ממשי הטעמניים כולם נחו מהליכס זוגות זוגות דמיינו זכר ונקבה, ולאו ב' זכריות היו ב' נקבות, ועיין "קרני חור": (כ) החלו להנתקן ונתקנת כי תלה, וירדו גטמים לרוב צו ניוס, וואר סחהלו לרדת עד צויסלמו למנין שכעה, ולזאת היה שכעה שכעה תקנת

אונקלות

בראשית ז נה

**בשבועה-עשר יום לחידש ביום
הזה נקבעו כל-מעינות תהום**

ר' שמי

מלמדון ר' יכונע הומל זה הייל^ט): נבקעו.
לכזיל מימין: תהום רבבה. מלה כגד מלך
ביר הגחלים כי מהטענות יצאו, ובאשר
אוצרות בשמות, וירדו הרים ונתבלבלה
והעד שאטר "יום ולילה לא ישבותו" (לטטה
ידע נח כי עברו ארבעים יום וארבעים לילה
הנה ר' עושה ארבותי (ט"ב, ז, ב) (ט) (ח)
ומשפטם (ט) (ט) ויש אוэр שהאל"ך שרש במו
(ש"א ב ๖) (לח) ודם ספיעלי הכהפל (ט) (ט)

יהל אור

ההלה מהרין להתלהח ולהכחע המעיינות צו ניוס :
(כח) במו פה : (כג) אפילו הווע נהייז נפי סרייזל
בקמן, וכלאן מעינות היוז"ד בסו"ה : (כג) מצינו לנון
זמר כפ' חסוס אל תהום קולא לאול גנוריך" (תל' מג
ה) : (כל) ולשון נקבב חסוס רוממתהו" (יחז' ה' ה'
) , יוכן כהעלות עלייך היה תהוס" (יחז' כו יט) :
(כל) כי האמיס זכרים זצמאת לארץ נתרומות הס
נווצים מד קkus נצטה הפליאן וויליאס,
וכלהסר מהרין כייתה בקומה מבללההית סיידו עלייה
גסמים : (כו) עלו האמיס למללה כחוק רב, וכקעו
בקימות לרבות נחרץ, זオス יוס היה מושך נחרץ הלהלום
ימים כיו מתגכרים לאות עד חמץ ומחת יוס :
(כו) הארץ עס האמיס : (כה) ולא כי נודע נחרץ חס
בוג יוס הוא לילה : (כט) ובן (ככ"ר פ' כה, נג, לד),
וילא יאנחותו מכלל עצתו : (ל) וככ"י ישיר גני" "מיימי
הנטמים" (לה) באמריו כי לימייס עוד עצה חנכי ממתר
על נחרץ הרבעים יוס ווארבעים לילה ולמללה פ' ד) :
(לכ) ובשיטה רחצונה "וחרכות האמיס נפתחו כמו
ענשה חרכות (מ"ב ; יט) ומצכו כרכות נחרצות (קהילת
ב' ג) : (לג) מלשון זה למדנו שלז היה הגס בדרך
זבעת כיה ורס מיס צועט נдол עצה כל בסר בחק ובחימה;
(לד) ישתמש צו שכתוב נ"כ ע"ד הסחלה "יפתח ל"
דר מה חוררו הטוב (דכ"ר כה יב), ולהיפך יהמר פתח
את חוררו ווילא כלי ועמו (ירמי' ככח) : (לה) שרשו
חלל" וברחו חלון כמו נחצון תמר (למתק' יד ז)
יקrho ע"ז החלל והרומה, וכן הווע טעס מהיל" כמו
ונמלחות עפר" (ישע' ב, יט) והוא הנקיות בתוך
הקרקע : (לו) והברוח יתפס הנל כלזון בני הדר :
(לו) ושרשו "ככדי" והナル ינתק גורם כמו חנכות"
פי" יה סחהל"ף של חרכות זורס כמו מלת "חנכות"
בני הין בכל כתני"ך מלת כבודות, זוגם לה טיזך כהן מלת
בצדוקות צהין בה היל"ף וזי"ל "חנכות" : (לה) "אנורת
בසוף" (ב"ה ב' לו) בסוגה מן "גרה" וסהל"ף נסף, וזהן
בונחו להכיה להיא מן "הנורת" רק לעניין תוספות
זהן כתוב טהור משעל רככל, ויט ספרים שכתוב בסיס
ות" והציג ע"ז וכחכ, וכחמת גס במלת חנכות פלשו
סרות ה' ה) "הין חונדין מה כלוב הילו נמיינו" (סוכה ב'
רבי להתייך גני" "כהלן חנכות" וסדרו "גדל" כדעת ר'
סהל"ף נסף והו מגורת גדול" : (לט) ושרשו "רככ" :

אָבוֹן שׁוֹרָא

יא נקבעו כל סענית תהום רביה . (ב) מעינות כפניך (ט) "באין מעינות" (טשי ה , בר) פוכרת (ט) : תהום . לשון זכר ונקבה (ט) וכן וכן תהום רוטטהו (יהוי לא ד) (ט) (ז) ולא נקבעו (ט) עליהם הטעים (ט) , ונתקהו חלונות הארץ (ט) , ואין מבדיל בין ים ובין נילה בח בב) (ט) ובאשר נפסקו טמי השעים (ט) וכי השם נילה לו זה הסוד (ט) ; וארבות . (ט) והאוצר (ט) והחלון (ט) בלשון בני אדם כבודות (ט) וי"א שהאל"ף נוסף כתו אלף "אנדרה

קדרני אור

בכמפל גזירות מטבחות מכל מין, וכן שטמאות מי' גנות
מלל מין, וכס ני' נוּרָן קוס פטולס, וחותם סען
לאוּרָן קוס כטולס אלו מטבחות ולכך אלו רק זוג לאחד מכל
מין: [ז] ו[ז'] מלת "חוכום" כונם על פנימיות כלץ תחת
כברצם הצלין, ועל האבן בתחתם למים בשתיקן חסוס,
ובגד"ק פ', כבוגר מקומות מים הרגניים, ובכדי סאים בכלל כו' ^{א'}
בקידוח תפוזים, וכן כתוב ביל' בוגר מפודם כפרנס על לבני פארס
ושוואקס בלהן להם כבוגר והו' מזרס "חוכם" כהו' "חוכם" וכן
דעת רפ"ג להן גאות ותמיון ועיין לאטלס ה', ג' נקדי^{ב'}
חו' כבירה מה: [ה] ארוּבה כו' תל' ספוצי בוגר הבית
לכליה ולפעלות חפ'יס, כיס ופיריות, בכלה ממה מאלה
מבילין פירות דין הרכוב (כיא' נט' ה', וכפי' רפ'ס סס
וכרכ'ס' סוכת ית' ה') הרכוב בוגר כו' לפול' (הקלות ס' ב')
וכצתב כו' סכתוב לאט'ל על כבפט נרכ' כיז'ד מלמעלה,
כמו "ובאג' ד' פוקה הרכות כטמיס" (א' ב' כ') אך נט'
הפתה לכש הרכות הדרים ופריקוטי להם כרכ'ס' (אלמכי ג'
) וכלהן כו' מל' מל' לבני הרים הצל' נתנו' ה' נזוקות
כוויית כטעל עד צירבו כבפט כלינו' נפתחו להם הרכות,
ולפי שבמיס יLOW' לעין הכרוב' כז'וכ' נט' מל' כלרין,
והגדמיס יולד'ס מתחוכה על כלרין יפל' כהס על דין המלינה
להן הרכוב כלנו' נפתח כח'ל' בוגר סג'ול להצרי' מז'ס
באמער: [ט] ארוּבה ומלוון' גאות נדר'יס, היל' באהר'וב'ה
בוגר הבית ה' סג'ן, וחלוון' כלנו', ה' נפתח כמדל' וכתו'ך
כח'ל' כז'ום יטמו' נז' כשי' האל'ר כפ'יס כביה' ה' כמדל'
ופל' יLOW' מזקיטיס האבי' כביה' ה' סח'ן, "כגד' כח'ון נבקפה"
(ז'ס' ס' כמ') ואס' יחתס' פל' יט' בוגר ס' מטה' בוגר'ה
ולצת, ה' יקלה' כמאן' האנכ' "כגד' סה'ב'ב'" (ז'ס' זס)
"כגד' האנכ' נבקפה" (אלל' ז' ז') ול"ט' ז' סלוק (מחנרת
ע' האנכ') יפל' האנכ', "הנכ' פליות האס'", הרכוב' ומלוון'
תכלית בוגר'ה בוגר'ה מלה' כבמת' כביה', וו'א'ס' הרכוב'ה
תבהת'ס' גם' נס' לס'ו'יה' ולרכניות דנ'ל מ' מלמטה' נאשל'ה
(בז'ע' יג' ג'), נס' לס'ו'יה' ולרכניות דנ'ל מ' מלמטה' נאשל'ה
ה' נט'יפן (נמאנ'ה כע'ס' ח') נס' ט'יג' סס' לחלוון (ל'ל' מ'ל'
מלוכט'ה ה' כבוגר'ה פתוח' וכס' כבוגר'ה עבוי' לפסג'ו) נפתח כמדל'
ליוניס האל' כו' יכט'ו' הח' קון', "וכיו'יס אל' הרכות'ה"
(יבפי' ס' ח') וט'ד' כה'ב'לה' ומח'כו' כב'ו'ות' הרכות'ה
(ה'ג'ל'ת' יג' ג') ה'ת'ל' ב'כ'ע'ן' נ'ו'ה' כו': [ז] לא רתק' נ'ת'ז'וע
כ' פ'יק' ה'ו'גה'ה ב'כ' "הרכ'" כ'ז'ה'ה נ'ב'ז' "ע'ב'" ו'ק'ר'וב'
ה'ג'ל'ז'ר', האל' ה'ינ'נו' מ'ג'ר'טו', כי א'ג'ור'ת' ה'ו' מ'ג'י' ז'ה'
"ה'ג'ל'ז'ר' א'נד'ות'" וכן ה'כ'יה' הר'ז'ד' כ'כ'יה'ו'ר'ו' ה'ג'י' "ה'ג'ל'ז'ר' ה'
"ה'ג'ל'ז'ר' ו'ק'ז'ל' ע'ז'ו' מ'מ'נו' פ'על', כ'ה'מ'ר'ס' י'ר'ק' ה'ג'ונ'ל'" (ז'
) ו'ס'י'ס' ו'ג'ר'ה' ז'ל'ר'יך' נ'כ'ו'ת' "ה'ג'ל'ז'ר' א'ג'ו'ת' כ'ס'פ'" ו'כ'ה'
מ'ר'יג'ו'ס' ס'ה'ב'יה' ה'ק'ז' ז'ל' (ב'מו'ת' י'ב' כ'ב') על' כ'פ', "ה'ג'ו'ת' ה'ו'ב'

מקורי רשי: י) לא יה ג' כ"ד פ"ד, ובס כני' ל' יזכיר נריהן וככל כ"ג

רְבָה וְאֶרְפָת הַשָּׁמִים נִפְתָחוּ:
יְבִינֵת הַגָּשִׁים עַל-הָאָרֶץ אֶרְבָעִים
יּוֹם וְאֶרְבָעִים לִילָה: יְבָעֵצָם הַחֲיוֹם
הַזֶּה בְּאֶנְחָוּ שְׂמִיחָת וַיְפַת בְּנִינָה
וַיְאִשְׁת נְחָוּשָׁלָשָׁת נְשִׁיבָנוּ אֶתְם
אֶל-הַתְּבָה: יְד הַמָּה וְכָל-הַחַיָּה
לְמִינָה וְכָל-הַבְּהָמָה לְמִינָה וְכָל-
הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ
הַעֲוֹת לְמִינָהוּ בְּל צְפֹר בְּל-

אבן עזרא

ר' ש'

וביום י"ז שהחל היטבול נכנס נח וביתו בתיבה (א) והכנים בתוכה החיה ובהמתה והרמש והעופ (ט) וכלה : צפור . (טז) שם כלל לאשר יש לו בנה (טט) (יא) זה פלא שבאו כולם

קרני אור

בפלש "רככ'" סוף פלנוכ בלא קליטה וסכה, ומושך ילה, ה).
הילך מוקוס סכו"ר ומזרוג בינו יתחכט כゾדכ' לפתנול פל-
יש טלשו, כ) גירוכס, מעצה מקלה טוטallis על חלל טונגע
לכסות מוקהטו בפוגה כעין כסס זנכיס, ד) פלק קאדי
האזור עס וגוף, שנעטו כעין מעצה מקלעת, ולען רוחוק
לשפר טלווה כיוון יוז"ע נחרנוו, אלגורות ידו" (ייטב"י כה יט)
אלגורות יוזי, וכוגן מן היוציא בכםטע (כלים כה ה) בטניינ-
ה: כל מוכני בטוייס, וכזוחל לפליקי קאדי הזרע (הזרע):
[יא] והרד"ק נפלש גפל" כתכ מלת "לפוד" בס כולד לכל פוף
ופפס פלט, נס לפול מלחס בית" (חט' פה, 7)
וילגוך פוף קמן רב כמין, לפיך כל פוף כוס פפס,
ובכלתבץ זל (ויקלו יד ד) כתכ, ובכלי בטנע הוועליס לי כל
פוף יקלתו לפול ממך צהמר, לפול במיס ודני סייס" (חט' ת-
ט), כל לפול כל כנף". בנו חזט חמויל נפול כל כנף"
יחו' לט יז), וחתם פלטול לה נטל" (למקה טו, יוד) פל-
טיש פטיכים נבנאי נפוך ולבואל מלזון חרמאות, לפליה"

הס חמוץ נרכשה לרעת ההלט ולקו בטלות
לכד יא) : (יב) זיהוי הנשם על הארץ . ולהلن
טוח חומל יב) ויסי כמוצול חולח כסולידן סולידן
ברחמים טהס יחלו ישו גשמי ברכה וכשלוח
חולו ציו למכול : ארבעים יום ונור . חיין יוס
ביווט טה נקבעו כל מועינות נמלחו הלבעים י-
כמנין כפדרן לחדר מלא וחדר חפל kali י"ב מ-
לaddr בכטו בקיי דלו חומליים הילו ח-
וכולגין חוטו יד) חמל בקב"ט חני מכניםו לטינו
כנת . דבוק טוח לפול טל כל מין כנף ללבום

יְהָל אֹר

(מ) בדעתו בפ' ה' טענאיiri כה עס ניתנו קרווב חל' התייכך ולא נכם כה, וינכט כה ניוס ר' טחן פמצלן: (מג) ובמקחים מ' ונקנים חת החיש וכל הנטמה וכרמץ וכל העופף: (מג) שייאמר (למטה נפסוק יד) "וכל העוף למיינטו כל צפור כל נוף": (מג) פ"י, "וכל העוף למיינטו שחמל, כו�" כלו נכלן חי ציעוף, ופיירס פוד ואמיר "כל צפור", כו� כלל נכלן העופות גלוויות טהוריים וטמחיים, ופיירס פוד ואמיר "כל נוף" חפיילו המופות הקטניים, כמו מיני החרבנה וכגדעה והזנוב והלומת להם, מ"כ יפלרטהה' זיל "צפור טם כלל מהאל יט לו נוף" וכן פ"י רס"ז זיל "דזוק כו� צפור
כל מין נוף לרבות מגניות":

מקורי רשות. וא) סכ"ל קת ה. יב) פ' ז. ג) ל"ט יט כ. ד) נ"ז נב ט ספל' פ' כהו'יט.טו) פ"ז כב' למכ-
(ג' צח).טו) חולין קלט כ.

בראשית ז נח

כָּל דְּפֶרֶת: טו וְעַלְיוֹ עַם
נָח לְתִבְוֹתָא תְּרֵין תְּרֵין
מְפַל בְּשֶׁרֶא דִּי בְּהָרוֹתָא
דְּחֵי: טו וְעַלְיוֹ אֲבָרָן
וְנִקְבָּא מְפַל בְּשֶׁרֶא עַזָּה
פְּסָמָא דִּי פְּקִיד יְתָה יְיָ
וְאַנְנָן יְיָ (בְּמִימְרָה)
עַלְוָה יְיָ וְרוֹתָה טְוֹפְנָא
אֲרֵבָעַן יוֹמָן עַל אֲרֵעָא
וְסְגִיאָא מִיא וְגַטְלוֹ יְתָה
תִּבְוֹתָא וְאַפְרֵמָת מְעַל
אֲרֵעָא: יְיָ וְתִקְיָפָה מִיא

השׁוֹר

בכונפיו טהפיי נוֹתָה טוֹלַה הֲזִי כְּחֵן לְפֹול כָּל
מִין מְלֻחוֹת כָּלֶךָ : (טז) וַיַּסְנוּר ה' בְּעָדוֹ . לְגַנִּין
עַלְיוֹ סָלָח סְבָרוֹת הַקִּיּוֹת הַתִּיכְבָּשׂ דּוֹבִיס וְהַלְיוֹת
וּקְיוֹ פּוֹלְגִּיס בְּכָס (יז) וַפְּצֹוּוּ סָלָמְקָלָח מְנָל
כְּגַנְדוֹ מִן כְּמִיס וּכְנָן כָּל בְּנָעַל סְבָמְקָלָח לְפָזָן כְּגַנְדָּל
כָּוָה . בְּנָעַל כָּל רְחָס . בְּנָעַדְךָ וּבְנָעַל בְּנָדִיךְ . טַוָּל
בְּנָעַל טַוָּל . מְנָן בְּנָעַדְיִי . שַׁתְּפָלָל בְּנָעַל עַבְדִּיךְ .
כְּגַנְדָּל עַבְדִּיךְ : (יז) וַתַּרְם מַעַל הָאָרֶץ . מַזְוְקָעַט
קִיְתָה בְּמִיס י"ח הַמְּמַשׁ י"ח כְּסַפִּיכְיִי טַעֲונָה
סְמוֹזָקָעַט' מַקְלָתָה בְּמִיס וּמַקְרָחוֹת סָלְפָנִיכְיִו

יהל אוד

(מד) ה'ח' ז"ל יפרש מה סכתו בפסק טו, ויכירז אל
נحو אל התייבה בניות סnis ונו', וימתר
בchapello סבורו כולם מעומס בניות בניות", ז"ל נפקד
וחחד מהם ולע' הטעלה עמזה מהר, ה'ל' כל מין ומין
ב'לו מטלמס, ז"ל כי לא ריד לחשיך ולתנויס כדרך בעלי^{בנפ}, וחוiot שיער שלין מדרכים לסוגר בקבן מרז'ונס,
ו'ה'ל' נלו מרז'ונס ה'לו ה'ל התייבה: (מה) פ"י" בנהויס
ה'ל התייבה כל זוג כי ז"ג כה'ר זו'ו ה'תו ה'להויס,
בלבדו הראזון "ומכל כי מכל נ'ר בניות מכל תנייה
ה'ל התייבה להמיות מהך ז"ג ו'ה'" (למעלה ו'יט) וכן
ה'יה בגאנסז בניות סnis וכל זוקבה להמיות מהו:
(מו) ובירושו הגין ב'לו, ז"ל חמר בטעס כי קו'ו
(מו) ובשיטה ר'ה'ז'ה ז'סנור טעו סוגר ד' כל
ישן ה'לו ב'לו", "נדר ב'לו ז"ל ה'לו", (חו'ה, ג'
וכן רישיה ל'ר'ל' כל יסנור על הי'ס יעד ספי' לרעה
תהל בתייבה מוקס ה'פי'ו כנקב קטן בהווק בגז'מים
ולפי' שלין זה ניל' סום ה'ל' לה'ל' תיבת עז' כל מגנס
ה' פ'יט מה'לו מכל נוק ופגע רע: (נ) ל'מעלה
בפסוק

אבני עזרה

מעצם שנים שניים (ז) : מז' והבאים זכר
זנכה, טעמו הבאים בתיבה (ז) (יב) וטעם
ויסנוור ד' בעדו, הוא לשבח (ז) שהסנירה
בעת הזאת טובה יותר מהפתיחה, ובעת אחרת
לנני, „יסנוור על איש“ (איוב יב יד) „וישך
אלוה בעדו“ (שם ג, כב) (ז) והעד ראש
הפסוק (ז), והגה סניר הפתחה, והשם עוזרו
שלא נפתח בתיבה סיום (ז), כי מיד היה
כולם מתים (ין), וכבר נכתב (ז) ויהי הנשם
על הארץ ארבעים יום וארבעים לילך, אם בן
מה טעם ויהי המבול על הארץ ארבעים יום,
ובן פירשו באשר היה המבול ארבעים יום על

קָרְבָּנִי אֹר

וכיו טופוב רכבי לאפדיים :

[יב] וברדוֹל (זאתם קטו). ה' פל"ה פ' כג, נ"ל פ' לג) מוכחות הן כתיכ (פ' מוכחות מזאת על ידי הילס) הילס פנאיים, מהליכן סו בתיים: [יג] ובפלר"א (פ' כג) כיוון שנכפו כל סכריות היל פצכה סגנון ותחס פקבייה כיוז בערך הילס, דנלו' ייכנול ד' בעלו, (ונכ"ר פ' לג) נקשו להפוך כתכה והקיפו הליות תלמיד ינעו בה, וגלג"ג פ', כתם ית' ליעיקר, כי הוא היליך בעור, ולמענו נמלטו כולם התייכה, ולא נפתחה נטבור טויהה במשיס, וספ"ד זה, ז) (מה) ר"ל חצר כתוב "לנבר היל לרכו נסתה" שנאמר "בן יתרום ולא יבנה" (חיו"ב יב יד) : (מן) שלא הכריז, והוא כוונת סהמך כתוב "וימגנו ל' בעלו" בטף ונורס מים כמהו ייחש הפעולה היל הצעית כי

טקורי רשיי: ז) חנומוניג ה' נט' הו' חנומוניג ה' נט' הו' ועיין זה ששלט לו ג'יל פלאג' ח' הגדת ככלה'ית פ"ז ועיין כב"ז ייך ייך נכס כ"ל. זח) כ"ל נט' קלע פ"ג ילקוק כמו ט

הַמִּים וַיָּרֶב מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיַּתֵּן
הַתְּבִחָה עַל־פָּנָיו הַמִּים : ט וְהַמִּים
גָּבָרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיַּכְסֹּה
פָּלָדָהָרִים הַגְּבָהִים אֲשֶׁר־רָפָת
פָּלָדָהָשָׁמִים : י חַמְשׁ עַשְׂרָה אַמָּה
מִלְּמַעַלָּה גָּבָרוּ הַמִּים וַיַּכְסֹּה
הָהָרִים : כ אַיִלּוּעַ פָּלָדָהָשָׁר וְהַרְמִשׁ
עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹת וּבְבָהָמָה וּבְחַזְקָה

אבן עזרא

הארץ (ט) רבו הימים ונשאו התיבה ונבהה
מעל הארץ (ט) (יד) וזה אות כי עד ארבעים
ימים לא זהה ממקומה (ט) (טו) : יטהסאד טאד .
פעמים (ט) شأنן לרוב פנסו (ט) (טו) ובן אחד
אסו ההרים , ובן פירושו , כל הר נבוה בסה
גנוברים (ט) , ואנתנו נאtin בדברי אלהינו ,
הוא במלבות יון (ט) (יז) , ופי . וינוע וכבר
גכו (ט) ובן "ויטאר עליהם טן" (תה) עה

קרני אור

האגין פליז, בלהג' פז'יקו שחייב רשות הצל בסירות נתנה;
[יד] ואפשר לו מהר נס פוד בלטביה כוונת כתולית כלל
להגיד שסתמידו בגאנטיס כל מ' יוס, וכל מ' לילך
אמני פסק כלל, ולכן המל בס ויסי פגנס על פולין, כי
לפאיין פגנס בלבד היהן, הכל צוין המל, ויסי סמגנו'ל מ' יוס
על פולין, בסוג פולין כמהים כעלאיזיס וטהנתזיס, וכון
כחותן ה'ך לכויען בלטביה. פגנס, סי' מ' הטעות רותחים
ויטוליס כל מ' יוס (כל'ין): [פז] ורבה'ו ישביג פ"ז וכחן,
לי כהן מ' יוס לרנו סטמיס, ובצ'ו כל השרים בגאנטיס, ובלכס
בתחב'ה טל פסי סטמיס, וויהלי ספתה כסיה לע' לרנו סטמיס עוז,
היכן כמעבש פאנגול פרטס הטעוקס הכל נפלטיס גדו'lis, ולפי
סטמאל ויסי פגנס, סי'ה'ו נעעה בפאנטס וטהנתזיס צני דנלייס,
ויהיליכטיס יוס סי' גאנטיס, וויה'ך מזגול מיס, ע'ך המד ויסי
האנגול מ' יוס, וילטנו בפאנטס פיש פאנגול, ולמעלת סוליך
לואמר ויסי פגנס, לאלאשו פאנגול פיש פגנס, ומכדי'ו גולדע
פאנגול וטהנתזיס פגנס פבל עניין לח'ך וויה פולין רק הרכזיס
יוס ווילנעים לילך:

[טז] יתכן כי ענש וינגלי בפי נTHIS כבשוף ועוקרים כחולות ואפליים ככינויים, כי לאת יקלות נכוונה, וכן ופבעהס כי יתגלו (מיום לו ט) לנו מהוד, וכן אה נגנורות במוניים פנס (חט' ג, יול) כרנוו גDEL (רמבל') לבון נוכס סיון סחתוקמות על סמנDEL לו, וכאנלחות חיב ווחתו מי בכוכב שת מכילו תחתיו, נומל בגנכל פליו, וכןן דופל לבון, על אגן נוכס, וכןן כהן נפי פנס פבב תק מותם, והוא נוכס בכוכב שפניעו שת פיגבב כולה וכיסוה כמים: אבל פס קיוניות לבבן הילך בפילה והוא נמה כתיבה על גבונו פיט מכוסה, והוא נבוח כפלי כפליס. מימי הילרע, גמלע רבבתזנו כמים כי' למודע שאנט' היה שחקלון כוכב

ט-ט

זולימו: (יח) יונברו. מיליקן: (כ) חמיש עשרה
אתה מלמעלה. למטה כל גודל כל הסלים
ליחל שפכו קמיס ללחמי קתיס ט):
שאמור ויכסו כל התרים הנבוהים, למה אמר (ט)
במים, וחמש עשרה אתה בסו התרים
ונעוזב הבלוי בני האדם שייאמרו על דרך נבואה
גוע (ט) ורבים בתורה כמותו כמו ואתחנן (דברי

יהל אור

**צפוסוק יב . (נג) פ"י יוס וليلת , כמו זכר , וככללו יוס
כלילה , כמו עיר ערבית וילדי נקר יוס מהלך" (למעלה
ה ה) וקדומים לו , ומה סלאן נהור הרכשים יוס וחרבניש
ليلת , מפני סלאן היה הפלס בון היוס ובין הילנה טאנזט
היא תליה , בכך נהור הרכשים יוס : (נג) דינה נכס כח
לצחחת GRATUITA הטעיה לפה על פני המים : (נג) כי
עד סלאן גדרו המים קיתח ככדה , ולכך קיתח יכולת לרטוב
מעל הארץ , עד שרכנו ונטה GRATUITA הטעיה ולפה מל פני המים ,
זה הוא מליית הכתוב , "ויסתו GRATUITA הטעיה והרטס מעלה
הארץ" ועיין "קרני חורב" :**

(נ) פ"י כתמי פטמייס, כי בפסוק שלפני זה הזכר "ויגברו
כמיס וירצנו מזל על הארץ", והז' עוד בפסוק
זהה וזכר "והמים נבראו", וכוטף יותר מזל מזל,
שתי פעמיים: (נ) כי מתחלה הזכר וירצנו, וזכר מזל
שם וירצנו, ובפסוק הזה הזכר מזל עט נבראו, ותגבורת
יותר מן הרצוי, ועוד הזכר מזל מזל, ע"כ הזכר הפה
וזל טהון לרוץ ממנו, כי לרצוי כגדול יקרה הלאזן
נבראה: (נו) למטה בפסוק כ: (נו) והווינו כל מלת
ויכסו הצעקה נספָך: (נ) שלא כי טליו הכלול:
(נ) ר"ל כתוך החרבאים יוס, כי היה לומר המלך
שנתכו הרים וגוע: (ט) ופי' שם זל "וכבר
למיס ביגלו כינסה, עתה מנכו מקום ונכו פל הרכן וכט
[ז] וטעם נקודות סחוות סאל גנוש מזל מסכי הרכץ,
כלי הרכץ נרץ לחודש פצני, כהעכ' הפל
ומלך מה' זל שונחנו נהמן לדרכי תורת הגאנז, ואוכ

בראשית ז נח

וְכָל־הַשְׁרִירָה שֶׁבְּעֵדוֹתָה וְכָל־
וְכָל־הָאָדָם : כְּכֹל אֲשֶׁר נִשְׂמַח־
לֹוחַ תִּימַּשׁ בַּאֲפִיו מִכֹּל אֲשֶׁר
בְּחַרְבָּה מִתְנוֹ : כְּכֹל וַיְמַתָּחַ אֶת־כָּל־
הַיְקָוִם אֲשֶׁר | עַל־פָּנֵי הָאָדָמָה
מִאָדָם עַד־בָּהָמָה עַד־רַמְּישׁ וְעַד־
עוֹף הַשְׁמִימָם וַיְמַתָּחַ מִן־הָאָרֶץ

רישי

(כב) נשמת רוח חיים. כצמלה כל רוח חייט: אשר בחרבה, וליה דגיס טביס (ט): (כג) וימתח. לzon זיפעל טוח ווילו לzon זיפעל וסוח מגולת נשמת רוח חיים באפיו שב אל האדם (ט) (כד) ורבים אמרו שנקראות בן בעבור שהיה מן מהו (ט): **כג** וימתח בן הארץ . (כב) נטהה

יהל אור

כתהננטוי": (סג) ופי' טס ה"ה ז"ל, וימטר וכבר
המטייר טליוס, ובניהם כמה רלוות טס: (סב) דעתו
שלפי הגדת הפירוש כן היה: (סג) ובן פי' ה"ה ז"ל
(למטה כה ה) "וינה כל נויעה מיתה, וlion כל מיתה
נוועה פ"ל כתוב במנול ווועע" וטס "נווע" לכוון
המיתה כתלבול לרשות (יריעות בלהה חוץ) ג' יריעה
כ"ה מס' "וועע" פהו רוחתו בעיות וכטול כתנוועה,
ונב"ר "וינגע מיתה מיד דלא שיכוב, ופי' מתו במרתה
רנעה חמד": (סד) ושם פי' ה"ה ז"ל, כי מלה וינגע
ההה הלהה מהגוף רנעה חד כלי עני ועכוב: (סה) כי
בתחלה חמל "וינגע כל נשר האrms", זה כל, ואמרו
"גטעס וביבה מיתה ובהיכס וכל פארץ האורץ על 'הארץ'
ספרט: (סז) לפי טהולדס מהחר יורי מטה ונבדל מלן
טהר נעל חי. הזכירו הכתוב לנדו: (סז) ויהי' לבוק
טוק' הפסוק "וכל טהולדס" טס להז הפסוק, "כל אסר
בשנת רוח חיים נחפיו", וע"כ זכר בכתוב בלאפינו את
טהולדס אהר זכרון כולם, גם לא חמל זכר טהולדס לנוידנו
שהוגם טהור לעניין "כל אהר נשמת רוח חיים נחפיו":
(סח) ולא מלחנו הבס הוה כתוב על נפש טהר גמ"ח,
וכן פי' ה"ה ז"ל (קצת ג' כה) "כי יט הטלה
בין נשמה ונפש, כי לא מלחנו בכל המקרא נשמה כי
אף על צבי אהר, כמיין "נותן נשמה לטס עלייה" (יט ע"א
מכ' ה) וכל אהר נשמת רוח חיים נחפיו טב על טהולדס
לndo": (סט) מלה נשמה מארם "נפש", ואמיס מארם
"טס": (ע) עיין לד"ק נארציו טרכט "נפש" וטס מניאג.

(כלו' כ' ו') כו' פוכס נטהט נטהט וכו': [כב] אמר ר' יונתן
תפליטיס כו' זה הכלל כלל חי' ולר' כל' (כל' פ' נב') כו'
וכו' היבין הכלל יקימוניה, וככזה נלעזון יין זה כלל הכלל אקי' כו'
פ' נב'

אָמֵן עֹזֶר

כד) (טט) על פי האמת (טט) ומלה וינווע
סיתה (טט) ובפ██וק „וינווע וויטט“ (למיטה כה ח)
אבהיר לך זה (יח), והנה ברור לך שמלת
רטש כלל (טט) לעוף ולבהמה ולהיה ולשרץ
שהוא דק ולאדם (יט) ויתכן להיות כל איז
כוי לא טענו נשמה חזק מנשמת האדם (טט) (טט)
השמים, ואם הם שני שרשים (טט) ימצא

קָרְנֵי אֹר

פָּאֵגַן נְדוֹל מִחוֹל בְּעֵינֵן סְלָמִים סְקִיּוֹ כְּהֵגָן הַלְּרָטָן מְפֻזְטִים
וְנוֹזְדָמָן וְנַחַת סְסָתִיכָה וְכְעֵסִילִי סְגָלָהָה לְהַצִּי סְפָרִים נְהַמֵּל
עַל סְהִלִּי סְפָרִים סְפָפְלִים מְהֵגָן הַלְּרָטָן, וְעַיִן לְמַכְּזֶן מְכָ
סְכָחָב עַז וְכְנִילּוֹן סְדִילָן מְהֵגָן : [יח] וּרְשָׁי וְלָל פֵּי
(לְמַטָּה כְּה יָז) פָּל "וַיְנוּם", "לְהֵגָן הַמְּלָאָה גְּוִיעָה כְּלָדִיקִיס"
וּפְשִׁין רְמַכְּזֶן סְסָתִיכָה קְוִסְיָוֹת כָּג' (כ"ב ט"ז) וְהֵגָן הוֹרֵב כְּמַנְגָּל
נְהַמְּלָאָה כְּהֵס גְּוִיעָה וְכו' פְּעִירָה וְכְכּוֹסָק פֵּי" סְכָלִיקִיס נְהַמְּלָאָה
גְּוִיעָה וְהַסִּיפָּה שְׁבָנוּעָה שְׁבָבָה אֵל לְגֹזֶף שְׁטָחָנָל כְּתַעֲמָתוֹ,
וְסְחָמִיפָּס שְׁבָבָה הַלְּגָפָה שְׁגָהָסָה לְמַעַתָּה כְּכָנָוד וְכְלָסָפִיס
נְהַמְּלָאָה גְּוִיעָה שְׁתָס, שְׁנָמִיתָהָס תְּחַנְּגָל תְּנַפְּתָהָס כָּל, שְׁנָפָס
שְׁסָכְבָּל :

[ו'ט] (ולטפה ט ג) כפ"י קח' ו'ל, בזס רמת כוֹן בס הכל
למתי הגדת נוכחות פיסוכ ולבן תפוק ולכל גב,
זוכן כתכ נרכזין ז'ל, בסאו ימעו למש ולבנטה ולטוף
ווגש לדני היה, כי כולם נקלחים ממס כלכתי, ויתר כל נפש
סתיה כלומת האבר ברלו' פמייס" (למעלה ה כה), ועיין
נתח' ז (כלה' ה כד) מה צפ"י אף צפעל פלמיש יהל נס
על אהיש ועל פנסטה, אף פי"כ נכל מוקס פנאל רמס סתס
בכוננה ניחוד פל הנשלים היגלליים, ופס כיול ככתוב,
אלומת על כהן", ופלט בעופ ונכונם וכחיש, וכייל פוד
פאנין על כהן", ולע' דג' פיט' : [ב] ורד"ק ז'ל פ"י צמיכם
סמווכיס, נבנתה ורות, כיילו יהל נסמת חייס, ורות חייס,
כני צמיכם סמווכיס (חייס, וכן סמן על פמן), מכהר
טוב ננטן" (יתו' ה טז). ויתר מספר פפקד בעס" (ב' ב' כד
ט), נפל נחל' דכש וחמוץ" (הייל כ יז) וסלווייס לאס, וועל'
נסמת חייס על כהן, ורות חייס טל צה' נפ"ח האל במלכת:
[ב'א] (ובב"ד סוף פ' יד) כהן (כלה' ב') כוֹן טודס נסמת נס'
לכלן (כלה' ב'כ) טוד טודס נסמת רות, מלן ליין ה'ת פגמול
גה' נאלן, ויתר כהמול לכלן כהן, ת"ל חייס חייס גנו"ז וק
(בב'ב' ב'ג') חיל' (ב'ב' ב'ג') מושך דבב' ב'ג')

פסקורי רשי' ; ב) כינל' סמ'

אונקליס

וַיְשִׁאֵר אֲהַנְתָּח וַיֹּאמֶר אֹתוֹ בְּתַבְּהָה:
כֵּדְן כְּדֵן נִגְבְּרוּ הַמִּים עַל־הָאָרֶץ תְּמַשִּׁים
וְמַאת יוֹם: ח' נִזְפֵּר אֱלֹהִים אֶת־
בְּן אַרְנָא וְאַשְׁתָּר בְּרָם
נְתַת דָּי עַמָּה בְּתַבּוֹתָא:
כִּי וַתַּקְיִמְתָּ מִיאָעָל אַרְנָא
מִאָה וְחַמְשָׁצִין יוֹמִין:
וְדָכֵיל יְיָ יְתַת נְתַת וְיִתְ

בן עזרא

שפטם טן הארץ, כי אין להם ורע (טז) [כג] :
 וישאר. ונשאר רק נח בלבד ואשר אותו (טז) [כד]
 והנה זאת תשובה גטורה על חסורי דעת
 מאחינו (טז) [כה] שאומרים שלא היה המבול
 בכל הארץ (טז) [כו] : כד יינברו הטעיות (טז)
 הטעים וטאת יום (טז) בעבר שנבעו הטעינות (טז)
 נס היה נשם יורד יום אחד, וסוף יום אחד, (טז)
 בלי רטסקה (טז) והעד שאחד (טז) ויכלآل
 אליהם את נח (טז) נס בניו והגשים

קרני אור

לפיו עלה פ"י לעתו ומכרתו, והרולה לידע סכירת قولם ומיין כמפריכס: (טז) פ"י נתחלת המנו^ל:
 (טז) פ"י נחולות ק"י ימיס צהיר מ"ס יוס, רק צלע פ"ה ממטייר תמייל כמו מ"ס יוס האלהוניס: (טט) ר"ל
 כל הפסק, המכלה פסק, כגון יודן יוס, וטומך יוס לאו זכר כתוב: (ט) אחר תענורת הגensis:
 (טט) ופ"י כי לא פסק נגasset ולא המטייר מוד כלל, כי בכלל קשי ימיס היה יודן, המכלה נא תמייל כמו מ"ס יוס
 האלהוניס: (ט) ובשיטה רוחנית, ויזכור הללו^{תליאת ענבה} רקען טבמלחבי העדרת לאו כי ליזמר הכלל
 צלען

מקורי רשי : כא) כך יה ופס, גומז דס מפשי פליגכ, וקן כל'ג מדות מלך ג, וכן נחתמוהו ה היה ט ונתמוה ב היה ז, גומז מלטו. כב) חתוממה ה צס, חתוממה ג מט היה ב ווועט יד, כל' פלי' ז, ויקא ט כ פסיקתא תל'ג ספקהו מהאי שות.

NM

אונקלוס

כל חיתה נית בְּבָעֵירא
בְּעַמָּה בְּתִבְוֹרָא וְאַעֲפָר
יְרֹזֶחָא עַל אַרְעָא וְגַחַ
מַיָּא : יְאַסְתָּכְרוּ מְבוֹגָעִ

בראשית ח נח

124

נַחַ וְאַתְּ כָּלְדָּהָתִיהָ וְאַתְּכָלַ-
הַבְּהָמָה אֲשֶׁר אָתָּה בְּתַבָּה וַיַּעֲבֵר
אֱלֹהִים רֹוחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁבַּן
הַמְּלִים : בְּוַיְסְכָרְוּ מְעִינָתְּתֵהוּם

ריש'

אלhim. זט סקס מדרת קדרין סוח ונספה למדת לchromis. ורשותן כל רchromis סופכת מלט לchromis למדת קדרין *) סכום וילך פ' כי לב רעת קולדס וגנו' וייחמל ס' חממה וסוח סקס מדרת קרchromis. ויזבור אלהים ס' חממה וסוח סקס מדרת קרchromis. ויזבור אלהים את נח וגנו'. מה זכל לאס לסת לסתות זכות טלי רקתיו דרכס קודס لكن וסלה זמץ צהיתו *) ויעבר לאליטים רוח. לות תנומאין וכונחה עכלה לפניו: על הארץ. על עמקי טהרץ: וישבו. כמו חממת מלך טכלה לבון סגמת חממה *) כמו חממת מלך טכלה לבון סגמת חממה *) ויסברו מעינות. לכטפתו כתיב כל מעינות וכחן חיון כתיב כל לפי סקטיילו מסט חומט

יהל אור

טהין טכמה גנו', וככה חמר המזרל (תל' נל ט) "הנוטע להן הלא יטמן" רק כלאר תלהה טובת האס טהרץ ידנער פכתוכ, כי זכל חסר הטיב לו נח לפני האס, ונדרך סוד בוגעת המערכת העליונה, וס' כו' יכול עלי דרך "ויכתב ספר וכרכון לפניו" (מלצבי נ טו): (ט) אילו נחמר ויזכר להלויים אה' נח ואחת כל הפלר חטו בוגעת, כי יוציא חומר טהירלה זוה בכון, ווין הדרך כו', כי אה' נח וכרכ' בעבור נדקתו לנמול לו פוכח, ווין להיא ולכמה זכות ולדקה, ע"כ הפסיק נח לאדו זוכר לו נדקתו, וויל פרט מה נהי, נלמדי טהירלה הויה כמו "וכרתי לך חמד געויליך" (ירמי' ב, כ) זכינו ונחותיקן גנו' זוכותו, וכן פ' "הירמכי" נל טהירלה בגה, מפני טקייה לדיק תמים, וכרת לו ברית להגנו', ונח הוציאים כי זוכותו גנו': (ט) ולא הוציאים כי זכירות היהשה זוה עמלה, כי זכון זכרו זוחה דבירה כלזון נח' לאס כהה, ולפניהם ית' הין סכה ווין זכרון, הלא דבירה כלזון נח' לאס כהה זוכותים, וכן "זוכרתי לך ברית רחיםוניס" (ויקרא כו מ) וכלהומיס, וכן פה יוחמר כלזון הזיכרה טיזוכר כבונעה זאנכט גנה: (ט) פ' כבונ' מועל קן המזול הצעיר האס רות תמיידי על הדרן לפור העגניות ולטקה הולו, ומלהט "טהרץ" כוונת סהויר והמים וכיבסה, זכונן פועל פורה לעולו לה האס, ולמחות מעינות תהס רכה ולזכך המים, וכציטה רה'וניה, וכנה קrho' יבשה קלחמה, כמו ברוח קדיס טוה ל' קלייה": (ט) שנחו מפעולתם, פ' מסתיפתם ומוקס וקוול טהונס: (ט) שנחו מלהתגדר ולעלות: (ט) פ' נמה, כי פוך חס תעלה המת המלך (ט' ב יט' כ) וכחדר היה נמה קי' כיו' זיולדת, וככה המים כלער נמו ירכז בטבעה וזה פ' "ויטכו המים", וכן פ' זכון זכרה התימה תפורה לנקוס נקס למים לאטוף ולכללות, וככלות לחימה לטכילת מיס, כמו טהיר כלן עלי המים טירדייס בטוף מלאתלה, ועל המים הטוליס בטוף מלמטה: (ט) נישבו המים: (ט) פ' כי עיין הפעל בסוג כ"ג סהפר כי סרכו שבך: (ט) היבת "ויטכו" ותיגת "טכלה": (ט) וכן פ' הדריך נארטיו טהו עניין סגירה: (ט) ודעת רוכ' המלקייס טהכ' מהתגלפת גני'ל, וכן דעת ר' יונ' גני'ל (ט) טרטי שרכ סכל) וכן דעת ר' ט' נ' פרחון, ודעת התי' זען טלה' יתחלף הלא' גני'ל וכן כתוב ציטטה רחיםוניס, ויסכשו רק לה יתחלף הלא' גני'ל, הין הות מתחלף רק מה'וי' לבדם וט'ית כת'יו' בוגין התפעל, וט'ית כת'יו' כטוף המלה בעבור כי יט' להס דמות מלוי: (ט) עיין מה'וי' לבון פקדים טער למתחלפים, וכמ' מהות ח'יו': (ט) פ' כב'ין טמיה טקוו' טקוו' זמג'ן

אבן עורא

בכל נח שהוא העיקר *) : ואת כל החיה •
כל לחיות הדשדה ולעוף השמים ולכל שורץ
על הארץ *) (א) וטעם ויזבור, השבואה
שנשבע לנו *) ; ויעבר אלהים רוח . העבירו
תמיד *) : וישבו המים . וינו'ו *) ולא גברו *)
וכן חמת הפלך שכבה (אסתר ז ט' (ט) (ב)
ודנשות הכ"ט *) להפרון העין *) ושניהם
מהבנין הקל *) : ב' ויסקרו . במו' ויסנו' *)
ואין הכ"ט מטהלפת בניטל *) רק הם שני'
טלות והטעם אחד , כי לא יתחלפו , חז'ז
מאוית יהו"א *) וסמי'ך בשין *) :

(ט) ויסקרו מעינות. לכטפתו כתיב כל מעינות וכחן חיון כתיב כל לפי סקטיילו מסט חומט

קרני אור

אמכל גרכישים יוס כלי טפסקס ומולך וטבל יוס כהפקס, ולכני
ל'ן יחסוכ, כי רק הרגניטים יוס וולרכיס לילך יילך האטול,
וכהוון סימיס גרכו כמים מהוד מלהוד פל' ט' ז' מה' ממול
לאריס פגנוטיס הילך תחת כל סצמים, ולפוך לירכישים יוס פסק
פוגם וסמעיות ל' בטוף שע' עי' ז' זמג'ן ככתוכיס עפ'*)
סדר פום ועין גדר'יה' מס זניג'ר נז' :

[א] הזבורה נט'ה וכחמה ג'ינס נז'ות, ט'ז'ן גנעל'י אנט'ט
ז'וכות זו' חוכס, זולח סלגדס לגנו', חכל'ן זכל
ה' דרכ' קדר'ו טרלה' נב'יה'ט פטולס ולק'יס פמי'יס טרלה'
(טמג') : [ב'] ועין (סינד' קה' ב, ל'ס יט' ג' גרא'*)

טהירלה הויה כמו "וכרתי לך חמד געויליך" (ירמי' ב, כ) זכינו ונחותיקן גנו' זוכותו, וכן פ' "הירמכי" נל טהירלה בגה, מפני טקייה לדיק תמים, וכרת לו ברית להגנו', ונח הוציאים כי זוכותו גנו': (ט) ולא הוציאים כי זכירות היהשה זוה עמלה, כי זכון זכרו זוחה דבירה כלזון נח' לאס כהה, ולפניהם ית' הין סכה ווין זכרון, הלא דבירה כלזון נח' לאס כהה זוכותים, וכן "זוכרתי לך ברית רחיםוניס" (ויקרא כו מ) וכלהומיס, וכן פה יוחמר כלזון הזיכרה טיזוכר כבונעה זאנכט גנה: (ט) פ' כבונ' מועל קן המזול הצעיר האס רות תמיידי על הדרן לפור העגניות ולטקה הולו, ומלהט "טהרץ" כוונת סהויר והמים וכיבסה, זכונן פועל פורה לעולו לה האס, ולמחות מעינות תהס רכה ולזכך המים, וכציטה רה'וניה, וכנה קrho' יבשה קלחמה, כמו ברוח קדיס טוה ל' קלייה": (ט) שנחו מפעולתם, פ' מסתיפתם ומוקס וקוול טהונס: (ט) שנחו מלהתגדר ולעלות: (ט) פ' נמה, כי פוך חס תעלה המת המלך (ט' ב יט' כ) וכחדר היה נמה קי' כיו' זיולדת, וככה המים כלער נמו ירכז בטבעה וזה פ' "ויטכו המים", וכן פ' זכון זכרה התימה תפורה לנקוס נקס למים לאטוף ולכללות, וככלות לחימה לטכילת מיס, כמו טהיר כלן עלי המים טירדייס בטוף מלאתלה, ועל המים הטוליס בטוף מלמטה: (ט) נישבו המים: (ט) פ' כי עיין הפעל בסוג כ"ג סהפר כי סרכו שבך: (ט) היבת "ויטכו" ותיגת "טכלה": (ט) וכן פ' הדריך נארטיו טהו עניין סגירה: (ט) ודעת רוכ' המלקייס טהכ' מהתגלפת גני'ל, וכן דעת ר' יונ' גני'ל (ט) טרטי שרכ סכל) וכן דעת ר' ט' נ' פרחון, ודעת התי' זען טלה' יתחלף הלא' גני'ל וכן כתוב ציטטה רחיםוניס, ויסכשו רק לה יתחלף הלא' גני'ל, הין הות מתחלף רק מה'וי' לבדם וט'ית כת'יו' בוגין התפעל, וט'ית כת'יו' כטוף המלה בעבור כי יט' להס דמות מלוי: (ט) עיין מה'וי' לבון פקדים טער למתחלפים, וכמ' מהות ח'יו': (ט) פ' כב'ין טמיה טקוו' טקוו' זמג'ן

מקורי ריש': א) ב' פל'ג וג' כ, נמ"ל פט . ב) פין מתו' פ' וו'ו, ב) סגד' קה' ב), ל'ס יט' ג'

אונקלום

**וְאֶרְבָּתָהּ הַשְׁמִים וַיַּכְלֵא הַגְּשָׁם מִן־
הַשְׁמִים: נִוְיָשְׁבוּ הַמִּים מִעַל הָאָרֶץ
הַלֹּזֶה וַיָּשׁׂוּב וַיַּחֲרֹנוּ הַמִּים מִקְצָה
חַמְשִׁים וּמֵאָתָה יוֹם: וַתִּנְחַת הַתְּבִבָּה
בְּתִזְדָּשָׁה הַשְׁבִּיעִי בְּשַׁבְּעַה־דָּעֵשֶׁר**

אבן עוזרא

ויכלآل הנשם. נכלאל בתוך האוצר (ט) (טג) : ג וישבו הרים. למטה מהארץ כמשפטם (ט) בסוף חמישים ומאת יום (ט), נס (ט) והחשבון, בדרך נבואה ידעו (ט) (דר) והאומרים כי הנה מצאנו טאה וחמשים יום, חטשה חדשים (ט) וזה לנו לאות שם הדרשי חטה (ט), והנה לא דבריו נוכנה על דבריהם (ט) כי שניים ימים יחסו (ט) נס האוצר (ט) כי בחשבון העבור היה עשה (ט) וישים בחודש השני מרחשון (ט) ותהייה השנה שליטה (ט), ולמה כל זה, ואטילו היה כתוב כי נח היה חשבונו על החטה (ט). או תחלת

על סקליס ממך ערךה ארעה ומפל מישוס לחדר כסיון עד חיל בלחן השבעה גזעים

קרני אור

ז"ט "וְתָמַת כְּלֵל בְּכָה": (טג) ועשה פסח כן כהממי פל מה וכינו, כי ג' י"ט עד כל פין נגasset, ובילען חליו הטעלים, והס פיו يولדים גזאים למליךון, כיס זולג לנו מפח, פון יוספ' פסח נסכית מועל נס פלוי, פ"כ כליה יונלה" (חנוי ה, ז) : (טינ) שבו מעל ההרן למקומם בכחו מסס, כי כליה טונרו המעניות, וספ' כח הminus צמתחת להרן לפתריהם ולעלות מורה הminus מדרך יס אל تحت להרן למלחות המלחין הרכיש בכתהומות ההרן, וכמיס צעל הרן כלכו לדרכם אל כימיים למלחות ממסורייס: (יט) בזה יש דעתות צוניות כמו צניארטוי (למעלה ז, כל קערה טו) ודעתה הרא"ק כהידיק שהרי קין יוס כנגד ה苍גדרות טסיה קין יוס. ומ"ס יוס טסיה נגסס הרא"ק ט"מ, וכיה יוס צל טליתות הפלרב וכיוונת הרא"ק ספ"ל יוס, הרא"ק מולדס טסיה נמ צטיכת: (יט) מלחת נס צנס למה צהמר (למעלה ז, יה) כפ"י, "ת考ס דכח". כי ספס גילה לו סול קיימים: (טכ) פ"י לפי צעלין ג' פתח חלון התייכא, ולה קיה يولע מדת ליה, רק י"ט צדרך נכווה, כי הפס נילקה לו סוד קיימים: (טכ) ודעתה כדעט כמפריסים שמאטס ומחות יוס יכללו טמהס האלרגיעיס יוס צל ירידת גזאים, ומ"ז לחדוות טאנני עד י"ז למולס הנטניעי כלו קין ימיס פסק חמתה חדוטים מצלזים יוס: (טכ) כי כהמטה חדוטי לנכח ג' יטיה קין ימיס מפי שחדוטי לנכח חד מלה וחדוט חסר: (טכ) אפילו לדבריסים חס נהאוב כל חדוטי המה: (טכ) כי חדוט חמזה קלאס טלטיס יוס וקצת סלטיס וחדוט יוס, לפי טמלוקה טהלקו טס"ה ימי החרב הדריסים לכל הפתוחות יהיו ז' טליום ווועלו קינ'ב ימיים,

וכן כתוב בס"ט, (הגרת האנת טער ארכזון):

(טכ) פ"י נס הוה ג' דצר נכווה: (טכ) סיינו לחצבן הילגנה ונמצבה חד מלה וחדוט חסר, כיינו חד מצלזים יוס, וחדוט מכ"ט יוס: (טכ) ברדעת ר' הלייזר (ר'ה יה ז) טהמר חותו היום יי' צמראחצווון טיה: (טכ) היינו טיה גס חולט מלחצון מצלזים יוס, כי לפי הפלל טיקיה חד מלה וחדוט חסר חי הכהודס מרמאזון גרייך נחיות מכ"ט יוס, היינו חסרי למ"ל יוס, קפזון כ"ט, כסלו זמ"ט, סגט זמ"ט, הדר כ"ט, חקיה

רש"י

סיט כס לוך לטולס כנון חמוי טבליך וכיולח בכנן ז) ויכלא . וימגע כמו מה תללן רחמייך לה יכללה ממך: (טג) מקצה המשים ומאת יום. כתמלו למסור וקווח מהל כסיון ה) כילד ב"כ"ז בכסלו פסקו הנטמים הכלוי ג' מכםלו כ"ט מעבתה הכלוי ל"ב וצבע וולדל וכימן וויל קי"ח הכלוי קי"ג: (ט) בחדש השבעה. סיון ולוח סכליו צבזו פסקו הנטמים: בשבעה עשר יום. מכלוןemptה למד טסiphת קמייבס מזוקעת במשים יי' חמא"ה: טסלי כתיב בעקילי בחדל לחדר נלהו לרקי סקליס זה אף טסלי סקליס וזה סקליס מהר מישוס לחדר כסיון עשר סקליס ממך ערךה ארעה ומפל מישוס לחדר כסיון עד חיל בלחן השבעה גזעים

יהל אור

במכתה ועיין טראים לרי ז' גנלח פלט "סקר" וכטראטי רדייך טרכ האיל: (טט) עניינו נפעל ופי מינעה וטיריה, נמנע וגאלר כחוך להרן, וכן "כליה" סמיס מסל וטלרן כליה יונלה" (חנוי ה, ז) : (טינ) שבו מעל ההרן למקומם בכחו מסס, כי כליה טונרו המעניות, וספ' כח הminus צמתחת להרן לפתריהם ולעלות מורה הminus מדרך יס אל تحت להרן למלחות המלחין הרכיש בכתהומות ההרן, וכמיס צעל הרן כלכו לדרכם אל כימיים למלחות ממסורייס: (יט) בזה יש דעתות צוניות כמו צניארטוי (למעלה ז, כל קערה טו) ודעתה הרא"ק כהידיק שהרי קין יוס כנגד ה苍גדרות טסיה קין יוס. ומ"ס יוס טסיה נגסס הרא"ק ט"מ, וכיה יוס צל טליתות הפלרב וכיוונת הרא"ק ספ"ל יוס, הרא"ק מולדס טסיה נמ צטיכת:

נמ צטיכת: (יט) מלחת נס צנס למה צהמר (למעלה ז, יה) כפ"י, "ת考ס דכח". כי ספס גילה לו סול קיימים: (טכ) פ"י לפי צעלין ג' פתח חלון התייכא, ולה קיה يولע מדת ליה, רק י"ט צדרך נכווה, כי הפס נילקה לו סוד קיימים: (טכ) ודעתה כדעט כמפריסים שמאטס ומחות יוס יכללו טמהס האלרגיעיס יוס צל ירידת גזאים, ומ"ז לחדוות טאנני עד י"ז למולס הנטניעי כלו קין ימיס פסק חמתה חדוטים מצלזים יוס: (טכ) כי כהמטה חדוטי לנכח ג' יטיה קין ימיס מפי שחדוטי לנכח חד מלה וחדוט חסר: (טכ) אפילו לדבריסים חס נהאוב כל חדוטי המה: (טכ) כי חדוט חמזה קלאס טלטיס יוס וקצת סלטיס וחדוט יוס, לפי טמלוקה טהלקו טס"ה ימי החרב הדריסים לכל הפתוחות יהיו ז' טליום ווועלו קינ'ב ימיים,

וכן כתוב בס"ט, (הגרת האנת טער ארכזון):

בראשית ת נח

אונקלוס

**יּוֹם לְחֶדֶשׁ עַל־הָרִי אֲרָטָטָה: חִוְתְּמִים
הַלּוֹד הַלּוֹד וְחִסּוֹר עַד לְחֶדֶשׁ
הַעֲשֵׂירִי בְּעַשְׂירִי בְּאַתְּדָה לְחֶדֶשׁ
נְרָא רָאשִׁי הַהָרִים: וְנִיחְיֵי מִקְזֵץ**

רישי

יוס כרי המא לדי' ימיס נמלחו סכיזו צפיאן מה
חפלו קמייס הלא ד' המות ונמה כתיכת ליאס
קמחלט למדת טויה מצוקעת י"ה המא במאיס
טעל רחצוי סקליט ז): (ז) בעשירי וגנו'. נראו
ראשי ההרים. זה אה סואן עטילו למלחxon
טהמלחיל הגס. וחי'ת פוח הלוול וטטיילו לכטליו
שפוק הגס כסעיהה הומל כמלט סכיני
כן על כרך סכיני חי' הטע מונה הלא
זמייס ומלה ומחזיס כל מגילות קמייס עד
זין וזה סיון וטטיילו חי' חפסל למנות
הלוול חי' הטע מונה כרחצון בחדך לחרץ
ס מסנלו רחצוי סקליס קלח הטע בטולב
יוס מסנלו רחצוי סקליס עד שחלבו פכי
רחצון וכוח קולח הומו רחצון ווין זה חנת
טע פוח ניסן: (ז) טקץ ארבעים יום. מסנלו

יהל אור

ויקרת לסת' זיל' השנה שלימה, אף נחצוב היתה ההודת
מרחצון למד' יוס, וכי'ז' צו התיילו בגאנטיס לירד
ונאסרו ממנו ייג' יוס, וכטליו ועכט ועכט ואדר קי'ץ
ימיס, וכי'ז' מעין הרוי קמ'ץ זונ'ץ יהסרו שני ימיס:
(גע) בסבירא הרחצונה: (ל') בסבירא השניה, וכדעת
ר' חליינז: (ל'ג) ובשיטה לרוזינה "מי פודיעס כי
שנית כלבנה רחווי להיות ר'ב כולדס סטהיל קרוועה מאנט
הצמא, אף לא עשי מזקה חדוינו, ועוד מיר הנגיד לאס
לי טנא תמיימה ולען יותר בעמל נה בתיכא, וויאן ראייה
בחסנון תיר טנא": (ל'ב) הח' זיל האמר כלען המקרא
כמניין צני לוי "מתנות חלון" (לה'ג ו'ג), וכן לפסון
הרמץ' זיל בכיהור האפרסה כזלת כמה פטמים:
(ל'ג) וכן טען הרמץ' זיל טל רצוי זיל טיג' יטרכ גטיעו
בחסנון בכלמה ימיס נמה לתיכא, וכמה להמות
הייטס טקומה: (ל'ד) פירוסו כמו "חכן" וכן במקומות
רכיס יסתמך ה' זיל במלת "לגן" תחת "חכן":
(ל'ה) הוא הלא שגען לתיכא, וכל פוד טהו טהוט
עדי הגאנס האפירי הצל הושט בתוך הכלל
נכראה הצל שזו חיינו כיש להויה, וכחלץ יפתח הסתוט
יקירה "חלון" ומחרל "ויפתח חות חלון" כו' ע"ל "ונגי
שרומייס תפיסט" (חיוב כב): (ל'ו) פי' כי כתוב במשורי
ית, אף מתחיל מינין וכתייך אלריו, וויי מקרז
וישלח חות תפיסט, והנה מ"ס יוס מר'ץ פנת גינען מל
היה נט יכול לאויה צו דוחז וולאות פני הגדמך הצל
לאויה

אבן עזר

היאנה מתרשי (ט) (ה) לא נתנו הבועדים עי' נח (ט) נס יתבן על מנוח דתיבה (ט) לדברים ארכויים (ט) לבן (ט) לא יועילו ולא יצילו כי תהו הטה : תה בעשרי באחד לחדש גרא ראיי הרדיים . והגנה נח קבע אחד לחודש ולא ראה הלבנה כי עוד לא פתח חלון הדתיבה (ט) (ו) ובעשור לחדש שבט (ט) (ו) שליח את העורב (ט) (ח) וגheid היה הוילך

סיוון ואות עכשווי לפטקה חי הפטל הוול
לפטקה סקלוי לא כלו חלבעים כל ילידת
חמל כסיוון וחם חמה הוול עכשווי לילידה
הלא לילידה סחט חמה הוול לפטקה וגוי
חלבו חמיס מעל החלץ סקלרי מבן חלבעים
וכ"ח יוס כוחיל בצלחות סיונה קלוי סיסים
כחדרה וחית בחלול נרחו נמלח שחלבו צמ
תאcli גזע רחxon לביריה עולס ולרכי יי

קָרְבַּן אֹר

[ה] ואונקלוס נ"ג לככ"ע, ותלנס כתובות כתלי, בירחו
תנייניה" מפניהם כוכב תרגס משי לר"ג ול"י (לצ'יטת
ביבלי) הוא לפניהם לר"ג ול"י (לצ'יטת פירוש בעלמי) ויונתן סכליט
(למפלג ז, יט) כדכרי לר"ג וט"ז (למפלג ז, ד קרני אוול פורה ג) :
[ו] והרדר"ק כתוב "ויט לנו לומר כי נח כס חקס נמניע בתוכונם
וכבשור וככין לו סכליט לצעות סיום וכלייט כמו שפוציס כעל
במלוחם הנטיח, ויזדפס נכס שפנות סיום וכלייט, ואחסינו לנו
ירחו שמס וcocca" : [ז] עיין (למפלג ז, ג, כעדס ג) שדעת
כת' ז"ל כדעת ל"י יזעט שניכנס נナル שפוזם, וכט"כ "cocca"
כתוב "ולולן כי לנו ערלה לאגרין שיתוי מבייה לרהיות מון
סתוילס שתחולת פנס מטהלי, נ"ג תליה, סתוב הומל
לנו תזרע ולחמ"כ לנו תקלול, ובנת כצמיטס תוכיה, נס
כיוול נטbor לתפלין, וקריחת בתולס שתחולת פנס, נ"ג
בתולס, פל כן כתיב תקופת פנס, רק ייטן כויה תחילת
וילוחט ממלילים, נס קדמוניים תקינו נרחים פנס, "וה פיז
תחולת מעזיך זכלון ליוס להזון" : [ח] השעם סבנת
נරחים פנס ולחמ"כ היוגה, וכתוב ציונות נלהות פקלו
קמיס, ולנו נתן טעם כטולג, לפי שפערוב שוף פלא
כלכתי (תט' קמו ט) "לכני עוכב חבל יקרחו", נ"ג
ישרים לפלאתו ניזו, המן יגניש פוף יותל מסוייס, וכלהב
נרכזו להזוי סאגיס, חזב נח לפקל מפליו טולח שטפות
והתחליל לבളות השולג מן התינס, כי כויה נחתעופטו יוכל
לכנית עד רחמי סקליס ולנו יסוב חוליו עוד, ודמש לבלוט

בראשית ח נח

**אַרְבָּעִים יוֹם נִפְתַּח נֶם אֲתִידָלֹן
הַתְּבִהָה אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּשְׁלַח אֱתָן
הַעֲרָב וַיֵּצֵא יָצָא וַיָּשׁׁוּב עַד יִבְשֶׁת
הַמִּים מִלְּגָדָל הָאָרֶץ: וַיִּשְׁלַח אֱתָן
הַיּוֹנָה מִאָתוֹ לְרֹאָת הַקָּלוֹן הַמִּים
מִלְּגָדָל פָּנֵי הָאָדָמָה: וַיַּאֲמַצֵּאת
לְכַפְּרִירָנָה וַיָּשָׁב אַלְיָן אֶל-**

אמן עזרא

ושב (ט) עד שיצא נח כי בן אטר עד
יבושת הרים (ט) וביום שבשה הארץ יצא נח
ובכל אשר אותו (ט), ואחר שבעת ימים שלח
את העורב (ט) שלח את תינכת, ונזה היה
ביום שבעה עשר לשבת, שהוא החודש העשוי
טום המבול, (ט), ודגה הוא על המבוק
המורבע (ט) וזה עד שאמר ויהל עוד שבעת

ובכלל: (ח) יישלח את היונה. **למוף ז' ימיס**
אתה למל צהף כלחצונך כוחיל ז' ימיס יא:
קלחן נלכת לדרכך וגוזו ילהה חס קלו כמיס

קרני אור

החליו של כנופות נסיג מטלחת ואחריהם, וכן גם כתוב
כו ליהות קלו טmis, כי בלהו הלוויין פל אמר צו
ישוב, אבל דעתו ולו יושם ובו, ולו נתנו לו לטב
למלתוק עד טירח טהרן יכס, על כן סוכלה מת להמלח
שלוחיו, וכלה פיונה פוך תכוון לכלוחות קלו טmis בזוזה
הס תוכל לפניהם כפנלה, אבל פל טהרן לו חצאות הלו
שור, ויזבל לבנות שול השופות המלח, וכיום בנה הלו
בנה נרנכת, עד טהרן לבנות ידו לקחתה, וכפעס צנית
לו בנה פל בטיב, וכצליכים לו חולה שעוד, ולכודיענו
זה הכליר בכתוב בספוריים אלו. (מל吸烟ת מה贊ת) :

[ט] עיין בלהס מה בטפן ע"ז הא בטולב יה ומכ פמייל
לחיות לורך בלמה גס חת פיונה, ועיין הכלידי
מש בטביב פ"ז, ולנס"ז בטינו עי"ט, ונס' מעטה בסיס
כתוב כי בטולב לו ידע טהרן לבוכ הלו בתינה, על כן לו
התליך ממנה, הלו פיונה ידוע מאנש בטיח בנה הלו מקומה,
כמו סטמאנג נהורות טקדס לבנות הגרות קזרות בכני
פיונה ציט לה קן בעיל המלח, וכיום תעוף מעיל הלו פיל.
הלו קנס בלוקחה מטא, ועיין בכרך בקדמת :

[ו] יוכן כתוב הכלידי, מה במלת פטש החר פטש מו' לו'
ימיס, וסיה זה לפוי זהה במשמעות מטעים כו
מלונפ כלבנה טפי פוטלה בתగוכות טמים, ובתקרכנות פל
טפיים כמה מלגיון כנוכ בבערתו בטעד בוגנוו ומכlion להו
זוכפי מה מסית מלגיון ריש בלחוטו, והקיף בבליתו
זוק ח) בבסה הדר בליחות בטולב ז' ימיס, וככליות

303

¹⁴⁾ סקורי רישוי : ח) כל נכס, ט) מס' גת ג. י) כל נכס, יא) קד"ע פ"ז

אונקלים

זפתח נמות כוות תבורה
די עבד : ו' רשות ית
ערפה גוף מפק ותיב
עד דיביש מיא מעל
ארעה : ח' רשות ית יונה
מלותה למשטי התקליין
מיא מעל אפי ארעה :
ו' ולא אשכח יונה מנה
לפרשת בגלה ותבת

היזנה מנוח

- 1 -

רְחֵסִי לְבָלִיט : אֶת חַלּוֹן הַתְּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה .
לְכָלָר ח) וְלֹא זֶה פַּתַּח כְּתִיבָה סְטוּכִי לְבִיהָ
וְיוֹיחָס : (ז) יֵצֹא וּשׁוֹב . כּוֹלֶךְ וּמַקְיָחֶם סְבִיבּוֹת
כְּתִיבָה וְלֹא כָּלֶךְ כְּסָלִיחוֹתָו שְׁלִיךְ חֻזְלָה עַל כַּתָּ
זָנוֹ וְכָמוֹ סְקָנִינוֹ בְּחִגְדָּת חָלֵק ט) : עַד יִבְשֶׂת
הַמִּים . פְּסֹוּטָו כְּמַעֲמָנוֹ חַבְלָל מַדְלָעָה חִגְדָּה י) מַוְכוֹן
סִילְכָּר בְּעַולְבָּד לְסָלִיחוֹת הַחֲלָתָן כְּעַלְיָה גַּמְמִיסָּ
כִּימִי הַלִּיכָּה סְנָהָמָל וְכְעַולְבָּסָ מַכְיָחֶס לוֹ לְחַכְמָ
סְפָלִי כְּתִיבָה וַיְהִלֵּן עוֹד ז ' יָמִינָה הַחֲלָיס מַכְלָל
וַיִּשְׁלַח . הַזֶּן זֶה לְסֹוּן סָלִיחוֹת הַלְּחָה לְסֹוּן סָלּוֹת

יהל אוד

להו ליה נו עורכ זיונה : (לה) במ"ש "יזה וסוב" וכן
ת"ה "מקותיב" כי עשה כן בתמידות כкорלה תמיון :
(לט) "... וע"ז כתב רנה"ז "זוה בלחמת פצוצו כל
מקלה" : (מ) ובאשר יכסה הגרן עפי' חמירת הלחאים
(למתק פסוק טז) יהו נח מן התיינה : (mh) ובן פי'
レス"ז זיל זזה ליה לפסוף ז' ימים , סורי כתב זיהל
עוד ז' ימים להרים" , מכלל זה היה למד שקרן כראזונה
קומייל ז' ימים" : (מג) לפי דעתו סמוניין מיטן ,
וחמבודל ליה צהיר , נמלא שבת חודש טסירי נחכום :
(מג) דעתה מה' זיל כי נח שיס יודע בהכמת המولات ,
וחמרוכעים חמודש יט נחש פינוי מעשה ופעורה נוכפת ,
וחותן טעם על צדlich היה סיונה כל פעס התר ז' ימים ,
לפי ציעור זה כוונת מהרנעה לרבעים חמודש ,
הנקודות הילן מה' זיל "מצטיס" וכל מכת כוונת שבועל
ימים , וחרנעה פעמים ז' הס כ"ה שבת מודש הילן ,
זהו מהלך הלבנה , כי הלבנה תסוכ נילן ו"כ במחנות
כפלות מסמונה ועת里斯 יוס , ורכישת מכ"ח כוונת ז'
ימים , והלבנה הולכת בסיס רציפות הנילן בסיס תלאת
טלאה .

אונקלוס

לְוֹתָה לְתִבְוֹתָא אֲרֵי מַיִא
עַל אֲפִי כֶּל אַרְעָא
וְאוֹשִׁיט יְהָה וְגַסְבָּה
וְאָעִיל יְהָה לְוֹתָה
לְתִבְוֹתָא: יְהָה וְאָרֵי הַעֲדָה
שְׁבֻעָא יוֹמָן אַחֲרָגָן
וְאָסִיף שְׁלָת יְהָה יוֹנָה מִן
תִּבְוֹתָא: יְהָה וְאַתָּה לְוֹתָה
יוֹנָה לְעַבְן רְמַשָּׂא וְהָא
טְרַף זִקְנָא תִּבְיר נְחִית
בְּפִימָה וְיַדְעָנָת אֲרֵי

רשות

...בָּהֶס תִּמְלַחַ מִנּוֹחַ לְאֵת צְוָבָה חֲלִיוֹ: (י) וַיַּחַלְלֵ
לְצֹוֹן סְמִינָה. וְכֵן לֵי סְמִעוֹ וַיַּחַלְלֵוּ וְכָרְבָּהָ יִצְחָק
בַּמְקָלָה: (ייח) טְרֵף בְּפִיה. חֲוָמָל חֲנִי סְזָכָל
סִיחָה לְכֵן קְלִחוֹ פְּעִמִּים זָכָל וְפְּעִמִּים לְצֹוֹן נְקָבָה
לְפִי סְכָל יוֹנָה אֶבְמָקָל לֵי נְקָבָה כְּמוֹ כְּיוֹנִים
עַל חַפְּיקִי מִיס רַוחְלוֹת. כְּיוֹנִי כְּגַחְיוֹת כּוֹלָס

יהל אור

לסוף ו' סכוֹג הַמְרוּבָּעַ : (מד) עֵין לְמַעַלָּה (הערכה מה): (מה) ושרשו "חֶלְלָה" כמו "כחאר בתא לה" (למטה מה כל) עיין "קרני חור": (מו) כמו בנהלה ממלכת "וַיְהִי", (נפ', יב): (מו) על מסקל "וַיַּקְרֵב כִּי מִיְגָן" (למטה ט כל) : (מח) כְּנֵרִי תחת ר'יו"ד : (מט) כי ח'ף לפ' לדעתה מה' זיל שמיינכה מגזרת תוחלתך מגזרת תחלתה, אבל לפ' פצחות הכתוב לך סייד פה עניין תחלתה, ולכון סיים בה' זיל "וַיַּתְּכַן לְהִזְוֹתָה מִלְּהָרָה זֶרֶת צְדָקָה" פ' סנקודה קמן תחת ר'יו"ד, אבל נפ', זיל "וַיַּחֲלֹל כִּי ח'ים ה'לדמך" (למטה ט ב') פ' בה' זיל "מִתְּחַלָּה מִפְּטָלָה הַכְּפָלָה" כי בס' שעלה יפה לפ' פצחות הכתוב: (ג) כמו פ' כפוק הקודס בנסיבות האלהון סייח בסוגה עסר לאנט: (גה) ר'ל צחי מלאות בטעס וכורחה החת כמו לדמת עפר, ור'ל מלת טרפ' דומה בטעמו למלת עלה, וככל עניין במלות שוניות: (גב) פ' בלזון טרפ' הווא בלזון לו מה, וכן ה'ל טרפ' זיתח', וכן ת'ה על ויתפרו עלה תחנה (למטה ג ז): ז' "והציטו טרפי תחנין" וכן פ' הדרמץ': (גג) ושדר'ל פ' טרפ' תרגнос זר עלה, הלא בטלת בס כויל, וטרפ' בס נכל אחיל וחיל ז' כפרט, ז' ומקדל ריבוי כמו מנקב פולח: [יג] ובועל הנטאות במלגניות טופה פ' לי' נס מוג'ת באהות תחת כרי' ז, כי הטע לא פ' בטעס תחת חז' טפע וע' נעלם מה' לר' בככמל בס' כה'ז'ה הדר בס פול' הוה הפלנו כתוב' זו נוכחת, אבל טרפ' תוחל' פאנא כל זין באהות על פטן, וכן סודיע הכתוב בס' ב' פ' כי אה לא בלחחות פיאנס מען כוית' כעומד כה'ז' סודיעה התייחס הטע' זה'ז' פיאנסות כולם ממי האנול בעדרו יגול, וועמד רגען כהילתו על פטן ותוחה נח בס' טרכ'.

בראשית ח נח

הַתְּבִּיחַ כִּמִּים עַל-פָּנֶיךָ כָּל-הָאָרֶץ
וַיִּשְׁלַח יָדו וַיִּקְחֹתָה וַיָּבֹא אֶת-הַ
אֱלֹהִים אֲל-הַתְּבִּיחַ: וַיַּחֲלֹעַ וַיַּדַּבֵּר
יְמִים אַחֲרִים וַיִּסְפֹּר שְׁלֹחַ אֶת-הַיּוֹנָה
מִן-הַתְּבִּיחַ: א' וַיָּבֹא אֶלְיוֹן הַיּוֹנָה
לְעֵת עָרֵב וַיָּגַהַה עַל-הַצִּיָּת מִרְפֵּ
בְּפִידָה וַיַּדַּע נָח בַּיּוֹקָלוּ הַפְּרִים מִעַל

אנו עוזר

וְיָמִים אַחֲרִים (טז) וּמְלֹת וַיַּחַל עוֹד, עַל דִּעָתִי
שְׁתַחַלָּה (טז) (יא) כִּי אִילוּ חִיתָה מְגֻזָּה
גְּזַחַלָּה (טז) (יב) הִיה וַיַּחַל כְּתוּ וַיַּקְרֵן (טז) או
וַיַּחַל (טז) כְּתוּ וַיַּשֶּׁב יַעֲקֹב (לִמְטָה לֹא) וַיַּתְכַּן
לְהִיוֹתָה טָלָה זֹרֶה בְּדַקְדוֹק (טז) : יְוִוְסָף שְׁלָה
אַת תְּיוֹנָה טָן הַתִּיבָה, בָּאַרְבָּעָה וּעַשְׂרִים
בְּשַׁבְּתָן (ו) : יְאָ טְרָפָ בְּפִיה, יְאָ שְׁדֵיהָ טָלָה
שְׁנַכְּפָלָה בְּטֻעַם כְּתוּ אַדְמָת עַפְר (דְּנִיאָל יְבָ
ב) (ו) וַיַּפְרְשָׂו טְרָפָ כְּתוּ עַלָּה זִית (ו) :

כרכני אור

[יא] וכותב ליה'כ, רוזל פטו כת"ז כל תחלה ברכית, ווילרו כת"ל, התחלה, מתחיל, התחיל, וכן בת"ו כת"ז כל פרומה, וכן"ס כל מכם, ופיין כת"ז
[יב] ובמגנויות לארכיט'ס (תרומות פ"ה א"ה) מה שכתב כזה:
והרד"ק נברכים שלך "יחל" כתך בסוג מעין תומלת ובלכו "יחל" וכן כתך נמלל, ופ"ז בטמד בצחלה פאנפה ימים כהיזוגים ועוד בכתה ימים לחטים, וכפ"י לנלחצתה כתך באלכו "חול" מנין הפעיל וכן מברחים בכינו "ויתלו על נוע" (זוס' ג' כה) באה נושא פלאם חרגמו לפס שני סברים מנין הוד, והונקלם וויז"פ חרגמו, ואולין" מלשם פאנפה וכן לה' כי סמאותן פום מיחל זמקה ומיא טהנדס תומלתו ותקותו לה' ימתין, וכגה "יחל" יכול ג' באלגנט חיל ולעדש האל תחומו קרייס סמוקה בילחו טן לה ציג סמוקא כתחו, ולנס"ז יפלס כלעת הרד"ק, מלשם ברכב וברכו "חול", ווותן סגן תומלת בלאן, "יחל", ופס ידעתן שני סברים קרונייס גטעטס כי כל מיחל מתחככ מאיפס לוין כתה, ויס מתחככ ווינו מיחל, כמו סמאתכ נכית רעה, ומאריך מזוכ לחיו, וכח עוד האל יראה לי טלה נגתו מלת "חול" על הסעכה אולי כביס בעין הסואג'ה תומלת צמיחל לסבג חפל, ולאן "ויזhilו פד נוע" מס' מופס סיפתם סמלך לה כתה, וכן "ויחל פוד בצעת מיס החריס", סטי' מופס בנוון בסוג יקלו פמיס, האל יזוחן סמאלס "יחל" על המופס לטולות לי ה' ה' לטאות ה' ציט למלת טרף בז' תנעות גדולות, זה כו' על ידי גורי'ב לה ד"ז ריתך נתבנה רקמץ כפלי רק כתו ת"ק טסי' כחך כי זה בז' ע"ז : [יז] ההבדל בין אלה לטורה טלייס לעגוייס כעוזה מל בעז, ולפי טלי טלי זית לה יכלו סעלה טרף כפיה כלומר שיתה ליזוקה ונחה, ולפי ז' דע' נה מוש כי נחאת קלו חמיס, ומתחז' סבתוכ כישיכ אליהם ותקלקלו פלייס וככלו עליון, סקרה ד' לה וית נעלמו

הארץ: יב וַיַּחֲלֹל עוֹד שָׁבָעָת יְמִים
אֶחָרִים וַיֵּשֶׁלֶת אֶת-הַיּוֹנָה וְלֹא-

אבן עזרא

שיש תחת הריב"ש (ט) קמצ נдол (ט) בטו זהב
ועשן (ט) והגנו בענייני שיזהיה הביאית נספה (ט)
כביית „ברוחו שם שפלה“ (איוב כו יט) (ט)
זהוא באחד (שם בג יט), (ט) ובא בקצת (ט)
„במו כי הוא טרף“ (הושע ז א) אריה שאג
(עטוס ג ח) (ט) וחבריהם (טז) או יהיה טרף
קוץ בעבור שהוא תואר השם (ט) במו חכם,
פעל (ט) ויש תואר דומה לפועל (ט) (ו) :
בטו נילחם (בטה' כא א) ויצמד (שם כה ג)
דוד (ש"א ב כו) ובא יוד וייחל בשרשיו

קרני אור

דעתן וטוען, וזה היה מנהגתו נמיס, בכל קטע
זהו מה שטען סגן צבאותו במלחין ומושך ידע כי קלו כמייס מן
מלחין טקנוגרפיה על בעז אגנלה (לנפ"ו) : [טוו] ובזהר בלת
(ז"ט קפסה, ה) "עלף" ולח טרפה כדווילם דה דטניד מילג
ומלחם", דומם נושא, "ויהי מלחמה ליה פטול פתת סהכלי" (ז"ט)
ל' (כ) נזרו נסכה כעמידת כוכב ועין לט"י זס :
[טז] רוז'ל קלטו לנוקותה בכילה וצואת כה טריפס, להעפ"ז
טהינט טרפה ניד מיה, ווועפ"ז טהין ניכר כה
כרייתם, לאו טסילכת טריה, מפני נקב בכילה וככיתתם
כיה, טהין סילכה נלה נקב, ולפי טרננטה קהיות פ"ז טרף,
המל גס לפראנסט פאלס עלה בסגס הייל פ"ז לקיטם זה
מהם, ווועפ"ז טהינט טריפסות קהיות, ע"ז טרף נניין.
(מלאכיה ג, י) "ותתן טרף לכייתה" (מבלי לה עז) "טעריפי
נחס חוקי" (זס ל, ח) טפי פרנסטי (כל"ק טרטס "עלף") :
[יז] עיין "יכל חול" וכן כתוב הכר"ב ז' פלטן, "פלטן דית
טרף כפיה", פ"ז יט נו סימן טיבול טיבולתו מן
טהילן כפיה, ווילולוי טהילך נו סימן זה לה פיה יודע כי
קלו כמייס מפל סהילן, מפני טפי נו לומד עלה לך טל פני
כמייס מלחם, קמ"ל "טרף כפיה" פ"ז מזוכך מן פזית, ווילמו
ו"ל על טפינט המטלה כיס, כמו "ויהי מלחמה לכבכל"
וכתוב הילמץ' ו"ל מפצעתו כל פ██וק זה, יראה לה נתקלו
טהילנות ולה נמותו כמותל כי לה פיה זב נחל טוטף כענול
כי נתמזה כל כפועלים מיש, וכנהה בכיה בח' ו"ל טלה כוילחות
על מלת "עלף", ה) דעת פ"ז מלטה מוכפלת בטעה, וטלט,
וטלט טפינט גילדפים כוילחה אהת, ב) פאל עכל וכניית
גופך ועכית טרף פיה, ג) כינוי פועל, וכטעה כמו "עלוף"
וכן כו דעת כנזור לכינט טפליים פוכיה כבפת יחל פ"ז
למ"ד, וסת' ו"ל מסcis נושא בטילו : [יח] והרייק"ט פ"ז
וותרג כי נומלא" (יתו' יט ה) בספון כתוחלה, כלום כי
הכבד תוחלה, וכן המל כי וייתן פוד זכחת ימיס, חייט
מכנין נפאל, כי חס מכניין ז"ז כתפעל ומספטו וייתמל,
יאולי כתית פיה נדנץ, כי לה יסח ככניין מהד דנאל ז"

פנויים, ועל כן זה מהה קמוציאק, ומכוון עלי' ב' ט' לאן פיה, יפה לטעולך זכר: (סב) והוא תואר לנו כלוMER עליה זית פיה טרוף כפי סיונה וכן היה דעת חונקלום, ימיין (ככוס"ע תק"ז נד 37) מה זכי' הה' יתודה לבית יוטלט ע"ז: (סג) שפירוזשו כהלו נכתוב טרוף כלומר עליה זית פיש טרוף כפי סיונה, וענין הנערף כו' הלקיחה בחטיפה וההכללה בכרייה: (סל) ואם יטהל טוחן למא נכתוב טרוף לנו אהמר כי יש תואר זימה נפועל, כי כו' טרוף" (עמום ג' ה): (סה) כמו פקיד, וכן פי' חמ' ז', (למען נ' נ' ע"פ) וכל חוס "כלכניים", "ככט צחור וטוחן" סס תואר כמו פועל ומסקלו "סוג נ'כ", וכן זה תואר נමוקס פועל כמו טרוף, כלומר טערפה החותה סיונה מהילען הייתה כפיה להביוו חליכ', ולפיכך אהמר לשון טרוף כי הכליר בו הנה כי טרפו וסבירתו מהזית נ' סמיהגו ע"פ האיס והכנית היוו נופך: (סז) וכן פי' הרל"ק כי היה מכאן נפאל וסבירו

אנגלום

קליאו מיא מען ארעה:
יב לאוריך עוד שבעה
יומין אַתְרָגִין ושלחת ית

27

לומות ויכמו כיוна פותח : טרכ. מטף ומ"ה
לען מזון ודלקו יב) בפיו ל' מהמל חמל
יביו מזוכמי מלוליס צוית בידו סל. הקב"כ
ולח מטוקיס כלבש בילי נעל וدس : (יב) וייהל .
כוו לען ויחל הלא צול לען ויפעל ווועזון

יהל אור

כל מלי גמלה תיבצ" (ימ"ו יט) : (כל) מין טרף :
(כח) עיין בפ' נחות מה שגייר בעניין הקמן הנלוּל :
(כו) ודעתם כל ר"י סמלת טרפ כו סס דבל , ולו פומל מלפונ חטף , וכפ' אפתח דיתר ס"י למ"ד פ"י , סהו של דעת דוכן בנ לברט וע"ז כתב סס "ולו המר נכונה" :
(כז) הביאית כל מלת "כפייה" : (כח) ובז פ"י כת' ו"ל בלאוב סס "לו הביאית במלת ברוחו נספ" ,
ויכלולו כמו ורומו סמייס ספרה , כי ספרה כוות לטען
נקבה שב אל הרוח שהו נ"כ לטעמיים לטעון נקיינה ,
ודעתה כת' ז"ל סמלת טרפ חיון פירוזו לטען גומחה , רק
פירוזו לטען חטף , כפיי ז"ר ר"ז ז"ל , רק הביאית כל מלת
כפייה חיינו מדוייק , זהה המר מהביית נספ" , ר"ל ספרה
טרף עלי היה כי פה כוות לטען זכר , כמו "וכל כפה
הברך לך נתק לו" , (מ"ה יט יה) וכן דעת הרא"ק , וכתב
ברא"ד ותין מסדר הנחת בטעמיים סטייה לזה הפירוש ,
כי ככל רחט נט עלה היה התפלג ונטה צו , לפיך
כו מזכרת בטעס , חמ"כ הכיר צו שהו טרפ , וסקות
כפי קיינה בעניין "ומפתחת ותרליהו היתה שיל וגהה נעל
זוכה" (סמות ב ו) עי"ז : (גע) ולא כן יפרש סס
בלווב ז"ל סס "ר"י מהביית נספ" ונהמת טהייננו נספ" ,
ומפיין ירשה כעל היל יוספ' לאבב מה ברהיה "וכו
בתח"ז" וכתב סיט לאן ט"ס , הוו האצל יכול להיות טהור
זו עתה ממה טפיי כפ' חיוב כי ס' חיוב חייבר קולס
טהבר פ"י התרול , לי כן כתב הה' ז"ל געגמו (במ'
כג כב) בפ' וויאילך מלארך ד' בדריך לטען לו , "מכבר
פירשטי בס' חיוב" : (ס) מה טה מר וכה בקמן , כי
נהמת לס הוה פועל רחוי לחיות חלי קמן וחלי פתח
טרא"ז וע"ז מכיר רחוי מהפסקois : (סב) שהמה ג"כ
טרא"ז פיעלייס , ומול כל זה הימה קמונייס , ומלה טרפ זב
אנ פיה , יפה לטולכ זכר : (סב) והוא תואר לטעלה
הונקלום , יעניין (בכוכ"ט תק"ז נד 37)

(סג) שפирושן כלנו נכתב טרוף ללו默 עליה זית
בהתויפת וההכהנה בכרייתה: (סל) וְ
יכ תואר זומח נפועל, כי כוֹה טרָף" (עמוס ג ח):
חום "בכאניס", "ככם סחור וכוֹה" סס תואר כמו פעול
טרוף, כלומר טרפה חותם חיוניה מהילן הייתה נפייה
ערפתו ובברתו מהזית לא סמלה ע"פ האמיס והכוי"ה

אונקלות

יוניה ולא אוטיפת למתכיב
לחותה עוד : יג. נחוה
בשעת מאה ותר שניין
פקדמאה בחד לירחא
גנובו מיא מעל ארעה
ראעדי נח היה חופה
התרבוחה וחוא והא
גנובו אפי ארעה :
יד יברוחה תנינה בעשרין
ושבעה יומא לירחא
יבישת ארעה : טז. זמפל
י. עם נח למימר :
טו פיק מן תבוחה את

ג

ויתפעל ויחל וימתין וייחל ויתמתן: (יג) בראשון.
 ליר"ח כוח תסלי וללי יכווצע כוח ניסן ז'): חרבו. געשכ כמין צייט סקלמו פניש כל מעלה: (יד) בשבעה ועשרים. וילידתנו בחלוקת הארץ כייז הלו י"ח ימיס סחטמא יתילך על כלבנה יד) סמקפנ דול סמגול קנא תפמיימה קייח טו): יבשת.

זה אומרת על שנת הלבנה (ט) (כ) נשען בעבר עשרה ימים מהם נוספים (ט) בעבר
שנת החמה (ט), צריכים להיות שנותם שלימה (ט) ועוד פי מל' להם שנה עטד נח

יהל אור

ווערטו יהל', וועל' כי מכוון התפעל היה פיז'ד טרייל פיז'ה הפעל פתומה וכיום קמונא, זדעת האיו הריקס זיל סאוא מכוון התפעל ועינן קלני חור וכן כתוב סל'ל גפעל מסראט "יחל" ושייח' מספטו כויז'ן כמו יולדע יונעל, זכל פיז'ד, כמו "הס יירך" הומנס זיך זיך לפי העניין היין כלון מקוס זיך נצען ע"ז בכיהםו: (סז) כי סראט יהל': (סח) שנג'ב סראט ירה, זגיילו: סמעמל צאומלה ו' סיימים פרהטוניס, וטעוד ו' ימייס אוקליים: (סט) שנגטראן צלעה סצועות מן עצור לחדות טנט, מעת צבלה حت בעורכ' וביונת פעמים, זבחודט יהדר עד האל צניטן חרבו האיס, ולו ז' הקמר נס האמצע ורלאן שחדרנו פני הגדמה:

(עט) ששנה מהמת יתרה על סנת הלבנה : (ט) כי יתרון סנת הקמלה על סנת הלבנה יהי יוס , אם הסני , חלן יהנו יוס זימונות מהמת יתרה על ימות הלבנה , וכן פ"ר רס"י זיל (עה) בתורה על בנה :

(פ"ד) כות לריין קלה למיימר , חלן בט"ז יוס לחודש כספי יבנוי קהן , ומה ת"ל צבנעה ועפריס יוס להוועך :

(פ"ג) תחלה ינוסון כמיס ממנו , ואח"כ תינס נאלמה סתחתיהן : (פ"ז) הויא דעת רוזל (ב"ר פ' גג ז, ס"ט י"ט ה) תחלה ינוסון כמיס ממנו , ואח"כ תינס נאלמה סתחתיהן :

(עט) וזה הבדל בין חלב ובין יבנוי שהארץ בסוף לחיות יבניטה , וכן "ונסח יחרב וייבנוי" לנמערי , וזה הבדל בין חלב ובין יבנוי (עט) שהארץ בסוף לחיות יבניטה , וכן (עד) ועוד לה נתייכסה חוכל לרוץ עלייה : (טה) קרמו , כי הפסים לנדים חרכו , כמו ציומר תרכזו לפני הגדמה , ועוד לה נתייכסה סהלו ליהן , ונעשו מרגבת כי נבלטו בחרוץ : (עד) ועוד קהן רכה מאנ ומטענטה , על כן לה המייס , סהלו ליהן , ונעשו מרגבת כי נבלטו בחרוץ :

(עט) בשתייהם מלת "עוד" פ"י לטולס , וכן כל עוד חמוץ נטלילה מורה לרוץ לטולס : (עה) הבהיר יהמרא הרכו חמיס מעלה קהן , אם להמר פרבגה קהן יט ללבת עלייה , רק היה לנו גם וחין דבון , אבל הרכז חמיס , סהלו ליהן , ונעשו מרגבת כי נבלטו בחרוץ :

(עט) במנהגה עד כה קלוך וצוב . (עה) עיין (למطا פ' כה) על הפ' "ולו חוטיפ עוד" ובכינויו טס :

טוקודי רשי : יג) ר"כ יה ב. יד) נ"ל ל"ז ; **כליז נ"ז.** מו) נ"ל בס כליז בס פליזות פ"כ מ"י, ועיין כתמי"ע

בראשית ח נח

יְסִפְהָ שׁוֹבֵא לֵינוּ עוֹד: גַּוְיִהַי בְּאֶתְתָּ
וְשִׁשְׁמָאוֹת שָׁנָה בְּרָאשׁוֹן בְּאֶתְתָּ
לְחִדְשָׁה חֲרֵבוֹ הַמִּים מִעַל הָאָרֶץ
וַיִּסְרַּגְנָה אֶת־מִכְסָה הַתְּבָחָנוֹרָא
וְהַנְּהָה חֲרֵבוֹ פְּנֵי הָאָדָמָה: יְדוּבָה לְחִדְשָׁה
הַשְׁנִי בְּשַׁבְּעָה וְעַשְׂרִים יוֹם לְחִדְשָׁה
יְבִשָּׁה הָאָרֶץ: סְמִיכָה טו וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים אֶל־נָחָת לְאָמָר: ט צָא מִזְרָחָךְ

אנו שורא

השלם (ט) ביויד "או יורה יירעה" (שמות יט
יב) (טט) ובאחד באדר שלח את היונה, (טט) (יט)
ולא יספה במשפטה (ט) לשוב אליו, עוד,
לעלם (טט) וכן עוד טומאתו בו (במד' יט
יב), עוד כל ימי הארץ (למטה פ' כב) (טט):
ין חרבו הרים, (טט) לבן לא תונל הרנל
חרוך על הארץ, שהיא רכה (טט), כי פניה
חרבו לבדך (טט) ואחר כך יבשה הארץ (ט)

קָרְנִי אֹר

וופכו, כי אף נמי נגייס יתפס וימלט, ויהר בפעולתו
מהות טניו כהפטוק התחולט, לחוי "נמי" נסיבות וייתל מכך
פעולה, ונכח"ז הסcis לפירוזו וכחכ פגון "כלני"
כרייך"ס זיל, וגיהה האלה בפעולתו, כי התחמץ לסתום פול
בנטת ימים בלמיים והתקף כתחולתו וע"ז גורת הפעולה:
[יש] ובב"ד (פ' נא) "ויתל עוד ז' ימים תחומים פול מסיע
לפיה לדוד יוכי ככ"ת ב' בנות ימים" (פ'
מלךתי ויתל. נמי יוליין מבטן המתנות לנכות, והמ נון
סיתם לך סמוכה צבי פ"ז לו נצחך ויתל כיוד מלך וכמו
כפעה כרגzon ופיין רב"ז זיל): [ב] עין יבל הויל, והרכ
כתה ד"ב למתנעל נגיילו לפ"ע פ"ד פ"ז נ"ז כתל זא
להויל מדרת השבעה ווסף כהן בקהלו כהול (למעלה
ז יה) ככ"ז ימים לחדת נמי, הולס כתלוגס כבמiliois

(ע) במנהגה עד כה הלוֹך וצוֹב. (טו) עיין (למ' טז) בשניותם מלה "עוד" פ"י ליטולס, וכן כל עוד חמוץ המים מעלה הארגז, אם חמר שכבה הולכת, סהלוֹן להן, ונעשו שכבה כי נבלעו בחילזון: (טז) תחולל הרגל לדרכך עלייה: (טה) קרמו, כי הפנים לנדים לנמרי, וזה הווע ההבדל בין חלב ובין יבש: (עו) שהארץ (יסע) יעתה תחללה ינוסון המים ממנו, ומזה"כ תינחס הארץ פ"ד) נהג כות לרייך קרי למיימר, חילך בט"ז יוס לחודש כהצני, חילך חילך י"ח יוס סימונות החמה יתירios על י... (עט) ששהנה החמה יתירט על שנת הלכינה: (טז)

סקורי רשי: יג) ר"כ יט כ. יד) נ"ל נד
בג) דוחות נומינום

אונקלום

וְאַתָּה יְגִנֶּה גִּשֵּׁי בְּנֵךְ
עַפְךְ: יְכֹל תִּחְתָּא דַעֲפָךְ
מִכֶּל בְּשֶׁרֶא בְּעוֹפָא
וּבְבָעֵירָא וּבְכֶל רְחַשָּׁא
דַרְחָשׁ עַל אַרְעָא אֲפִיק
עַפְךְ וַיַּתְּיִלְדוּן בְּאַרְעָא
וַיַּפְשְׂזָנוּ נִסְגְּנוּ עַל אַרְעָא:
הַוּצָא אַתָּה וְשָׁרֵצָנוּ בָּאָרֶץ וְפָרוּ
וּרְבוּ עַל-הָאָרֶץ: יְהִי וַיֵּצֵא גָּחָה וּבְנֵי
וְאַתָּה גִּשֵּׁי בְּנֹותִי עַפְתָּה:
יְטַבֵּל תִּחְתָּא בְּכֶל רְחַשָּׁא
וּכֶל עוֹפָא בְּכֶל דַרְחָשׁ עַל
אַרְעָא לְזַרְעִיתָהוּ נִפְקָד
רֹמֶשׁ עַל-הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחָתִים

אמנו עוזרא

אלו בתקמ"ק ב) : (ט) למשפחותיהם .
 יולידו (ט) (בד) : יט למשפחותיהם . כטו
 לפניו דרכיו (טה) ה ט (ט) : ושרצנו .
 אכב] , כטו השלם (ט) (בג) וכן „הקשר
 יוד"ד יסום (ט) (כא) : יז היצא (ט)
 בתיבה (ט) רק עסර שנות החיטה , ועוד

קרני אור

בגוטמן נכוונה כנוסחתיינו": [כא] והשיג עליו לנכ"ז, וכתוב
"חט' ביזמאל הילוך" ט בעמל מה כתיבת בנתה בתמה ועל
יו"ד ימים, וסתורם חאלס י"ב תלסס ועשרה ימים, וחט
יימל חדשי תמה של תלסס יוס, יתפלון תחסה ימים וטוד,
חו יאמל בון למ"ז וחלי יוס, הכל תמה שבור פלמו גאל
חין בנה ללבנה, וחין חדשים לתמה, וכלהות כדורי רז"ל":
[כב] ורש"ז ז"ל דויכ הקל' וככתייל, סקל' פיל' כו"ד
מגין כפטיל שיהם לבס פיל'ו, וככתייכ' פול'ו
כלרכ' כמו מוקל מגין נסעל, כמו "הודע", והוא נקלח "סלאח"
מן הספעל טיכו מוקחים בעל כהון, כל' פטיל וספעל
ככלח. ולפי מסקנת פלטן פול'ו וכילו צוין במקייחן,
בבניהם מן כבב' ה'זוספ', ועיין כלה"ס: [כב] עיין (מכ'
סופרים פ"ז ס"ד). נעטול' סופרים להרכ' כב' לר' ג' נדה פפי'
ג' כוונת כה' ז"ל ביהל' צה' כתיבות ממוקמות בג' לא יחד,
להודיעך דה' בס' מנוגית אהסרים, מהכלי פ"י וממהכלי
בקשות בטפ"י תכליות מטאפטס פ' ר' ר' לוי לוי "סלאח"
"תת' נחו בכחן על נזלת כסלים כלי צות חפלון הות,
וכו כמו הצלס סייטו נני' כסלים: [בד] לשון צרייה פוגה
על הגוזים בכמיינ' בטוף ובכמיינ' סחיק וסאלמת כמו צרץ
ל' (למעה לך ע) טה"פ, נבלתו נחן ורעד, כמו "הצלס":
זו נסתרת כמיכנג ברוב, וקראי כיו"ד נלהות מאטאפט,
זוה' ג' כ' כמו הצלס. צרצנו "יר'ר" ולפעמים
ן צרייה צריה רכוי החוללה, לפי סלס מעתיס
סיאול'ו

סקורי רשי: טו) נ"ל טס. יז) חנוך ש נטול יה בוחן ב כח חזות ז, נ"ל נל ז, לובגלי תענית ס"ג כ"ז, סכ"ד, קת כ פלד"ג סכ"ג. ייח) נ"ל נל מ. ובס (ו) מאלה דבר כלל. יט) נ"ל טס. ב) פק"ז ו כה' ופי"ב כפלה פ"ל.

ר' עזרא

כעטש גלייד כהלאה טו): (טו) אתה ואשתך
וננו'. חייך וחייכתו כהן כתיל לך טסק"מ יי':
(ייז) הוזיא. סולח כתיב חיילו קרי יי') כוות
המול לך טילחו חיילו חס חיינס רוליס
לנחות כוויות חיטל: ושרציו בארץ. ולמי
כתיבת יט) מגיד טהרה כבשה מה ובעז נל

יְהוָה אֶת

החדשים היל מלה ומיל פסר, וימי הסנה נס סג"ה,
ולפי סברתך לי הולך מרחצון מלא, וזה הסנה שלימה
זימית סג"ה, ונטהרו רק יוז'ל ימייס נספיס, ולחכ
הה' זיל דעתם כהמלו "ארוכיס לחיות סנתם שלימה",
ומי יודע חס ריתה סנתם שלימה בהותה סנה דילמה
קייטה נינונית ולריכת י"ה יוס, לו הקירט ולריכת י"ב
יוס: (פה) ועוד יקאה עליו מוי זה חמר שעה נח
נתינס סנה חחת ומנה ללבנה: (פב) יכול לחיות
סמנה להמה, ומנה כל מודע ל' יוס ול"ה, ויש בנה
בזמן וועל עשרה ימייס, ה"כ חיון מוה רהו לאיז'ל
במוניין ללבנה מינה, וכטיטה רהנטה "וכינון בעיני כי
המספר כדרך סנת פרם, לו סנת מילרים סייענרו חודש
היל בתופעת המשך ימייס, וזה לו יזיק חס הסנה מה
מסנוו בחיות הסנון טיקו, ומסנוו על ידי מסה,
זמניו טנוו קהנות והעתיקו ומלדיו ללבנה, ע"כ
סס הווד להדוק הלבנה": (פג) הוצאה כתיב, והווע
כמנגן נקי פ"ה יוז'ל מבניין הפעיל, טיהו קרי:
(פה) ר"ל כי הווע כה ע"ל נינוי האלמים, וכן פי' ה"מ
(פה) ג"ב כתוב צויאו הושר כחלוף היוז'ל פ"ה הפעיל צו
זנן פה כתיב הווע, זי'ן וקרי טיהו, וכן ליטר
גמיהו חסר כמו זי'ן מזור ומשרים: זי'ן (פנ) ואמר זי'ן

סקורי רשי: טו) נ"ל שם. יז) תנומת ה נמת מות יה תנ
סגד' קת ב פדרין סג'ג. יח) נ"ל לד
ופי' ז ספלת פ"ל.

מִן תְּבוֹתָה : כ וּבְנָא נָתַ
סְדָבָחָא קָדֵם ייְהוָה גָּסִיב
מִפְלֶל בְּעִירָא דְּכִיא וּמִפְלֶל
עוֹפָא דְּבִי וּאֲסִיק עַלְוָן
בְּסְדָבָחָא : כ א וּקְבִּיל ייְהוָה
בְּרֻעוֹא יְתָ קְוָרְבָּנָה נָאָמֶר

רשות

ככלו עליהם על מנת לבדוק כמהין :
 (ב) מובל הבהמה הטהורה . חמל לה
 נועך ליקודוט נדרוך כוון למכניט מלחנו
 ו' ז' חלום כדי לקליג קלען מלס כא) :
 על סקל "וינה בבל גבול טזריב" (שמות י
 היא מהגרון כמשפט לשון הקדש , והל' :

יהל אור

כיוויליס מן התייכה, חמר ההול סיטרלו ויפורו וירכו
לרכוב: (פז) ר"ל כל מין ומין בפני עולם, כי יתכן
במיין זהה יכול מופחות קרכבה: (פח) ובן פ"י בטענה
רלהצונת, וטעס למאפחותיהם ספרו ורכבו בתיכה, אך לא
נתחכרו בתיכה זולת מינס, וכן כתכ קרכב"ג, ומגןריה
שבע"ח טמזו בתיכה, כי זה הו טכני להם, ואינם
בעלי כל שיטלים להם גווי גלאי טמזו בתיכה, וזה
ידמה טהורם בסבב ילהו למאפחותיהם, ר"ל גשי בסבב גלאי
נתחכרו בתיכה עס זולת מינס": (פט) ולדעת רוז"ל
(פנד' קח ב) רק "כלשה טמזו בתיכה כלב, עורב,
הס, ובלבחס לקו, וכן (ככ"ר פ' לד) "וסרנו נחרן זלה
בתיכה, כלומר כלוח טמזו בתיכה": (ג) יבן ימנה
הכטוב (דנ"ר יד ד) ח) צור, ב) בא סבכים, ג) ובה
פזיס, ד) הייל, ה) נכי, ו) יHAMMER, ז) חיקון, ח) דיאנון,
ט) תallow, י) זומר, כי היה בכלל הכמיה, ולא בקר וויהן
ותוריות וכני יונכה לנכד, כי מנות זו נתהדרה לישרלן,
אבל גני נח מקריבים מכל השטhor להכילה: (ה) ורזייל
למדו סימני בעופות וכן להכיר בכך שהין בעל חזון
הסימני מן המינים ההול ההוריות, והסימן הנגדל
במופות היה הדרימה כלל טוף הדורס לעולם סמל כי
ההורה כראיה תחכו, וענין הדרימה, היה הכל ליד זילדром
השופות ויתפסה חייס וילדנס ציידי ויהכל חותם כהאל
יעשה בכך הנט, וכן פלך: (גנ) ולבן היה כהפסרי
לו לא קרייב מכל הכמיה וזה עוף מיד נגתו מן בתיכה:
(גנ) פ"י כמו מלת וייח שרשה נום, וכלה מסרונ עיין
הפעל הנעלמת, אף גלת וייח שרשה ריא וכהה מסרנת
עיין פטול היה קו"ז כי יוד וירח כיון טמוס כמו
ויהכל וושתה טהינה מן האברים: (גד) מטלה וירח:

מזהן סכנות מותכות ועכודת נגנבות, וכלו כשלון לאקלט נסמה חיים ופוג', וכליים
זין, טופים הכל לא טמיים וכו', וחמכו מנגה כי מיידי המל רכ פוג' להימל קלה,
ומכל כפוף כטבול", בכתה כמאנטו ומייה הכלל כתה : [בז] ובב"ר (פ' לד) כי
חומרה כגדל בכירובליים, צבש הקלייב חלט כראזון קלנט, שנגמר ותיטר לד' מסור אף
ובעתו כי הילך נerval מבס לדוחית בפי"ד, ולכן היה לאתכל נמוס זנרכו, ודרכו
ויבנו נח מונח לד', כי כתבע על מיקום המתכת הייסק יונכו :

בראשית ה נח

יצאו מזבחתבָה: בזיבּו נִמְזַבֵּחַ
ליהוֹה ויקח מפלורה בפה מהטהורה
ומפל העור הטהור ויעל על
בمزבח: כא וירח יהוה את זריהם

אנו עירא

לפינס (ט) (כח) , ויש אופרים שהולדו בתיבה
 (ט) , וכל משפחה יצאה ולא התערבה
 באחרת וזה איןנו רחוק (ט) : ב' הבהיר
 הטהורה , עשר (ט) (כג) ולא נדע ספר העוף
 הטהור כי הוא יותר מהטמא (ט) ורנה המזבח
 בנהו באחד הרי אררט (ט) (כג) : בא וירז
 יד (ט) ונפתח דרייש (ט) בעבר היהית (ט)

קָרְנוֹי אֹר

כפוף, בר' נמייס, ולכן גם נהוג כמע"ב כלל כתיבה וככמלה
לבון כליה זולתי על קרניש, אבל כהחותם מן כתיבה שכיתת
קללה פהדרמה כמלוחה, ונפלו כתבה וחתה כלם מתפלתן
ארחיזונה, מד שנתה לכיות מהכל נודס וומתכל זה זיה,
האצל ובר' נחלה, סהיין כתוב דכל מחכ רק בב' נחלה בזיה
החותם צץ למייס וכבחל כטנייס נדרמו לדום ווומת
(רנ"ז): [כת] קודם סמכול גו וכל בס מספחה האל
ככמלה, וגה האל הולדס, האל חמייז לזון "מיין" ה ת
ככמלה למיינ, וכטוף למיינכו וכן cols, ויך הפלט בז'
מיין ומספחה, כי מיין סוח יותר כללי מספחה, וככל מיין
בט מספחות רכות, וכנה בתתלו הלייה כי כל הייזי מיין
יחד זיון זה זיה, ולכן לא דרה הקס כי יחד מכל מיין
ומיין ז�ג, ומטעס זה זיה יכנסו כתיבת כ"ה זונ יחד מכל
מיין, והיילו ליה חטוך חדס"ר, ופיה כטולס כברל בתבניתו
אלחיזון כלי מיילוף מזג כהויל זיטוי סיטוזות, כי גס
כמייס זומליים מתכוונת כלי מיילוף מספחות, אבל לפי
סמכול נתקיים דכל ל' בקלל ה הולדמה בעוכול הולדס,
זה חמל כהן שיילו כל ככמאות וכמיות מן כתיבת
מספחות יחס, כי ככיות שננתנית עתה תוכנות הולדמה,
וכתמדדו כש תילופיס רכיס כהויל ונמלחלים וכיזל, גס
ככמאות יילילו מעתס מספחות רכות מצוות זו מזו כפי
מקום מושגס, וכפי ב'ינו מיהלט, וגס כמיין סהנווי נתחדזו
יחמ"כ ציטיס כהלה כטו ങנחתב קסול כניין המגדל (יס"ר)
ואesa כתיבת המ לה כ" ירק שניא מכל מיין ומיין בבל
קס ה כתיבת, ומשן יליה חח"כ כל מספחות בלבן
שנודפות כטולס, וכמו שיילו מכי נה כל מספחות, וזכו
מספחות יחס יליה מן כתיבת, לסוויל כל מספחות, אבל
האצפחות פלמן לה פי כתיבת, וחפהל שזאו פי האצפח
(פנ"ל) קח ב) ההויל למספחות יליה מן הגיינ וליה
הס, ופמיין האגרא כחיה בז', ופמיין בז' הצונת חכמים
פט" ז מ בקתב בז' מיהלי כלייה, מפני בכל כלי
שיין לש פז' היינה חיש יב מודע, ומסת דו סמכול יב
הולדס, ה ככלה סמות כתיבת יליה מספחות וליה בז':
[בז'] עין יכל הור, וכן המלו ככלה (ונמייס קסו ב) פל

בכלו סוקט כמזכין בכמות מותכות ועכוז
ונקודות, תמייניות וכטלי מומין, טופוליס בכל ליה טמייניס וו-
ויקם מכל הכתה בטוכו ומכל כתוף כתופ כטסוו", וכ-
חוליעזן יפקח הויל על שמונת כגדל זכירובלייס, פְּזָס ו-
מקליין מפלים (תפ' ס"ט ל'') והעתו כי הילך'ל נכהה מ-
וינן ניח מונכח לד', כי כתכונת עין

בראשית ח נה סוף 133

אָסְפָּה לְקַלֵּל עֹד אֶת־יְהָדָה אֲדָמָה בְּעַבּוֹר הָאָדָם כִּי יִצְּרָר לִבְּהָאָדָם רַע מִגּוּרֵיו וְלֹא־אָסְפָּה עֹד לְחַבּוֹת

אבן עזרא

חלילה להיות השם מריח (ט) נכח, ולא אובל כי בן כתוב „אשר הלב ובחיתו יאבלו“ (דברי ל' לח) (ט), רק הטעם שקבל העילה (ט) (כט), ושורה לפניו, באדם שטריה ריח טוב והוא ערבי (ט) (לו) : הניחוה. טלפון טנוחה, וההיהם כפול (ט) בהכפל פ"א ונאנפופה (ט) והטעם שהניח היריח מהוועט (ט) או שינוי כה עליון (ט) (לו) : אל לבו. בטו עם לבו (ט) ולבו וטעם לא אוסף עוד לקלל כאשר קלה עיר

קרני אור

(כח) עין מוכס פ"ז מסת' פלון, פלון סס לסת סטולן לו י'ת' סבעט ושרחות והריהם, ולס' פלון לו י'ת' סבעט וכאות: [בצ] והגה בכחוג חומל וועל טלות, זס יורש כי מקדס קיה כמניג להטלות פנות, וועל זס' כי מהנא כבביס חדס יעל מללה, זו כביס נגלה לו דבל כלחמה, לו כביס נוגה כבבירה ארלהות בחלאו, וכביס רואת לנטה למס י'ת' קיה מקריב טלות, וכן מלהונט פ"ס בפקיע טלה כבאייה לו ס"ז נחלוס, ועם מלהונט כבאייה לו: (ק) וכפול לו למד הפעל, צפנס „ופועלן נליוקן“ (יטע"ה ל' א) צערתו נוץ: (ק'ה) „ונאנפופה מכון סדייה“ (הוטע ב' ד) וכפול למד הפעל: (ק'ב) פ"י כי מפי צעף המערצת כרעה נתפעט האירן סתקלקלה סהרן עס האיס, והנה הקטרת יסור הטעט ויליח צעף ולחאה האירן: (ק'ג) שהניח כעם האל בטולס, וככ"ד, „הה ההל לנכות מזעם לסס, וטעט היעחו צהינה הצעט, ואגה נזחות נס סרה הקלה משלמה להכות שת כל חי הכלל:

(ק'ה) והשיג עליו רינס"ז, צבכל הדרכיס צדרר עס האגוייס דכר תלה עס לנו, ולהיא זורך נכתב, ולהמת כי ה' לנו יורה על גוירה כל' הנחי, כי הכל' כטופט וגוזר, ופעמייס רצות ילמר האס לדך וינחם עליו כהצחות המעטיס מטוב לרע, הוא ורעד לטוב, ולפי צעדי המלמירים סכנתוב ות האס הנטחות לכל' דורות טולס כל' ימי קהירן סלון נחטוב טהמרא על תנאי, ע"כ נכתב כהורה סלמר האס כן ה' לנו ולס' ייחס טלייס לטולס, וכן כל' לנו ססמו' ה' סס צמරל עניין על נחת הנזרה לפועל יסיה עוב הו רע וכן ויתעלב ה' לנו, להודיע שהתענגן בעבור מפטע לנו, והנזרה סתולג לפועל כמו ססיק „ויה מר ל' חמה מה קהירס" סלון קיטתה על תנאי: (ק'ה) והשיג עליו הרמאנ' זיל,

[לב] והרד"א פ"י אל לנו, בל' האל אל לנו כנג'

ויה מר ל' ה' לנו פל' לנו כל' חדס סלון יטאלך לקלל פוד למ' קהירס, צענול טילר ה'תו: לא כל' חדס קיה פל' מה' רע מפה' געוורי ולס' יסיה כן ה'ר בא, ובכוכ'ק פ"י „ויה מאל ל' אל לנו, דבל ה' ית' דבלי ר'ו' ופיזם, ויבא דפטו כמש' סבכתיו כהנטה גמורס בל' ימרכ' פוד טולס ע"י מגול מיס, ופי' וס' יות' מתייב'כ טל' סבל' לאסן ג'ן לנו כל' נח מלסס' ח'ו'ו אל סזקס נ'ס' כמיהק מל' כתומיים וטכרים גמיס': [ל'ג] עין ישן גור, מ'ס בכתה.

אונקלום

„במימיה לא אוסף הנייחן ויאמר יהוה אל-לבו לא אסקפ לקלל עוד ית ארעא בידל חובי אנשא ארי צרא לבא דאנשא ביש פיעינט ולא אסקפ עוד

רשוי

(כח) טנווריו. מנעריו כתיכ. מנקנער ללחט מתעי חמו ניטן בו יאל סרעד (בב): לא אסקפ ולא אסקפ. כפל סדרל לסכונה כו' סכטוב חסר נטבעתי מעוכר מי נח ולס' מלינו כה קבוצה חל'ו זס' סכל דכריו וכוח סכונה וכן דרכו מכם' ואחר בן נילה סודה לנח כי נביא היה (ט) (לט)

יהל אור

(ט) חלילה ניתפנעל האס על ידי הריח: (ט) ופי' סס השלות מהכל לפס": (ט) ומעם הקבלה קהויר לאן מן הכאמים והקללה, להודיעו כי ר'ה נגידות הנטיריס מן המכול וסמח' כהס: (ט) בביבול נחת רוח לפכו שיט זדק וכתרון בעולס כל'ס סגננה מריה מהכל חבירו וערפה לו: (ק) וכפול לו למד הפעל, צפנס „ופועלן נליוקן“ (יטע"ה ל' א) צערתו נוץ: (ק'ה) „ונאנפופה מכון סדייה“ (הוטע ב' ד) וכפול למד הפעל: (ק'ב) פ"י כי מפי צעף המערצת כרעה נתפעט האירן סתקלקלה סהרן עס האיס, והנה הקטרת יסור הטעט ויליח צעף ולחאה האירן: (ק'ג) שהניח כעם האל בטולס, וככ"ד, „הה ההל לנכות מזעם לסס, וטעט היעחו צהינה הצעט, ואגה נזחות נס סרה הקלה משלמה להכות שת כל חי הכלל:

(ק'ה) והשיג עליו רינס"ז, צבכל הדרכיס צדרר עס האגוייס דכר תלה עס לנו, ולהיא זורך נכתב, ולהמת כי ה' לנו יורה על גוירה כל' הנחי, כי הכל' כטופט וגוזר, ופעמייס רצות ילמר האס לדך וינחם עליו כהצחות המעטיס מטוב לרע, הוא ורעד לטוב, ולפי צעדי המלמירים סכנתוב ות האס הנטחות לכל' דורות טולס כל' ימי קהירן סלון נחטוב טהמרא על תנאי, ע"כ נכתב כהורה סלמר האס כן ה' לנו ולס' ייחס טלייס לטולס, וכן כל' לנו ססמו' ה' סס צמארל עניין על נחת הנזרה לפועל יסיה עוב הו רע וכן ויתעלב ה' לנו, להודיע שהתענגן בעבור מפטע לנו, והנזרה סתולג לפועל כמו ססיק „ויה מר ל' חמה מה קהירס" סלון קיטתה על תנאי: (ק'ה) והשיג עליו הרמאנ' זיל,

מקורי רש"י : כב) ג"ד נ"ז . ויזלמי נרכות פ"ג ק"ט .

בראשית ח נה

אונקלים

את-יבְּרִיתִי בַּאֲשֶׁר עָשָׂיתִי: כב עֵד
כָּל-יְמֵי הָאָזֶן זָרָע וְקָצֵיר וְקָרֵד וְחַמֵּם

רשי

טבאות נג) : (ככ) עד כל ימי הארץ ונור
לא ישבתו. ק薩 עתיס כלנו טני מדרסים
כל חמד ולחם כמו שכנו כה) חלי מקלין
ומלחצון וחלי כמליו זרע חלי כמליו וטבת
וחלי שבע קול כה) וכו' נב"מ (ס"ה עוד
כל ימי כלומל תמיד כמו גוער עומלהתו
כו) : וקר. ק薩 מהולך. חרף. טט זרע
סגוליס וקטניות שלחיפין לסתבך מל.
אלק"ל). קליל חלי ניקן ולייל וחלי

יְהָל אֹר

ויהמר כי לנו גילה פבדך לנכיה כזמנם הפוך רק כיוס
לעותה חת מטה בכתיבת התורה נלה הלו כי כל שיר הקרייך
כם קרבנו עליה לרוזן ונזר צלע יומיש לנטות חת כל חי;
(קו) ע"י אלט הרוזן, וכן פ"י הרכין זיל: (קו) שכלל
חית הגדלה שת שאלנו מען הדעת (למלה ג' ז):
(קמ) הרגלה הרגלה: (קע) שנוצרה טמו, ולכך
קרחו ידר, וכס תחות לב שהלט וריעוניו, ועוד לפ"י
פכו יהר ופועל העניות נלב סבל מתחווה הלייחס:
(ק) זה הו הנטה טניה צלע יגיא טוד כוחת כoulos
שיכרנו כל חי, וכל יתמול מהלם של כהלה
כהלה פאה כמצל: (קיח) פ"י מליט והנלה, וכן
הרבה פעמיים מהונר על פמל "יסף" מטענו, וכן "לה"
הוסיף עוד רחות פניך" (צמות יוד כט): (קיך) ופירושו
פנות הפעלה: (קיג) ובן ותרץ עוד אל הכל (למטה
כל כ) "ותאר עוד" (למטה כט ז): כוונת פטולה:
(קיל) ובשיטה רוזנה יס הומרים כי לטולס כי
טומחת, וייח כי יט לה מוף ועת, ושהל "המה יהנדו
והתא תעמוד", וכבר רמזתי לך האמת כפ' גראטיבית:
(קטו) הרדי"א הביא דברי כה' זיל לעל הפסל
הulos וכגתו, כי הו דבר מקובל נחומה, מוש סכתכ
לחות כי יט לה קן קנו", מכלל זיקה לה עת תפשל
בו, והרלב"ג מסב צוין הסענה הזוחת מוכרתת מפני
אכתוב "כימי האמיס על החרץ", וכתב הרדי"ג סעל
טניות יכף הפסד, וכמ"ז "לפניהם החרץ ישת ומפעלה
ידיך טמים-המה יהנדו ועתה תעמוד" (תכ' קב קו)
ובמקומ"מ בגי" "קן קנו": (קטו) פסוק הו כימזוקה
מת לה), ובדרך זאת סדרתו רזיל (סוכה מה ב') על
מלחמר חזקה חיר ירמי מסוס רבבי רחייתי בני טליה
ונן מושעים וכו', ופליך ומי וטרוי טלי השוי, והה חממר
רבעה תמני סרי הלאי דרין כוון لكمיה קוב"ה שנגמר
סנייב שמונה טשר חלף ומחוץ צס, וכן (סנד' ג' ב')
והמלחמר רביע רבעה דרין لكمיה קוב"ה תמני סרי הלאי
השי וכו', (וכע"ז ג' ב') ואיזעית חיימה רוכב על קרוע
בוחס עיו"ס, ומלחמר חמ' זיל מה נכבד הדרט זה
כה: (קח) פ"י לא יכין טפס תמי פרי הלאי, וכל
קפס

מקורי רשות : בג) בנסיבות לו ה פין קלוי של כפרת נז. כד) כ"א ק"ג, אמוריה ה זו לה יב מהשנתה תמכה פליק ה. כה) וכן כוונת מילכת הגדש כני רב"י פה קוג והנ"י ביאור הוקף

בן עזר

אדם (ז) (ליד) כי בן כתוב אדורותה הדרטה (ז) ;
ישראל, היאהת לדה (ז) אשר נוצרה לו (ז) (להן) ;
ולא איטיף עוד. על הטעבול (ז) ولوו ומלת
„עוד“ לעולב (ז) או פעם שניית (ז) וכן ייבך
על צוארו עוד (לטטה צו בט) (ז) : **כִּי** עוד
כל ימי הארץ. (ז) **לֹא**ות כי יש לה קץ
קצוב (ז) ולזון ומה נבבד דרש „סביב שטונה
עשר אלף“ (ז) רק לא ידענו אחד טני
ו... (ז)

קרכני אור

כבר ממכ"ז ; י"ל וכמה דכל' פאותה כפכ"ט מה' סלה'זון, וכן
פ"י הילג"נ : [ליד] ואו"ת גנטו שלום, "כלי תובי הנטול"
וכן פ"י הכל"ק כי יסעו הרים בכני חוץ, ותעמו כהרים
לטוניים, והם תחת קלה כהרים פס הרים, חוץ מעת
שלום בינתה פס הנטוב חוץ נס בנתה חוץ, חוץ מעת
מן פזדמת חמת כזו פל' ככל' : [לה] וכן חאל לו
הנטוניים לדני (כ"ל פל' פנאל לו ב') י"כ' מהימתי
תבע כהדים מעת יילך לו מעת יילך, חפט' סרכ'י
חאל מעת יילך, חאל לו הנטוניים מעת יילך, חאל
דנאל וזה לאדי הנטוניים ומקרה מסוימו מכו"ו, מגערין
בתיכ חסל, מעה בגען נחלת לכתיכ, "לפתח מתקות רוכן"
(למעלס ד') : [לו] ז"ל רצ"ז ז"ל כס"י פל' כתולס, לו
חכף וליה חסב כפנ' פדר לבענעם כו' רקוב חאל נטעתי
מפניו מי נת וליה מליט כה בענעם חלא וז' בפנ' דכריו
וכיה בענעם, וכן דרכו מכחיש נאכ' בענות (נו ה')
ופין כס' מעתה ד', שתמה פל' רצ"ז ז"ל, טה'ו חין
בדכליים כן בנהריה, וליה כווכרו בכתובים כללו בגמרא כלל
כי בס' משיק הלמוד מפסוק, "וליה יס' פוד כתיס למכו"ז"
(בכתוב, וליה יא' פוד למכו"ז) "ומולו יכית כל כבל",
ויתמה פל' רצ"ז כלו טנן פל' רצ"ז ז"ל כלל, ולפי בגליה
בילדיה הדרת נודנה לרצ"ז ז"ל, וכן ר' ני' קרוא' ספק'
בענותות פעילות ט' כ"ז, ועיין במקצת' בס' בחולק פל'
כליה' ז' ז' בנויסטו ופי' (למטה ט' יה קלוי חור הטרס ז') :
[לו] עין יהול' וכו' כח רצ'ז פל' כת' ז"ל, כי יס'
דנאל, כי חס דנאל פל' מהני פשוטו כלו יכלו
לעלם ומיל ס' לו לומד, כי זיע וקליל וגוו', חכל פוד כל
יעי הילן, פניט כל' בונאיים בגעלו על סהילן לפמוד כה'
וכס' ימי בטיס' ז', חכל כביהלה כס' חת' כולם לעולם אביה
יבתנו העתים והאותלים, זה כו' דעת ר' ייל' (כ"ל פ' לד)
פוד כל' ימי הילן .. ר' יוזן כס' ל' שמויה מס' סוכין
כני נת' בנויסטו כלהות טומחת לפוד, חיל' כל' זאנ' בכתוב נו
וילן קיימין בלייתן קיימת, וככינ' חוט' יוס' בכתוב נו
(יסעי' נה, ז) כי טמיס כבנ' מתחו, וילן בגד תכלת',
בוחות צפה (זכלי' יה יה). ותפל' ניוס סאות' וגוו' ופי' (טולא' פ' ז' כה בט' ז') ובכלל' ז' לדנאל כה' בל' סטודמי
(אגילו' נח פ' ג' חות' ויז') כהעלס פיר' ז' : [לח] שמעתי

וְקִיזֶׁזֶת רַפּוּיָם וְלִילָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:
טָנוּיְבָרֶךָ אֱלֹהִים אֲתִינָה וְאֲתִיבָנָיו
וַיֹּאמֶר לְהָם פָּרוּ וּרְבוּ וְמָלָאוּ אֶת-
הָאָרֶץ: וְמוֹרָא כָּסֶף וְחַטְבָם יְהִזְהָעֵל

אבן עוזרא

לשנים (ק"ח) נלטו ואחר"כ לאربעה (ק"ט) ומן:
 קור . כננד החום (ק"י) : וקיז . כננד
 החורף (ק"ה) (מא) והם כננד ד' תקופות בשנה,
 וכולם יומם ולילה יהלון (ג"ג) כי מה שחויר
 מוה (ק"י) נוסף בזה (ק"י) ואחר כנ ישוב
 העודף (ק"ט) ויחסר, ויוסיף על החסר (ק"ט)
 עד היותם בשווה (ק"ט) :
ב וחתכם . ספָעֵלי הַכְפֵלָה (ה) [א] מנורת "תראו
 חחת" (איוב ו כ"א) כמו חחתכם: בכל אשר
 ולך יכול אין יוס ובין לילך (ה): לא ישתחוו.
כבלן: (ב) וחתכם. וחדלך הגדה (א) לדzon חיוט טכל

קרני אור

פ"ז פיעוטים לכיס, וכל רוי זס כרכז זס, וויטלו אל צוס
 להין נסס, ווילו ותקארה דעתו זולתי נלהד, וסוע ר"ע
 טמונה עאל גלגולים דמקפין תח פהנץ כלבך כתכ כרכז'ס ז"ע
 בס' האלץ וגפ' ע"כ מהתלק פהנטון (מק"ח) ועין (סתמיות
 בגזרה ז"כ) ועין (ס' סכירת ח"ה מהואר ט פ"ז מה
 טיכאל כוס: [לט] וע"ז כתכ רנס"ז . ווילו נלהה פ"ז וס'
 כי מה עפס דחלק האבבא על קתי דלאיס, אכל טהנת לדנרי
 ח"ל פקס טקס עתיס": [ט] וכן חיוכ"ע זס פוע נצדרען
 פ"ח, האל גב' (כ"מ קו כ, תוספה דתנית פ"ח, ב"ל
 פ"ל) לילך לילנסו בכתה עתיס, זני מדיס נכל חאל
 וחאל, וכמו רבכיה רצ"ז ויל נפיאו, מך טעות סופר נפל
 גראצי' סכתכ "חל' כסלו" ועכט וחלי סקט קורי, מריך
 לאות נמוקס. קויי, "חוורף", וכן סני' נמוקוי פין
 מקורי כט", ווילו כבבש טatis סס נכל כמחוות הילן
 שמחתין נמלדים לפ' רומכ פהמו זע פמטס, ואבב דרכ
 "תמס" וכל מם טהו מברך וס' כו' פהו שמחון נגב
 מנגידים וטאנז וויל וויל, "לטוט וויל לחום לו" (טני,
 ה. ו), ווחס סצמת" (צמות, פ"ז, כ"ה) 'חמותי רחותי
 היל' (יע"ז מל טו) וכל מם טהו מסלט "יחס" פ"ז
 סחמיים בגנוג וגדאו, כי יחים לדכו" (דבל' יט ו), ויתמו
 גאנז" (לטוט ל' נס) ומם טיליגער, מם נלי' קלינג' (טה:
 נ' 7) מותוכר היל, נאגני תנער ח"ז (טס) כן כתכ רוש"ז:
 [טס] קיז סוע מזוקן אל ינס, חונק פוע מזוקן ווילסן צל
 סטוי ווילו זנס לדzon. כלבך סיטי כימ"ז חרפ"ז
 (חווכ בט) חוווקי זעקי (לט' כ"ט קו ב) וגפי טל ספורה
 פ"ז עת גרע טוליס וקטיות פהרטפין לאתנאל מאה, וכחטיפות
 ג. ג. סל' גתליי, פליוטו ג'ב' כהטוהה הקודמת
 גגמיה, ווילו פנין קדרימה בכ"מ כמו (צכת קטן, ה) "כיזו"
 דחואג דסואג קמ' מהרפי", פ"ז מקדיינן (פפי מגהך):
 [א] "חתות" גדוֹל, יותר ממוֹלָה, כי סוע נצון כטיטת פטהט
 וטפל לדzon, חחתה כטהסקנה קרווכס, האל מולא'

טינוי המקומות ותקופות: (ה) שרשו חחת, וכחטוף

ממנו

**מקורי רוש"ז: (ב) נר' פל"ז יט, ועין דבל' ג' פ' מה צלחת לאי כל' תקופות כל צלחת מלטס וכן פוע חיוכ"ע
 ומין צפ' פגידל' לחות י.כ. (בז) ימול כט ג. כח) נ"ג פס' ג' וס' נל יט. א) נל יט צפת**

אונקלום

וְקִיזֶׁזֶת רַפּוּיָם וְלִילָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:
טָנוּיְבָרֶךָ אֱלֹהִים אֲתִינָה וְאֲתִיבָנָיו
וַיֹּאמֶר לְהָם פָּרוּ וּרְבוּ וְמָלָאוּ אֶת-
הָאָרֶץ: וְמוֹרָא כָּסֶף וְחַטְבָם יְהִזְהָעֵל

ריש'

סיוון: קיז. סוע ומון לקיטת מהנים זומן
 סמייכזים חוטן בקדות וטעו קין כמו
 כלחס וקין לאכול טנעליס: וחם. סוע
 סוף ימות סחמה חלי הא וחלול וחלי
 פטלי (ב) טנעלס חס ביטול כמו טנעליס
 במקצת יומל (ז) צלבי דקייטע קזית
 מקייטה: יום ולילה לא ישתחוו. מכלן
 טקבטו כל ימות סמובל צלגי סמוך להזלות
 ולך יכול אין יוס ובין לילך (ה): לא ישתחוו.
יהל אור

טעם דרל' קמיה מהל מני גוף, לי פוד גודל נמתר סוע
 מהכמינו פקלומינס זיל: (ק"ח) לשני חלקיס, ורע
 וקליר, והס ימיס גראומי וטוניים לוריינה, וכן לקליר,
 וציטקה לראנונג זרע פקליס להזכיר מהית ההלס:
 (קיט) לארבעה הלקיס: (קכ) ובשיטה לראנונג זקור
 רגניות הצעה, ותקילת השאות הטעמץ גמל גדי, כי
 מהו יחול טיים להאריך, והס זומן עלות הסמץ כפלת
 לפון, וחרף הרגניות הנסהלה, וקהל מועלות הסמץ
 לדלום בטבער כי לדיזס פוי הנגען הגדול והוא פוד"
 קור טרטו "קרר" ורועל זכרו הילן זהה שלם נכפלו
 ריטיך זקרירוי (טנת נה ג) חמראג הפלילו בתקופת תמוז
 קרייר ליה (טס, גג, ג) חוס טרטו "חמס" ועין
 קרייר חור:

(כללו) בן נקריה הרבעה הלהרונו מנהה פירטהיילית צהוב
 סוע ימי החום קין' גס על טמייכזין צהווע
 פרק חמירים ותחלים לקיוטות וכן גקרלון קין' לדכטיך
 כלחס וקין לאכול גערויס" (ט"ב טו ג) גס מפש
 סקס מבלרים בסוף הצעה, וויל ג"כ ט"ס טהווע זומן
 סוע קין האבנה לפיע מה סתחלת הצעה מתשרי צנו נברח
 שטולס, ויקרא הרבעה הלהרונו טהווע תמלח הצעה הורף
 ט"ס הריפות חמוץ והתרבות פקריר" (רט"פ), ולדעת זל"ג
 זרטס קון' גנור מין קין לי תחלה מה טיקון ההלס
 כו' כבבזום מוק וויל נטמים יורדים: (כלב) בי נהרכע
 התקופות יהלון סיום והלילת נטערס צהופות טויס
 ווילווע, וכטוטפות הלייה ווילונה: (קגן) מה צהמר
 מהויס: (כלב) גוספ' צהיללה: (קכח) מהליליה:
 (כלב) ווילוף על לייס חמפר: (קכ) ובהשוואתם
 הכל לפי התקופות פארצעה, זכלוועם צן כויס זונין
 הלייה פטליים וחרכע טאות וחתופות, לפי טינוי המקומות ותקופות,

בגון כ' טופפה צכת ט' ז, קבל' פט' ספק' י.

אונקלות

תְּהִא עַל כָּל חֲנַת אֶרְעָא
וְעַל כָּל עֹזֶפֶא דְשְׁבֵטָא
כָּל קְיֻמֵּתְךָ תְּרַחֵישׁ אֶרְעָא
וּבָכָל נָגֵן יְמָא בַּיְדֵיכָוּ
יְהֹוָן מִסְרָאֵין: י כָּל רְחִישָׁא
הַדְּגָא תְּמִילָא לְבָאֵן יְהֹוָן לְמִילָּא
כִּירֹזֶק עַשְׁפָא יְהָבִית לְבָאֵן
יְהָת לְלָא: י בְּרָם בְּשָׁרָא
בְּנֵפְשֵׁיהָ דְמָה לָא תְּכַלֵּן:

רשי

זמנ שטינוק בן יומו מי לי חטא לדיין
לצמלו מן הטעננלייס טוג מלך שבצן מת
לדיין לצמלו. מן הטעננלייס שנחמל ומולחנס
ומתכס ישיק חיימתי ישיק מלחנס על פחוות
כל זמן קהטש היה : (ג) לנכט היה
לאבלה. סלאה קלשיטי מהלט קלחצון בצל
חלאה ילק טאג. לנס צילק עטב קהפקלי
להלט קלחצון נטהי לנס אהט כל ב' :
המי ב') כלומל כל זמן קנפצו בו נס
ו ב')בשר בנטשו לא תאכלו. כלי אכל

יְהָל אֹר

ממנו „כעדי נכלי חת“ (הווב מה כה) וכעדי נקמן
כענור הס“פ ועקרוז חת נמסקל פת שהלכיס ממנה
טיפות ולכני פתקבם : (ג) ובן-פיי קראל“ק. סל“ל
פיי, כי קיילען מהר ירמוש על כלדמא,
ונטהלפה העלווה כמו ישרלו הרים טרץ נפס מיש“,
כי בଘמת טרץ כוות בטולץ ולוח הרים, וכן „כלה
נווילת עלה (ישעיה ה ל) וטעלה כוות הנובל :
(ה) פיי סטה מלת תרומות פועל יוזה כמו ישלו הרים
שעינו יסריין הרים, וכחכ ארד“ק והמר
תרומות נקבה כי לאולס יט נפס חייך אף לקטעי קטעים,
כי כולם מתנוועיס וחוון תנועה גאנט נפס : (ה) פיי סמלת
„כוי“ האמר וויליך להיות כך “וככל דני קיס כי נידיכס
נתנוו“ : (ה) פיי הבירות מן מלת „ככל האס“ תרומות
החלימה“ והבירות מן מלת „וככל דני קיס נידיכס נתנוו“ :
(ו) ריל לאולו כחכ, וכל “ז האפר תרומות החלימה, וכל
לני קיס נידיכס נתנוו, וכוות לביר חד, וחוון זא טב
להחלת הפסק, ולפייזו הפיי חין זורך למלה „כוי“ :
(ז) וחומר מלת „כוי“ וקסר תחלה „ומורוקס“ מס מלת
„על“ ווחמ“כ מס נוית העמוס, ופני קקדריס נכוויס
ני קיס, טליינס רומשי החלימה, וחוינס טמאלס, צינצא,
נס הלאינס רומשי נמיס, כמו טהמאל וויה כל נפס
המעלה ; יט קרני הול העלה יט, ומה פליי טט :
אטס לאוכל הצער“, וטיאן קרני הול : (ז) בא עלא
וילק, „כנן צירק“ (דנאר יה ז) וכעל הנטאות נמנען
: ז „ירק“, ז ונס עט הצער „צירק“, וען
ונעות, וכייתו כמו סגיילרטו : (יח) במו ז ען וען :

בראשית ט נה

**פָּלִיחַ תְּהִיא אֶרְזָעֵל בְּלַעֲמָה שְׁמִים
בְּכָל אֲשֶׁר תַּרְמֹשׁ הָאָדָם וְנַבְּכָל
הַגְּזִינָה יְסִים בְּיַדְכֶם נִתְנָהוּ בְּכָל רַמְשָׁנָה
אֲשֶׁר הוֹאָתֵית לְכֶם יְהִיָּה לְאַכְלָה
פִּירָק נְעִשֵּׂב נִתְתַּחֲתֵיכֶם אַתִּיכְלֵל
דָּאֵךְ בְּשָׂר בְּנִפְשׁוֹרְמָו לְאַתְּאַכְלָו:**

ענין עזרא

תרטש האדמה . הטעם על האדמה (ג) או תהיה האדמה פועלת (ה) : בידכם נתנו . כי בידכם (ה) וויא כי בירת בבל ובקל (ה) מקום וויאין (ב) (ב), והקרוב שהוא דבק עם מוראים (ה) : ג כל רטש . שם כל לחיות השדה ולבהרות היישוב וכל עוף וכל דג (ה), והנה הכל מועיל לאכילה (ה) (ג) , כירק על שני משקלים (ו) וכן תנור עשן (לטטה טו יז) בעשן הכבשן (שיטות יט יח) (ה) (ד) : ד אך בשר בנפשו דטו כן (ה) בשר בנפשו דטו . אפשר לאס לצל מן מהכלו הצעק : בנפשו דטו . בועל נס

קדרני אור

או גן דעון כצפתנֶה למקס, ולאן שועל בכתוב כן כות', מיליכס יסיך פל כל טופ סטמיס, ותחיכס יסיך על כל מית סאלן, וזוכיר בכתוב תחלא, מית סאלן, וסוח פילוט על מתכס זמיהותר, ואלה פזעיר תחלס טופ סטמיס, כל' לאלה זמיהותר, כי כן מספט אלען להטל כמה בעבליים, כמו גרא זוס אוף נר לילך, היהש בכינויו מהו רצמא" (ת"ה, עד ס' 7), סקליס "מהול" בעבור בעבליים בלילך (רו"כ) : [ב] וי"ט כי סקליס בכינויו בכינויו מהול רצמא" (צחות יט יט), עניינו מגן פל הולמת אונן, בגן וכיהונת סאלן, וזה חאל זה, כוונת כמו מגן פל דכל, פין סטמי כוונת סאלן וזה חאל זה, עניינו מגן פל הולמת אונן, וכן כהן האmel תחלס סיסים מורה, פל מית סאלן ועל טופ סטמיס, ואלה פזעיר דגיס, אלה יסול בסיס לוזן מולה' אומתת, ואות'ם מיל' מיל' האל תלמוד פהדרמן', פל כל דגיס פיס בידקס נתען, כי היה קדיגיס כדי הדרס וגיהנום במלודתס : [ג] וכן דעת רוז'ן (סנהדר' נט ב') ואלה כן דעת סלענ'ג כוונת, בכחכ' בעבלי ימאנ' בעבאס יט' מנע כו' פמיה מל' היכילת נבל לזרען, ואות'ם כתיכו לנו, למכוון כל רמא' האל כוונת מה' למס יסוכ' נאכלת, ולחו' סינכית ממנא' כל כעל דעת פיע'ז, ולעתו בעבליון פהלאי לה' ישתחנה, ובלדי'ה פ' בטעס כי נט' ובגנו' כבוי'מו מן כתיכס לה' סיטה להט לה' כלול לה' פסב סאלן, ואלה עז' פורי, וחס פ' מיחליש לאחכון עד ביזילש צוות ויטעו כרמיש ימאותו גראעכ', כתיל בסיס היכילת הנבל [ד] והורד'ק פ' סנק' בלאון, ואמיר בכלי מים שתרומות על פהדרמן', וכן בכלי זוחעפי'ל בסיס יטיך מורה, כי בידקס נתען : (ה) כי החקיק קרו משת האל ברלו' העמיס (למעלה ה' כה) ועיין (ט) ובעשיטה רה'זונא "ואמיר בעבלה נח בעלותה בתיר בני מסקליס פועל זפעל, זירק זירק, זירק זירק עט פוי ר'ל מלינו" ז' בעיר חמ' לי' (הכרמל צנה רה'זונא חל) טזה דכרי

ה. וְאֵת אֲתִיךְ מְכַמֶּם לְנִפְשָׁתֵיכֶם
אֲדָרֶשׁ מִן־בְּלִיחִידָה אֲדָרֶשׁ נוֹזֵם

אָמֵן עֹזֶר

טעמו (ז) אך (ז) בשר עם נפשו שהוא דמו לא תאכלו (ה), בטעם לא תאכל הנפש עם הבשר (דברי יב כט) (ז) כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא (ז) זואות הנפש המתנוועת (ט) והתרנשת (ז) היא הנוף (ז) (ז) : זה אכן את דםכם . פירושו התרתי לכם לשופך דם כל חי (ז) זולתי דםכם של נפשותיכם (ז) שאתם אדם לא התרתי (ז) רק אדרשנו בטעם דורש דמו לפיך סוליך לזכיל עליcas חק

קרני אור

ירק הול פְּנָצֶב, לְפִי סַעֲדָה נָּוִי הַכָּל בְּרוֹכָה, הַלְּוִי נְטוּלָה כְּלָמָחוֹת וְלִוּזָה, וְאֵיךְ יִסְבֶּס יַרְקָה תְּוֹהֵל לְעַבְבָּה שְׁבוֹת מַחְכָּל אַלְסָה, וְכֵן כְּתֵב
בְּכָלְטִים זָלָס "יַרְקָה" יִסְבֶּס "יַרְקָה תְּוֹהֵל לְעַבְבָּה שְׁבוֹת מַחְכָּל אַלְסָה",
וְטַל כֵּל זֶה חֲמָר, צִיס לִירְקָה זֶה אַמְּקָלוֹת כִּי נְמָלָה וַיַּרְקָה דְּבָר
(יְשֻׁעָה זֶה, זֶה), כִּי מַזְקָל פְּטָל לְהַיְתָה נְמָלָה נְמָלָה, וְאֵש
רוֹצָל פִּי (סְגָדָה נֶטֶן). "כִּירְקָה זֶה" פְּנָצֶב שְׁנָתוֹת לְהַלְכָּל נִתְתַּי לְכָס
הַתְּכִלָּה וְכֵתֵב רְגָסָה כִּיּוֹן שְׁכָתֵיל לְפָס כֵּל רְמָס כְּפִירָוֹת לְהַגְּזָה כִּיּוֹן
גָּדוֹן לְוָמֵל כִּירְקָה פְּנָצֶב, הַכֵּל לְפִי שְׁפָדָה הוּא פּוֹמָן סִיס פְּנָצֶל
חַסְכָּר, יְהִמְינָה זֶה הַתְּכִלָּה לְפָס פְּתָה הַלְּוִי גָּדוֹל, הַס
הַיּוֹן לְפָס מָה לְהַכְּלָל, עַיְכָה תְּסִיף שְׁבוֹת מַוְתָּל כִּירְקָה פְּנָצֶב,
וְסִטְסָס כִּירְקָה פְּנָצֶב, וְאֵלָה כְּפָלִי כְּפָעָן, לְהַתִּיר פְּנָצֶל גָּס נִכְכָּמָה
וְלִמְיָה, כִּי לְפִי שְׁנָתוֹן לְהַדְסָה נְסָב זָוֵת אַלְעָם וְפָלִי כְּפָעָן, וְלִתְחַית
סְחִילָה יַרְקָה פְּנָצֶב, כְּמוֹ בְּנָהָמָל צָס נְפִינָה, פְּנָצֶב כְּוָלָךְ לְוָמֵל שְׁבוֹת
מוֹתָל הַחִישׁ וְלִכְכָּמָה, וְהַלְּוִי נִהְמָל כְּפָבָב זָוֵת אַלְעָם, הַוְּ כְּפָעָן
כְּפָעָן, לְהַגְּזָה כְּנָצֶל מוֹתָל רְקָה לְהַדְסָה, עַכְתִּיו שְׁהָמָל כִּירְקָה
פְּנָצֶב, מוֹתָל לְהַגְּכִיל כְּבָל לְכָלָנוּ, וְלִכְלָל מִיחּוֹן, וְלִיהְיָה "לְכָלָב
תְּבָלִיכְוֹן הוּא", גָּס הַפְּבָל לְפָלָח שְׁבָכָתָה יְהִמְלָה "כִּירְקָה פְּנָצֶב"
צִיס שְׁבוֹת לְהַוְּיִן לְהַכְּלָל, וַיְסַבְּרָנוּ רְהִוֵּי לְהַכְּלָל, כְּךָנְפָמוֹת
וּמִיחּוֹת טּוֹפּוֹת וְלִגְנִיסָּה, יְסַמְּכָן לְהַוְּיִן, וַיְסַמְּכָן שְׁלִין לְהַוְּיִן;
[ה] וְלִרְזָאֵל, הַסְּרָל נְזָה לְכָנִי נָתַת הַכְּלָמָן כְּתֵי (סְגָדָה נֶטֶן),
וְלִרְזָאֵל פִּי זֶה פְּנָצֶב כְּנָפְצָה לְהַגְּכִיל, סְרִי הַכְּלָמָן כְּתֵי, וְהַקְּבָנָה
כְּנָפְצָה דָמוֹן לְהַגְּכִיל, סְרִי דָם מִן כְּתֵי, וְתִמְמָה פְּלִיאוֹן כְּרָמָגָן
זֶה, זֶה נְלָמָדוֹן כִּי נָתַת הַלְּוִי פָלָח הַגְּכִיל מִן כְּתֵי כְּדָנָלִי חַכְמִים וְלִתְחַית
פָלָח דָם מִן כְּתֵי כְּדָנָלִי לְיִחְנָנוּ כְּנָנָלִי כְּנָנָלִי, הַכְּלָמָן פִּי הַלְּוִי
כְּבָל כְּנָפְצָה שְׁבוֹת דָמוֹן לְהַגְּכִיל, כִּי נָפְצָה כֵּל כְּבָל דָמוֹן כְּוֹה,
וְתִמְמָה פְּלִיאוֹן כְּרָמָגָן וְכֵתֵב מִה סְפָי כְּרָמָגָן הַרְבָּל כְּבָל כְּנָפְצָה
שְׁבוֹת דָמוֹן לְהַגְּכִיל, שְׁבוֹת נְמָצָן שְׁבָדָס פָוָה אֲגַם לְדַפְתָּה,
וְלִתְחַית דָתָת נְפָסָד הַיּוֹן רְהִוֵּי לְכָלָנוֹתָו עַל לְבָב, כִּי כְּנָפְצָה
שְׁיִיחְיָה נְבָוָתָה כְּדָס, לְהַגְּכִיל סְדָס נְגָפָן, וּפִי הַרְבָּל כְּבָל כְּנָפְצָה
עַסְפָּה, נְגָפָן, דָמוֹן לְהַגְּכִיל, זֶה יְהִי כְּנָפְצָה תְּבָאָת בְּמִקְוָה פָס
כְּמוֹ "כְּלָכָנוֹ וּכְפָלָטָיו" (צָמוֹת יְד יְד) וְכֵלִי שְׁלָגָה יְלִמְדוֹ מִדָּת
בְּאַחֲמָלִות לְפִיכְךָ הַסְּרָל לְפָס הַכְּלָמָן כְּתֵי: [ו] וְעַיְינָן כְּסָטָמָק
לְכָלָל, שְׁכָתֵב זְמִינָה חַיְסָל חַמְסָה תְּסִיבָה לְיִזְרָעֵל. הַרְבָּל כְּבָל
כְּנָפְצָה כְּמוֹ דְּכַחְיִכָּה בְּיַצְלָהָל, "לְהַגְּכִיל כְּנָפְצָה פָס פְּנָצֶל",
עַזְבָּה פְּלִיאָה דָמוֹן וְסַדְסָה מִן כְּתֵי, הַכְּלָל וְסַדְסָה לְיִזְרָעֵל כְּדַפְתָּה
תְּכִמָּה בְּסַגְדָּלִין פָ' דְּמָא, וְכֵלִי שְׁכָתֵב כְּרָמָגָן זֶה, הַכְּלָל תְּיִוְּכָעַ
כְּלָס כְּיַצְלָה לְתָלִילָה מִן חַיְוָה חַיָּה כְּוֹמָן דְּנָפְצָה כִּיס, הַוְּ
דְּתָלִילָה מִן חַיּוֹתָה.

אונקלום

ה גברים ית דמְבָן
לנְפִשְׁתִּיכֹן אַתְּבָע מֵיד
כָּל תִּחְאָ אַתְּבָעֲגָה וּמֵיד

מן כתמי. ויהי בנצחו דמו לנו מה תחכלו. כדי
דס מן כתמי ז): (ז) ואך את רטבם.
הע"פ שסתלתי לכט נטילת נטמה בככמלה
חות דמכת הדרות מטהופך דס עלמו ח):
לנפשתיכם. היה כTHONKA עלמו הע"פ קלא
ילא ממנו דס י): טיד כל חי. לפי
שחטו דול פמכוול וכופקו למחכל חיות
לעוט נצלות בבן סנהמל נמל כבכמות

יְהוָה אֱלֹהִים

(יב) בן פירוטו : (יג) אעפ"י סנתטי לכל כבב רמתן לא יכול : (יד) לא תחכל הות עס נפסו מהו דמו : (טו) והשיג עליו רנגי"ו וכתב "לפירות הרוחני" חכם להס הדרס, ועה מהוד, שמטולס לה נטפו בפי נח על הדרס, ונזהר בפירוט כתוב הדרס, ואוitis היו מabit יבראיל וממן בגרא הדרס יגול בתוכס" (ויקרא יז, ח) וזה אמר "על חמרתי לבני ישראיל כל נפש מכם לה תחכל דס" (טס יז, יכ) וולין גם דעת היחיד כהLEVEL שימינה חייט דס בכלל מLOT צני נח (ומן התיימל הלה קוה דעתך לי חנויות בין גמילייל (מנגד) נו ב)?, וזה הפירות, כי רחוי לומר, אך הדרס לה תחכלו, כי הדרס קוה הנפש, חכם בסר בנפשו דמו חיינו על הדרס, כי חס על הבצל, ורחייתו מן "ויה תחכל הנפש עס הבצל", גם קוה טמות בוגרלה אף כי טהר מן חי, כמו טהרמו כספר (לדבר יב סי מג) עכ"ל, וכלהתוא"מ בס מביך הדרס מנגד, כפירות"י זיל קרי ביה בסר בנפשו לה תחכל, דמו לה תחכל : (טו) הדרם לה יתנוועט נבצל חס חיון בנפשכו, ופטולת הנפש וקסרו עס הבצל שקוונט בנוף על ידי הדרס, ובנפש המחוורה עס הדרס זכו תפועל הנפש לכל מין ומין צבע"ח, שמכל הנפש יתנוועט הדרס בתנוועתו ליהיות הדר בצע"ת, כי יש נדס הלקois לקיס לחיין יופר ממייניס טונייט קמתפעליים מן בנפש כנוודע מן חכמי פרטומת : (יז) זה היא نفس החיוונות המרגשת טקה בגאותה נדס וגתיחתה של הבצל : (יח) ואין זהת נפשו המטכלה, רק קוה רום חייט טהיון תלוי נדס, וכחשה יהיה הדרס וירגינט ויתנוועט ויפסה חמר בה' זיל, כי הנפש קמתנוועט והMarginat היה הנוף, זיל "גנוף" וכן היכן יותר : (יט) בפסוק ג', וכוקירס בפסקוק ד', שלח יאלטס צעודס חייס רק טמיות תחלפה, וייהר אלחי"ו אף שתרתוי לכל להמית בעל חי לריכיכס : (כ) רמזו לנו נפש המטכלה והיה הדר חמר עליה כי צלנס הדרה טהרה הדר הדרס, כי מפלת נפשו הקטלית צעריה צלנס, ולפי בעבור נפשותיכס הקטלית במוחלתם לכלם, כמו "הMRI ני" (למטה כ יג) וזה פרעה נבניא ישראיל" (סמות יד ג) : (כח) לא התרתוי לכל ספיקת

¹ סקורי רשי: ד) סס"ד' ט 6. ה) ס"נ טט ג. ו) ניל פלאז ג' ילקוט רבנו פג.

**הָאָדָם מֵיד אִישׁ אֲחִיו אֶרְאַשׁ אָתָי
נֶפֶשׁ הָאָדָם: וְשָׁפֵךְ הוּם הָאָדָם
בְּאָדָם דָמָו יְשַׁפֵּךְ פִּי בְּצָלָם אֱלֹהִים
עַשְׂה אֲתִיךָ אָדָם: וְאַתָּם פְּרֻנוּ רַבָּו**

רשי

המיות י) : ומיד האדם . מיד הקורג במזיד
וחוץ עדיס חני הדרוז ח) : מיד איש אחיו .
צassoc חוכם לו כלה וכרנו צוונג חני
הדרוז חס לא גלה ויבקע על מונו
לימחל צחף הצעונג לרייך כפלש וחס חין
עדיס לחיצו גנות וכואב חיינו ככנת פקבייה
דולס ממנו כמו אדרשו לבוטינו והחלשים
חנא לידו במלכת מכות ט) פקבייה מזמן
ט יט עדיס חמיטכו חטס י) כמה . כי
מקרא חסל ולרייך נליות עזקה הקעוזה
טו ורבו . לפי פצונות הלהזונה לבלכה

יהל אור

דס הולדים : (ככ) פסוק כו" (נחתלים ט יג) "כי לורץ
למייס הותס זכר" : (כג) חזר לפרש מה שכתוב קודם
זה "מיד כל חייך אדרסנו", וכן פ"י רצוי זיל לאזיר
היה היה : (כד) שיתגננה כו"ל חייך מהרת להרנתה :
(ככ) כי החיים נתתי כרצותכם : (כו) ולא חתיכם כרצות
הליה, ויפורש לך את דמכם לנפשותיכם אדרוס, אטפי^א
התרתי לך דם חיים לך לא התרתי דמכם לך :
(כו) וידבר הכתוב תחלה בחרוג GRATUITO, ופי' אני
אדروس את דמכם הנטף מל' ילי מלחיכם, וזה לנפשותיכם
כלך "ונצמרתס מהוד לנפשותיכם" (דבר' ד טו) ספי'
וצמרתס מלחיכם : (כז) "שובך דס הולדים הולדים דמו
ישפך", אני אטוף דמו שחייתנו ומי' זה תופפת ציורי,
כי כבר אמר זה בחרונו "ומי' הולדים וגוו" :
(כט) שהדיאינים יטפכו דמו טיהרנו חוטו, ולא תופפות
ביהורו : (לו) יאמר זוכו כפירות הביסר,
וכנאל יטמך יפרנס, ר' ל' דין כייר להרוג ההורג, אלה
כפרנס וכוח הביסר, זה כפירות ישר, ר' ל' ור' כייר
במלחונג, ועוד מה להרוג להרוג דקחמר במלחונג :
(לו) אם יט עדיס, על הצעפניש להרוג ההורג כמו
סירלו מן הדין, ופי' בולד מש' הדר : (לו) פ"י
ganli וכפרהטימ וקעס נולדס פ"י הדר, ופירוטו מל'
במאלו פלאס פל קלובת כס) חיל נך וכו', ולציז זע פ"י
ומל אלמנצ'ן זיל בדרכו את דמכם מנטחותיכם מדלות,
יע' וכו' כתכ צליל וכנה מלגד צחין כתוב מאנטחותיכם הילג
הדרט : [יא] יש מכמה פלאים ציארדו את כתוב "מיד כל חייך
טם לנו", יודח חמץ פל גנטה הולדים לפ' ברכ' מיכח' נא,
פל בטיעים כתינה תחת גידענו, לפ' כס כס כס פיין ההורג
ממשמשו, ופי' מיד כל חייך מיד בגאנטס אחיש גאנט ולפי' ופ'
ל'ן פל מיאל דיניג' ובקב' פ' קאניג'ה ניגר, כי לאלה לא פ' ^{ב-ב-ב-}
לנטקלו

מקורי רשי' : ו) כתת קהיל ג. ח) פ"ז כ"ל פ"ד יד. ט) מכותי, ב ומײַן זמירות כה יג. י) כ"ל דל יד ינאות כה כ

דמים (ג) (ח) וזה כלל, ואחר כן ביארomid
האדם, אם יהרנו רבים את יחיד, או היחיד את יחיד
אני אדרוש הדם, גם אדרשו מיד כל חייה (ג'
שאצוה לאחרת שיחרננה (ג') ותן והנה החיות
מוחרות לכם (ג') ולא אתם להן (ט) והמפרש
דרכם לנפשותיכם זה ההירג נפשו (ט) (ט) הוא
רחוק בעני (יא), והוסיף לבאר (ג') או היה
מצוח לבני נח (ט'), והוא היישר לדרג ההורג (ט)
וטעם באדם בעדים (ט') (יב) או לעני הבל (ט')
לפונדק חד כו': (ט) באדם דמו ישעך. כ
כלס חלשים וגוו': עשה את האדם. ז
חת סולס וכן קרכב גמקליך: (ט) ואתך

קרני אור

[ח] ולפי כפצאן הילר כי' דמכס בסוג לנפשותיכס בלא פצע חלי
כו מותו הדרושים, וכשה מכת מוות ולמייהה הכלל
כפואט נחנכו, וכטוייה דמו, יה' להקיו דס, הפס' זיהו
דס אלס, יה' ידרבעו, לפי זיהו דס נפש, וכן כתוב קלמנץ'
וזל. האuron צייחאל סדס בהיא לנפש נכס הדרושים, בגין כי סדס
סוע הנפש ורטז, כי על צופך דס אקס כו' מה'יך מיטה,
לה' על דס פיזנלייס שלין האנטם תלואה נס : [ט] וכן כתוב
הילן, יה' חיית באלה תבפוך דס פחדס, אקס ידרבעו לנוקס
נקתתו, כי יה' כותר לחיים בכבל פחדס, כמו' פחותר לו כבלס,
וכתוב קלידי' יה' הכל חי' יודע מה'ין זה' גלן, וכתוב סגד'ק,
וחעפס' שלין גמול ופוגע לאה'ר כע'ח הילן למ'ס זיהו כפלו
כלל, נפסק פחדס יב' לפס גמול ופוגע, כמו' זיהמ'ל פג' מיד
כל חי' הדרשת, ונזהמ'ל "וסד כחוות ימיהן" (חכוק ב' יז) וגיהמ'ל
גמול, ולו' סנכ' היה' כחמו'ל" . . . (ט' ע' יג' כח) וכן כתוב
הילמן', והין כמ'יס דעת שתענץ, יה' בטקלל סכל, יה' גולני'
יש'ה כן בפינ' דס כלודס לנדו' סכל פח'ה בתשלוף יה'ו'ו תפלף,
כי גנות מלך פיח', ואילב'ג כתוב, פ' יה' כו' המפלטים, פ' צב'ס
ילכו' מסמיה, יה' תברג פחדס, וזה כלתי נכו'ן, כי סגע'ח
היינס כמ'ל' סכל ביטח רה'י טיפנ'בו פל' ער' כזיפ'צ'ו, פ' י'צ'
במפלט ספ'ס ייק' נקמתו מה'ו'ג, ויזרו' דס הרכונ' מיל
כל חי'ם, ר'ל' סב'ו' יסנכ' כחוות ימיהו'ו : [י] כן פ' ר'ל'
(נ'יק יה' ב', נ'ר' פ' לד', ילקוט רמו' פה') יה' דס יברג פ'מו'
שתפ' נסכו' ננסת נסוכ'ג. ויהמ'לו יכו' הפיilo כטה'ון (פ' י'
סקפ'יל ע'מו פל' חרכו' ומית, כי ייל' פן יכו'ו' ספ'ל'ת'יס ויתעללו'
טו) ר'ל' ה'ר' (פ' כי הכו'ן ולק'ן מזוטין) יכול כחמו'ט'
לנפשותיכס יה' בתוכך היה' פ'מו', הפס' שליה יה' פ'מו' דס,
וכתוב רנכו'ו, וילגורי'ו התרמס שליה מ'ינו' טמ'ס כלמדחת מ'ס'
לנפשותיכסappa יה' יש'ה לו' יחס וקי'ז'ור פס מיז' כל ה
הדרשת' מיז' פ'סמה' פח'ה נילח', כי סס חי' כטכ' טה'ס נל'
וכו' פ' ר'יכ'ז, וכח' יט'ל' כוס'יף לחוק כפ' טזה' וכתוב 'ולכן זס'
הה' פ'מו', וב'ל' כז'ג פ' ז' כפ' וכתוב "וליכ'ז' כו'יה' פ'כת'
מה' פ'ס כל' ? וכיל' מיז' חי'תיכס הדרשת': [יב] ואו'ת 'כ'.

בראשית ט נח ע 139

שָׁרַצְנוּ בָּאָרֶץ וִרְבֹּו־בָּהּ : ס חמשי
ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו
אַתָּה לֵאמֹר : ט וְאַנְּגַנְּגֵנִי מִקְּרִים אַת־
בְּרִיתִי אֶתְכֶם וְאַתְּ־זָרַעֲכֶם
אַחֲרֵיכֶם : י וְאַתְּ כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה
אֲשֶׁר אֶתְכֶם בְּעֻזָּה בְּבָהָמָה וּבְכָל־
חַיָּת הָאָרֶץ אֶתְכֶם מִלְּלָיִלָּיִלָּי
הַתְּבִבָּה לְכָל־חַיָּת הָאָרֶץ: יז וְהַקְמָתָּי

אבן עוזרא

או בעבר adam שנשך דמו (ט) ובמו ריבים (ט) זין : ח ויאמר אלהים אל נח ואל בניו . על ידי אביהם (ט) (יד) ויא שארבעתם גבאים (ט) (טו) : ט ואת זרעכם . עם (ט) ואתכם השלישי (ט) שהיו אתכם (ט) או נכפל לתוספות ביאור (ט) (טו) והברית שאקיים היא שלא יקרה

קיים וחוזק כלית להבטחתו ותמן לך חותם : (י) חית הארץ אתכם . ס קמלה למס הכליות : טבל יוצאי החבה . לטביה סקליס ולמיס : היה הארץ . לטביה סמיון קיוס

קרני אור

לכסדרין מטעם בני פדים וכני (סגד) יז (ט) חיתו כי נכלג כלין גמל נעל חד פ"ז , וכן רקפה סמ' יסודו לכת יטלים (כטוט"ט פק"ז) וכדלא הרים ליר"כ יתכן ויחמאל פ"ז . אך לא ימכו נטהן פל חמור נספדיין – דיע"מ , גלצון רכיס , מסכתות כס' ." האגדה דכ"י . י"ג , כי נבג בדין חד וגמל חד (סגד) יז (ט) כי מלו סבדין ודיע"ג סבדין ודיע"ג דעתם , ט"ז מלו סבאות , בזנות דעתם (סס גג (ז) וכשה שוד ארנאה תלמוד ופיין כס' חליות במלות מה ציטרין כס כס סג' . ר"כ חיות וסיס כס' . מ"ל פשאות קות' כי הarnings יפליך מלת תלס כמו כן גויסים חבל ימלו כס עדין או ד"ייס , וכדין יסיה על פיהם , וגנ' סכת כס"ל לי"ח דמילה מלו עליים צרכויים לנטיר במקות חתר , פ"כ מילקה כי גזון רכיסcosa לג' דזוקה , וכי' גלצון טרגנס , כי לג' דינח קמ"ל כתרגם , ויס' כי' לדיט' . ופיין נטהן דכל מכב' גלו' . מס' סכך פ"ז : [יג] ובשיטה להזונה ופעם כי גללים הולטים בעכוד כי סבאות וסתירות לג' נכרלו למלוד ולככל' ד' ומפעמי ולכון כתומדים לג' כמו נכללה רק בעוכוב הטהרה , וכגון היה תופיל גולדם צמיטמה היה טפסת צחיטם כין צחיטם ומות , פ"כ סיל' מותנה , וכחדלה היה יאגב טפס נפת פתו , אף לג' תפיה נטהנו זלמה , כי הלו ליכו ציוו פיה יודם דרכיש נפלמו ממות , וחלקה קדמויות פיריות גלו' : [יד] וכן פ"י סרמאנץ זל , פל' יד חיקת' סרמאנץ ממות קדמאות : [טו] ורבינו חמיה תנכ' , ג' דטביה סמכינה גס' (גניש) , וכדי גל' תנכ' כי סדרור היה נח נבדו ציהר וו' (גניש) ל' בקורי רשות' : יא) פין סגד' בט' ב' וכמכלית' סס . יב) ג' ד' י' תפוקת' ינות' קו' פ' , ינות' סג' ב' . יג) תנומת' ה' ג' ח' חות' י' .

אונקלוס

ל' עבד י' אנשא ; ו' ואותון פושי וסני אתילדז' באראא וסני בה : ח' נאמר י' ל' נח ולבונתי עפה ליטר' : ט' נאנה הא אנא מקים יתקמי עטבז' ועטבגיבו בתרכיכון : י' ועטקל נפשא חיקא דעטבז' בעופא בבער' אובכלחת ארעה דעטבז' מפל נפק' חבוקתא לבלה חית ארעה : י' וואקים י' קיטי עטבז'

רש"י

וכלן נוווי יא) ולפי מדרשו לפיקת מי שלינו עוסק בפליה ורכיה לטעון דמייס יב) : (ט) ואני הנני . מסcis חני טמרק קסיה נח דוחג לעסוק בפליה ורכיה עד סבטיחו כך נטהן לטחת השולס עוד יג) וכן עטס ולחדרונו חמל לו בנני מסcis נטעס קיוס וחוזק כלית להבטחתו ותמן לך חותם : (י) חית הארץ אתכם . ס קמלה למס הכליות : טבל יוצאי החבה . לטביה סקליס ולמיס : היה הארץ . לטביה סמיון קיוס

יהל אור

ידי סדייניס : (לג) והביה'ת מן גולדס כלה' נמוקיס "גענור" : (לד) במו והכנית סבלה' נמוקיס "גענור" : (לכ) אמר לך ציימר נטהנו : (לו) ודווא לעת ר' נהמיה (כ"ר פ' נטהנו : (לו) "את" מלת סיחס , והוא נרדף צענין טס מלת "עס" , וכן מלחק את רנקה נטהנו (למעה כו' ח) : (לח) פ"י המסה פטמייס נזכר מלת "התקס" כוה' ספנין , וכבליטי הו' "וככל חית הולרן לתקס מכל' יוזחי התיינה לכל' חית הולרן" : (לט) פ"י סרי' לתקס בתיכה , ונלו' פ"כ רחים לזרית , ותקס נמץ עטס מכל' יויה' הקייבס , ויקיה' וככל חית הולרן תחלת העניין , כלומר טס פכנית פכנית בכל' חית הולרן ססי' לתקס יענור הכנית הוה לכל' חית הולרן הכל' בדורות הקייבס , עד סיכולל הכנית לכל' גע'ה' קעטידיס נזוו' לטלס , ובקلت גוסחה' "סובי' התקס" , ופי' סויליזו כנתיד' : (ה) דיל' סכל עניין הפסוק מהל' , וענין התקס הצלבי ,

פולדס זגרכו נמכו וו' , וכשה היה לג' חחת טכnames סיטס ותפמוד ותחיש' פניש' היה קוקה לה כי סופס למות , ושי' לג' נכללה רק בעוכוב הטהרה , וכגון היה תופיל גולדם צמיטמה היה טפסת צחיטם כין צחיטם ומות , פ"כ סיל' מותנה , וכחדלה היה יאגב טפס נפת פתו , אף לג' תפיה נטהנו זלמה , כי הלו ליכו ציוו פיה יודם דרכיש נפלמו ממות , וחלקה קדמויות פיריות גלו' : [יד] וכן פ"י סרמאנץ זל , פל' יד חיקת' סרמאנץ ממות קדמאות : [טו] ורבינו חמיה תנכ' , ג' דטביה סמכינה גס' (גניש) , וכדי גל' תנכ' כי סדרור היה נח נבדו ציהר וו' (גניש) ל' בקורי רשות' : יא) פין סגד' בט' ב' וכמכלית' סס . יב) ג' ד' י' תפוקת' ינות' קו' פ' , ינות' סג' ב' . יג) תנומת' ה' ג' ח' חות' י' .

בראשית ט נה

את־יבְּרִיתִי אֶת־כֶּם וְלֹא־יָבַרְתָּ בָּל-
בְּשֶׁר עֲזָד מִפְּנֵי הַמִּבְוֵל וְלֹא־יִהְיֶה
עֲזָד מִבְוֵל לְשִׁתְתַּחַת הָאָרֶץ: יְבָנֵי אָמָר
אֱלֹהִים זֶאת אֹתְתִּהְבְּרִית אֲשֶׁר-
אַנְּנִי נָתַן בֵּין־וּבֵין־יכֶּם וּבֵין־כָּל־גָּפֶשׁ
חַיָּה אֲשֶׁר אֶת־כֶּם לְדָرָת עַזְלָם:
יְאַתְּקַשְׁתִּי נָתַתִּי בְּעֵנֵן וְהִיהֵתָה
לְאֹתֶת בְּרִית בֵּין־וּבֵין הָאָרֶץ:
דְּ וְהִיה בְּעֵנֵני עֵנֵן עַל־הָאָרֶץ

רשוי

לכלתי ומכו קיוומו חמת קקעת כמו שמייס
 וכולך : (יב) לדורת עולם. נכלה חסל
 ציט Dolot צלח פולרכו להוות לפי קלדיקיס
 גמלויס כיו כמו דורי צל חזקה מלך ירוש
 ודורי צל לבוי שמן בין ייחזי יד :
 (יד) בעני ענן. כטמלה כמחטה לפוי
 עתה קשת בענן כי בתחלת היתה (טו) יט : יד בעני

יהל אור

טס החקם מטה , כענן התקס השמי , ונכפל לחופפות
 ביהור : (הה) פ"י קו"ו ולע' יכרת כל נסר חיינה וייז
 הסומפה הלאה הוה כמקוס סריין ופי' צלח יכרת כל נסר
 פוד , וחלר "כל נסר" כמו שנת המכול , היל קלה נסר
 יכרת פטמייס ממתר סוחף כפני העוכס וקנוויה : (מכ) פ"י
 למה נקט קריה ולע' יכרת כל נסר , למה לה אמר כל
 חיות , מה כל הדר לילדך צעריק בגוף כו"ה נסר ולו
 הפטמיות : (מנ) ובכן כתוב למללה ג' ימ' . כי המלימות
 תולדתס מהטפר , ועל כן הס כנדות ווין לאס ארנטה
 ועיין ביהורי בס :

(מד) דיא פ"י צל "ולע' יכרת כל נסר": (מה) ורבתו
 חמר מי המכול , ופי' גמי המכול , וממי
 המכול ועד מטה : (מו) פ"י אס לה נכתה ולע' יקיה
 פוד מכול , היל טיקיה מכול רק ימלטס כממעות
 בכחוכ ולו יכרת פוד ממי המכול : (מו) לבן חור ואמר
 "ולע' יקיה פוד מטלי" , הילnis כנריית ווועיטה שמעהה
 ווילך לה יסיק פוד מכול : (מן) ופי' הספוק בס
 כמו דכר מי המכול צשי' זימי נח סאנטמי צלח ימצעי
 שוד על האלן : (מט) מה שטער ווות הוות הכריות נקכאר
 וכברלהת צימי נח ולו מתחלה כנרייה , ופי' נטע כמו אהן ,
 ווילך נטע כטבאות (ימטס כל ז') וכן וסע כ
 חכלת טהורות אגאלס (צ"ה י' ז') פ"ט : (יט) וכן פוד

כל בשדר (טט) : יא ומלה בשדר עוף . כי הוא
 טרמש (טט) , כי העצם לא ירונייש (טט) והנה
 הברית שלא יכרת עוף (טט) בימי מבול (טט)
 ויתכן שיטלטם אם יבו א מבול (טט) הכנס
 הברית שלא היה עוד מבול (טט) ועל זאת
 הברית נאמר "אשר נשבעתי מעבור מי נה"
 (ישע) נד , ט (טט) (ויז) : יב אוט . זכר
 ונכח (טט) (ויז) : יג את קשתי . הנה נתתי
 עתה קשת בענן (ט) ואין פירושו כאשר אטר הגאון כי בתחלת היתה (טו) יט : יד בעני

קרני אור

סוסיפ מלת גטו , לנאל צנס כס גכלן סדעל , ומ"כ
 תמלג לטאון ספלהס צילנער פמאס גלזון רכיס וסכוונס
 פל כס וויפת , כי מס הילע דלאי לך : [טז] והשיג פלי^א
 סדרהיך זיל , ווילג כי מס סינטאלר יפה כפס אלחת להז
 נדיין לאטול הוטו , ווילג על פיס טוניס עי"ט : [ויז] לפי^ב
 צלח מלעננו כבצועס מפוזת כהוילס גמלו חוויל (בכזות)
 לו (ט) דהו לאו תל זימני טבונס גנומלר ולע' יכלת וגוו'
 תלג יסס פוד וגוו' , כן סוח ני' סתלמוד צלאט , וגוו' כליה"ט
 או' פזסוקס (טטלאח ח' כה) . נו' חוסיפ נקלע"ט . ווילג חוסיפ
 לסכוות , וכזאכל פנתם (לפ' רטז ה) איזה כנ' סיל"ט ,
 וכמדאכ"ט וירג דע' קיד כ' חיתוך כנ' תלמודה דזון , ווילג
 סלעת סח' . ויל' כנ' חלמודה דזון , וכן סוח כס' ארדיך
 (טט' מד ט) כנ' סתלמוד צלאט וטיען (לטלאס ח כל פטלה
 ה) : [ויז] והריש"ד כתוב כי הוות סוח לטאון זכל , ווילג
 חיכת "וילג" נילען כו"ה טטה כמלה מושג אל מס צאנטס ,
 הוות קפתי כתוי וגוו' , וכלי הוות כללו נכתכ ווילג צו"ה הוות
 סכוית , ובגו' כלע' צדליך הא מוקס נספדר סגלהת סמיין ,
 ווילג פנטסלאל סכאליך הא כת' ויל' , וכחכ טאטז סס מזאוף ,
 סס' גלייט סלהותס אגדולאות (ימטס כל ז') וכן וסע כ
 חכלת טהורות אגאלס (צ"ה י' ז') פ"ט : (יט) וכן פוד

מקורי רשוי : יד) נ"ז ס' ב' ופי' יפה מאיל כס.

וְנִרְאָתָה הַקְשֵׁת בְּעַנְנוּ : טו וַיֹּאמֶר
אֶת-בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּין-יְהוָה וּבֵין-
פָּלָנֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל-בָּשָׂר וְלֹא
יָחִי עוֹד הַמְּלִים לְמִבְּול לְשִׁחתָה
בְּכָל-בָּשָׂר : טו וַיֹּאמֶר
וְרִא-תְּיִהְיָה לְזִפְרָן בְּרִית עֹלָם בֵּין
אֱלֹהִים וּבֵין פָּלָנֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל-

אבן עזרא

ענו. קל הגון הראשון (א) זהיה ראוי להדגשה בעבור שהוא מהבני הכבד (ב') [ב'] בטו בדברי אתך (ג'), ונראהה הקשת אלו היינו מאטינים בדברי חכמי יון שמלחת השימוש תולד הקשת (א) יש ליטר כי השם חזק אור השימוש אוץ המבול (ט) והוא דרך נבונה ל才干 (ט) (כ''), מלגת יהיה, (ט) עם הטעים (ט) איננה דאית כו (ט). וטעם זהיתה הקשת בען שהיא

קרני אור

[ב] וחתוב כלכך, ווגלהה לי סכיתך ווית כדי גלאה יתחכלה
ג' עיין לרוסים נמנעה, כי סדרותם בדרכו חוק
תקלה כמו שתיס: [בא] טה פירט מה' זיל מדעת טמא
שיט לומל טהות חוק גור בטעמץ החול הקמנול, וככינען
כליזונס (פין יאל הול) סכיה כלעת כזלה נטס גלאן הול
ולו הפטיס לו, וטל היה להען ציטיה, היה כפי פירוטו כליזון
טכנית מתחדמת כמי טה, טה טנס מוק הול טהות הול

(ונט) שם נמלוט לזוון רכיס : (ס) וכן כתוב מה' וע' איגור טידכשו כה קרבנה כו' ליחייל ולרכיס גט לנקבי' : יסנער כליה'ק מה אמאין ולו' ה'ת האפסאל , וכן

אונקלום

בְּעַנְנָא: שְׂדֵךְ יְרֵנָא יִתְקַיֵּם
דֵּי בֵין מִמְרֵי וּבְגִינִיכֹן
זֶבַע נְפָשָׁא חִיתָא בְּכָל
בְּשָׂרָא וְלֹא יְהִי עֹד מֵא
לְטוֹפְנָא לְתַבְלָא בְּלָא
בְּשָׂרָא: שְׂוֹתָה קִשְׁתָא
בְּעַנְנָא וְאַחֲנָה לְמַדְכָּר
קִים עַלְמָם בֵין מִמְרֵא דֵי
זֶבַע נְפָשָׁא חִיתָא בְּכָל
בְּשָׂרָא דֵי עַל אַרְעָא:

ה'ז

לכביו חצר ווהידון לערולס: (טו) בין אליהם
זבין בל נפש היה. בין מלט קרין כל מעלה
זכיניכס טכיה לו לכתוב בינו ובין כל נפק
חיש (טו) הלא זזו מדרשו כסתובע מלט
קרין לקטנג מליכס לחייב הטעס הני
המים לשון יהוד (ט) וכן יהי אנשים (במד'

יְהָל אֹר

לנحوן ותויה רצינו מפדייה ספקה לכר. כי מתחלת
הכרייה, זיפרס נתתי כמשמעותו, ככלומר הפקה שגתי
בענין יכח לכט להחות: (ב) מין בטענו: (ג) מקור
ונכון היכל מס כינוי מדבר צעדו, והוקלה כמלחה מהדנא;
(ד) טעם כוח וצל "בדרכי טעם" (סמות יט יט) או
כוונתו על הס' ובדרכי חותך (יחז' ג כו):
(ג) רציל סמלחת הטעמאות מתלבנת במים ונעשה גנווניס,
זכלי כל מים לעיני הטעמאות תרחק מרחה גנוונים למפלגה
ממנו, והאגטמאות מחלחניים כחויר ומתגלח וגרהפתה רקשתה:
(ו) פי' חמר המבול חזק הס' חור הטעמאות ללחת יותר
בענן, האל קודם המבול או כי היה כה כחול הטעמאות לטעות
רוזס הפקה לכך שטהיה נרחה בענן, וכsettת רחובנה
ולהיות כוח הפקה, וגחון חמד חמר כי הס' חזק חור
הטעמאות למדם היו הפקה, כי לנכחה טהיה למלס וחין
לו רחיה, וכקרוב אליו כלהר הטעמאות כהור, וכרכנות הטעמאות
ישתח כהור, וכתייך, הנוטן מקר על פני הגרן (היוכן
ה י) ווס (ג'ל והו) הטעמאות יתנו לרנינס, ולגנה הטעמאות
כרחות הטעם, ולכל הרכנות הענן, וויה היו הפקה הכרית,
בדרך לס תפרו יהוד כריתי קיוס, העידותי בס' קיוס
יהת הטעמאות וויה הגרן (דבורי דכו), ווס צהן צוחן למה
היהות בפקה, בפנור כי היה מעת לעולס ציכלון הטעמאות:
(ז) כי היה חכמה גדולה בחמתה הטעמאות, וכחן הרמן
צאל והונחנו על כרמיינו נלחמין לדברי קיוניס סמלחת הטעמאות
כחויר כל יכח הפקה בתולדות: (ח) מה שלמה בכח
מלת "יזה" וילג' יזיה שוד הטעמאות. הווען לוזן יונד

פְּקוּדָה רְשֵׁי : פְּנוּ פִּינְגַּלְגַּלְגַּל

בְּשֶׁר אָשֵׁר עַל־הָאָרֶץ: זֶה וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֶה אָתָּה אֶת־
אֲשֶׁר הָקִמָּתִי בֵּין־בֵּין כָּל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: פְּשֵׁשִׁי יְהוָה נִיחָיו בְּנֵי
נָחָה יְצָאִים מִן־הַתְּבָחָה שְׁם וְחַם

רישי

רווחת חת קלות וכוכל: (ז) זאת אותן
הבריות. כלחו סקפת ולחמל לו הכל קלות
של מלתי: (יח) וחם הוא אבי בנען. למק
סולך לומל כלהן לעז סהפרטה עסוקה
וכלה נסכלות אל נח סקלקל בס חס
ועל ידו נתקלן כגען ועדין לה מבולות
חס ולע ירענו סכגען בנו לפיך סולך
לומל כלהן וחם כוּה לבי כגען ט):
וmeshal ישאל שואל טה הטאו בני

יהל אור

"כִּי יְהִי גָּעוֹרָה כִּתְולָה" (דנ"ג' כב' גג): (טט) לפי
ספקים רשותם לע תרלה הקשת בענן ניוס הנכס כירות
הCESS ממעל לנו מכויס נגעnis לו סתעמו סתמש
בחלי כסמים, וכמסנוריס חתס סעת לרה הייה נכס,
לפי סהמראת ורלהת הקשת בענן, והינה נרלהת, אבל
ידעו תדעוו כי תמייד תקיה הקשת בענן, וללא חמל
שהיה לעולם סס כסתר": (טג) ואם היהנה נרלהת
לכס מסכת טכניות היה נרלהת לפני, וזה טהמר ורלהת
לזכור ברית שלום לע סהקשת הווער היה רוחה מהות
וצעיטה רחובנה, וטעס ורלהת היה לעולם הוה רוחה מהות
רק אהדר תרלו הקשת היהו כי היה רוחה מהות
וזוכר ברית: (טט) פי' מלת הקומו היה חורמת על
ויתר היה הנכricht טהלי על הקשת, היה פי' מל סהכונה
תקיימה כמו טפי' (לטלה פסוק יט), טעל זות הנכricht
נהמר האר נסכתי: (טט) ובשיטה להטונה, ווימל
כלהן האר כגען לפרט מעשה האב והבן, וכן כתוב הרד"ק
המר זה לעניין הספור שרולה לספר מעין זה על דנ"ר
סיוון: (טט) ובשיטה רחובנה, וטעס והם היה כגען
לכורות סאניס רישיס, וופך זה היה כל נגי עכרי: (טט)
ובן כתוב הר"ן, שהה כגען דומה להלן גמלותין,
וכגען היה זוחף טס האיו נעצירה, וכן
קהל גמלותינו: (טט) וכhab הרד"ק, כי רוחה היה כי
ורט כגען עדין נהיות רט, ונתן כפי' מה קללה כי כניהם
טיה ונטקיימו קללה: (טט) וזה בטעס כל רז היה האבות
הקדושים לקחת מהם ניטס כמו ציפורם מה' זיל' (לטפס
י' אה'). בט' נטפס האב ולכך קללה ט (רו' כ'), ולט' בטפס
לפי ספטיאן לטפס קללה כגען, וולדין לה פוכיר תלות
המר ד' הלוי הפלרים (טמות ט ט), וכגען האיו טס
להתערב קרט גמול': (ו' וט' טס מה' זיל' קללה ט (רו' כ'), ולט' בטפס
גרניטים

אבן עזרא

לעולם שם בסתר (טט) (כבו), והשם רואה
אותה (טט) (כט) יון ויאמר אלהים אל נח.
זאת הברית שאמרת לך וזה השבועה
שהקיסטות (טט) (כט) ית וחם הוא אבי
בען. (טט) (כט) לסתה שנייהם רעים (טט)
ובטעשה אבות יעשו בניים (טט) והזוכר בען
ולא בוש בעבר שיקלל בען (טט) ונכתבה זאת
הטרשה להודיע כי לבננים טקוליים, וכן
בנותיהם טיטות נח (טט) וכן אמר אברם "לא
תקח אשה לבני מבנות הכנען" (לטטה כט
ט) וכן רבקה "מבנות GRATIS הת אללה" (לטטה כט

קרני אור

כמלו, לעתו סכ"ז מתחה ומתחה מחל פאנט, וכחכ סדרי"ל
שמי ימן וולדט וסיב לאנו וסיב גון זטס ואנטו גון
בן ימוכ סיטומת דרכ' מהל סכליוס גון גלטס סכמי"י
ולא גנלו ססוי מילס דנק גו'. וטין' כס' יוכות טל
באלגנה מל' יקודה חילגנאל, סהאריך לבנלה מות הקשת
ונוואו וילגטני: [כב] וכן פ"י הכרדי"ג, וסוב להומל חעפ"י
בלג' תרלו סקחת כטו סהמראת ואילמה סקחת בעק גון מהצטנו
משני וזה סהוינס נסמתה בען ובפערל היהת בכירית אין פדרל
כון כי יdot תדעוו סתמיד יטס סקחת כטט, ר' ל' גראמת
חוותה תווינה נסמתה בען ובפערל היהת בכירית אין פדרל
כנכתיים לסתמ"ז: [כג] בל פטפלcis נטטו בען סקחת,
כי עיניו אגרותה ספה, דפל טכני כי יטילד מלקט סבמת
האוויר כלח, וגס כלאי מיס לימי השם ילהס כמלחה סקחת,
ומפשי כליגיות גון פכלהי דטוטיס, וטרכן גלוות למוחט
ישין כספליים: [כט] כחכ ארכ"ז, כי בטעס האיגט מספיק
לפיו, כי טיס להו נטיות מלת "סכלית" בטעס מספיק
יוגב מלמת סכלותי, פ"כ לעתו סמלת סכלותי, חווית
פל סכלות, ולס לומל וזה סלהות סל סקחת כו' היהת
סכלית סכלותי סס סכלותס היהו מיסכים זהו, כי היהת
מוקף נכricht, וטס טפומו גו', גס' סמלת היהת פמושה
לכricht נסמכות טין היהת כל סכלות: [כט] מלחת הא פל
תמי פליס, הא במלוד, גס' כמלודס יקלה כט, כט' "הכ'
ז' ז' כל' ומילס" (לטפס ד' כ') וט' המל וטס הול האי
כגען להאות גנס מה מקולקל כגען, וכגען גן יקי
נו, וכגען האיך סהמורי (יח' ט' ג') (לטפס ז' כט' כט'
טט' ג' ז' כגען האיך כגען, כט' קומול האיך הלאס" (לטפס
כט' ג' רג'ין פ' לטפס ג' כל' ג' ז' כט' כט' כט' כט' כט'
לט' ט' מטפס האיך ולכך קללה ט (רו' כ'), ולט' בטפס
לפי ספטיאן לטפס קללה כגען, וולדין לה פוכיר תלות
המר ד' הלוי הפלרים (טמות ט ט), וכגען האיו טס

וַיַּפְתַּח יְהוָה אֹבֵן כֶּנוּן: יְהוָה שְׁלֹשָׁה
אֲלֹהִים בְּנֵי נְחָם וּמְאֹהֶה נְפָצָה כָּל-
הָאָרֶץ: בְּנֵי חֶלְבָּן אִישׁ הָאָמָּה
וַיַּטְעַפְּרֵם: כְּאֵין יְשֻׁתָּה מִזְהִירָן וְעַשְׂפָרָם
וַיַּתְפַּל בְּתֹוךְ אֹהֶלְהוּ: כְּבָר יָרַא אֱתָם

אנו עוזרא

חת , לְמַה לֹא פָקַח עִנִינוּ , כִי הַחַת וְהַאֲמֹרִי
וְהַאֲחֶרִים בְלָם בְנֵי בְנֵעַן הֵם , עַל כֵן יָאָמֵר
הַכְּתוּב „אֶל אֶרֶץ בְּנֵעַן“ (יְהוֹשֻׁעַ כב לְב) :
ב וַיַּחֲלֹל . מִתְחַלָּה (אָג) [כָו] מִפְעָלִי הַכְּפָל (עַי)
טַהֲבָנִין הַכְּבָד הַגּוֹסָף (אָז) כָטו וַיְסַךְ בְּדָלָתִים
יִס (אִזּוֹב לְח ח) (עַז) : אִישׁ הַאֲדָמָה .
נְדוּלָה (עַי) [כָח] וְהַדְרָשׁ שְׁבִיּוֹם שְׁנַטְעָו
וְאִינְנוּ כְמַשְׂטָעוֹ (א) וּבָנָן , וְתַהַר הָאֲשָׁה
(אָל) : בָא וַיְתַגֵּל . טַלְשׁוֹן גָלוֹי טַבָּנִין

קרני אור

חס לנו סקדים עתה כתס טוֹן חמי כינען : [כו] לפִי
מצבט פלטן יהוד גיטוטם כレス, שכן ינוֹן תמיד בפקול
חתר הפתהלהכ, "ויתל נכנות" (דכ"פ ג' ב), "כחלא נטעות"
(למעט יט ו) "תחל לסתור" (דכל" טז ט) וכן כוֹנס, ויתכן
במקלה קיל טוֹן דוגמתו ועיינו שחלו כסות (צ"ה ג' ב)
במקום שחלו לבירות כהות, כך ויתל נח לבירות היה פחדמה
ויעט גס כレス, פ"י עכשו בבעס פכל מפני המכשול תוכחת
לכיות שעבד איזמה, טלו שיס נליין לו גטיש, ונעט גס
レス גו שתחלה מטהו פיס כレス וכתנוז יונכ"ע, ופלוי
נח למפני גבר פלה נחלעה" (כו"ה) : [כו] לפִי שנtan נכו
לעכוד היה שחלום בעבור מל'ו שחלין זממה לנו נקלה זמו
טלייש, פכל מי שבגד ומיוחד לדכל חמד יקלוח היה לנו זמו
דכל, כמה היה כהלייס, טוֹן העמיד לעכודות פזס,
ויגלמץ' בתכ, היה שחלום, כמה חנסי פceil, מכובד כיוו
דר כל שחלום, גו נכס עיל ומליינס יתיחס חלייה, וכן
הוּא טה, ובמליל טגנומחו (נמ ט"י יג) "האמ ל' יסוד
ככל טlösם בתחלת היה לדיק תמים ופלסי היה שחלום",
די' שפה מועלתו, ובמקומות שבו כלהונת הלאי בפיוועו,
חול לסיות בזוקתו היה שחלום חמלוי ונילד בתחותיו, וכן
זיהה (זאל חוללות דב' קמ' ח) בקדמיתה בתיב נח היה
דיק תמים פיס, ולכתר נח לחתן ומחול חמלת הקיף
ללו קלייל מהד זומח ווּבטי מניה ווּבתקה ווּתגלי" :
[בצח] וכותב כלייך, כי נח פטעסן בעכודות שחלום
ותחכס נס, ותחה החר המכשול שתחכס עוד
געטוֹן כגבניש לרניש יחיד, ווּפזות מן הפגניש יין, כי פל
זאס גו סי' בוטיס יין הלאי חוכליין פגניש כטהר פסירות
נח פיס תחלה לנטוף כレス, ופין רמנצ'ן מפ' זכתה פ"ז:
[כט] וכותב כלייך, מ"ט מז'ל נו' כו' נטע, נו' כו' כו'
בתה מן סי' גו כו' גו' גו' נמאנס בתית
יאין בכחלהות שלגניש, היל שתחלה קמחאנס צונקט
レス, פ' סוף במעטה לחתות יין, כי לזה נתקוֹן שפה
וחזונה" : [ל] עיין (למעלה ח' טו) כט' כת', ז' ולו' זה
ו, גו קיה ניזס מל' : (פ' ורעת פלורס כי חיינור

כטטליים

יב, גנומומת במת הות כובס, מחלגיס טפכינס כתינס, ניד קוֹף פֶלְיָה ופֶלְיָה ב', סק"ג

אונקלום

דְּבָרַעַן: י' תִּלְתָּא אֶלְין
בְּגַנְיֵנָה וּמְאֶלְין אֲתִבְדָּרוּ
כָּל אַרְעָא: י' רַשְׁרֵי נָה
קְבָּר פְּלָח בְּאַרְעָא וּנְצִיב
בְּרַמְאָה: כ' גִּשְׁתִּי מִן חַמְרָא
וְרוֹן וְאַתְּגָלִי בְּנוֹ מִשְׁפְּנָה:
כ' וְחוֹא חָם אַבְגָּתִי דְּבָרַעַן

ה'תנ"ז

(כ) יהל. עטף עלמו חולין יז) סכין לו לעסק
תחלף בנטיעת החלטת : איש האדמה . חולוני
קהלות כמו ליט כטמי : ויתרע כרם .
כטנכלנס לטייבל הכלניות עמו זמירות וייחולי
טהניות יח) : (כח) אהלה . הצלח כתיב
יודע עבודה האדמה (יז) [בז] וזה חכמתה
שהה מיננו (זט) (בט), יש לו סוד (זט)
ותלד בן (שפטות ב ב) לא היה ביום או

יהל אור

גרנרים ונפטרם, וכך נראה זה הכתוב בעבור מעשה כהן,
ולל זה שידעו יסראל כי כהן מוקל כהן נימות נח,
והין רחיי רמי כהן ממתפה עבר לחתתן כמקולן,
וככה מנות חביבם גם יאלה, ע"כ פלרייך התרנס
לתרנס בת היה כהן (למטה לה, ב) כמו "יחלוו כין
כהנים (איוב מה ל): (עב) הוא מלון תחלה, כמו
"הוים להל גדרך" (ישועה ג ז): (עג) מהכפולים כי
סדרו "חלל": (עד) מבניין הפעיל: (על) ניב המכפליים,
כי "יסך" סדרו "סקך": (עו) ידע עבדות הגדמה ולמד
את כינויו ולכוון להריו עבדתה, וע"ז קראו היה הגדמה
splih מכאן כתולדות הגדמה, ולייך ישתמש להויה
תולדותיהם: (עז) וב"ב הרים, אנדרה היה הגדמה לפיא
splih חכם גדור בעבודת הגדמה, ושיה הכמה מפוארה
עד מוחוד, ובכיפה לרוסונט. ובעבור טיות נח חכם גדור
בעבודת הגדמה, ע"כ כתוב היה הגדמה כמו קין, וו"ה
כהן נטהר הגדמה, כי כוונת העיקר ובינוי טפליים לו,
וו"ה הדרוני הגדמה כמו היה נטעני, והין זה נכוון כלכך:
(עמ) בין כוונת (בב"ר פ' לו ד, תחומר נח קף ע"ג, וכן כוונת
פלרייך פ' לנ) וכן היה כוונת כוואר נח קף ע"ג, וכן כוונת
ברגנוס יונכ"ע, ובויה ביום הנויה ובשילת ענביון ועלרינוון
וטהר מון המריה זורוי:

... יי' א סקסוד הוה טלית לו
יין תחלט וטהר ממנו ונתחכר, ומתחזק הצלחות נטע
הכרס, ולפ"ז היה הפקוק מלהופר וייטה פ"ז קר, ויהלן
כמ' ליה הגדמה וויטע כרס, בעבור כי כבר שתה מן
סיאן ויסכל, וי"ה כי לאננה טהורת תהומות ריווס שפה
ממנו: (פ) ובחתב המוטות, כי דעתה ח' ז"ל סדרת
בעל תלדס טהרה כמ' נמצך לתהומות, ומרוב תהומות ליאין
נכטיריה חלנו הנחת טעם סיון ניוס בנטע הכרס, כי
ליין בונחנו לוחם צבאותינו להונת הארץ ואנו גורם לארץ

ב' גנומת נס – נס הוגדר נס ממט, ופי'ו חמל ומיגנו למטען מל' : נס קיה כייזס מל' : (פ'ו) ורעתה פלורות לי מינור
בקורי רשי' : יז) גנומת ה' נט חות יג, תנומת ב' נט חות כ' ג' נט, וככוגס, געצע חולין'. יה) גנומת ה' נט חות
יג, גנומת ב' נט חות כ' וטס, מתקלניש טפכניים כתיכס' נט קוף פל'ן ופל'ן ב', פק'ן

**אָבִי בְּנָעַז אֶת עֲרוֹתָה אָבִיו וַיַּגֵּד
לְחַרְצֵן אָחוֹתִי בְּשִׁקָּא:**
לְשִׁנְיִ-אָחִיו בְּחַנֵּץ: כִּי וַיַּקְהֵל נִשְׁמָם
וַיַּפְתַּח אֶת־הַשְּׁמָלָה וַיַּשְׂיִմוּ עַל־
שְׁכָם שְׁנִידָם וַיַּלְכְּלוּ אֶת־רְגִינִית וַיַּכְסְּנוּ
אֶת־עֲרוֹתָה אֲבִיהֶם וַיִּפְנִיחַ סְאֶת־רְגִינִית
וְעֲרוֹתָה אֲבִיהֶם לְאָרָא: כִּי וַיַּקְרֵז
נָחַ מִינּוּ וַיַּדְעַ אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ

רישי

למי לunsetת כבנויות סקלחו מל כס
סמלון סקלחת הילדה שנלו על עמקי
פיין יט) סחלמל ב) כחותיס במולקי יין:
ויתngle. לשון וימפלל: (לב) וירא חם אבי
כגען. יס מרכותינו חומלייס כא) כגען
להח וסגיל להביו לך כוזכל נעל סדרל
ונתקלל: וירא את ערות אביו. יה מלסו
ויה לבעו כב) : (כג) ויקח שם ויפת.
הין כתיב כהן ויקחו הלה ויקח למל נעל
כס סכתהמן כמלוא יותל מיפת לך זכו
בכיו סחלמל הפטן לנוג מקוס כס קבל.

יהל אור

הפטוליס זה חמל זה וינו וויפטורייה על תכילת הפטולות
כהין טהורי ומני בונתייס : (פב) והראוי וויתגלה,
ונפלת הכהן למד פעל בכוח המלת עס וייזו ההפרק :
(פג) ולפעמים תפל גס כלוי וייזו הסקופך כמו "וְאֵל
יתעלו" וכיה רחוי להיות ואל יתעלה, מילזון עליה
ונכחות : (פד) ורבים כמו כן ס"ה נמקום וייזו :
(פה) נבחב כ"ה תחת וייזו :

(פ) בנו יבש (ז, מילון ז).
 (פ) פ"י מלחת בסיס ממוכנה למלה סגניהם ופי על בסיס כל
 סגניהם, ור"ל על בסיס כל כל הקל מנגינות, ותילו
 קיל מופך על בסיס ויפת קיה הכתוב אומר וישמו על
 בסיס, וכן פ"י רנכ"ז וו"ל ותילו חמר על בסיס כמו
 "לודרות כמלותם על בסיס" (סמות יב לד) קיה כמתמן

ת כל חד, עכשו טה מר על סכט טניהם למדנו שחייתה זהה כווג מה טופרכ כה' זיל' כל חד טס קלט טט מלחה תחכבר, פי' לומר לטון רביס טכמים, האפיו מיינו סכט טלהס, האכל טכמים הווע זיל' וווע נמיהן כן: רק הפכו פניהם לאדר כהה מר, ע"כ יפלרכ כה' זיל' כי שריגשת ההלס כמו השינה לפיך נופל בו לטון הקלה ייחסו להס טטהלה רק רהיית ערות האיו טלה כטה (ג) כמו טה מר טטהלה ייגד לטני הקיו בוחז': ועטט

בניהם עזה נְתַפֵּל (ט) יְבִן וְאֶל יְתַעַל (ירמיה ג א ט) וְאֶל
וְהִיא אֲהַלָּה מִקּוֹם וַיְיַזֵּן (ט) וְכֵן "אֶת קֹול
הָעָם בְּרֻעָה" (שְׁמוֹת לְבִז) , כִּי פְּרֻעָה אָהָרֶן
(שְׁמָ שְׁמָ כָּה) (ט) : בְּגַן עַל שְׁכָם שְׁנֵיהם .
כָּל אֶחָד שְׁמָ קָצַת הַשְׂטָלה עַל שְׁכָטו (ט) וּמְלֹת
שְׁכָם לֹא תַּתְחַבֵּר (ט) : אֲחַרְנִית + דָּמָוק הַלּוֹד
הָאָדָם , כִּי כָּל תְּנוּעָתוֹ לְפָנֵים (ט) (לֹא) :
בָּךְ וַיַּקְרֵן נָח . (ט) (לֹבֶן) , הַפְּתֻוב לֹא נִילָה
טָהָה נָעָשָׂה . וְהַעֲשָׂה הָיָה בְּנָעַן (ט) וְכֵן הָיָה
כִּי חָם רָאָה וְלֹא כָּסַהּו (ט) כַּאֲשֶׁר עָשָׂו
אֶחָיו (ט) רַק גָּלָה הַדָּבָר (ט) (לֹן) וִשְׁמַע

קרני אור

ג' ר' מזוזה י"ט לו סול"י וככלני חוץ כפלה ק"ז מה טהרת התייה
מזהה' כ' פליוטוט דולחן : [לא] ובב"ר (פ' לו ו') "מזכמן
סנהדר' וילכו הтолנית, חייני יודע שערות האניכס לנו להו,
הניכס מלמד שנתחנו ידיכס טל פניכס (פ"י) שמילך על זמירות
הניכס יוכלו ללחאות, ולכך פולרכו לנוום כב מלאה טל זכרים
בניהם יכלו לטנו בידיכס) ומי מפלכין לוחמיםך" :
[לב] ובב"ר (פ' לו ז') "ויקץ נת נתפלק י"ז מפליז" ופי'
ר' ז"ו כי תicut מיעיטה מיטח, הניכס בניהם נתפלק
בCKER מאנטו ולגו מיינו, ויס לערעל מל קלתו וכרכתו,
נק פ. לר' ענתפלק ממנו סיון ובב לדפתו, וכרכתו כרכחה,
וקלנתו קלנת : [לא] ורו"ה פ"י, יוכלה חס וגוו' ולגו כסאו,
וכפלו מתחמץ כלכת לכתה הות למיו, טיק האניכו מתכוות

אֵל הָמַד מִתְסֵד לְקַח זָמַנָּה עַל זָכָרֶנוּ, וְמָלַת כְּסֹמְלָה עַל צָבָא
זָמְלָה אֲחַת קְלַתָּה עַל טָבָס טָס וּקְלַתָּה עַל טָבָס יִפְרָא
עַל זָכָמוּן: (פ"ו) בַּי כִּיּוֹת מִפּוֹרְדָת, וְהַלְלָל יוֹסָף פִּי' לְהַ
עַל זָכָמָס וְהַמְּטָקָל הַהְלָל וְהַוְּה: "גַּיְל נְזָן יִמְלָא
(פ"ח) בַּי נְוָלֵל לְפָרָס, כִּי הַהְלָוֵךְ לְוִיטְלָרְן טָהָרְיִי בָּאָה,
הַהְלָוֵךְ כַּיּוֹת כְּפֻזְן הַלְזָן בָּאָה: (פ"ט) בַּי הַבְּכָרוֹת תְּכָבֵב
וְשָׁעָרָה: (ג) וְחַם לְהַזְּבָבָה זָס לְבָרָה: (ג'ה) בַּי הַכְּתוּב
הַוְּתָה וְלְהַזְּבָבָה מַעֲזָה: (ג'ג) תִּיכְפַּפְתָּ כְּפָזָמָנוּ וְכָמָנוּ חֹותָה

מקורי רישוי : יט) כ"ל לו. 7. ועיין בכת קמו ה. ב) עמוט לו . בא) תנתומן ה כת לות טו, תנתומן ה כת לות כל. כב) תנתומן ה כת לות טו סנדי פ, ג.

בְּנָוֹת הַקְּטָןִים : כה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בְּנָעֵן
עֲבָד עֲבָדִים יְהִי לְאַחֲרֵיכֶם : ט וַיֹּאמֶר
יְהִי בְּרֵה זְעִירָא: כה וַיֹּאמֶר
לַיְתָכְנָעֵן עֲבָד פְּלַח עֲבָדִין
יְמִי לְאַחֲרֵיכֶם : ט וַיֹּאמֶר

אנו עוזרא

בנען (י) ולא נדע מה עשה [לידן], וטעם
בנו הקטן לעד כי בן (יא), הוא אוטר "ובני
חט כוש זמזרים ופוט וכנען" (למטה יוניד
) (ו) גם ויו בנו שב אל הם הגזבר (ז) על
בן קלל בנען (ח) (לה) זה אוטר שקלל נת
את בן בנו בעבר שכירך אלהים את בניו
זה דרך דרש (ט): **כִּי** عبد העבדים. טעמו
עבר כאחד העבדים (ט) ואילו היה عبد
העבדים (ט) היה عبد לעבדים (ט) (ט) והעד
קדש קדשים (ויקרא ז יח) (ט) בקדש הקדשים

ז' עס צל האו סגנוליס טכומט עריליקט טולח
אמל לאס להמיו האס קראזון צני נלייס

קרני אור

כגלו"י לעין רוחית ולכך כלל : [לד] ובדרישת תנומתנו נח כי טו) חס הטע וכונן נתקלל, ר' יהודת ול' חמיס וכו' ויב' לרז"ל דעתות מחלכות (סנהדר' ט. ה) וכי ואזהל, חד האמר כלשהו, ומדי חכם רבינו, וכתחכמתך בראוי, ומכלן لكم לסתת כליכ"ע מה בכתוב צבורי פה כלו' מחד ואמ' זכר כתולב", הנה חז"ל דברנו מלה ר' עז"ה פל העצם האגוניה, כמה ר' חומר כהן "וילך", ור' מלך (לאיטה לד. ב) "וילך מותה בסיס בון חמוץ", וכן דקדוקו מלה "צלה" ויחכו במעביה להס ולח' לנו לבנון בחרב פ" סח' זיל, ונחת טעם פל קלנו' מות לנו' ר' צאנש מלטוליד בון רכיעי לנטהו, וטוטל על לנו' בגודליים לנטהו יותר, לנו' קלנו' בון ארניעי יטמא ורעות בון לנו' : [לה] וע"ז כתוב בראשון זיל, וגאה עוז כ"ה דרכו כפכו עט מקלה וטהל להנוך סקליס" ע"ז מה טפי", ולנט"ז הצעינו והלדיק את זה, זיל, וכתחכמתנו ונברין דכליז נפיעי געפ"י בכתוב עלי' רמנ"ז זיל בזעוכ דרכו כפכו עט סמקלהות והטהל להנוך סקליס, ואני תמה שנטהו למתנוך סקליס, ונס חז"ל הבהירו זפסכו והייח הערעה בזעקה ולח' גלה בכתוב, וחס בענוגה בזעמל כי בינו' בזעפה האס פצע בכתוב יוסה בון צהאל בון הרקען, ולח' פל חס לרין חתס לדולבו כמו כזוי ופסול, ולע' פ"י ברכמץ זיל יחי' סותרים דכמי רז"ל, כי כס זיל האיז זחש חיינט בזעיר בכני נח, נס הՁאו בכנען הווע' ארניעי בונני נח, כי חיין עט סיקלל התה הבן. ולח' יקלל לתה חס עותה הערעה, ועין מפלצת"ה עשת' פ' בלח' מה בכתוב המליך בס : [לו] והרדר"ק פ", כי נס חייז' יחי' עכדים, והווע' יסיפ' עכל לאס, כס"כ לבני טס ויפט, וכן פ" רעפ'ס, כי סיותו עכל לחייז' רהי' קיה לו בטכע, כיון מסיס קען גמאלת, וכזוי מכולדס, כהמץ, ועכל חoil' גמאלת (מעלי יט' בט) لكن במתהו כוטיב' סי' יס' יונק עכדים.

לפניהם פנו, ור"ל צנו כל הס הקטן שהיה כנען מרכז עיר
בון לרשו (כ"ד פ' לו), וסוכו נחטף' מנדראין
ה' ג' ? חלה לפיו סנרכו הגלן חמר לה תנוח קלה נמקום
ענוד הענדים : (קכ') היה גרייך לכתוב עבד למנדים :
ו' לאמר וגוי' אלה תורת החטאת וגוי' קדם קדומים
בונם

מקורי רשי : כג) חנומחה נמת חות טו, חנומחה נמת חות כה, ועיינש במלטה ליכ"ל, ביל פלאז. כד) נמל פלאז ומפני
ונחשים נתן כ. בלה) ירמיש מק טו. כו) מנגומחה נמת חות טו, קאנומחה נמת חות כה פלאז, וט ביל פלאז.

אנגליזם

בְּרֵה זָעִירָא: כה ואמ' ר' ית כנען עבד פלח עבדין

ב-עמ"ד

ומס שכוֹת הַת חֲכִיו נְהָמֵל בָּזֶרֶעַו כַּן יַכְגַּ
מֶלֶךְ חֲצֹול הַת שְׁבִי מְלָאִיס וְהַת גָּלוֹת כּוֹץ
נְעָלִיס וּזְקִנִּיס עַלְוָס וַיְחַקֵּעַ וַיְחַזּוּפֵי סַת (ג) וְגֹוִי:
וּפְנֵיהם אֲחֹרְנִית . לִמְשׁ נְהָמֵל פָּעֵס זְנִינָה
מַלְמֵד זְכַקְלָדוֹ הַלְלוֹ וְזָוְלָרוֹ לְפָפָר עַלְמָס
לְכַפּוֹתוֹ שְׁפָכוֹ פְּנִיכָס הַחֹלְנִית : (כל) בְּנָו
הַקְטָן . שְׁפָפָל וְשְׁבָזְוִי (כד) כָּמוֹ כָּה) שְׁנָה קָטָן
נְתַתִּיךְ בְּגָוִיס בְּזָוִי : (כה) אַרְזָר בְּגָעָן .
הַתָּהָר גָּלְמָת לִי זָלָה חָוְלִיד בְּנָן לְבִינִי הַחַל
לְסַמְצָנִי חָלוֹר בְּנָךְ לְבִינִי לְקִיּוֹת מְזָמָת הַחַל
עַבְודָקִי מְעַלְקָה (טו). וּמְפַרְחָה חַת אַפְרָהָנוּ

יהל אור

(ג') ועשה מלה שעה : (ה') ור' ל' בנו של הס , הקטע
שנזה כנען , כמו טיפרט , והס שחמליה
לה תסבב זחת , עכ"ז הויל והכתוב לה ייחס לחס
בתחלת רק רוחית ערות חכיו שלם כמה הותה , ולח
זוס מעשה שעה , וכחן ייחס לו חזקה עציה , הס כי
לה נדע מה היה . נגיד עות המפסט הנראה בתחלת
ההשכה , לפחות היה בנו בעון חכיו , ולמה בנו הכריעו
ולח הקיי הגדוליים ממנו , ולכן פ"ז שחש לה ערך דבר ,
רק ראה ולח כמה , ובנו כנען כצמחי ולח עשה מה
שעה , ולח גילה ולח הכתוב , והפער מפני כבודו של
זה עשיית עון , ייח' סרכו , וו"ז רגשו , רק בסיס ייחסו
המעשה להם , וכתנו טעם על קלוות היה כנען , לפי טמנתו
מליהויל בן רבי עוזמאלו והוטל על חמי הגדוליים לסתמו
ויתר , ולכן קלוות בנו הכריעי יחס זרעם של האלו , ולח
ראה הכריעע לפרס פזונו של מראה , עפ"ז הג"ל ,
כי כמו דרך דרש , כי מי יודע ולח היה מוליד עוד
הס לה סרכו , ולח היה מוליד , האפער היה מוליד יותר
ויהלד , גם למא החיה בנו להענש בעון חכיו , נס למד'
רכשו , למה קלוות בנו הכריעי , ולח הקיי הגדוליים ממנו ,
לכן פ"ז הכריעע כנ"ל , (רכ"ל) , ובזעקה רחיםונא זירח
נס כדרכו "וראה היה ערותה" (ויראה כי) ולפי דעתו
צאתיהם מרלה כלב הפרס במקומו , (וזס פ"ז "וראה
כמו ונלה") וכגון בעיני שחש ראה ולח חדק מעשה ,
רק כנען עשה דבר , וככתוב הסתירו , וזה לנו לפרש
ולהפוך כדרכו טברא לדבר דברים הולי חינס חמת פל
נדיזה ידו... .

(ג) ויהי כניען הקטן סבכניו : (ה) הבהיר נמי ככ-
סבכניו : (ז) כי כניען עזה מה שעשה : (ט)
דף ט, ג, ד"ה נלן ברכיעי" (חס חטא וכגון נכו-
ברכע) : (ק) ר"ל עדכן כצור ענדים : (קח) פ"י סכו-
(ק) בפסוק (ויקrho ויח) נפ' דבר هل הגרן והל נ-

מקורי רשי : כב) חתומהה נמזהות פו, חתומהה נמזהות
ונחתם נט כ. בת) ימליך מתק טו. כו) מכחאות

אונקלז

**בריך יי אֱלֹהֶה דָשָׁם רַיהִ
כְּנֻעַן עֲבָדָא לְהֹזֵן :**
**כָו יִפְתַּח יִ לִיפְתַּח וַיִּשְׁרֵי
שְׁכִינַתָּה בְּמַשְׁבְּנָה דָשָׁם
נַיהִי כְּנֻעַן עֲבָדָא לְהֹזֵן :**
**בָה וְתֵיא נַח בְּתַר טַופְנָא
תְּלַת מָאָה וְתִמְשֵׁין שְׁנֵין :**
כְט וְהַוּ בָל יוֹמֵי נַח תְּשַׁעַ

רישי

כיו לו וכרגע זה חט זה בזביל ילוטת
הנulos וחכינו יס לו נ' בנים ועודנו מבקע
בן לכינוי בז): (כו) ברוך ד' אלהו שם.
שעתיד לנטול שגטחו לזרעו לסת לפס
חט חולץ כנען: ויהי. לסת כנען למס עוכד:
(כו) יפתח אלהים ליפת. מתורגס יפתח
ירחיב בר): וישבן באהלי שם. ישלה
שכינתו בישלה. ומלך חכמים הצעפ
קיפת חולcis ליפת שכבנה כולך שמי
מפני יפתח בית צני לא שלטה בו שכבנה.
וסיכון שלטה במקדש לחזון שכבנה שלמה
אך מציגלו בני קס ימכלו לסת עבדים

יהל אור

הוּא ופי' הַמ' זֶלְקָדָס קָדְשִׁים, כִּי כֹּוֹל כָּהֵן
הַקָּדְשִׁים": (קד) אֲבָל נְקָדָס הַקָּדְשִׁים, נְעֻבָּר בְּיוֹתוֹ
בְּהַיָּה, עַיְלָכְךָ קָדָס כְּתוּךְ קָדָס, וְלֹא כְּנָן קָדָס קָדְשִׁים:
(קד) שְׁבָנֵי מְגָרִים נְכָסָוּ מְשָׁפְחוֹת הַכָּנְעָנִים וְכַלְיָס,
מְלֹרְקָס, וְיוֹנוֹ בְּמַלְגּוֹת הַמִּיקָּס עַכְדִּים נְכָסִים,
וְעַיְלָזְנוּ נְיָבָשָׂוּ וְרַעֲנוּ טַבְדִּים לְמַחְיוֹן כְּנָיְמָרִים,
וְגַרְמָה סְכָעָת הַחַיָּה גַּלוּ קָלָתָס לְמַלְגּוֹת כּוֹס וְצָוֹט וְגַמְכָרוּ
סָס לְעַבְדִּים, וְכָל לְמַחְיוֹן: (קו) וְהַרְמָבְּזִין פִּי לְמַחְיוֹן
לְכָל כְּנָי הַעוֹלָם, הָוּ לְמַחְיוֹן אָס וְיִשְׁתְּחַזְּקֵי הַכְּיוֹן יְקָרָהוּ:
(קנ) זֶהוּ הַמְּרָפֵל בְּסָבוֹחַ גַּמְרוֹד, לְדָעַת חֹזֶל (שִׁירּוּכִין
נְגַח) כְּדַכְתִּיב וּכּוֹס יְלָד הַתְּנִמְרוֹד (נְמָתָה י, ה):
(קה) הָוּא קָדָס וְפִי לְסָט הַלְּהָיוֹס: (קע) וּבְשִׁיטה
רְאֵשָׁונָה, וַיְהִימֶר בְּרוֹךְ לְיַהְוֵי סָס, נְעֻבָּר סִוּות אָס
עַוְכָד הַסָּס, וְעַטְסָס לְמוֹלָס, זִיכְרֵיהָנוּ לְעַזּוֹד הַסָּס,
כְּלָרָךְ כְּגַדְעָוִינִיס, לְמוֹלִיפָּת, וְכָהָה נְמָלָה כְּגַעַן מְגַל
עַכְדִּים לְכָל הַסְּנָוָלָס": (קי) לְאֱלֹהִים: (קי) זִכְתָּב
הַרְמָבְּזִין עַיְלָזְנוּ, וְהַיְלָכְךָ נְחַקְעַבְךָ לְקָוְבָךָ צָה, וְהַגָּה בְּרַךְ
שִׁיטִּיהָ כְּגַעַן עַכְל לְהַלְּהָיוֹס: (קינ) פִּי זִיהִיה לְגַעַן עַכְל
לְהַלְּהָיוֹס וְלְסָס: (קינ) פִּי סָלָה יְמָה מָלָה לָם הַלְּהָזָה
לְמוֹלָה לְהָם:

(קיד) שם נעלס כהמלו "ד' אלבי אס" : (קטו) כי רלה כוורת אס טיטה עס מיזק עונדים

כלניות כדי זה מורה על הכלל ועל ספוגת כלכוי, כמו "כללי
סמכות חוק ויכולת", כמו פגנין קדש מקדים, טהרה
"קדש מקדים, ס"י במקודם טכטולן": [לח] והארדי"ג

גג. סס. כתט) יומת, לט"ז פקיקתל לכתבי פסקין לבב' פ"י

בראשית ט נה

**ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען
עבד למו: כי יפתח אלהים ליפת
וישבן באלהי שם ויהי כנען עבד
למו: כה ויהי נחת אחר המבול שלוש
מאות שנה וחמשים שנה: כת ויהי**

עורך

שפטות כו לן (אי) ולוז, וטעם לאחינו לבוש
ומצרים ופוט (אי) שהם בני אביו (ז) וי"א כי
הכוושים הם עבדים בעבור שקלל נח את חם,
והנה שכחו, כי המלך הראשון אחר המבול
יהה טבוש (ז), ובן כתוב „וთהי ראשית
טפלתו בבל“ (לטטה יוד יוד) : כו ברוך ד'
אליהו שם, חייבין אנו להגסף תודות לשם (אי)
שהוא אליה שם (אי) והוא ישים כגען עבד
לו (אי) ולשם (אי) והטעם שיבריחנו לעבוד את
שם, כי טלה לטו כמו להם (אי) ולחן והווינו נוספּ
כוי"ו תביאתו (שפטות טו יז), لكن בחסרון ה"א
ובלא וי"ו לא יטצא (אי) והזכיר עם שם, השם
הגכבד והגהורא (אי) בעבור כבוד שם (אי), ואין
סקין מבני כס כת) : ויהי כגען עבד למנו

קרני אור

טקוֹרִ רְשֵׁי : כז) כ"ל פ"ג כ. כח) פ"ג ע כו ועיין כפלה נס. כט) יומת, כפ"ג פקיקתנו כתתי פקוק נב', כ"ל ג"ג כט).

אונקלוס

סאה ותמשין שנין וטית: א' ואlein תילדה בני נח שם חם ניפת ואתילידה להונ בון בתר טופנא: ב' בני יפת נומר ומנוג ימני גנוו ותיכל ימיש ותירס: ג' ובני גנוו אשבען וריפת ותונגרטה: ד' ובנינו אלישה ותרשיש

ריש'

בראשית ט י נח ערך 147
**כָּלִים-יְנֵחַ תְּשִׁיעַ מְאוֹת שָׁנָה
 וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת: פ' י' א' וְאֶלְהָ
 תּוֹלְדָת בְּגִידְנֵחַ שֵׁם חַם וַיָּפַת
 וַיַּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֲרַ הַמִּבּוֹל:
 ב' בְּנֵי יְפַת גָּמָר וַמָּנוֹג וַמָּנִי וַיַּעֲזַבְךָ וַמְשַׁךְ וַתִּירְסָה: ג' וְבְנֵי גָמָר
 אֲשָׁבְנָז וַרְיְפַת וַתְּגַרְמָה: ד' וְבְנֵי דָן**

אבן עוזרא

זונבי כנען: (ב) ותירס. זו פלט א': יפת כמותו (קיט), ואמר הנאון כי תחסר מלת אבי, והיה ראו ליהו אדור אבי כנען, אמר כי כמותו "לענין חנטאל דוד" (ירמי לב ב) שהוא בן דודו (קיט) ויתכן שהיה (קיט) נדור מרימה בשנים, והיה קורא אותו (קיט) בשם אבי (ז) בעבר כבוד האב (קיט) ובן אשת אחיו האב קראה הכתוב, "דודתך" (ויקרא יח יד) (קיט) וזה אבי כנען איננו בן (קיט) ופי (קיט) יפת טן יפה, ולא פ" יפה (קיט) רק הוא כמו "ירחיב" (דבר יב ב) (קיט) ובלשון ארמית כמותו (קיט) והוא מהבנין הבהיר הנוטף (קיט) כמו "ומליך ירד" (ישעיה טא ב) (קיט) ובפסוק הזה ברך יפת. גם שם (א), כי פירוש, "וישכון באהלי שם" שיישכון אלהים באהלי שם (אלו) כי בפסוק הראשון ברך השם (קיג): ויהי כנען עבר לטוי. לשם וליפת (קיג) גם לאחיו, והנה הוא עבר עולם (אלו) (ט), כי טאה נפאה כל הארץ, וזה הדבר היה אחר שנים רבות אחר המבול (קיג):

קרני אור

פ' וכネק חמל, "ענד למוא" כלזון רכיס נקיות, זס' לטון ייחד, לכני טיסיס כנען ענד זס וענד ליהו נוי חס, וכוכב קו"ה פטרכיס יכינו מלת לנו כהו זס חמנס צהו, רכיס, כמו זלה מצעיד לנו (דכל' לג ב), וכן נמלחו לפרס זומר זס ותולשו, הו לערת זס זס רכיס, ווחלים יהלמי שחויר על להתיו צפפסוק סקדס, חמנס גון גוך זוז, כי כבל מלהנוו לסתון. נתון ימייך זגד. כמו, "ענשו פסל ויכנד למוא" (יבע"ט מ"ט) ותרגומו, "התקיכס קלח וקמע מניש": [טל] כי מלת יפת" באנטרכיה, ס"ה מ"ט מלון חרמיט, ומורה על סגנונה, וכן ת"ה פל הס' כי עטה כימתיך ל' לנו" (למיטס כו כב) תליי כען טפתי ז' גון, וגיאד'ק פ"י סצלאו, פטה" וטוא" מ"ט מניין כספעל, ותהיי לאות יפתה: [ט] והעקידה כלההית בער יכ לתוכ כי חכוות ז"ג נון ס"י מקובלות לג' רוחcis, ווילו ע"ז ג'ל במתווע זס ער מטה תלדו. ידמך זה לענין הגמלן, ודודתך, כי זס יתואר רקטן גנדול בעבור כדווין, אבל זה למה יתואר גנדול רקטן כדפ' : (קל) הנאון הנילן : (קל) וימתור פ"י הנילן: (קל) ות"א, "הרוי יפטה" וכזה לsoon הכרחנה : (קל) יורה על סברחנה (קל) מבניין הפעיל, (קל) בשקל ומלאים ירך, ז' ז' : (קל) ב' בגודל קלווע על זס הוא על כנען, כתהיל נקלנס כתהיל דכריי, ווחיל' צירך ב' כ' כינוי זס ויפתסדר חולחות, ר' חלה יפת וחליה זס : (קל) "וישכון" זס אל מלת הילסיס" ופי כפסוק ההלטוס וריחיב הוה גדוול וברכתו, הטעפייכ מסקן כדווין גון יקהו גולן צהלי זס, רמו זטראלן ס"י מורה זס : (קל) ואמר כריך גודס סתתיל לכריך הוה יסראל, החל כבנה הילית, ותמייל כבנה הילית, כמו מרע"ה קודס סתתיל לכריך הוה יסראל, החל כבנה הילית, ותמייל כבנה הילית, כמו צריך הוה יסראל היהו ככרמתו הכרלויכ לו : (קל) ויתכן פ"י, "למו" זס, לערת זס קהם רכיס, וכן, "ענד למוא" ליפת לערת יפת ג' ויהה שבד: (קל) פ"י גלל סטולס, כי זכר זס ויפת ווילו וסמה כל קעוולס : (קל) והיה זה נזווהה לעתוד, ליפת בירך גהווער בטעה זו טירחיב ל' גנוולו, וכן פיה כי רוץ המדינות הרוחיות מושעו טל יפת זס, ווית זס בירך גהווער הלהתיו סיסכוון הילו, וכן הילוות כנען ג' נתקיים מילך, כי גג

פירוש ריש': א) ג' ג' ג' יומן, ג', פס' ז' ב', ועין זס גמלה מ.

בראשית י נח

אונקלוס

בפטים ודקדנים: ה מאלץ
אַפְרֵשׁ נָגָת עַמְמִיא
בָּאֲרֻעָהוֹן גָּבָר לְלִישָׁנָה
לְוַעֲרִתָּהוֹן בְּעַמְמִיהוֹן:
וּבְנֵי חָם בּוֹשׁ וּמְצָרִים
וּפְטוּת וּבְגַעַן: וּבְנֵי בּוֹשׁ
סְבָא וְתוּילָה וּסְבָתָה
וּרְעַמָּה וּסְבָתָא וּדְךָן: חַוְשׁ
רְעַמָּה שָׁבָא וּדְךָן: חַוְשׁ
אוֹלֵיד יְהָת נְמָה הָא
שְׁרֵי לְמָהָנוּ גָּבָר פְּקִיעָה
בָּאֲרָעָה: ט הָא בְּנָה
הַחַל לְהַיוֹת גָּבָר בָּאָרֶץ: ט הָנוֹא-

רשוי

(ח) להיות גבר. להカリיד כל הנulos על
היא (ט) ואו : ח נטרוד . אם לא נכתב (ט) ובו הוא החל
להראות נבות בני אדם על החיים, (ט) בו כי היה גבר ציד (ט), וטעם לפני ד' שהיתה
בונה מובהקות וטעה אותן החיות עליה לשם (ט) וזה דרך הפשט , והדרך דרך אהרת (ט) :

יהל אור

זרע כגען כי מלכים וסרים ממס על כנות הרים :
(ט) ר'יל סחוּם סס ייחיל , אף סחוּם על המסתפּת למן
רכיש : (ט) ובן כתב מה' ויל' (גמל' כל כל)
על ה' „וליס מיל כתיס“ . וכתייס מניין יון כי כן כתוב ,
ויתכן לךיות רמו' למלכות גנטויכם , וככבר בירוטי כס'
דנייל , כי מלכות יון וכתייס הלהת הי' , וכי הכתיס כס
פסלייטות ברחוויות" , ודעתה מה' זיל כי הכתיס כס
הromoים , וסימן מלכות יון געטלמה , כן במתבּטה ובן
צלהונטה , וככיטטה רהטינה , „והכא יון מנני יפת על
בן המרטי כספרי , כי הנקנו גנלוות בני יפת ולן בגנות
אלוס" , וכן היה דעת בן גוריון כס הרומויס הוהוינס
בנקיות כנפניהם על נהר עיבר' , וכ"ה דעת הונקלס (גמל'
כל כל) על ה' „וליס מיל כתיס“ . שתרנס עיסינען
יונרען מרוומהי" וכן דעת יוכ"ע : (ט) ובשיטה :
ז' : ז' : ז' : רהטינה „לן ידענו מה נקרוח כס גמרה,
כי בנת לפי הדרט נקרוח כלג מרל , ודרך הפטען בעבור
כי המר הכתוב כנמרוד גיבור ליל' (פנ' ד' , טביה לד'
הכחות ומרקיבות לפני כס' , והוא כל להרלוות
גיבורתו על החיות" : (ט) כי קות התגנער על כתיות
לוזל חותם גגנורתו ותחגלוותיו עד שתמכו במי הדרט
עליו מיר' יכול עליים : (ט) תאר גיבור , היו נופל על
כח סחוק טבולד טווילס טען מלה בפי אדרס על כתפיו מסע כל מלה כי עז' כתוב
תהר מוק , אף גיבור על בעל הכל סמלה על הנטדר על זולתו ולהכינו (ריכ' ז') , ורוויה כתוב גיבור כו' בכח
גהונף , אף כל מוק הוי בעל יכולת מלהן גונף אף חס הלא כו' , גנון מלך הום כו' , גנון מלך הום גונף אף חס הלא
(ט) וע' כתוב הרמאנ' זיל , ווין דכריו נרהיין , והנה כו' מלה מלה רצען , והנה כו' מלה מלה רצען , וויפר
כי הוא גיבור ליל' להתגנער נס על כתיות , ווילר לפנ' ד' להפליג כי הין תחת כל הטעמיס כמו'ז
גיגנורה , וכן "ותקחת הולין לפנ' הולויס" כי כל חצר לפנ' הולויס (ט) במו סהנחתה למעלה הערקה ב' מדרז'ל סהה' גדר
ככריות בפי וממרל מותס מהצע' , ונקלה גמרד ולו' "ממרד" , כי לנטא' מלה עליו ונרגע עז' עטו , טברן
טוט

אבן עוזרא

ד כתים , שם (ט) והוא בן יון על בן אמרתי
בפני ס' דניאל כי טלכות יון ורומי אחת
היא (ט) ואו : ח נטרוד . אל תבקש טעם לכל השמות , אם לא
להראות נבות בני אדם על החיים , (ט) בו כי היה גבר ציד (ט), וטעם לפני ד' שהיתה
בונה מובהקות וטעה אותן החיות עליה לשם (ט) וזה דרך הפשט , והדרך דרך אהרת (ט) :

קרני אור

כהנות סקדוקים , ועס כי ישלהל מלומדי סלהמות , ומכללות
חוכם אל מי , מש האי כגען ומולדים ובכינס יוסבי הפליקן
הבל חוטבוכויסס בימי קדס נודשות לרוט , וגס עתה יתמכנו
כך לפטולות גאנזות , ונדכ' הין להס עס מלומת מתכתי ,
ועיזן טכלי נקלוח כי נפכו חוס טכני ורחתת דשו סמסכינס
לו' נטיטו לחדר פטומל , להזקיף תמיד אל סיומות גופו
ותזוקותיו הנטמיין , ויפת חבי יון , וסאל' זובאי הילוף
סמקוקיס תמיד אל סטומל , ומצללים תמיד בטיקון סטנלה
פל' אל סיוטר טוכ , להתקנג חמץ כל מעסיכס , על פי
הרבנן סיופי וסנעם , וגן'רין כס' יפת' מבלס יפס כמלהויס
ז'ל , ייפויתו זל יסת מלטן יון כס' יפס ופעליך לסתאות
חוילס : [א] ולפי דעתו סוח' סמלכות קבליצית ותחכ' מלכות
יטטולן גמלכות סלביעית , ורגאנ'ן כס' עז' וכחכ' בהחיה
כרכישת כס' סלומייס : [ב] ובדרז'ל (יעילוין נב' ה' , חנינה
יג' ה') כי נקלה צמו' גמלוד בטכון סאמכיד אה' כל פטולס
סלו' פלו' גמלוכו , ודעתה סח' ז'ל , כי דרכ' ספצע אה' סיס
כן , סיס רמי' דיקלה מלמד ולו' גמלד :
[ג] והזריך פ' סוח' כתול נקיות ז' ז' גבוג' נולן , חי' גמלד

פי ג' טה' נפוך לפנ'ו , וויל' בלו' חיל' סוח' , כי
וז ג' יתכן , וסלט' סקסיליס סוי , ושוד מלטת סח' חי' נפוך
כס' קפין , כי כתול ר'יל החל לעבות מפשה , גל' פ' ס' כתול
לכללות גנולתו כלהומה להמתה , זו כלהומת לוכדן תמאיז ,
ולחיות מלך פליכס , כי עד סקס סוח' ג' , כי דרכ' ספצע אה' סמלוח

כח סחוק טבולד טווילס טען מלה בפי אדרס על כתפיו מסע כל מלה כי עז' כתוב
תהר מוק , אף גיבור על בעל הכל סמלה על הנטדר על זולתו ולהכינו (ריכ' ז') , ורוויה כתוב גיבור כו' בכח
גהונף , אף כל מוק הוי בעל יכולת מלהן גונף אף חס הלא כו' , גנון מלך הום כו' , גנון מלך הום גונף אף חס הלא
(ט) וע' כתוב הרמאנ' זיל , ווין דכריו נרהיין , והנה כו' מלה מלה רצען , והנה כו' מלה מלה רצען , וויפר
כי הוא גיבור ליל' להתגנער נס על כתיות , ווילר לפנ' ד' להפליג כי הין תחת כל הטעמיס כמו'ז
גיגנורה , וכן "ותקחת הולין לפנ' הולויס" כי כל חצר לפנ' הולויס (ט) במו סהנחתה למעלה הערקה ב' מדרז'ל סהה' גדר
ככריות בפי וממרל מותס מהצע' , ונקלה גמרד ולו' "ממרד" , כי לנטא' מלה עליו ונרגע עז' עטו , טברן
טוט

בראשית י נח עה 149

**הִיְהָ גָּבָר־צַדִּיק לְפָנֵי יְהוָה עַל־כָּל־
יֹאמֶר כִּנְמָרֶד גָּבָר צַדִּיק לְפָנֵי יְהוָה:
וְתָהַיָּר אֲשֵׁת מִמְלָכָתוֹ בְּבָלָזָרְךָ
וְאַפָּר וּבְלָנָה בְּאָרֶץ שְׂגָעָר: יְאִמְצֵּא
הָאָרֶץ הַהּוּא יִצְאָ אֲשָׁוֹר וַיַּבְּנֵ אֶת־
גִּינָּה וְאֶת־רְחַבָּת עִיר וְאֶת־בָּלָח:**

אבן עוזרא

ט על בן יאטר. משל היה גם בימי טשה (י) ; יא וטעם מן הארץ היה יצא אשור. הוא בן יפת (ז) (ד), וזה היה אחר הפלגה, והמלך אשר מלך על בבל בתחלת היה נמרוד (ז) זהן. ובעל סדר עולם פירש, כי בימי נפלגה ממלוכו גמלוד גובל ליד (ז) : (י) מן הארץ. כיון קלהח השור

קרני אור

לנו בגוכוינו למלול על פס חוס ערמאן כלען, ווינס פיי, כתל גחל סמכול, כי קודס פאמול כי גבורים ממען, ייכחל בסכטוג יפלט לך שחזק מלכות נחאלקות, ותמל דס' גנול נלחס עס תית טלקן בקדמת וכחאים וטאג פאלקות קרנכה בסן חיוט טלקן, ועבון גמואכ נוי גודס, וטנטוק פפי כי אלס טשבס כן מירלאט באס לסתיב עס כי פטולס, ושייך טשו גו ודרכו לחוריו, עד זרחה עלאו חזק ומולס, והז הכל לסייע גבורה נחאלן מתקומס פל סטוכס ווואל עליום גודון, ע"כ יתמל גמלוד גבורה יל דפס (ז), ע"כ סיס נחאלן בזימס ספס, וכיימי מסס דס' הוואריס על מושל רצע, סמאלס טלפיס לאלו סובן לדיק זה דומס נגמלוד קרכט, ושיעך בכליות וסיד טס האני דווו, וככיות זה טעס נחאלן גה ימלר גמלוד גבורה נחאלן : [ג] והרמב"ן יפלט, שתחלת מלכותו סיס נבל ומס וויל אל הירן הירן, כי הירן מנגיא טס סיס וויסו לבון וויל מלך הירן הירן גמלוד, כמ"ז ווישו הירן ד') ולכן תקליה להן לisors הירן גמלוד, כמ"ז (מיכס ס' ב), וביתת סרכ"ר הפט"ז זהה, וכתח מה געמו הירן דכלן לסי פסטות ממילוי, וכן כוון היוקלים לפוי' ; וס שתרגנס מן הייעוד סטייה נפק לתוכה, ומילך כהותול', וכן כב' (יומין י', ה) פ"ז סס פל מס מדינס וויל אל טס דילע, וככמוש"ע לבנת תק"ז (ל' 38) ט' כה' ר' יסוד נאות ייטלים בעין חאה ובקבון פל קרכט, ובסכים כרמלה עי"ס, ווינס כה' שטוח חסוד גן מס, וסכים הירן ומחלתו כרלון טוב, שלם לסתמאל עס נמלוד ווילס זבזו גמלוד, הירן וויל זבזו ממלוכס גדולה כטולס מושל פל טמיס רניש דורות נוכות פל חורבן ניס מאנוול כספריו הקדש, גס כהארית דכלי סיימים נסופלים קדמוניים כטומים, ומחלות גירן פל צחי סממלות ולכך לג מלהנו זכר גמלוד גן טולס, ומחלות גירן פל צחי סממלות ולכך :

[ה] ווועה כתוב, כי גמלוד גן כה' סמלן כהארון נחאלן, וכן כתבו כתוב דמי' קיימים לעמים בכרי נהיי סקלמת סעיג, כי הירן גן מס תחלפה יעט' לאיל (יעט' גנ'ג). סן הירן כבדים וכטס גן טה הירן יסלה נויס', פ' סוח' יסדה כסזופה מלחה יויס', חיוט כטוט ואוכטיס פראועים (וילעט) ומיכא הימל (מיכס ס' ס' ב), ווישו הירן הירן כחרכ וויל הירן גמלוד כפתחיס', כי הירן ממלול ממל כה' תחלס, ולגמל ימיס ייל גמלוד למוהה וגברס ידו ומילן וויל הירן מסס, וויל כתוב כלן "מסס יה' הירן" וויל שטח כלל הגבויים", גס גמלוד גד'ס קדמוניים ססמלן כרמלהון סיס טו גילום, ווילקן כי גוינו מס' גט כל הירן, ווילגנו קרכט פס סעיג בגודלה "וועס", ולפי' וס ג' ייסס פ' מלט להבז'ת מל' כתחתלה, הילג כה' "רלה'ת טמיס ימלהו" (עמוס 1, 1) כתמאניס

סקורי רשי' : ב) סס מיל' ג' וווען טילוכין ג' ג'. ג) תיונס' וווען טילוכין ג' ג'. ד) ג'ל פל' ג'. עין ל' ז' ווילג' צ' ז'.

אונקלום

גבר פקי' קדם י' על צ' יתאמר בגמרא גבר פקי' קדם י' ותוה ריש' קדם י' : ותוה ריש' מלכוהה בבל וארה ואבד' ; ובגלות בארא' דבל' : י' מון ארעה (ס' ע' ע'ז) בהיא נפק ארצרא'ה ובנא' ית ניגוה וית רחבת (ג' א' רחובי) קרא' וית פלח' :

רש'

סקצי' נעלט דור ספלגה ב) : (ט) גבר ציד. לד דעתן כל כלויות כפיו ומטען למלו'ן במקוס ג') : לפני ה'. מתכוון לסקליטו על פניו : על בן יאמר. על כל הדר מלכית נעוז פcis. יודע לרבעו ומחוון למלו'ן צו יהמ' ז' כנמלוד גבול ליד (ז) : (י) מן הארץ. כיון קלהח השור

יהל אור

ווטו ווות חינוך צו (תוינ'ע למיטה כב' צו על ה'ף' ליט' יול) : (ט) כך מצל הדריות, כט' רוליס הילג' הווט נזרה לי' הומרים דרכ' גזומל סאום כממל', וכן פ' קרבז'ג : (ט) וע'ז כתוב קרבז'ל, וויל ידערטי' ליכן מלה לו כו' ליפת סבומו הירן, וטרא'ק פ' הול' כיש מגני חס נפי זוכרו מס כוי חס, או קיטה גן מס' כמו טהמ' ס' סס טלט' ווילר' (למעלה יול' כ'), ועיין קרני אור :

(ט) בן הירן (כפלר' ה' פ' ייח') קהה'ן מון י' מלכיות טמלו'ן מסוף העולס ועד סופו, הרחובן זה קק'ה', וממל' קב' נמרוד, נמל' סהו' קו' הקמל' קרכזון : (י) ובן הירן כדריז'ל (הולין פט ה) "כתמי' גודלה גנמלו'ן, הירן הירן גנמ'ה לו' עיר", ופי' רצ'ז' ז' ג' גמלוד אלך' נדור הספלגה, וכן (כפלר' ה' פ' כה') הירן גמלוד געמו הירן גנמ'ה לו' עיר גדולה ונעב' מס' בתוכה סן

סמל' הירן, וכן כוון היוקלים לפוי' ; וס שתרגנס מן הייעוד סטייה נפק לתוכה, ומילך כהותול', וכן כב' (יומין י', ה) פ' ז' סס פל מס מדינס וויל אל טס דילע, וככמוש' לבנת תק'ז (ל' 38) ט' כה' ר' יסוד נאות ייטלים בעין חאה ובקבון פל קרכט, ובסכים כרמלה עי'ס, ווינס כה' שטוח חסוד גן מס, וסכים הירן ומחלתו כרלון טוב, שלם לסתמאל עס נמלוד ווילס זבזו גמלוד, הירן וויל זבזו ממלוכס גדולה כטולס מושל פל טמיס רניש דורות נוכות פל חורבן ניס מאנוול כספריו הקדש, גס כהארית דכלי סיימים נסופלים קדמוניים כטומים, ומחלות גירן פל צחי סממלות ולכך

לגו מלהנו זכר גמלוד גן טולס, ומחלות גירן פל צחי סממלות ולכך :

סקורי רשי' :

אונקלז

יב נוֹתָת לְמַן בֵּין נִגּוֹת יְבִין
פֶּלֶת הִיא קְרַפְתָּא לְפַתָּא :
יְנוֹמָצָרָא (בְּנֵלָהָס יְמָצָרִים)
אוֹלִיד יִת לְזָדָא רִית
עֲנָמָא רִית לְהַבָּא רִית
נְפַתְּגָתָא ; יְנוֹתָת פְּתַרוֹסָא
רִית כְּסָלוֹחָא דַי גְּפֻכוֹ
סְתִמְןָן פְּלִשְׁתָא רִית
קְפִיטָקָא ; טו גְּנָעָן
אוֹלִיד יִת צִידָוּ בְּכָרְתָה

۲۷

הה בנוו קומען לנמלוד ומולדיס במקויס לבנות שמגעל יה מטוכס ה : (יב) העיר הגדולה. צייח ניכוח ז) סנחרמל ז) וניכוח קיתטה עיל גדולא לאלהיס : (יג) להבים. שפניעס דומיס ללכוב : (יד) פתרוטיס וככלוחים אשר יצאו משם פלשטים. ובעבור שהבן מאון האב ומכחו בצלתו בדסותו

יחל אור

נפוץ על פני כל הארץ וכו': (יב) ובבדעתם יט למורליים
הנויות לנצח (יח י) כי סבועים ר' כוונת המהלך, זסויים
בם כי חיננו כוכן וקיים דעת סדר עולם זכוי המהלך
ר' נחלפיים ולרכבות, ואיך קייל הוא מלך על כולם,
ובציטקה רלהונקה וויס ממחנכים אללה הנזカリים, ומורליים
כי סבועים אנטיס ר' כדור הפלגה, והנה מה נפש
עם בעל סדר עולם בסוף כי אבראהם (ר' נחלרכוס ר' כהפלגה,
כמה טהרה בון מ"ה שנה) והנה חיין מספר להסת:
(וג) ובן פי' רוב המתפרשים, כי על גווה חמר, כמו
בנחמר עלייה (יונה ג) "גדולה לאלהים": (יד) בן כוח
דעת קרלגן, וכתח' ר' היה העיר בגודלה אף חל רשן לפיא
מה שଘשוכ כי כוח יותך רחוי לפיא מנגן הלאון, וכן
פי' פרדי'ק: (טו) כי עלייס קיה הספור: (טו) ובן
גולס מיינו בכתובים שכן שמות הרכות, ובבנ' מוריים
יטב מקנות צלח מיינו בכתובים זכרונם כמו טנמים,
לוביס, בכליות, נפתחים: (ויל) ובן כתוב קרלגן
לוליס ענמים, ואחר האמות הגמנסטים לאס כס כולם
שםות משפחות נקרחות כס מקומות אשר ישבו בהן: (ויל)
שנקראים על כס פטרוס הנזカリ (ירמי' מל
ה, כס צו, יחזק' כת יד, כס ל' יד) והיה בתקופת
טענוייד'ה וכייל ממלכת גדולה: (ויל) ונקראים על כס
הן: [יא] וגם מזס יהו פלשתים כמנואר נמקלה, כי מדל ד'.
בבב' להן שם פלשת, ונקלתו היה פלשתים פ' ז' סולן. וeso
וכתוב לנ' ז', הן כתובים נטה המלך יהו מזס, כי סיולוגים
יס וכפטוליס בפי שמות כס, זולוי כתוב נטה יזפאו כי מיכס,
המלך חי כפטול' (ילמי' מז ד') נטה פלשתים וכפטוליס

בראשית י נה

יב וְאֶת-לְסִוְבֵּין נִינָה וְבֵין פַּלְחָה הַזֹּא
הַעֲיר הַגְּדוֹלָה; וּמִצְרָיִם יָלַד אֶת-
לְוָדִים וְאֶת-עֲנָמִים וְאֶת-לְהָבִים
וְאֶת-נְפָתִחים; יְד וְאֶת-פְּתָרִים
וְאֶת-פְּסָלָתִים אֲשֶׁר יָצָא מִשְׁם
פְּלִשְׁתִּים וְאֶת-פְּפָרִים: סְטוּכָנָעַן
יָלַד אֶת-צִידָן בְּכוֹרָו וְאֶת-יְהָתָה;

אמן עזרא

הארץ (ט) (ו) שהוא היה שלך על השבעים (ז) :
יב היא העיר הנדולה. הקרווב אליו שהוא
דבק עם „ויבן את נגה“ (ט) (ו) ויהיו דבק
עם רפן (י) או עם כלח איננו רחוק (ט) (ח) :
יג ומצרים יلد את לודים. על דעתך שאלה
שמות מדינות (ט) בבל מדינה משפחה על כן
הם בילם לשון רבים (ט) (ט) גם פתושים
לעד (ט) וחראה הגמורה אשר יצאו משב ושם
רמו למקום (ט) גם כפתורים יולדת מצדדים (ט) (ט)

הַרְנִי אָרֶ

בבמיס פתגוניס, וכן, ותשי רהבית מלכז' עיקר
וחבירות מלכטו פיתס הכל:
[ו] ובסדר עולס צלפניו ליה, ועיין באנוך לס"ע מס' 1
כ"ג להנעל מווילג' פ' יד בהעל ג"כ פ"ז
זכתה טיט כרכה מלהליס בהזיהו פרדמניס מסדר עולס,
ולפנינו לדפוס אין כל בכך דבר מס', והניא נס סמאנל
כח נס' מ"ה בס : [ז]. ובן פות' בלוי' (יומא י, ה)
כיה שעיל פנדולס, האי יודע חס נוה בעיל בגדולס, אך
כסן שעיל בגדולס, כסאום הוועל ונוה פיעל שעיל בגדולס,
לחליפס" (זונה ג) כי תומך נוה פיעל שעיל בגדולס",
ועיין חוס' בס ד"ה "הפי יולדע" צעל כלת ליכא לסתוק מזוז
למיצס קרי פליק חס חימר דעה קרי נ"ה כי ליה למייל,
"היה שער בגדולס", הנ"ה "שער בגדולס": [ז] על בס
רכן" יכול לאיזות בסוגה מן מתג ולשן, צעל ידי כסן ימזור
פלוככ על בסמותו, פ"כ קרחו בס שער כסן, שערתס מגול
חזק עד טרייב, ובניהם כענור בכט' גמלוד ערע צלה יתライ
הלו' (לנ"ז) וטהוקוני פ"י בסנה כסן בין נינה ובין כלת,
ותכל נינה וכלה יתדי וכו' דומות לעיל בגדולס, ולכך נקלחת
נינה שעיל בגדולס: [ט] וביב"ר (ט' לו) כל מועיטה כל
מלדים יס ל"ל י"ד מ"ס כמה שטנו כיס: [י] או פ'
הבר יהו מזם פלאתיס מכלהותיס, והוא מצעיסס מטהlösיס
וכסלהותיס שפתחתו יתד. וכן פות' דעת רצ"ז ז"ל עפ"ז
כאדרס טמאניקט יהו, וכן פ"י קלד"ק ומלהנו מלות "בס"
ונפלת על מהדס. מזם לוועה האן ישלמה" (למטה מט כד)
ופי' קלד"ק מזם מכוד יוסף בנתן לו סהן רעה עתה כל י'!
הה פלאתיס ברחות הי כפטול (ילאי מו' 2) וכתח סאמב"ז כ-
כפטוליס זיוגהיס מכפהור הצעידוס וויסכו תחתס (דבל' ב' יכ)
בזם בס אוניס כהמלו כפטוליס זיוגהיס זוף, האן פלא-
ונכוות ירמיש על חולדן פלאתיס, כי צודל ד' הות פלאתיס,

בראשית י נח עז 151

טו וְאֶת־הַיּוֹשֵׁי וְאֶת־הָאָמָרִי וְאֶת־
הַגְּרָגְשֵׁי: יְוָאֶת־הַחֲנִינִי וְאֶת־הַעֲרָקִי
וְאֶת־הַסְּפִינִי: יְיָוָאֶת־הַאֲרוֹדִי וְאֶת־
הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָרִי וְאֶת־נְפָצִי
מְשֻׁפְחוֹת הַכְּבָנָעָנִי: ט וְיְהִי גְּבוֹלָ
הַכְּבָנָעָנִי מִצְּדִין בְּאַבָּה גְּרָרָה עַד־
עַזָּה בְּאַבָּה סְלָמָה וְעַמְרָה וְאַדְמָה
וְצְבָיִם עַד־לְשָׁעָה: כ אֱלֹהָה בְּגַדְּחָם
לְמִשְׁפְּחָתָם לְלִשְׁנָתָם בְּאֶרְצָתָם
בְּגַוְיֵיכֶם: ס נָא וְלָשָׁם יְלָךְ גַּמְדָּנוֹא
אָבִי כָּל־בְּגִידָּעָבָר אֲחִי יִפְתָּחַת הַגָּדוֹלָה:

רש"י יוצבאים קרי

אבן עוזרא

מפנייס ילו סיו פטוקיס וככלומיס אמר לו יلد (ט) יט באבה זורה . (טט) אל מליפין מסככ נסוטיקן הלו להלו וילו נרר (טט) : כ אלה בני חם ללשונותם . (טט) וכן מלס פלקטיס (ח) : (יח) ואחר נפצו . אמר על בני יפת (טט) ועל בני שם (טט) : מהלך נפלו מטפותם הכלבה : (יט) גבול . בא וטעם אבי כל בני עבר . יהודיע אבי סוט להלו . כל גבול לzon סוף וקהל : באבה . סס דבל וליג כולדס מהומר לחכilio גבול זה מגיע עד הקר תביה גבול פלוני : (כ) לשנותם בארצותם . אך על פי קלחיקו גלענות וחלות כולם כי חס כס : (כח) אבי כל בני עבר . טגאל טיש כס : אחוי יפתח הנדול . היini יודע חס יפתח הנדול חס כס . כטהו הומר כס בן מלה טנה וגוי קנטיס לחיל סמגול סי הומר יפתח הנדול (ט) טגאל בן פיק טנה כסיה נט כטהתיכיל להוליד וכמגול טיש בנט טנה מלה טנה גמליך סגנון צבאי כס בון מהר טנה זה גניע למלה מד קנטיס לחיל סמגול : אחוי יפתח . ולמ' מהי חס טהלו קנטיס כדכו הט לחיכיס זהו צו :

יחל אור

כפתור (דנ"ר) ה' גנ) : (כ) זיל רט"י זיל : (למעלה מהדרכי שליכן זיל , וטונקלם ווינטער חרגמו . קפטוקהו .
 ד' יח) כפ' וועירל ייל" יט מקוס טהו הומר בוכר וויכט כעדיס פ"י זמיטהו , וכן נקלחת עוד טיס : טוליל" , וויכוס טהו הומר ייל" , טולילה מסמכת טטי לאונוט , ליתת קהלה . ווריינט חולדות טלייט , כטהו הומר כולדיז , גלען הפטיל מדרכו . גלען הפטיל הוליד מה אפטו בן הו כת , כטהו הומר ייל מדגר בוריינט הטיט : (כח) אין סכ"ף טסכת כלמר חטט ריבים , אך היה ניכח סיודע המוקום , והלו סיוף נופשת לה כסיה הומר בן גלן המקרא נווחן בכ"ף : (כט) ה"יא בסוף התיכת מסתמכת נטוקט למי"ך בתמיהה : (כג) הם מטפות . גלענות טכל הול מהס כסיה חייט גלענות רהט למתח ומנסינה בפי דכרי ומנסינו כהרכותיו טלקחו כל חד מהו ידוע והוציא כס נגי מטפות וגעטו לגויס : (כד) למעלה פ' פ' חיות גלענות : (כג) לטטה פ' לה למטפות גאנזונתס" , ונטיפת רהצוגה . מטפט לה"ק כהכר יטלים זוכר היה ממו , כמו וויתן ליחק חת יעקב וויתן טכו . וויתן לטכו חת סר טער" וגוי ונגה האליים כס חס יפתח , וכמלו מיפת (למעלה פ' ג) :

סקורי רש"י : ח) נ"ל ג' ס. ט) נ"ל ז' .

אונקלום

וית חת: טו וית יבוקשי
 וית אמראי וית גראנשאי:
 י וית חואי וית ערקי
 וית אנטוקסאי : י וית
 ארדואי וית צטראוי וית
 חטראוי : ברטר פנאטרדרז
 ורעהית בגענאי : ט ותה
 תחים בגענאי מצידז
 מטי ליגר עד עזה מטי
 לסודם ועמורה ואדרמה
 זיבזים עד לשע: כ אלי^ז
 בני חם לורעיהזון
 לליישנוזן בארכטהזון
 בעטמייזון: כא זישם
 אתיליד אף היא אבזהז
 דכי בני עבר אחותי

בראשית י נח

כב בְּנֵי שָׁם עַיְלָם וְאַשּׁוֹר וְאֶרְפְּכִישָׂר
וְלֹוד וְאַרְםָ: כְּבָנֵי שָׁם
וְגַתְרָ וְמַשָּׁ: כְּבָנֵי אַרְםָ
עִזָּן וְחִילָּ וְגַתְרָ וְמַשָּׁ: כְּבָנֵי
כְּדָ וְאֶרְפְּכִישָׂר אַוְלִיד יִתְ
שְׁלָחָ וְשְׁלָחָ אַוְלִיד יִתְ
עֲבָרָ: כְּהַלְעָבָר אַתִּילְיוֹ
תְּרֵין בְּגַנוֹּ שָׁוֹם חַד פְּלָגָ
אַרְיִ בְּיוֹמָה אַתְּפָלִינָתָ
אַרְעָאָשָׂם אַחִיהִי יְקָטָןָ
כְּיָ וְיְקָטָן אַוְלִיד יִתְ
אַחֲיוֹ יְקָטָן: כְּיָ וְיְקָטָן יִלְדָ אַתְּ

רש"

(כה) נפלגה. מתבלבו כלצנות וכטנו
מן הבקעה וכתפלנו בכל הטulos למדנו
סקיש טבר נבייל טקליה סס בנו על כס
הפטיר י') וקינו כסדר טולס י") טקסו
ימי נתפלנו טלית במלת ימי קלי יקמן
חוינו לטיר ממכו וסולד כמם מסקפות
קולדス לבן טナル ויקמן ילד וגוי ותמליך
ויש כי כל החרץ וגוי ותמלט ימי לח
כיה כתוב לסתות האלף לפלא כל למת
מכיו ומקlein מלמו י") לך זכה נטעניד

יהל אור

(כו) שטמנו ילו הלחכות, יותר כי קטעים
תולחותיו מתוללות חמוי טקה חמי
כל צוי ענבר, ודעתו על ענבר צו צלה צו
הרפסל, וכן פ"י קרדי", וכן פ"י קרדי", כי לא יוטה
בדול המעליה כלול נס ח"ל קבלו שנכיה גדור טיה,
נס קיבלו טימק נעל צביה סס וענבר, וכן אליו יויחסו
חכמי המעליה, כמו לאברים העברי (למטה יד יג) פ"ט
ענבר הנוכר למד סס לרבי ל' ומושרי נמת ברתו
מכמוד וליה ע"ס ענבר הכהן, וכן פ"י הכהן ק, ומיין
קרני חור דעת רטי ז"ל ולרמאנ"ז ועיין (סמות ה טו)
כפי ה"ה ז"ל ומם סניארטי סס טה' ז"ל הכהן סס
טיי הפרוטיס: (כו) כי כו' היה אליו זרע הסנולות
ההן פרי קשוולס: (כח) בן כו' בכל הפלוטיס וט"ס
הה' ז"ל, והם חמי כנטן"ז היו, וכגען חמי מס":

(כט) בבוד כו' דאס טקה מועליה להחים טקה חמי
ויפת בגדור, וכן פ"י ה"ה ז"ל טקה יסת
טוק"ז וכן דעת רטי ז"ל טפי "הה' יסת וליה חמי מס
הו"ל (סנדל סט ג) דרך מכחות קחטי, וכן כו' נטה' סס
ל"כ "הה'" מקפה ל"כ למתכ חס לגסוף, וקהל קה' חכיא
סס חס יסת, ומיין (כ"ל פ"ט וס' נז) כי סס תוחר וככיהול
טפח"ע, ותחיה כתוב סלמאנ"ז ז"ל, ואיליה כי בגדור הוול
כגדו סל סס: (ה) שיפת כו' בגדור: (ה) וכן כו' נטה' גדור מוכס: (ה) אחריו

מקורי רש"י: י) נ"ל סס סל"ע פ"ה. יא) סל"ע פ"ה. יב) וככ"ל פ"ז ז' ספ"ס מקlein ה"ט ספ"ק"ו וספ"ל ז' ספ"ס

אבן עוזרא

העברית (ט) (יב) כי אין לטعلاה טמנו (ט)
זה השם אלהיו, וכן כתוב "כה אמר ד' אלהי
העברית" (שמות י"ד, ג) וכגען אבי חם (ט)
שאיין לטמה טמנו, ואין ראייה להתערב קדש
בחול, וטעט אחוי יסת ההגדל, שהיה יסת
טוב (ט) והכתוב הקדים להזכיר שם שהוא
קטן קודם יסת שהוא הנגדל (ין) בעבור
כבודו (ט), והעד (ט) שאמר הכתוב (ט) כי נח
הייה בין חמיש מאות שנה כשהחל להוליד, ואין בו
סקום לטען (ט) כי אין פחות מתק שנה (ט)
טאכנת מות פלג נטפלנו: יקמן. סקיש מכו ומקlein:

קרני אור

(יב) והרמאנ"ז פ"י, היל' כל צוי פנבר, טסוו האי כל יויצני
פנבר סג'ר שטוח מקום ימוס חיכלאס, ולום
יתכן טישה טgel במקום זה סס פה'ס היל' פלג, כי גמס
ויתם הווון היל'ו, וכן פ"י רטי ז"ל, וכן פ"י ריכ'ז, וכתב
סלאג אגןן קלעת רטי ז"ל ורמאנ"ז, שטאטעס האי פנבר
פנבר פסוי מקום ימוס חיכלאס, וכתב קרדי"ג מה זוכלה
טהוילס חולדות פס דלהילו נס גדור סנסס, פ"י גלאס
לספר מטטו שטחלהות פס קהומס נס גדורס וולעו, וכן אבל
להזונה חולדות שטח ותולדות אם ופאליל סס נס גדורס כדי
ביסס חולדותיו, והיל' כלו מטנו טהוילס סקדוטיס, ופיין
טהוילס זהה'ז סדעת קרדי"ג סס כו' בגדור, ולדעת קרליך
סיפת כו' בגדור, להיוו טהוילס קהומס נס פל חולדות
ויפת קולד טולדות סס: (ין) רבו שלשות כו' מי פל
כגדור, ג) דעת סמ' ז"ל יסת פגדור סניהם ותחליו מה
ויסס סקמן, וכן כו' דעת קרליך וויל' סס נס גדורס
לטפלתו, ג) דעת רטי ז"ל שיפת כו' בגדור מטס, צלה
סניהם ז'ק' סנס פל סניטס להיל' בגדור, ג) דעת סלמאנ"ז
ז"ל יסת בגדור ותחליו סס, ומיי כו' בגדור, וכן כו' נטה'
ליז' (סנדל סט ג) דרך מכחות קחטי, וכן כו' נטה' סס
ל"כ "הה'" מקפה ל"כ למתכ חס לגסוף, וקהל קה' חכיא
סס חס יסת, ומיין (כ"ל פ"ט וס' נז) כי סס תוחר וככיהול
טפח"ע, ותחיה כתוב סלמאנ"ז ז"ל, ואיליה כי בגדור הוול
כגדו סל סס: (ה) שיפת כו' בגדור: (ה) וכן כו' נטה' גדור מוכס: (ה) אחריו

מקlein ה"ט סלמאנ"ז פ"ה.

בראשית י נח עז 153

**אל מודן את שלת ואת חצרים
ואת ירח: ט ואת דזרם ואת
אויל ואת דקלה: ט ואת עובל
ואת אביכאל ואת שבא: ט ואת
אפר ואת חווילה ואת יובב כל-
אללה בני יקthin: ל ויהי מושבם
ממשא באבה ספרה תר הקדים:
אללה בני שם למשפחים
ללשנותם הארץם לנוייהם: לב אללה משפטה**

בן עוזרא

כל מקומות הללו: (ט) חצרמות. על ובשנת תיר שנה בא המבול (ט) ובצתת נה מהבול היה שם בן מאות שנה ושנה אחת (ט)
אין בן מאה ואחד שנה) והכתוב אמר (לטטה יא ט) שניםם אחר המבול (ט) ויש מפרשים (ט) [יד]
כיachi יפה גדול מטנו הוא שם, על בן הזיכרו הכתוב בתחילת, ואמר כי באשר נולד
שם לא נכנו משנת תיק לנח כי אם ימים מועטים (ט) כי יום אחד בשנה חשוב שנה,
ונה נולד באיר ושם בסיוון (ט) וכשבא המבול (ט) היה לנח תקצ"ט שנים ימים (ט) וזה אין
לשם צ"ט שנה שליפות (ט) לשנת המבול (ט) ויהיה שם (ט) כשלול ארכשיד בן מאה
ושנה וחמשים (ט) ופע" שנותים (ט) שנכנסה השנה השניה מחשבון ראשית המבול (ט) גם

קרני אור

לפעוד ופעטו צבב טוּג גלגול ומלחין יפה ומלחין חס, וכן
דעת קרלייך צבב סיס גודל בסיס, ז) דעת געל כתפמייש
טיפת טוּג גודל, וגעל לתה ט סקליר געל וככלים ג'ל
לו, ט) לסת קרלייך צבב כמו בוכרטס פטורה, צס תמללה
ומלחין חס, וממלחין יפה, וכן ביגור רנגו, וממלחין חמי יפה
גדול צבב פל קמלוול בו ונכנו כל מוקם כסיל תולודות,
) געל ט' מפסה ל' ומלחין, ונכנו ניזוכ במליחות טוּג
צבב וחס ויפת גולדו גכלים חמד, וכעדי מה טינאמל ויס' נח
בן חמץ מליחת סנה ווילנד נח קת צס אה חס וחת יפה
(לטלה ט' ט) טי"ט חוץ צמיעיבס כספוקיס, ז) הו"ס פ"י
טהין לרן הכתוב גאנט פגאול גודל, גס אה טוּג פגאול,
טס מנג חמץ חס תחלס, אה לחא סקלקל, ט' ב' יאלר
שיהכן לפלא צבב גודל גאנט גאנט יפה גאנט, ט' ט מפזין
זה חמוץ, כמו באנוג לדלוות להרים, בנן ל' אליער
ונגדל וכיולו, וחס האנט, لكن מגנו לפני יפה, ובס לאונן
וחכינו ולבכוד הינטס וילעו: [יר] עין יאל חור, וצלע
(ויכס' קד 82) יטיג פל קרלייך צס סוף פעל האזומים,
ופיין לחטולות מסת' ל' ניכך מה צבאי פ' גטמ"ג:

הימיס ט' ליה יותר על ג'ט צביס כמו סכיהרטוי: (מל) ר'יל וכנתה למיכל נגמר הנטכו: (מל) פ' לסת
לטס כטעלל הרטפפֶּד: (מל) כי בתחלת המכול כי' צס בן ל' ט סnis כמו סכיהרטוי
מלחין סנה, ויטה טנה חהר תחלת המכול, ותחלת הסנה האניא כמו סמפרס וכטלך: (מל) מה סכתוב למתה
(ט' י) סנתיות אלר המכול: (מל) ופי' סנתיות אלר המכול, לחר תחלת המכול, וט' כתוב קרלייך, לדקו
דנרי הרכוב'ע זה, כי כבב הייזל סכתובן קמרונט כולע המתה, וככתוב טהמר זילוי מה
סנה ווילנד לינו מהויכ טיטה לו חמץ מליחת סנה אה מעת ווס הרכבה:

אונקלום

אלמודד וית שלף וית
חצרמות וית ירחה: ט וית
הדרום וית אזל וית
דקלה: כי וית עובל וית
אבימאלוית שבא: כי וית
אופר וית חווילה יזבב
בל אלין בני יקthin: לוהה
מוחבנהן ממשא מטי
לספר טור מדינחא:
לאלזונגי שם לורעיהן
ליישיהן לא רעהן
בעמיהן: לאין זרעהן
בגיןם? תולדת ההון לא
ללשנותם הארץם לנוייהם: לב אללה משפטה

רישי

כל מקומות הללו: (ט) חצרמות. על ובשנת תיר שנה בא המבול (ט) ובצתת נה
ההן מאה ואחד שנה) והכתוב אמר (לטטה יא ט) שניםם אחר המבול (ט) ויש מפרשים (ט) [יד]
בנן צס מליחת סנה, והמכול ליה מיס טל פלערן: (לטלה
ט' ז) כי המכול ריה סנה: (ט' פ' ז) זו סלמו
לטס מליחת סנה, כי למתה טיפת טוּג גודל, וטה גודל
טס מליחת סנה: (ט' ז) ובן הוּג למתה סלהרינה טל
הרטמן, וכן הוּג דעת קרלייך טיריה "הגדול" תולר
לטס לומר טהוּג מה טגלוול טל יפת, וכן פ' כחיקוני,
וכן פ' קרלייך ועין קראי חור: (לט) והבהוב סלהר
זיטי כי בנן מליחת סנה ווילנד, לינו מהויכ טקי'
לו חמץ מליחת סנה סלמייס מני לייסרין יוס מליח, אלא
טנאט חמץ מליחת סנה אה מעת ווס הרכבה:
(ט) ווהח' זיל יפרנס עפש' דעתו סכינטן נברוח בטולס:
(מל) ביז'ו להודס חייר: (מל) וימיים אלחليس, ומיה
טלהר הכתוב בנתה תיר לחיי נח, כי יוס להר סנה
לזוק סנה: (מנ) כי טס גולד בסיוון, ויחסרו לטס מהות
הימיס ט' ליה יותר על ג'ט צביס כמו סכיהרטוי:

יהל אור

אנקלום

בְּעַמְמֵי הָזֵן וּמְאַלִין
אֶתפְרֵשִׁי עַמְמֵי אֶבְרֵעָא
בְּחַרְטֹוּפְנָא : אֶנְהָנָה כָּל
אֶבְרֵעָא לִישָׁן חֲדָד וּמְמֻלָּל
חֲדָד : בְּנְהָנָה בְּמַטְלָדוֹן

רשי

יש אומרים כי אחר חטשה הדרשים מיום המבול (ט) שחברו הימים (ט) תרתה אשת אחת. לtron סקודס (א): ודברים אחדים. שם (ט) והנה היה שם בן טאה שנה (ט) וכחובון הזה יpacא בספר טלבים בעשרה טקומות (ט):

א שפה אחת, בפתח קטן (ט) תחת האלייפ כשהוא מוכית, (ט) ואם הוא נסמרק (ט) יבא בפתח נדול (ט) ובשער הרקドוק בארותי מה חסר דלית אחת. (ט) (א) והפלגה הייתה נראת טשכו, הדעת כי אחר מאות שנה אחר המבול הייתה (ט) ונקרא פלאן כי בעת הולדו נפלגה הארץ (ט) בתרגום ארמית חצי (ט) ובתוכהו פלאני טים (טה) א ט, הם חלקו הימים שהנחר יהולק (ט) ובן "אי בבוד" (ש"א ד בא) (ט) גם "עמנואל" (ישע' ז יד) שהוא בן הנביה (ט) גם דברי סדר עולם נכונם (ט) (ט) ועליו נסטוך (ט) ואם כן הוא היה אברם טבוני

יְהָל אֹר

בנה היה מעט, והם הרכבלו: (מע) ר' ל' נטירוז היה.
לא יתיזבב הtout מלת "ה" (למיטה יה, י).
ולכן חומר שחר חמץ הדביס מיום המכשול שחששו חמץ
הרטה אהבת בס: (ג) כמו שכתוב למעלה (ח, ג)
וימפרטו חמץ מקלה חמץ ומלה יוס": (ג) וטעמו
וחזר שהבינו בליך התייכן זימלטו נוקק בס להרתו והרטה:
(ג) ר' ל' סנתים חומר המכשול, וזה כאנחהוב האבעה
הדרביס תל תפלות עינורה תל אהבת בס שנכטנו בזנה
הצנעה שלחර המכשול, ונקלות יוולד זאת לרפקסיד סנתים
חומר המכשול, מעת ההריוון ועד הלייה והיה הוא לבס
מהה בנה, וא"כ היה בס האגדות: (ג) א) מ"ה טו,
ה, ט, ב) בס כב גכ, ג) מ"ב ה יז, ד) בס ג, ג
ה, ה) בס ח טו, ו) בס ט כת, ו) בס יג י, ח)
בס יד כג, ט) בס טו ה, י) בס יז ה, וכן בזעונך
המרגליים נגמר "וכנילס ימי" רועים כמלצר הרכעים
בנה (כמל', יד, לג) וידוע תל הלו שחר הבנורה כי
הס ליט בנה, כי עניין המרגליים היה בזנה הסנית
לכחות ממגליים, תל שכך ווכל תמיד החצון הנדול:
(ה) בסגול, הקדחת חלל המדקדקים הרוחטוניים פתת
קען: (ג) פ"י שהינו נסמן לתייכן

הארץ : (ג) פ"י לתינה טהיריה : (ד) פתח גלול טו פהו צלנו א, אף טלה יתכן סמיכת עין נסס טהיריה אל המתוול הכנל במלת היל, כיוון טווג התהלה המספר טוה נטמיות לטלר סמות : מספר המתואגר אל המתוול הכנל במלת היל, כיוון טווג התהלה המספר טוה נטמיות לטלר סמות : (ה) פ"י במלת אחת טרי לו לומר אהודה, וטיין סמות טו כב, וכפי' בקדר בס טה טו ונכיהורי בס : (ו) עד יידת פלאג, זה כי הרפכסל נולד סנתיס להר המכול, ועוד חמץ ומלאים טנה טלו, וסלאיט סל שלח בנו, וארכע זלאיטים טנה סל ענבר בנו צהולייז את פלאג, והאגס סך הכל מהה ומעת מועיר : (ז) והיה נכון נסרכ טהו נפלגה הארץ, יותר מהצל נכלר סהפלגה הייתה בטוף ימי, וכן כתוב heraldik, נסנולד טרי מכינויים הפלגה לפוקד קראם טמו פלאג, וכן בקדמוניות הייחודים לישוף הכאן ספר רהמן פרק בסי : (ח) וכן הוא כלצון הרטינה המורגן בתלמוד פלאג, וכן הוא בקדמוניות הייחודים לישוף הכאן ספר רהמן פרק בסי : (ט) שהן מיס הנהליים במקומות פלאג ופלגה" (פסחים עט כ) פ"י מהלה על מהלה, פלאג עלי ופלגה עלה (צתת פט כ) : (ט) שהן מיס הנהליים במקומות פלאג, וכן הוא אחר פלאג, לא כנהר פלאג ומיימו מהונדריס, וכן הארץ נפלגה להומה ו מקלה, ומקלה להומה הארץ : (י) שנקרה על בס טגה כבוד בעה לידתו : (יא) שנקרה כן בעת הקולדו : (יב) שבסוף ימי פלאג נפלגה הארץ ופלג (לטפה יה י) : (יג) ולא טל שkon הדעת :

מקרה רביעי : ב) כ"כ לא א. יתקבע רמז סכ. א) תנטה מגן מחות יט, תנטה מגן ב מחות כח ירושלמי מגילת פ"ג כ"ט וכן תיזכ"ע. ב) תנטה מגן מחות יט, תנטה מגן ב מחות כח וחות כז, נ"ל פ"ג ה.

בראשית י ז נח

**בְּנִינַתְּלָתֶתֶם בְּנוֹיָהֶם וּמְאֵלָה
נִפְרָדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אֲתָּה
הַמִּבּוֹל: פְּשִׁׁיבַּע יְאֵן יָתַי כָּלִיל אָרֶץ
שְׂפָה אֲתָת וְדָבָרִים אֲחֶרִים: בְּנִינְךְ**

אבן עזרא

יש אומרים כי אחר חטפה הדרשים טוים המבוקל (ט) שחברו הטעים (ט) הרתה אשת שם (ט) והנה היה שם בן טאה שנה (ט) ובחשבון הזאת ימצא בספר מלבים בעשרה מקומות (ט) :

א שפה אחת, בפתח קטן (ה) תחת האלף כנדול (ו) ובספר הדקדוק בארץ רפה חק משכו, הדעת כי אחר מאות שעה אחר המבנה הארץ (ז) בתרגום ארמיתחצי (ח) וכטוחו פלני יחולק (ט) ובן, "אי בבוד" (ש"א ד כא) גם דברי סדר עולם נכוונים (יא) (ג) ועל

קָרְנִי אָז

[א] זיל פה זיל (קומות חמ"ד 2) כי הגה לזכון וכל ית' פה; וכהן "הגד" וכיה רמי' להיות לזכון נקנה, "הגדת"
ומענול היות זיל כלית וכתיין כהן כל סיס
קרוניס כמושג, וכך פל הלאן לאכירות, והגה חפלו
כלית ועתה חיית לאוכות על לזכון נקנה, וזה עוד, "ה'
במלת "הגדת" הינה מז. "הגד", רק בס' ב' מלות כתפש
חיה, וזה היה ואחד וננה מלהות מגילות מה" (פ' שחזור
היה זוכך זיל. וארת לנקנה) וכן פה דעת כרא"ק
- כרא"ז פלט, "הגד", שכתוב במלת היה גראם פסי טמא
וליה: גראם ממלת היה כי אם מלות היה וטהר היה מלות
מהלך (יח' ית') וגיהר היה לאבר וחמת לנקנה, אבל צנזרת
היה היה ממלאות מלך לנקנה, ודעת היה זיל היה כויה, וע' פירושו
לקשות (ז' כז): [ב] ורואה כתוב כי אין לבלה פלאן, כי אם ב'
מציאות כרא"ז, (ה) קלתי מיש, "פלני מיש תלד" (הייכס ב'
מח) "פלני יכלי מיש" (יבער' נ' כה), (כ) נלכוד בפה, "בלט
ד' פלאן לזכונס" (ה' נה' י') חכלל היה לזכונס, אבל בנסיבות
חלה פלאן היה כרא"ז כטכלי, כי היה מוחלמי, שנחלמי חלאוק
פלני, ועתה פ' נפלגה טהור, נחכללה שפת טהור, היה
נתרכז כימיו פלאניש יכלי מיש, וטיתה וויתה דלאנס נהור,
ויליה גטו על בס פלאן: [ג] זיל (הס"ע פ"ה) מן אמרנו

אונקלום

אונקלום בקדמיהו (ואשכחו) בקעתה באראעא דרבבל ריתיבו תמן: נאמרו:

אָבִן עֹזֶרֶא

המנדל (ז) ואל תחתה, כי נח ושם ה' שם (א), כי לא מת שם, עד שהיה יעקב אבינו בן חמישים שנה ויותר (ט) (ד) וטעם שפה אחית לשון אחת, והקרוב אליו שהיה לשון הקדרש (ז) (ה) ושם אדם וחווה, וכי נט שת וטلغ לערדים (ז) (ו), וטעם דבריהם אחדים (ו) בעבר שימצא היום בכלל לשון דבריהם שלא יבינו כל אנשי הלשון (ז) (ח) וביטים ההם דברי חכם וכיסיל היו אחדים (ו), בתוכם בנסעם טקדם (ו) לאות כי הרוי אררט

כתרני איר

עד הפלגה ב"מ בנה, נמליה נא חיש חמל הפלגה פאל איס, האניט האניט פום בנטלה נן מ"ח בנה, חמל לי' יוכ' ניכת גדו' דיש פאל בקהל צה פה פה פלט ברוחא'ק, בנה אל כי כימיו נפלגה האבן וגנו', הא' כתחלת ימי, וכלה' יקון מהו' לים קען מטען, וכאניד' י"ג מטבחות ונתפלגו והם כהמלה' ימי, האן דה נא נא נפתות הלאן לאן כסוף ימי', וכן טה' האן כי כימיו נפלגה האבן האן כסוף ימי', וכן טה' טה' טה' טה' וכל'ן, וכל'ן, טה' למדת בכבנת מות פלט נתפלגו', וכן טה' ציליקוט, ועין נבל' פ' לו' וכיפה תוחל בס, וביליקוט לה'ה' רמו' הלא' ע'ב, ועין סקדמות פולנרו'ן לרס'ג' לד נא פ'ג' (1891) בכתב "כי כימיו נפלגה האבן בג' אהת לפ' מותו": [ד] וביליקוט נחלצת רמו' מג' ולמו' קי' מניר בס ססלא'פ', יעכ' זימט' ה'ת בס' "ח' בנה" ושי' נסח' מאובנת ז'ג' ל' בנה, ועין גלטב'ס ב'ב' קב' ב' סכת' "ג'לא'ת הוואל זימט' יעכ' ה'ת בס'יכ' בנה', ועין בהעלות ותקוינט טל הא' ע' מהת' ר'ג' לרוחנש מה' בסעד' ע'ז' וכותב איז'ט טעות: [ה] ור'ז'יל אדר'ז'ו (סנד'ה' לה'ג') זה'ה'ר' דנ'ר' בלא'ן הלא'ת זה'מכו בס' ה'מ' ר'ב' י'וד'ה' ה'מ' ר'ב' ה'ז'ה'ר' בלא'ן הלא'י סיפל בנה'מ' "ול' מה' י'ק'ו ר'ע'ר' ה'ל'" (ת'ג' קלט', י') (פ' ו'ק'ו'ה' ל'ז'ן ה'ג'ט') וככונת בספ'נו' ג'ס בלא'ן הלא'י, כי דה' נעלם מאכ' יהוד'ה' ב'ז'ן בלא'ן הלא'י ל'ז'ן א'ז'ט' נופל על ל'ז'ן ה'ג'ט', ועין ה'ז'ן ה'ז'ן ה'ג'ט' לה'ת' ר'מ'כ'ט'ן ז'ל': [א] ובועל'י בגימטריה ה'מ'ז'ו' כי "ל'ז'ק". וטפה ה'ה'ת' א'ז'נ'יה לד'ין כ'ז'ב'ג'יה לד'ין, דה' י'ת' ל'ז'ן סקד'ט' פל' ט'ט' אהת' כ'ג' ה'מ'ל', לה'ר'ות על ה'ה'ל'ות' מני'תו י'ת'ל' מ'ה'ל', ו'ג'ס' סול'ט' ס'ב' (ודכ'ל'י'ס' ה'א'ד'יס' ה'ל' ת'ק'י' ד'נ'ל'י'ס' ה'א'ד'יס' , ה'ל'ג' נפלגה' דה' נתפל'ז', וביליקוט'ה'ג'י' "ודכ'ל'י'ס' ה'ח'וד'יס'", פ' ז') "ו'ס'ד'ז'ה' ה'מ'ל' ב'ת'לו'ס'י' וע'ין זה מפלי' ב'מ'ע'ס' ד'ז' א'מ'ס', ונתפל'ז'; בע'ול' ש'ש'ו'ונ'ס' על מ'פ'ז'יס', ס'כ'ת' פ'י'ס'ו'ג' ו'ז'ינו' ק'ן' מ'ע'ס' ד'ז' פ'ל'ג'ה', כי ל'ז'ק' ז'ס'ה' ה'ה'ת'ס' ז'ן פ' ז'ל'ד'י'ג', פ'ז'ג' ז'ה'ל'ר' נ'ז': כי י'ג' ה'ומ'ס' ס'ת'ת'א'ס' י'ת'ל' מ'ה'ג'ר'ן ב'ק'ל'ו'ת'ו', ו'ז'ומ'ס' פ'ת'ס', ו'ז'ז' א'ה'ל', ו'ז'י' כל' ז'ה'ל'ן צ'פה' ה'ה'ת', ז'ה'ל'ו'ן ז'ן כ'א'ב' ס'ל'ט'ג' ז'ג'ס' ב'ל'ז'ן ה'א'ל' י'ת'ג'ו' ד'ל'כ'יו' ו'ד'ק'ל'ו'ק'יו' ה'א'ל'ו'ת', וכ'ה'ן ה'מ'ל' פ'ת'ו'כ' צ'ג'ס' ג'ל'ו'י' ב'ל'ז'ן דה' פ'ז' ד'כ'ל'י'ס' ס'ז' ה'ה'ל'יס':
ה'ה'ל'יס', ז'ה'פ'ס' ז'י'צ' ג'ופ'ת' מ'חול'ק'יס' ז'ה'מ'ז'ו' כל' ה'מ'ל' ה'ז'ול', וכמו' ז'ז'ו' נ'ה'ל'יס' ד'ז'ק' (יח'ז' ז'ז' ז') פ'כ'ו'ג' ז'ז' פ'ז' ר'צ'ז' ז'ל' "נ'ז'ו' ב'פ'ל'ה' ה'ה'ת': [ז'] ב'ק'ב'ו'ץ' ס'ג'ל'כ'יס' (כ'מ' ז'ז' ד'ז') כת'ג' נ'כ'וו' פ'ז'ל'ו' ה'ז' פ'ל' נ'ס'ה'ו' ו'ג'ל'י'ס' ז'ז' ז'ז'

[א] ולשון זה מוגבל כפי חוץ, "פלויו ופלוני יהמינו דכל לחד", בגרמנית טווחות מוחלטות במשמעותם כל גודל דכל, לפי סמסכיהם כל דעת להאת מהלאו דמלחוול, וכמו "ומי לחדות בידך" (יחז' לו יז) בכוונת טיסי הפסח ימד נדקיים זה וזה כיוזו כל אכיהו כללו כתם לחוד, וכן פ"ג רצץ ויל' כהו בעלה להחת: [ב'] בקבוץ כולcis יומאל ויסע ווישו. וביתר יתאמר, וילג' וילג', **"וננסות פְּגָלָן"** (כמ"ר ירעד נבכ) כתוב לכבוד פְּגָלָן לו על נטחיו ואכליוס כוונת

ספאו רס"י : נ) חמאתם ב נס חותם כז, ב"ל פ"ז ס. ר) חמאתם ב סס, ב"ל פ"ט סס, ב"ר פ"ק ג, סס.

ונענצה עמו. מלחמה. לר' ג' נל' ימינו כל' טולס. ג) לר' ולבליס חדיס (ט' לר' לבלייס. חדיס) חמלו חמת ליהנוך ותלנייז קנים הילקיע. מפטומוט כקס שטקה בימי המבול בויהו ונענצה לו סמכות ר): (ב) - בנסעם טקדם. טקיין יוקביס קס לדכתייב למגעלה אלוי מוקביס וגוי כל' לקלס וכמעו מס' האם רביהם מנורת אחד: (ט) זהה שאטר ד

ישראל אור

(יד) ועין קרי חוי שהכחתי מדברי סדר עולם טהיר
כז' מ"ח טנה נטהנה : (טו) פ"י כי . ג' נטהנה
תכלו על מרוד בתקב"ה , כי נה וטט נ"כ כי זס :
(טו) וכן הוה בסדר עולם (פ"ט) יעקב טיםם הות
הכינו הארכס ט"ז טנה , ותת זס כי טנה :
(ו"ט) וכן כוֹה לעת חוייל , וכן פ"י רצוי זיל (עיין
מקורו רצוי) : וכן כוֹה לעת קרמג (הקלמת
ההנרון נד ("ב פ"ג 1891) : (ו"ח) כי טיטה ספת ליזון
הקדש , כי כסמותה שללה כולם נזירות משות לו פטליים
מנחים כלכך , כא סכעד הכתוב על כל חד מס ,
ובשיטה דאלפונה "ספה מהת לך והרואה להס שנברוח
מלימה , וחת כי סת לי הלויס , ונת , ולן כן צלזון
חרמיות וקדר , ואס דקזוק צלצת קרוב" : (ו"ט) וכן
כשכ השם זיל נס' יסוד ממפר" כי יט מלות משתנות
כל ליזון כפי השתחנות במקומות" :
(כ) וכן ת"ה לזכרים אוליס" "מלך חל" ר"ל כקען
כבד לפדי כחכס :
(כט) והטבון מוח כי טעם "ודברים אלמים" הוה
הסכם מהת , וכן "ללהם מס ירושע
שב החד" (ילושע ט, ז) צפי' בהסכם מהת , ולפי צפי'
כולם מדגריות ספה מהת , כי יואר קרוונים לחיות
בקבכמה לחם . וכן כטמפלים בני קדם על דבר .

כל הוצאות א藩ון וסלאותה : [ו] ובב"ר (פ' נט' ילקוט הכלוי ר' דנוריים לחדיש , אמצעה לול הענול נתפסה , מטהה דזע סנויס וחתומיש , כי כתלנוש ופדרת טగל חתליין) (למטה י' באגאל , זאת כתוגת בענול סכנתיתו לרכס , ומלהה פגרון כל נני חדס , וקיוח סדחות , זיין תופלת גדולה כמלסוט זען ופנור לג' ילבינו בו א藩ון ולת ידעו הותו , [ח] כי כורות במלונותין יתחלפו , הג' כהונן לפולוסיכס מתחמתן יתר מהמץ' , ואחריות יותל מכסיניים וו' פגופס רתומות בכלי סדנא ופקולות כי' מהת לכונס (כליז'ג' וגנוועתיזו פידיג' סלאכיס בכקלמת ותיחול במקודס כפי' שטגונו בינוי ניניכס גלע' ג'ב'

[ס] ולשון זה מוגבל כפי חז"ל, "סלווי ופלווי המלוך דב' דכל, לפ' סמסכמים מל דעתו להמתה הלאו דס' סיסס ימד נדכנים זה נזע ניזו צל האנוי כללו כת לחד, ויהמם ויפגע ויטשו. וכיheid המל, וילט וייל, "ונגנות פולרונ"

אונקלוס

בראשית יא נח

156

**אִישׁ אֶל-רְעֵה וְהַבָּהַנְּלָבָנִים גָּבָר לְחַבְרָה בָּבוֹ נֶרְטִי
וְנִשְׁרָפָה לְשִׁרָּפָה וְתַחֲרֵי לְהָם
הַלְּבָנָה לְאָבָן וְחַמָּר הַיָּה לְהָם
לְחַמָּר: דָּוִי אָמָּרוּ הַבָּהַנְּלָבָנִים
עִיר וְמַגְדָּל וְרָאשָׂוּב שְׁמִיּוֹנָעִשָּׂה-
לְכָנוֹ שְׁמַפְּנִינְפּוֹז עַל-פְּנֵיכָל-הָאָרֶץ:**

ריש'

למול להם מוקט להחזק חת' כלס ולג' מלחו חלה סכנאל: (ג) איש אל רעהו. הומס להו מה מלויים לכות וכות לפוט ופוט לכטן (ה): הבה. צומינו טלמכס. כל סכנ לzon (זומנה כו�) סמכיניס עלמן ומתחכליים למלהכח הוה לעלה הוה למזה: הבה. צומינו הפלקליעיד גלעיז: לבנים. סאין חכניים נבכל צהיח בקעה: ונשרפה לשרפָה. כך עסיס קלגניות סקווריין טולס צולפים חותם נכטן (ז): לחמר. לטוח פקיל: (ז) פן נפוץ. כי נח ובנו שנשבע להם השם שם היו עלות אל השיטים וטוו נס לא פחדו מהבבול,

יהל אור

גרין דנרי כולם מהדיים: (כט) פ"י כי מס נטו לבנאל, ואמיר הכלתו וייט נגמעס מקדס, כלומר ממזרם בסס הורי הרט, וכן הסטוס הרמאנין זיל, על הפי' הוה, וכתח' קלי הגרהס יפה המר, כי הס צמזהה קרוועיס לאחוור, סגולמר, וכמה גמלטו הרכן הרטע" (מ"ג יטלו), ישעי' לו (ח) וגח ברדטי מען האר נחיטט נחלאות הס כו' ותולדותיו, וכלהפר רבעו נסעו מס אל הנקעה הוה: (כג) מוקום מיטור כלי הרים, וכצעיטה רהטוויה, ווילמו בקעה טהיה רהויה לדירות האלס, וידוע כי רהכ נבל מהקו הטעו, כהו חלי רהכ היינוכ, סאום כהסרוון כיג מעלות וטלאים הלקויס מתחעיס מעלהות": (כד) כי כתוב, "וארכיס לבקעה" (יטע" מ, ז) הורי בקעה טיפך הכרesis: (כה) ובן פ"י הרטס (ויריעות טלהה ח"ג ירעעה יט). וכהו גויה הירוך הקולך על פסי כל הירוך הנכעות סמסוי זילו, סנליה סלאלה הנכעות כללו כיון גוף הילך סנתקע להרכו, ונעפה סס עמק כעינן הנעפה לפעמים נחמת ע"ז רעל והריהת הילך": (כו) והוא חומס נילו זוס" (ס"כ יט טז) וכן כטרפה לטרפה: (כו) פ"י הטעי טנו קרבי קרבוי צו"ל מ"ס סקו"ל מ"ס, כי הוקם טנו צו"ל מ"ס על לzon הסגנון והתייז' נס ס"י נקנות: (כה) אפי"ה כל עס יוז" מ"ס, כמו נסיס ופלגניס, טנה צו"ל מ"ס על לzon נקנות רנות: (כט) הוא פ"י על וטרפה לטרפה, וווקה"ן זונדרוון צונריה": (ל) במקום הילן, כי אין הרכיס נצכל, וילדות לפי עדות הטופריס הקטמונייס, כי חומות צעל קי' כל לבנים, וזה מפמי צעלן סס הרים ורכיס: (לט) החמר טמלו סס נקפס טה נס: (לט) שהוא לטון גופל על הילך: וכח

מקורי רשי': ה) נתומן כ מה היה לטם לטם מטלייס, וטלייס לפוט, וכח הוה רצ' נבפלה רס' סס כי יט (תקון בכע' גטו מהו נתומן טי"ט, ו) פין כב' גרא' לה ט. ג) פין פוטס יה ג' נרזי סס

טוב לבנות מדינה עד שמצאו ואת הבקעה (יא) וטוי בקעה ערבה ישירה (ט) הפק דרגנים (ישע' ס, ד) (ט) ובן "ביבטה בבקעה תרד" (ישע' סג יד), ויתבן שהוא בין הרים וכאלו נבקעו בתוך (ט) ג' נלבנה. מנורת לבנים (ט) ואף על פי שהחבור עם פ"ס (ט) לשון נקבות הון, כטו נשים ופלנשיות (ט), והנה שרפו הלבנים עד שעמדו (ט) (יב) וזה הבניין התקיף שלא יטס בטים ולא באש: ותהי להם הלבנה לבן. תחת לבן (ט) (וינ) : וחתמר. תחת טיש (ט) (יד) וטוי במשטו בלשון ישמעאל (ט) ואה בוני המגדל לא היו טפשים שיחשו לעלות אל השיטים וטוו נס לא פחדו מהבבול

קרני אור

(טו'כ): [יא] ווינה"ז יטרכ כי לג ס"י אמאצחות מגזין מאנדל, כי נח חלק כל סקלנות כל נון, וסלהס מלהטו וכן כהן וימלגו כקסס (ט) אנטפיס כולם, ווילט זס. על וויי ננסים צאנכ לאפיו, כי אנטסתות כולה נסעו, וכאלו פס דאנטס למלן ילוותס, חכל המודדים וטאובעים צאנס אלה פטיטטו ננטעס טגי: [יב] הטייד סחי נקלה צאנס צריפס כי כן טכטו, נס גלען תלמי וקרע, גס פזיות יקלה גו"ז והפ"ד, וס"י עטיס פטראות ס"ל" (יטע' ג' יג) פרגווש, קידית גו"ז, זה טפס, ננדפס לבלפס, וחמר צאנאך ומתקון נופל פלו"ז סס מהל, גכו' חמל, וחתמר, נס"ל סידעה, לפי' מלהל ט"ז, וטס להס פלנש, גנד דנאות גלבינה, ומלהר וכתר או, גנד נריפס לבלפס (לו'כ): [יג] אבן כעודה מתווכ במקומות גלווי קרי' בלאט, ונחלות נקלה הילן, הילן גול צמו פלו"ז נס כחודות: (ז"ד) החמר פול מין Bitumen פטמאיה לירוכ נבלן, וככל העילו טופליים קהמונייס, כי גתליים סמלודוקיס חמאל סס חזקיס יותכל מן סנלו (ס"ל): [טו] וברוז'יל

שנעפה לפעמים נחמת ע"ז רעל והריהת הילך": (כו) והוא חומס נילו זוס" (ס"כ יט טז) וכן כטרפה לטרפה: (כו) פ"י הטעי טנו קרבי קרבוי צו"ל מ"ס סקו"ל מ"ס, כי הוקם טנו צו"ל מ"ס על לzon הסגנון והתייז' נס ס"י נקנות: (כה) אפי"ה כל עס יוז" מ"ס, כמו נסיס ופלגניס, טנה צו"ל מ"ס על לzon נקנות רנות: (כט) הוא פ"י על וטרפה לטרפה, וווקה"ן זונדרוון צונריה": (ל) במקום הילן, כי אין הרכיס נצכל, וילדות לפי עדות הטופריס הקטמונייס, כי חומות צעל קי' כל לבנים, וזה מפמי צעלן סס הרים ורכיס: (לט) החמר טמלו סס נקפס טה נס: (לט) שהוא לטון גופל על הילך: וכח

אונקלום

ב' וְאַתָּגֵלִי י' לְאַתְפְּרֹעָא
עַל צָוְדִיקָרֶת אֲמַנְדָלָא

אנט. שורץ

ובכלם מקרים אל משמיעותם כי בניהם חז (ט) זהנה
הכתוב נלה הפטאם וסוף דעתם לבנות עיר גדייה
למושבם (ט) ולבנות מנדל נבואה (ט) לחיות אדם
לאות ולשם : לתהלה ידעת מקומות העיר
להתולמים חוצה כרועי דמקנה (ט) (טז) נב
יעמוד שם אחריהם כל ימי המנדל, וזהו
שאטר הכתוב „ונעשה לנו שם“ (יז) ומלת הבאה
במו תנזה (ט) ושדרשו יהב (טט) והעד „השלך
ה זרבה תפזא בן לשון רבים, „הבה נתחכטה“
אליך“ (לטפה, לה, טט), ואל התמה על מלת
מדולות ובצורות בשטחים“ (דברי א כח) (טט) ואלה
עין בן : גם לא ידעו (טט) [יח] : הן ומלת ויד
בבב הנבודים, ו מהשטים יתבנו כל העליות (טט)

קרני אור

(בכ"ד קט ה) דוד הפלגה אין לפס חלשות, מהי פנו
המלי לדי ר' זילג נבנה מגדל ונפלת לרקע וכיס היו
בקילדנותם כד. סיוכו מימי, מתחם עלה כמעלנה, ה'כ
ליכו חתך בטולא", וכשהכל שחקו מזב כמדרכ, מפי
שנינו היו כפוזו, ה'לו סמלחמה כויה כהמאס שיאת
לפזוד ווילו, וכייה מתחמתם לפאות מלונות וטלות
כדי לסוליד ספע פגלאים חמימים טל מלחותיהם וכליים,
ובכ"ד (פ' לח ו') וביקות נט רמז בכ) גמלו לה כל פימנו
לכל לו היה בפלויניס, וליחן לנו היה בתהתויס, ה'לו כהן
וועצא לאו מגדל, וגפס פ"ז נרחבו וויתן חרכ כידס,
ותהה נילית כהילו טובה עמו מלחמה, וכן סוח כתלנויס
יז"ע זעירבעט, וכן הווע בתהווע נח ס"י לר'ס הארכאי
נטלו פ"ז וגאנטו כהילז סמגדל וכו': [טז] והעקייה כהפל
יד בתכ, בגנו בדעתם זההכלייה כמיוחל לפס פוח פקביון
האדיט, לר' נבנתם ייחד באנקוט לחיל, וע"ז ר' נבנות
פס עיל ומגדל, הפס לה כן יונ סצירות, כי לחיקון כני
חלס במופלי, לה טוב בכתס ייחד, כי ג'ו ירכ כבוד ושמם
ושזונס וצהל הווענויות ציעיס, וייתר טוב לבס פפלד קלחת
מקלותם בכתיעס גופנית, ניחס אל מקומות מזבוכות,
ויזונתם הכל זלה מתחמדים ננחים מוסליית, כהבקיפס תמייל
אל בתכליות לחמד פגלאה בעי' ד', וסוח לעבות תמייל
בצואג וסיבכ, ומאנך מזוה, כי כמו שעהות כמונל כויה
לפככ תיקון פטולס סמוסלי, כן גס לפישס על פיי כל פהגן
סיה להה אבדם האהייטי, כי מהתו לה חלה רע:
[זז] וחרד"ק פ"ז וועזה לאו זס, קלומר האיס פיס לער
מקוס גבוח כויה שעד, יסיה לכל ג'וד ממנו
חס פהס לאו חז מגול בזלה, יזוכר השער ויזוכר גליה, ה'ו
יזוכר לחד לחייב מאיזיגיס ויזוכר גליה, ולרו"ס ס"י וועזה
לאו זס פוח בטעס למגדל, "ופן נפוץ" טעס לנין פועל,
טנן מנשג כההוב הכל מקוס לפכס סהילון תעלס, ולכד
טעס סהילון דמלת "זס" פהו מונכד למשס פמגדל
ויספכ דוד בס כבונו" מסכות היה חילס" (ז"ב ת יג)
וועפל על כל דניר הטענה טנין בסיס יסתה, ולע' עדע ממנו
וילחו מתנו. זכרא"ל (סאל) קט ה) חניך כ' טע חומך
ישטולן חי זס ה'לו פ"ז וכו': [זיח] לדעתה בא' ז' נט
ה' לסתמיאל תכלתס ולצנת ייחדו, וכמו ג'ומנו טן נפוץ
כאמס שchapט היה בטורס בינהל על פון נפוץ, וחתב פלוי
עם עלו, ג'לה דנלי: ואלה שאוילס כלו כמלהט בלט
ארכאי

רשי
אלה יכה עליינו שום מכה נספינו מכלון :
(כ) וירד ה' לראת. זה קולך אך לה
זה ללמד לדיניס אלה יקומו בכלון על
סילחו ויכינו. מדריך לכדי מכחומר ח) : בני
האדם . הלה כי מי שמל כי חמளיס וgamlis
זהו כי הלא כלחון סכפה ה' בטוכו (ט)

זהל אוד

(לג) ובתב הדריך, כהפטמטעס זאלט לנרגלה נאכ קרי
גה וכניוו, טס וענבר וויפט, כי חכמיים זאלדייקיס רוי,
אליא שעל כראה נטו מהרי פרוג דלאג רוי חכמיים לבנות
העיר והמנדל, (ועיין "קרני חולן" למללה הטרח יא) :
(לד) העיר לבנת : (לכ) להיות זופים מס' מרחוק :
(לו) שיהי חולן לרועים סיינגןו מוקיעים לרעות גמלדיות
לחוק מהעיר, וויטקה לאס המנדל נאות ולסימן סיידעו
לזונ האל השיר :

(לז) פ"י תננה שרכזו נתן וחסרה פ"ה הפעול וה"ה יתירך
כטוף המלה : (למ) אף מלה הבה שרכזו
עלכ" , והסרה כיוד ברייה פ"ה הפעול וה"ה כטוף
המלה , וכוה על מסקל הלווי ליחיל ישתחנה וויהמר
לרכיס "הכו לכס עתה" (ט"ב טז כ) ולנקבה "הכו
המטבחת" (רות ג טו) : (לט) שרשיו "יקב" :
(מ) ויישאר על מתכוותו צלי סיוני נס להביס , וכן
"הכה נלבנה נבנויות" : (מל) לא ישתחנה לפטעמים וויהמר
"הכה נה חכו חליך" , והרטיל כחן כלל נכוון זהה מתי
דרכו להשתנות ומתי לה ישתחנה עיי"ט , ור"ז ז"ל פ"י
כל הכה לפון הומנה בסוג שימושים עגנון ומתחריות
למעלמה הוי נעהה הו למאה , עיין בפי רם' ז"ל (סמות
ה י) ובציהורי סס : (מכ) פ"י נפי מה ספי' למתעלת
סלה פיתה כוונתס למchod כהסית ה"כ נמה עזע קמנדל
וכוונו סיהג רהיזו צבאים , נז"ה ואל תחתה ע"ז :
(מנ) ונשאל זה הנס לנוכח ההורל : (מל) באומרים
פין נפוץ וגנו' : (מל) שהשם דולד טוונתס , והפינס
גמוג להס כלי סימלאו את החרץ כמו צינגר כת' ז"ל
למטה פסוק :

הסימון לו ורנרכ"ז פ"י, "ונטה נטו טכ", בס נכויה, כמו
בנוגה בס נכויה, וזה כוון פולחנות מלה טס' כללה'ק,
דבל', וכן פ"ז כניין כתיל וכמנגדלו והוא נעה לטר בס נכויה
כולוס נטה פ"ז נתכוות וכו', וכן ככ"ל (פ' לח) תני ל'
חטחו דווי המגדל כנגל הטע כלל', כי דע כיitta מהמגמות הול
זנו', וכן דעת שלגד"ג, ועיין הערות יט"ל חנרת כתליות
המקומם כי בדור השני קדמו כטב נתקב'ם באנדרט נבייחוינו וזה פ"ז

זכורי רשי : ח) מתקומם נט מה לחם ים, ט) ניר פל"מ ע.

**וַיֹּאמֶר יְהוָה תִּקְרֵב
אֶחָת לְכָלָם וַיֹּאמֶר
וְעַתָּה לְאִיְבָּצָר מִנְחָמָם כֹּל אֲשֶׁר
יָבוֹא בְּנֵי אָנָשָׂא: וַיֹּאמֶר
יְהוָה עַמָּךְ חֶד וַיִּשְׁאַל מֹשֶׁה
לְכַלְדוֹן וְיוֹזֵן דִּשְׁרֵץ
לִמְעָד וְכַעֲד לֹא יִתְגַּעַן
מִנְחָן כֹּל רַשְׁבָּתוֹ**

רשי

ויחמלו¹⁷) הלאה יכול נטפה עמליה אף הלו כפו
בטווכת למלוד בניי טבקפייע טובכה וממלכט
מן בטכול: (1) הן עם אחד. כל טובכה זו
יש עמלכט טנשף חדך כן וצפפה חמת לכולן
ודבכל זה כחלו לנתקות: החלים. כמוו חמלכם
פתקותם לא תהייל כס לנתקות: לא יבצר
מהם ונוי' לעשות. בתרמייה יגלה ל' מניעת

ה"א „החלם“ בפתח נدول (ט) בעבר ההיינט ומלת יברר כמו ימגע (ט) (כג) וכפודו „עירס

יהל אור

(מו) ובשיטה רחגונה „וירד ד' במרכ' סגנות יורדות
מן הרים חמל הכהוב כנה“ : (מז) ופי'
בשם מה' זיל „תקייף“, וככל שהו רוכב סמיס,
ובנגולותם שהקיס, הטעס נגחותו בס עומדים" (פי' בכחו
הגדול בס עומדים קיימים) : (מה) ופי' בס מה' זיל
וטעס ליוצבי כסמים כי כל הנורות בחולות מסס" :
(מט) כי ידוע טהין הללו ית' לה מלאה וללא ירידה, כי
הו ית' היו לנו מקום שיטלה הללו היו ילד ממנו, הללו
בלך השעה תיומם הללו ירידה, לסייעת האלס צפְלָן
המדרנה נמלך הלא הנוית, וכארורה לאפקיף על מטה
במי הלא כנה כתוב במעין זה בסיס ירידה ופיין
„קרני הול“ : (ט) קודם טירד, וכיהרו וירד ד' וגנו'
בעזר טהמר „כן עס מהל : (טג) ודעתה מה' זיל, כי
הוין מוקדס ומלהומר בתורה, וכיהלו נלהמר קולס „ויהמר
ד' קן עס מהל וגנו“ : „הנה נילדך“ ויהמ"כ „וירד ד'“
וזהו טהמר „זה טפס וירד“, וכיון טהמר למלהיכים
הנה נילדך לסתן חזננה וכבדך טיזמע אלט נלהמר
ג"כ וירד :

(נג) מהתחלת למלוכיס ולחמ"כ ירד : (נג) והמה כעל
דת מהות , כי כי נולס ממכווים בדעת
הונטי הנטיה : (נד) כי אין סנהת כאנית הדת :
(נה) וזה כי כל מפלים בלאון : (נו) המלך
וחסורים : (נו) ושם פי' כת' ז"ל "ולא ישנא ממנה
חונטי לסונו חפיינו לדבר בלעון לחרת" : (נח) הפהח
בלנו א נקרת האל מלקלקים תרומות פתח גдол :
(נט) תיבת ההנס כו' מפעלי הכפל מכין הפעיל ,
ושיה רחיי הרכ"ה ז' נח"פ , ולברחתן היות הגרון בלתקריין
כטמלה הצע"ה וכטול כפתה לנדו : (ס) שהיה דאי
לכיות הרכ"ה נטו"ה ופתח , ולברחתן היות הגרון אלתקריין
גנקל כפתה כלל : (סג) שענינו לה ימנע מהם מהצלייש
כונחט , וכן תרגס הונקלם וכען לה יחמייע מגזוני ,
ורב"ש ז"ל פי' כהו' לאון תמייה , וכן פי' הרבע"ל וכרכוי

כידיש נלאט טאל גראָל, כהן כהןיס פֿנְגָּלוֹת הַזָּר נִזְבְּחָה תְּנִזְבְּחוּ

אכז' עזרא

על כן נקרא השם „רוֹכֶב שְׁמִים“ (דברי לנ' ב') (ט) „הַיּוֹשֵׁב בְּשָׁמִים“ (תהי', קכג, א) (טח) [יט] , וכדרך לשון בני אדם אמר הכהן וירד (טט) [כג] : וויאמר ד' הן עם אחד. זה הדבר אמר לסלאים (ו) וזה טעם וירד (ו) וטעמו ירד , בעבר שאמר בן (ו) (כא) , עם אחד שיש להם דת אחת (ו) (ככ) כי בהשתנות הדתות תתחדש דקנאה והשנאה (ז) גם בן בהשתנות הלשון (ז) על כן צוה כלך מדי ופרס (ז) „ומדבר כלשון עמו“ (אמתר, א, כב) (ט) ונטת שדוא אזריו (ט) וכן החולותי (דברי ב' לא) (ט)

פרק א'

(ג) הבדל בין מינט, חזר, ניל, ניל' כוונת על כדנלו
במיינו נמנע מメント לגמלו', מלה ניל' ניל' יט

וְמַעֲבָר : וְהִבְיוֹ נֶתֶגְלֵי יִזְמָנוֹ לְעַשׂוֹת : וְהַבָּהּ נֶרְדָּה וּנְבָלָה
וּנְבָלָבָל פְּטָן לִישָׁהוֹן

אָבִן עֹזֶר

בצורות" (דברים ג ה) (טנ) וזה הטעם (ט) אם
אוубם (טז) ויחשבו שיוובו, עשות כל
חפצים (כד) ומלת "יזטו" כטו זטטו (טז) והם
שני שרשיהם (ט) (כח) : ז' הבה נרדה. דבר
השם עם המלאכים (ט), ומלת ונבללה שם
שפטיהם, כל הסדרדים אופרים שהוא מבניין
נטעל (טה) וכמודג' ונבקה רוח מצדים (ישעיה)
רחוק, כי מה טעם נרדה ותtblב.
רק ונבללה כטו ונעשה (ט) וודראייה שאטר
קדוקו הוא מבניין הפעיל והיה ראוי להיוות
ונבללה (טט) על משקל ונכסבה את ארון ד'
שם (טט) וימה תרגמו הוקגים (טט) ואבללה
הסדרדים למה חדרו לגון (טז) ויא שנחפק
שוו (טט) (כז) ויש אומרין כי המלך
שנפוצו מכם, ואחר שנפוצו מלך נמרוד

קרני איר

[כו] ובפדריא (ט' כד) ה' מל ר' גמtron קגרו פקכ'ה לאנכייט מלכיס כבונכיס נכסו כנוו. ויהל נט בחו ונכלכל אה לטעוט, וזה נ' טוות נמה בכתוב סח' זע, ושיין למכ'ן ט' נכפלות פ' חספה לי שבטים חי' (נמ' יה טו) סמלמו פל רבפ'יס מלכיס לטכל, וכן ת'ו, ויהל ר' לפכיעין מלוח'יך לער'ים קומי וטוי, ונperlכעה תמן ליגאנך.

[כז] וזה' זע כתג, פהן ת' מידע נכס לען פיכא כלשנות חלוקות להוקות וו מוו, כי' פ' יס' וס פנת פולס, כמו בספס היהת פסיתס לפס מילודכ פ' סבת קבוס ותכלס יחד : [כח] אל תחבור בפחים צפן

שׁוֹן כִּינִילָס : (פ) נִסְעַדְתִּי לְמַצֵּן גַּרְגִּילִי"ה, כִּי הַכְּתָב
יָחָם
בְּמַה אָכְלָה פָּנָי, וְכַתְנַטְמָה הִיא מִלְּוֹת יְהָמִים בְּקַעֲשָׂר.

אונקליס

**וְמַעֲבָד : יְהִי נֶתֶן לְעֵשֶׂב
וּבְלִבָּל פְּטֹן לִישְׁגָּהּ אֶת
רְשֵׁיו**

כתרגומו ולומך לו א) יכל לוח נגידים:
(א) הבה נרדה . בבית דינו כמלך
מעוכתגותו יטילש יב) : הבה . מלך כמלך
מלך כס חמיין הבש נכס וכהן כמלך
מלך ומלך כס נרדף יג) : ונבליה . ונבלאל
יט ס , (ס) , וכן „אבלה נבליה“ (שם כד ד) ו
לשונם , ולשונם לא נבליה בעבר היידית
בסיום „בי שם בל ד“ (לטשה פסוק ט) וזה
שלם ונבלילה (ט) ובבילוי המכפל (טנ)
(דהיא יג ס (טז) (ובחזרון המכפל ונבליה
תחת ונבליה (טז) (כו) , ואילו היה בדבר
לבם לשנוא זה את זה ובכל אחד חידש
דעת שכחת דעת לשונם (ט) (כתן יהונתן בעין

יחל אָר

הנ"ג ינ"ר מרס וגנו' וنمלהים רכיס טיחמל ה"ג התימה
חו' השגלה ווונן מסענן, ושיין קרי חור בעלה כד:
(סב) עקרו קאר וכריכת דבר לנטות חוק ומולק,
ו�텴יל נקאר הומות העיר לנטות חוק למכוע חת
החויב מלכו עלייה, ונופל נס על המרים המקפות,
חוות בורה (ישע' ב ט), קרייס בורה (זס כה כ)
וכמרים נורות גדלות מחול (במדב' יג כת) תרנומו
וקרייל קרין ורכנייל" (כרך נארמית יורש מכור
ז"ז וקצור): (סג) זהה פירואו: (סד) אם לו נטלים
מלצות: (סה) עניין מתקנה: (סו) "יום" ו"יום" וענינס
חמל: (טו) וכן פ"ר רישי זיל, בכנות דינו נמלך מענותנותו
יתירה, וכשיטה רחוצה, "ויחמר לך לך", לו היל
המלחאים והו נכוון, וכך צהמך אחורי נרדת,
זהנה חפר טלטס וחיזיריה: (סח) עבר מנגין נפעל
לנקנה נסתרת, הן שמיין מהפכו לעתיד, וכן על
מלת שפטם ור' נרדת ותכלת צס שפטם, ומספנו
זגבלה כלנס הלאה צפלס נסבה חול (ימוק' טז):
ז"ז (סט) זהוקלה המלכה דיז' מהלנס מל מסקל
ונבקה רום מלrios (ישע' יט ג) ולמנקה ונסבה (ימוי'
ז"ז מ"ה ז) שמיטפס ונבקה ונסבה ז' ז' וכי
הרדיק נמלן: (ט) ז' ז' ורהיי' בגו' ז' ז' ז'
למבדרים נעדים וכן פ"ר רישי זיל "זין מסטס צלצון
רכיס וה'ה להלונג יתרה כה'ה צל נרדת' וכן ת'ה
וונכלל': (טח) זהה"א נומפת: (עט) ובשותחסר
ע"פ: (עג) משפטו ונכללה: (עד) רק סוקלה המלכה:
(עה) לד"ק ז' ז' בלחכט חייבות האלו נספות:
(עו) הוקנים בעתייקות התורה לתלמידים כמו סהמלו
(מנילה ט ה, מכילתא נה פ ז, ופנוי נמס' סופרים
כשינוי הגופם קלת): (טו) ובחותוב צס כי חרנומו לו
בגינה נרדת, ואכלה צס שפטם, וסוח עוז להם זיל בגנד
המקלקשים סהמלו סהו' מנגין נפעל: (טח) ריל' זוקים
טהרגמו וחילתה תחת ונכללה: (עט) בפנוי פלמו, והציג
מ"ז ברדייה. בז' ריווחה צאנאות א' ז' ז' ז' ז' ז' ז'

מ"ז גולדינשטיין: כי כיוותם שוגדים וזה מוכיח פירושו לאשן כינויו: (פ) גם ע"ז הצעיג גולדינשטיין, כי הכתיב
אשוריידיש: יא) תכ' טו ג. יב) פין ליטלאַט. יג) חנוכתנו בנט ליטא כה פס'ו, וכתונטהנו ה' כת' לוט יט בעיינש (טז).

אונקלוס

וְלֹא יִשְׁמַעַן (גָּבָר) אֲנָשָׁן
לִישֵּׁן תְּכִלָּת : חָגָבָר יְהִי
יְתָהּוֹן מִתְפָּנָן עַל אַפִּי כָּל
אֲרָעָא וְמִנְעָז לְמִבְנֵי (נִזְׁבָּן
וְאֶתְמַנְּגָע מִלְּמִבְנֵי) קְרָתָא:
ט עַל כֵּן קָרָא שְׁמָה בְּבָל
אֲרִי תָּמֵן בְּלָבֵל יְהִי לִישֵּׁן
כָּל אֲרָעָא זִמְתָּפָן בְּקָרְבָּן

ב'ז

כו"ן מזמן בלאון לרבים וכ"ה חמלונה
יתירה כה"ה כל נדרה: לא ישמעו. זה קוחל
לבינה וזה מביך טיט וחם עמל עליו ופולע
הת מוחו יד): (ח) ויפץ ה' אתם משם.
בטעים (ט) מה צהמלו פן נפוץ נתקיים
עליכם (ט) כוֹה צהמל צלמה (ז) מגולת
לטע פיה תצוחנו: (ט) ותשש הפיצם.
למל צהין להס מלך לטוט"ב (ח) וכי היו
קפס כל דור חמוץ היו כל דור כפלגה
קטו יד בעיקר להלחים נו ואלו נקמו

יחל אור

ייהם הלא ית' במלול הלאו ולא השכחה, ומ"ט נג' (סנהדרין קט ח) "חויר תגנול משכחה", ופי' רשות זין סגן גמור על אותו מקום שיטכח ולכך גם עלמאש שיכחו לאונס", עיין ברדייה טיפרטה מהלמר בלחוףן החר' : (פה) השפה כרורה שיתה להס, וברכוב קיימים נטעקו טמאות מפני למן פל ענבי' הלאוות שנמיהים ליום געולם, ובצינעה לרילזונעה זיין ד' הותס כלל לאונס שהרש כל מטפהו לאו נפניא פלמה, ויתכן טרי' כן נבנה לרילזונעה, או ספר הכתוב מה שחי טהורונה אחורי דורות רבות, וספר לנו זה פנדט למא חיון לאו מחל נכל' : (פה) כי איתה מכונת הבוייס שלח יטהרו במקומות האל, כי לא תחטו בראש את המרץ כי אס לאונת, ומון ההפלה כוותה נשי' קנטיזנו בני הדר בקהלות המרץ, נס כמלינות רעות ומקלות, במקומות הקור והקreme הנורא, ובמרץ זיה ולAMENT, אלר יפלג צעינינו למה צהרו רוחזי הוותהש לחתיבם במריות הרעות הכאן, אך כוכרכו לנטת טמה בגזרת מיליון, שביבוס כורעט עוזו טל פני כל המרץ : (פה) ויבול לריאות צבנו לאות קנסת ממה שטהרו הותס, כי כת מל מבס נטהרו סס, האל מלהו לבנותה נדולה כמו טהרו : (פה) ואין ספק שחלו לבנות גס במגדל כי צהין עיר מה יויעיל המגדל : (פה) בסוף ס' (וישועת כל ס) כתיב תורתה הדרה כי לא נלחס צס רק בкус להלhas, נכה כו' (צמלה כב 1) : (פה) שחדלו ולא הצעימו חותה,

מקורות לש"ו : ז) ב"ר פל"ח י. ט) פג"ל קו ג. טז) תנומת ה' בס, מתומת ב' כמת לוח כת פס"ג. י"ג) פג"ל י. כל ז-
ז"ה) פג"ל קו ג

בראשית יא נח

שם שפתחם אֲשֶׁר לֹא יִשְׂמַע אִישׁ
שְׁפָת רְעֵהוּ ח וַיַּפְצֵץ יְהוָה אֶתְכֶם
מִשְׁם עַל-פָנֵיכֶם כִּל-הָאָרֶץ וַיַּחֲלֹל
לְבָנָת הָעִיר ט עַל-בָנֵים קָרָא שְׁמָה
בְּכָל-כִּישָׁם בְּכָל-יְהוָה שְׁפָת בְּכָל-
הָאָרֶץ וּמִשְׁם הַפִּיצָם יְהוָה עַל-

אנו שורא

על בבל, וקטו מלכים אחדים, ובימים רבים
במאות הדוד תראxon נשכח הלשון הראשון (ט),
וזהשם הפטיאם, ודוגא טוב להם, (כתו) וכן
אמר „ומלאו את הארץ“, לבעלה א' ייח (ז) (ל):
ת וטעם ויחדלו לבנות העיר, להשלימה (ט) (לא)
כי כבר בנו קצת העיר זקצת המנדל כי כן
יטב אשר בנו בני האדם (ט) (לב), או יהיה
שי אשדר בנו בני האדם במחשבותם, וכן
„ילחם בישראל“ (יהודשע כד, ט) עלblk (ט)
וזראשון נכון בעני (ט): ט בבל. שתו

לטראות

אלצון, וידעו לדנְרָן נַלְצָן חִילָתָ, זֶה אַזְדוּדִית, זֶה לְגִמְיתָ, וְכַיּוֹתָ לִכְתּוֹב חֻמְלָ, חֻמְלָ לְגָן יִסְמְשָׁ הַיָּם שְׂפַת רְפֵטָ, וְטָיָרָנְתָה בְּנֵי חָלָס צָס, וְתַלְעֲלָךְ לוֹמָל שְׁכָל הַחָל נַתְחָדָס לְזָוָן חַתָּא, וְזַיְיָ אַלְזָנוּתָ לְלִבְכּוֹת, חָסָ פְּגָלָ, הַגְּנָל נַלְלָ שְׂפָתָס, כְּתוּסָפוֹת חַוְתִּיוֹת, וְהַוְלִי כְּמִתִּתְנִילָתָכָל הַחָל. מִקְלָתָס, כְּלִי הַמְכָטָג פָּל סָלָג פְּגַיָּן פְּהַחַל מַס שְׁאַכְיָלוֹ מַדְנָל, וְכוֹזָה כְּפָר מְזָמָתָס צִוְמוֹן לְפָעָרִיס סְוִוָּל פְּמִי כְּהַלְקָן כּוֹלָס, מַתְנְגָנוֹתָס יְחוּקָקוֹ טַוְקִיס לְגָן טְוָכִים נַלְגָּן, פְּגָגָ פְּגָס דָּ, סָלָג יִסְמָפָט הַיָּטָס שְׂפַת רְפֵטוֹ (לִיְהָזָ) : [כְּטָ] וְכַחְבָּב גַּדְלִיָּה פְּגָזָ, כִּי תְמִיד יוֹכֹר כְּכַתּוֹב נַלְצָן פְּלָצָן קְוָדָס נְפּוֹלִיס פָּלְגָּן. וְסָוָג סְמָוָלָס צְפִיס כְּלָנוֹל אַלְצָן בְּבִיוֹתָס זָבָכָן כְּכִינָן כְּפָלָיל וְסְמָנְגָל קְוָדָס בְּנְפּוֹלָס מַסָּס לְגָן נַלְגָּן סְוּמָנִיס : [לְ] וְעַזָּ כְּתָבָה פְּתָ, פְּרִיפּוֹט דְּוִילָהָן סְלָוִי (מַסָּס הַפּוֹלָס סְפִילָס וְסָוָג טָוָכָ לְסָסָ), בְּוַתְפָלָגָן מֶל הַחֲכָה הַיָּטָס זָבָח זָהָר, וְסָזָס פְּגָגָ), וְלִבְדָּק כְּתָבָה, וְאֶגֶּה הַיָּקָר בְּהַגְּזָתָה נְכוֹן כְּדָנָל זְכִיתָה פְּלָלָת כְּסָס צִיְתָנָנוֹ בְּנֵי סְהָרָתוֹ לְגָן כִּי טָוָכָ לְקָקָ לְכָנָוָס לְחַרְלִיסָס, וְכָמוֹ, בְּהַכְּיוֹן כָּוָג רְחִיבָה מְהֻמָּרוֹ, וְמַלְגָּה חַתָּ פְּלָאָגָן. וְלִבְדָּק כְּתָבָה, וְאֶגֶּה הַיָּקָר בְּהַגְּזָתָה נְכוֹן כְּדָנָל זְכִיתָה פְּלָלָת כְּסָס צִיְתָנָנוֹ בְּנֵי סְהָרָתוֹ כָּל טְהָרָן, וְלְגָן יְתָקָנָנוֹ גְּלָתָה וְמַלְגָּה נְגָדָלָ, מִצְמָצָא כְּפָנֵינוֹ מְלָתָס סְכָוִיס נְגָהָס מְפָצָנוֹת כְּכַתּוֹב סְפָצָטוֹ וְמַלְגָּה נְגָדָלָ, וְיַרְדָּל דָּ, וְיַרְדָּל דָּ, לְפָעָמִים וְלְגָמָלָס כְּמַפְצִיכָס, וְכַן דְּפָתָה תְּיֵל פְּסָיָי מְוֹלָדִים בְּכָוָרוֹס : [לְאָ] הַהְבָדָל בֵּין חַלָּל, מְגַע, מְסָךָ, פְּיַץ (יְרִיפּוֹת צְלָמָה חַיִל טָוָכָ, בְּיְרִיפּוֹת כָּ) : [לְבָ] וּבְכָרָ פָּ, לְתָה וְכַתְּמָתוּמָה מִת כִּי יִתְהַלֵּל מִיְּהָ נְכָל, וְכַסְגָּל, קִיטָעָיקָס נְלָקָן כְּנָלָקָן לְפָוָר מְלָךְ מוֹהָב וְיַלְמָס בְּיַרְהָלָא וְנוֹ, וְיַהְוָעָט דְּנָרָ פָּל מְמַסְנָת נְלָקָן, כִּי כְּנָן כְּתָבָה הַוְלִי חַוְוָן

פָנִי כָל־הָאָרֶץ: פ. אֱלֹהֶה תַולְדָת
שֵׁם שֵׁם בְּזִמְאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
אֶרְפְּכָשֶׁד שְׁנָתִים אֶחָר הַמִּבּוֹל:
יא וַיְחִי־שֵׁם אֶחָרִי הַוְּלִידֹ אֶת־
אֶרְפְּכָשֶׁד חַמְשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: ס. י. וְאֶרְפְּכָשֶׁד חַי
חַמְשׁ וּשְׁלֹשׁ שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
שָׁלַח: יג וַיְחִי אֶרְפְּכָשֶׁד אֶחָרִי
הַוְּלִידֹ אֶת־שָׁלַח שְׁלֹשׁ שָׁנִים
וְאֶבֶע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: ס. יד וְשְׁלֹשׁ חַי שְׁלֹשׁ שָׁנָה

אבן עוזרא

טלוות (ט) ואלף חסר (ט) וכן בנדר ולטטה ל.
יא) (ט) ובמה (ט): י ופי' שנותים. בפי' אחיה
יפת הנдол (ט) ויתכן שנקרא פלג בשם זהה
בימים שנאפס (ט) כי שם חי תיק שנה אחר
המכבול, וארכשד תליח שנה, ושלח בנו
תליין ו עבר בנו תסיד, והנה כל ימי פלג
רלית שנה, והנה דם החצי ימי אבותיו (ט),
נעם רעו בנו חי אחריו כבקפר שני פלג (ט)
ונם שרוג קרוב מה (ט), וזה הכלל אין אחר פלג טי שנה כמו פלג כי אם
בנו לבדו (ט), וויא כי שביעים hei בני המגדל, ועל כן נפוצו לשבעים לשונות, וכשהאתה
סופר בני שם נם בני יפת, נם בני חם המצאים שבעים (ט) וזה איננו נכון, כי פי'
כפתורים ופתרונות איננו שני אנשים (ט) ועוד שלא הבא במספר נח ובנו (ט), ועל דעת

יהל אור

יג: (ט) וברעת כסדי' טהרים (למעלה יט ט):
(ט) וכן נקרת פלג צויס טהרטף טהרנוו חלי,
טהר רק החל מימי חוכתיו, וציטטה רלהוניה "ויל"
כי מלך קיס פלג, וכיימו נפלגה הקולן, ויש לפרש כי
פלגנו ימי הקולדס כי סדרות לפניו, וכוס הכלויות החר נם
חי' כמו ממש מלחות טנא, וסוח חי חלי זס, וככל שסדרות
הכלויות להריו":

(ט) רלית טנא: (ט) שרג חי ריל טנא: (ט) רעו
כו, וכלהמת חיין לנו לסדרות טנס לאס זה לאס
הכתוג מפרס נפירות כי צימוי נפלגה קולן: (ט) עיין
(למעלה יז"ל יג) כי כס סס מדינות: (ט) והם טי
ג"כ

אונקלוס

ט. על אפי כל ארעה:
אלין תולדת שם שם בר
מאה שניין ואולד ית
ארפכשד פרטין שניין
בתרדאולד יתארפכשד
חמש מאה שניין ואולד
בגין ובגין: י. וארכשד
חיה תלתין וחמש שניין
ואולד ית שלח: י. ותיה
ארפכשד בתרדאולד
ית שלח ארבע מאה
ותלתה שניין ואולד בון
ובגין: י. ושלח תיאתלtiny
שניין ואולד ית עבר:

ריש'

והלו לך נאכדו מן כulos חלא שלול
סמכול כי גולניים וכי מה מליכת כינוס
לכך נאכדו והלו כי נוגיס הכא נס ורעות
כינוס קלחמל טפס חחת ודכלייס החרדים.
למדת סקחווי כמחלוקה ונadol הקסוס (ט):
(י) שם בן מאה שנה. כקוויל היה הרפכער
ונם שרוג קרוב מה (ט), וזה הכלל אין אחר פלג טי שנה כמו פלג כי אם
בנו לבדו (ט), וויא כי שביעים hei בני המגדל, ועל כן נפוצו לשבעים לשונות, וכשהאתה
סופר בני שם נם בני יפת, נם בני חם המצאים שבעים (ט) וזה איננו נכון, כי פי'
כפתורים ופתרונות איננו שני אנשים (ט) ועוד שלא הבא במספר נח ובנו (ט), ועל דעת

הוא סהלו לכנותה נдолה כמו סהנו זכינו עיר קסנה
וסהרו סס הייס כת: (ט) המלה באל מרכיבת מהטו
מלות ועניינה גאל-גאל, כלומר גה להס טכלבלן מהזמים,
ולכל הו סס ז' "תכלולו. גאל", כמו "קן" מין "קן"
ומון "מן" והdomis להס. רק סס כהן טגל תחת
הכלויות הרים, כמו סמלה נס נמקלייס הכלמים" טgal תחת
קורי, כמו "לו להס טפrios" (טוף ה ח) סהלו". להס:

"(ט) וחסר ז' הלא" סמלת נאל, כי עניינה גאל"גאל...
גאל-גאל: (טט) שמשטטו כהנד: (ט) ויקרא זמה
גמה (יקו' כ כת) ועיין טרטוי רלא' סרכ' גמה ולמטה
ל, יה: (ט) ושם פי' סקתייס החר סמכול להחר חפצון
רלהמתה סמכול, ועיין למעלה יז' כה' קרי הור הערה

וַיֹּלֶד אֶת־עָבֵר: טוֹנִיחִי־שְׁלָחָ אֶחָרְלִי
 הַוְלִידָוּ אֶת־עָבֵר שְׁלָשׁ שְׁנָנִים
 וְאֶרְבָּעָ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ס טוֹנִיחִי־עָבֵר אֶרְבָּעָ
 וְשְׁלָשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־פְּלָגָן:
 י וְחִיחִי־עָבֵר אֶחָרְלִי הַוְלִידָוּ אֶת־פְּלָגָן
 שְׁלָשִׁים שָׁנָה וְאֶרְבָּעָ מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס יח וְחִיחִי־פְּלָגָן
 שְׁלָשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־רְעוֹן: טוֹנִיחִי־
 פְּלָגָן אֶחָרְלִי הַוְלִידָוּ אֶת־רְעוֹן תְּשֻׁעָה
 שְׁנָנִים וּמֵאתִים שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: סכְוֹנִיחִי־רְעוֹן שְׁתִים וְשְׁלָשִׁים
 שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־שְׂרוֹג: כא וְיִתְיַיְּרָעָה
 אֶחָרְלִי הַוְלִידָוּ אֶת־שְׂרוֹג שְׁבָעָ שָׁנִים
 וּמֵאתִים שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
 ס ככְוֹנִיחִי־שְׂרוֹג שְׁלָשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד
 אֶת־נְחֹרֶב: ככְוֹנִיחִי־שְׂרוֹג אֶחָרְלִי הַוְלִידָוּ
 אֶת־נְחֹרֶב מֵאתִים שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ס כר וְיִתְיַיְּרָעָה נְחֹרֶב תְּשֻׁעָה וְעִשְׁרִים שָׁנָה וַיֹּלֶד
 אֶת־תְּרָחָה: כה וְיִתְיַיְּרָעָה נְחֹרֶב אֶחָרְלִי הַוְלִידָוּ אֶת־תְּרָחָה
 תְּשֻׁעָה־עִשְׁרָה שָׁנָה וּמֵאתִ שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ס טוֹנִיחִי־תְּרָחָה שְׁבָעִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־

סדר שלם (ט) יהו לאלפים ולרכבות בוט' המגדל (ט) ולנו: טו ואברים עוד במקומות נקראו

יהל אור

(ט) בס' י זמק, מגל ליטוש גול, ליטוש מקט ניכ' סס: (ט) שההפלגה קימה כסוף ימי פלג ולג נסתה לאה

אונקלום

אֶבְרָם אֶת-נָחָר וְאֶת-הָרָן :
כִּי נָאֵלָה רַקְדָּת פְּרָח פְּרָח
הַזָּלִיד אֶת-אֶבְרָם אֶת-נָחָר
וְאֶת-הָרָן וְהָרָן הַזָּלִיד אֶת-לְוֹט :
כִּי נִימָת הָרָן עַל-פְּנֵי פְּרָח אֲבִיו
בְּאֶרְץ מִזְרָחָתוֹ בְּאֹרֶף שָׂדִים : מַפְטִיר

אבן עזר

אור כshedim (קז) ובמוּדוֹ (קז) על כן באורים
כבודו ד' (ישעיה כד טו) (קז) (ילד) וחקירוב
שהי' לו שם אחר (קז) כי כshedim מבני נחורה
אחיו אברהם (קז) רק טshaה כתוב השם הנוֹדָע
בימיו (קז) (לה) והעד כי שם נולד אברהם שם
מת הרן אחיו וכתוּב בארץ מולדתו (קז) ויתכן
כטו „אשר אור לו בציון“ (ישעיה ר א)
רואה, ובמוּדוֹ „על פנֵי אהרן אביהם“ (במ"ה)

קרני אור

ובלייזותו קיים, ובמה חלדרה היו גנום שודד הדר על גביו
ובדקליים נחלים כחגניות : [لد] ובחרוגם (קהלת ז כה) פ"ס
הדר חדד מוחלט מלחתי". מן יומם הדר קדמוה עד די
התיליד הרכבת לדיוקן, די השתכח מכך אוניבר זיין חלוף
מלךין להתקבבו לمعد מגלה בכבלי :
[لد] וחטבב ז"ל ישב עלייו נזח, וכתב, כי הרכבת הביבו
לו טול נחלה כבדים, כי הרכותיו נזח כס
ס", וכבדים וכל הרכז בגוף הרכות נזח כס פוי"ס, ותפּ
דנליו בהרכבת וגחל נולדו בעכל הרכז הרכותיו, ורק
כון לכו גולד בחול כבדים, וזה השם שאמל סכתוב, וימת
הרכז על פניו תלה הרכז בהרՃ מולדתו בחול כבדים", כי כס
מולתו כל הרכז לכו, ועיין ברכות בפרט טענותיו והציג
שליקס, ועיין בכיהור רב"ל ובכיהור רב"ז מס בנתכו ע"ז,
ולדעת קרדי"ז, חול כבדים הינו הרכז כבדים הלו סט מקום
בטבר האג, וממלכות הלה וממחו עכל האגר פוח, ובס
גולד הרכז, כס מית הרכז, כי כן כתוב נחלה מולדתו,
וכון פ"ז ס"ל ביחס פיש הרכבת נחלה כבדים נזח פיש נדר
לעטיר דבר חנן כדי לכו נחלה כהן, ולפי זה הין הינו
רכוכיס לארכות מפעות הרכבת כדעת סלמן"ז ונחס"ז, ועיין
שלמי, לבנון שלם "הור" סטלריך לנאל ולפמוד כל מיקר
כס "הור כבדים" : ..[לה] ובתחב ריב"ז ווין זה כוון נפיי,
הלו סקלחו נזח כבניש סט כבניש פל כס הרכובים סקדמו
לפס, ואכן קרו נחלה סט נזח כבד פל כס מדינת כבדים,
הו על כס שחא באתייבת החהלה נחלה כס, וכי סמו
בדל מנגני הרכז, כמו פלאת מפלחותים, נזח סמן כבד נזח
חול בתמונת הרכז כבדים וינקלו סמו פלייך, ולחייך, הות פוז
בכלה" (למטה כב כה) ומליינו "וות כל מלכי הרכז בטז"
(ימ"י כס כ) וויאיט הרכז בכור נחלה, כי פיש לאחד מנגני
ס "פוז וחול וגתר ומט" (למטה י"ד כנ) ונט טופשי
החלאות, וגמור קרי סט בכירו על סט ככוב הרכז נט
ונסיט דר נחלס : [לו] זיל "מנחים" (מחנית מהחט ברכז
חיל") "הור כבדים" (מחמי ט, ז) "פל כן נחלים כהנו די"
חגניות וויאיט "ותר פתן" (טכ) יולס טל מהוות לפטוי
ס, וזה חיל יולס טל פטיאן כי כס כויה "ויאיט הנפשם
) וכן כס זיל סכיה פטיאן כזב מסמו "כל חור וגקרת

טנטייס החל במקול : (כח) על פני תราช
אביו . בחיי האביו ומדלעתה הגדת יט הוומלאים
טעל ידי האביו מתי קיבל תלם על האברס
בנו לפניו כמלוד על שכחתה היתה לאלמיין
וסתליינו לככזן סחץ וscrן יוקב ווומל צלצנו
שאור עשו הבשדים במקום הנזכר (קע), ונקרא
ט) (ק) [לו] וטעם על פני לפניו אביו שמת ואביו

יְהוָה אֹר

בכתה לטה, ובכניות רכות נולדו כניש רכיס: (הו) זהה
המר בה' כנהג הַחֲמָרִים סְבָעִים פ' כוֹן הַמְנָדָל:
(קכ') וְלְדָעַת הַה' וְלַפ' גָּנוֹל כְּסָדִים, וְכֵיחַ הַמְדִינָה
סְמָלָנוּ עַלְיהָ הַכְּסָדִים: (קג) בָּאָן כְּסָמָעָה סְוָרָה לְקַת
בְּגָנוֹל סְסָמָעִיק טַעַם כְּרוּחוֹתוֹ ב', פְּעָמִים מֶלֶת, חֹור
כְּסָדִים" כְּרוּחוֹתִי סְוָרָות, וְתַסְלָוָס כְּלָזְוָן צְכִי יִשְׂרָאֵל
לְךָ אַוְנָרָס נָוָל בָּמָקוֹס נְקָרָה חֹור כְּסָדִים, וְהֹר כְּסָדִים
יְסָחָרָרִים בְּקַעַת כְּסָדִים, כִּי נָלַז זֶה הַמְר הַכְּתָוב וְיַמְלָחוֹ
בְּקַעַת, וְכֵן כְּהָרֶן מָוֶלֶת בְּחֹור כְּסָדִים, וְכָמוֹכוֹ, נָלַז
כְּנָן כְּהָרָרִים": (קל) וּפ' הַמ' זֶל נָס אַס צְפִי, "גָנוֹלוֹת"
וְהַס גָנוֹלִי מְדִינָות הַטְמִימִים, וְכֵן כְּסָבוֹר כְּפ', סָס, "כְּחִיוִי
כְּיָס אַס ד', חָלְכִי יִסְרָהָל", הַכְּנִיחַ הַה' זֶל סָס הַרְחִוָה
וְכַתָּב, "וְכֵן חֹור כְּסָדִים, גָנוֹל הַכְּסָדִים וְכֵיחַ הַמְדִינָה
כָוָלה סְמָלָנוּ עַלְיהָ הַכְּסָדִים וְכֵוֹחַ הָרֶן מָוֶלֶת הַקְּן":
(קג) מִקּוֹדָם: (קו) בַּי כֵן כְּתָוב (לְמִטָּה כְבָב כ) "הַגָּה
יַלְדָה מְלָכָה נָס הַיְהָ כְּנִיס לְנָהָר הַמִּיקְדָּס" וּכְפ' כְבָב "וְהַת
כְּסָד וְהַת חֹזֶז וְהַת פְּלָדָס וְהַמִּידָלָף", וּוְיִקְרָה פ' חֹור
כְּסָדִים שְׁכִיּוֹס נְקָרָה חֹור כְּסָדִים, כִּי כְּרוּחוֹתוֹ הַזָּמָן נָה
נוֹלָד כְּסָד טִיקְרָהוּ כְּנִיס כְּסָדִים:
(ה) יִלְלָה הַהָּרָה (ה'ז) וְ(ה'ז) וְ(ה'ז)

(קנ) על סס כסל : (קמ) שלדעתהו הווע מוסכ פל
כוולם נס על חנרכיס : (קע) פי' סלא נקריה
עסס כסל וווע היה לו סס חמץ , וווע האכסלאיס טזנו חור
רעל תנור : (קי) ודברי רוזל (כ"ל פ' לח יג) הצעיחס
רטוי זיל ידועיס , ופי' חור חס , ווועכ נקרחתה בעיר
הרייך חור על סס הנט שנעסה בה לאחנרכיס טהצלייכו
אמרום לככטן מהס ווועלו האל , וכתב ריכזין , ודנרכיס
קנלה לי מה טעם לע חמץ חס , וווע מאיזו בריפה בכל
המקרא נלען חור , וארכמאנ זיל יסרכס מלרוזל טגן

(בפי כד טו) "ופל מהות לפטווי" (סס יט ח) מתי בזמנים
אמור כבדים כה פליטן "וילא לחש מהול כבדים" מכך כתוב
קדש וימלו נקעה כהן בוגר ויבט טו" (למלגה פסק

אונקלס

הכשדי: כט גנשיך אברם
ונחור להוֹן נישין שם
אתה אברם שרי ושות'
אתה נחור מלכה בת
ךון אביה דמלכה
נאביה דיסכה: ל' והנות
שרי עקרה לית לה ולד:
לא זכר תרבח ית אברם

ר' עלי

הס ה'כלס נוֹתָה חַנִּי מְצֻלָּו וְחַס נְמָלוֹד כוֹלָת
חַנִּי מְצֻלָּו וְכַעֲנוּלָל הַבָּלָס חַמְלָו לוֹ לְהַלֵּן
מְצֻלָּן מַיְוָתָה חַמְלָל לְהַס פָּלָן מְצֻלָּן הַבָּלָס
חַנִּי הַסְּלִיכּוֹו לְכַבְּזָן טַחַט וְכַעֲלָט וּזְכוֹ
חוֹל כְּקָלִיס. וּמְנַחַס פִּילְטָן ד) חַוָּל בְּקָעָה
וּכְן בָּא) צְחוֹלִיס כְּכָלו ס'. וּכְן כָּב) מְחוֹלָת
לְפָנָעוֹי. כָּל מְוָל וּבְקָעָה עַמּוֹק קְלוּי חַוָּל:
(כָּע) יַסְכָּה. זו שְׁלָה כָּג) עַל קָס שְׁמַוְכָּה
בְּלָוָם פְּקָדָע. וּבְכָלָל מְוָכִיס בְּזִוְפִּיה (ס"ה
כָּמו שְׁנַחַמֶּל כָּד) וַיַּלְלוּ חַוָּתָה שְׁלִי פְּלָעָה
שְׁנַחַלְיוֹן לְסַדְיוֹ כָּמו שְׁלָה לְשָׂוֹן שְׁלָה:
יבָּל אָוֶר

אור יהל

ונלען הוא כפכוטו : (קייח) אין חומריס פל פניו חלה
בזהדר גורס נער ונוק הוא כעס למי שרואה חותם ,
ומו כלן מהובך מטעטל ברחותו מיתת צנו , וכן על
עוני הילן האיכס (כמלו' ג' ד') סחינו דחק עס ויכן
עלטזר וחיתמל , לאו טס "וימת נדב וווניכוח" (כפי'
ארמביין) וכן על פני דל אהייו יאנון (למטה צו יכ') על
פנוי כל אהיו נפל (למטה כה יה) הכוונה סנתיאגב נמקום
סבחד לו נס נגאל רלון חחריס וועל המתס (אליל) :
קיינ) ושתייהן בנותה בגין , כי אם יסכה לחחתה , מה
יעס ציזייר הכתוב יאט החט נחול , ולא יאט צרי
הגבירה לאם המלכות , ופואל למא וכבר יסכה צלאג מאינז
עמינה ז' דבל נכל התורה : (קייג) כי בדרכ הפסט
זין זה ככון , וגס נמה חמר בת בגין , ולא חמר בנות
בגן ? (קייד) ותהיה צרי עקרלה חיון לה ולד (למטה פ'
) וכפייטה ראלטונג ומטפס חיון לה ולד , צלאג יתכן להיות
לה ולד , בצעור שחל לשרה חורה כנסים , והולד כלו
מודם האלטן ברחות גמורות , ופירוט עקרלה כרותת טרא
ועקר על דרכ ובליך מלן חייס" :

(קע) וראיתם מן ה' (גמטה כ יד): (קע) ונראה
שלא מעתה חיין ארן טכנתוב וכ ארן מהי
מכרכס, כי אמר טחים הייתה טרייהות לוט היה המכרכס.

כל אגניות טריי סולין גלויה נעלמת מכך, גנטית טבית, גס פיסיון בקדמוניות בלו כתכ כפניות יסכה זו בלה לפי קבלתו, וכסכימו פמו כל גדול כמפלזיס הגדומים: [לט] והגדיך כתכ "חולי" כתיס אלה כתנו כל תלתן ותפעס"י שנא זכר לתלתן כתות חולי כיה לו" וצל"ל כתכ חולי יתקן לומל, כי גס יסכה סיחם אהבת נחול, ונטה נחול שתוי חמימות ייט肯, וככחות הומל, וגס אהבת נחול מלכוב, כי פה כפיאל בטמאנ יהה לבקה ולגן רחל ולחה: [ט] ובילקוט ליוכ פ' גמו חתקן ד' ניס נטה

בראשית יא נח

בְּטַוִּיקָה אֶבְרָם וַיְנַחֲרֵב לְהָם נְשָׁיִם
שֶׁם אֲשֶׁר-אֶבְרָם שְׂרֵי וַיְשַׁם אֲשֶׁר-
נַחֲרֵב מִלְכָה בְּתִדְרֹן אֶבְיַמְלָכָה
וְאֶבְיַיְסָבָה: לוֹתָמָה שְׂרֵי עַקְרָבָה
אֵין לָהּ וּלְדָ: לא וַיְקַח תְּרֵחָ אֶת-

אנו עוזרא

ב ד) (ק"ה) (לו) : **כט** והזכיר שם אשת נחור להודיע יהום רבקה ורחל ולאה, וקדמינו זיל אמרו טיסכה היא שרה (ק"ג) (ל"ח) ואם קבלה נקלת (ק"ג) [לט] והאוטרים כי אברהם היה עקר ולא שרה אמרו היפך הכתוב (ק"ד) (ט) והעד ישמעאל בנו, ובני קטורה, והאומרים כי שרה הייתה אחות אברהם (ק"ט) איןנו ישר בעני זה השעם, ואלו היה בן היה הכתוב אומר, ויקח תרח את אברהם בנו ושרי בנו אשת אברהם בנו, גם כן אלו הייתה אחות לוט היה הכתוב אומר זאת שרי בת בנו כאשר כתוב על לוט (ק"ט) ויתכן שנחור בנו הלך בתהלה

הברון אור

בזמור קריי הול': [לו] ולדעת לויל' (כ"ל פ' לת' יג')
סגולודן היוו נבדיפה בעבור פגעה לדעת חנוך, וכי'
פוי על פני תרמ' חנוך, כי מות מסנתה חנוך כמה שמסל לו
ונמלוד, וכזהה לך (ד"ז פ"ז ב') מל פני תרמ' חנוך, מלי'
הייריך כי, הלא עט כהו יונח לה היה כל נס דמיות נח'
חנוכיו נר דה' וכד מתלמידי חנוך לנודע מתקטעל פין ונניין דה'
ונפקו מתמן, מהן קטיל ליה לאן הלא כיוון למדו חנוך
לענין דכשלה וכו' ופיין במקדים מילך רבינו מגלה' ז' שבקה
חנן, ולמן דמותו נחי חז' ומתו בלח' (סנד' ט' נ') 'ה' מיל
הלא מתחולדות נת: [לח'] וזה נג' (סנד' ט' נ') 'ה' מיל
ל' יתאק יטסה זו בלה', ולמה נקליג במא יכקה בסוכה
בלוק' ז' וכן כו' במדרש צו"ט כפ' 'טוב למסות כל' (קי' מ'
ס' יה) וכטוף פ' ז' למנילה דב' יה', וכסדר טומס פ' נ',
בגדיל אן ו' בנים ונכו' ה' בס' הא' ת', ג' נ' מהת ללו'ת
(ו' נ' ב' מהת למלכה) בס' מהת לייסדה סאי' בלה',
ולמה נקליג זמה יסכה בהאל טוין כה שאהמ' ז' פללו' חותם,
אל פלע' (למעט יכ' ט') ד' יה' יכקה טפי'ת טו'ת נגוזה',
צ' נ' כל האל תחמא הילך בלה' (למעט כה' יכ') ט' כ', וסוכת
כלזון תלמידי פוע' כמו' גופה ולואה כלזון פכלי', 'וילך הבופ' ז'
(ט' כ', ית' כד') חיוכ'ט 'והזיל סכו'ת' וכו' כל לוזון גופה
מתוינעם כלזון סכו'ת, ופ' צ' שהיתה נגיון כיתה נקרחת
יסכה, כי נגיון פיעס יקליג לפניות ארוחה (צ' ג' ט ט')
וכן צויק'ל (פ' ה') כי 'ה' נ' סוכו' פוע' מבה רע'ה, חנוי כל
כל אגניות צ' נ' סוכו' בלוק' ז' מותן נגיון סאי'

טקווי רשי : ב) מכילת מהותם שלם. "הלו" פין קני הוו
חט ג. פזון פג' ולבוטות במאן גן בר)

אֶבְרָם בָּנוֹ יְאַתִּילּוּט פָּנֵזְהָרָן
פָּנֵזְהָרָן אֶתְּ שְׁרֵי פָּלְתָּרָן
אֶבְרָם בָּנוֹ נִצְּאָזָא אֶקְעָם
פָּשְׂתִּים כְּרָנָא לְלָכָת
רוֹבָּא עֲדִידָהָרָן וִישְׁבָוּ
לוּ וִיהִינָּא יְמִידָּתָהָרָה חַמְשָׁ

אבן עזר

(ל') ויצאו אתם . וילך מלחת ולבאלט עס אל חרבן (ק') או בא אחר אביו (ק') [טא] והונכון בעיני שפרשת לך לך (לסתה יב א) שאמר השם לאברהם (ק') קודם זה הפסוק שהוא "ויקח תרחה" זכותו בזורה באחד לחודש השני בשנה השנה (בטדי א) ואחר כן בחדרש הראשון בשנה השנה (שטוות ט יז) (ק') [טב] , והעדר שאמר הכתוב ללבת ארץה כנען (לסתה פ' לא) (ק') ובאשר בא תרחה אל חרבן (ק') ישר הטעום בעינו וישב שם ומת (ק') [טג] ואין טוקדם ומואוחר בתורה (ק') (פה) :

ד

קרני אור

בגלל הנטהש טלית כתו של זס, קטולס כתו של יפת, אבל
כתו של חס: [טא] הכהותים מוספי שלוי מלון ואלון נהול
כגיאו "ויהת דבריך ודבר מלכה כלותיו ארכות הנטהש וכחול
כליו", וכטהמלס ארכות ולוי כתבי נחלתך מרפחים ספרית תופעות
חנויות כוועריזס כי ארכות י"ז היינט נטלה בכל האקלים רק
כיהו' (גב מד) ואכל וויז'ו ויגען בלהי לדורות ארכות (זד"ז):
[טב] עיין "האל הויל" וכן כוונת מכוון כל"כ מדות לר"י נטה
בל ר"ז בגדייל מלה נ"כ במוקדים ומוחול סכפלביות
וזיל זס "כיווה נו וידנבר ד" אל מס במדבר ספרי (כמ"ד
ה' ה') ויחמ"כ כהווכ (פס ז ה') "ויש" ניוס כלות מס לסקיס
ההט פמאנקן". וטלון פרקמת פמאנקן צהחד ניינן צבנה פניש
פניהם (במות מ' יז) "ויש" כהווכ הלהבון צבנה פניש
ביהמוד להודו הוקם פמאנקן" הלווי מכון חתך למד פהמוהותל
מוקדים בפלטיות, גס יתכן בדתת כת' זל על פפ' (כמ"ד'
ט' ה') צבנה פניש לאלהתס מהלן מליעס-בחדת הלהבון, וככל
בקדיס ענייניס ספרי כההדר פאנאי (פס ה' ה') מכון בלען
מוקדים ומוחותל בתוכם, ומפני (ספרלי כבשלותך ט' יג),
וכן כפסחים (ד"ז ו' ב') ספקבש ג"כ, וס"ס, יהות הומלה
הין מוקדים ומוחותל בחרוכם, ועיין חום' ברכות ז ב ד"ס ז' ה'
ספר לייס": [טג] ועיין רב"ז זל מה ספרי, וכלמ"ז מס
צתרמץ פלו', וככל"ז מס צתרמץ על סלמאנ' זל, וממעלני
מס טטירלו'. [טד] כי כהמאת לה מות תלת צוון הבשוי,
כי בעת ספר הנטהש בן ע"ה צב נ"ה ספר תרת רק בן
קמ"ס צב, ומייס פוד צבאים צב הדר בן, וכסל"ע פ"ה
הנטהש הניינו קדר תלת הניינו נפשי מיתחה כל ספר צבאי
ספיש', ופי' כגלי"ה זל כבנולד הנטהש ספר בן צבאים צב,
ככחות תלת ספר הנטהש בן קל"ס צבאים, וככחות ספר צב
הנטהש בן קל"ז צביסי' כי עבד צבאים ספר גדור מטהה,
הגב שתי צבאים קודס מיתח ספר מות תלת, וכן כוונת (כ"ל
ט' מ' ה') ויכל הנטהש לסייע לארה ולכוכבה, מסיכון כה
ט' ה"ל ר' יוסי וכלה קנוויהו כל תלות קדמתה לנטהש

הברך לך ובעיניך תרם יהו עמו ומת נחרן הילך זמן;
חסלית פרשות נח

יהל איז

הימל, ואות סרי כתנו, כאשר לתוך מל לוט, וכן כתוב הדרוייה שלג היה והוא הרן בן תרח והוא אחיו חנוך, כי קוה לא נוליד רק לוט, אבל ביה שרן מחר מלכת והני יסכה: (קיט) בעבר דבר שכתוב כלון ויקח תרח חות אלנרט לנו, ומאת לוט בן הרן, ולא הזכיר כלון נהור, מעכ כוונך לפראט שנקור לנו כלך בתקלה חל הרן: (קיהם) ויוצא מרלוונו והתייסב נחרן, כי מליינו שהרן פיר נהור, ולא מליינו טיהר נהור מהור כבדים בלבד במלת "וילחו חתס" (למטהפ' לא) רמז לנחורה וביתו, ולא נחמר כפירות, ורצעי זיל פי, "וילחו חתס" וילחו תרם וחכרס פס לוט ופרוי" ויל זכר הות נהור: (קיט) שילד הא פהירן טירלה לו: (קכ) הח' זיל קנד כפירותו וסמן על המכין, כי קוה כתוב, ואח'כ בחדות הרחוב, וזה הפסוק כתיב (בצמות מיז) כאשר ליוונתי בפי ה' זיל ומיין כונתו על הפסוק הזה, אך כונתו על הפ' "ויהי ציוס כלת משא" הכתוב (במל' ז. ה) טהיה בחדות הרחוב בזנה הבניאת ומיין "קדני ה/or": (קכל) פ"י כי לא היה זה בדעתו עד אזה הסם לנכח סס: (קככ) היהעיר בחרן חרס נקרים מעבר לנهر פרת, וקרועה חליות כמו עזר פרמאות, ולדי'ק גנו מון "הרד" כמנין וסקן חרים במדבב" (ירמי' יז ו) כי בן הויל מחוץ הרן: (קכג) בשଘיע לחרן לא מגן כלבו לנחת מהרנו לנמרי, ויטב נחרן טהיה על כספער וקרועה לחרן כגען כדי טהיטה קרוע לוחcars, ויסכ סס עד סמת, ומכrust הילן לו אל חן כגען כמאות הילן עליו. ובטייטה ראלטונקה, ואמיר וימת תרח נחרן חטפ' זיל מות רק חמר געת חcars מהרן כמו טסיט טנה להצליס טניינו, כי בן דרך סמקליה: (קכל) ובן קוה בפס' ז (נראה יב ה) "וכטוקר כי מוקדם ומוחמת קוה, וזה טהמר הכתוב לך לך מהרץ במוד תרם נהור כדיס, כי פלבור אל חcars לה

בראשית יא יב נה

וּמְאַתִּים שָׁנָה וַיִּמְתֵּת תְּרִחַ בְּחֶןְןָן; מֵאַתָּן וַיִּמְשֵׁשׁ שָׁנָן;

ב

לכ"ג, נזנחו סימן חמ"ז יפה לוט ס"י, ומפעליין לוי עקלס כ"ט ס"י כל :

רשי

סלאה יאה קדבל מפומפס נכל וויהמלו נח גוט ואלי: (נ'ב) ווימת תרח בחון. נחחל קיס האלט מחלן ובא להלן כגען וESIS טילא האלט מחלן ובא להלן כגען וESIS סס יותר ממה' סגיס טcli כתיב ואוברטס בזן מהך וטבעיס זגה בלהלטו מחלן ותלהט בזן טבעיס זגה כיון כטנוולד האלט כלוי קמ"כ לטלת כטילא האלט מחלן עליין גטהלו מאנטזיו הלאה כה) ולמה. טקדיס הנטזוב מיטפחו טל פלך ליזוחנו טל האלט

חטלה פרשת נח

בראשית יב ל

**יב אָמַר יְהוָה אֲלֵי אֶבְרָם אַזְלָק
לְהַמְּאֻרְעָה מִלְדוֹתֶךָ מְאַצֵּךְ וּמִבְּנָה
יְבָאָמַר יְהוָה אֲלֵי אֶבְרָם לְהַלְכָה**

ר' שמי

(ח) לך לך. לפניהן ולטומתך ונס חטף
לגוי גדול וכלהן חי חטא זוכך
לבניש א) ועוד שחוויות מבעך כעולס ב):
שנה שיצא אברהם מבית אביו מחרן (ו) וגו' רק

יהל אור

(ה) וכן פ"י (למטה טו ו) מני ד' חסר הוגה תינך מהו
כפדייס" לעד כי פרשת לך לך נאלמה טס כלאר
פערסטהי ויקיה פ"י. "ויאמר לך אל אחראס" וככבר חмер
לו קולדס נאלתו מהו כפדייס, ועל פיו יהה, ועיין כרמביין
שכזיג עליו ע"ז, ואילך פ"י וחפסר שבת חליו הדרן
פמס חקלת נחדרן: (ב) לדעת כת' וכל מקום מולדתך
חוור כפדייס, וחмер לו כסך לך מהלך וממולתך
שכזה לזרן כפדייס, ומגנית האיך שהו אלין מהן, נטש
שכל זמן שלגרהס כי דר צויניכם לה כי יוכן לאציג
הרשות ולחייבת אל מעלותה הנגלה, גס דעת ריש ו'ג',
כי מולדתך היה חור כפדייס, ונכל זותה לה יסנו
וירן זה לו הדרן, ויסרסך לך לך כתרכק פוד וויה
האיך (ג) פ"י הטפס טהור מגנית האיך לחר מולדתך,
ה בבית האיזו אס יטהר נחרן: (ד) וטאת כסך חייתה
משפחתו, וכל אסר יתנו לו כסך חיין לחדר חלק צו לה
עד (ה) פ"י כל תחצוב להר סמות האיזו ככל ממרן
וזה"כ אף הטעיל שמי' לך קולדס לה קיים מלוות
מת וכו': (ו) ובמו שפערסטהי למעלה (ויה כט כפרא
כבג

אבן עזרא

אָנָּה עַזָּה אֶלְךָ לְךָ (ט) , הַשֵּׁם צוֹה לְאִבְרָהָם וְעוֹדָנוּ
בָּאוֹר בְּשָׁדִים (א) (ט) שִׁיעֹזֶב אַרְצָו וָמָקוֹם
מִלְּדָתוֹ (ב) נִמְ בַּיִת אָבִיו , וְהַטְעָם (ט) שִׁידָע
הַשֵּׁם שְׁתַרְחָ אַחֲרֵ שִׁיצָא לְלַכְתָּא אֶל אֶרְץ כְּנָעָן
יִשְׁבֶּב בְּחָרֵן (ט) וְתַרְחָ לֹא מֵת (ט) עַד אַחֲרֵ שִׁיחָוּ

קרני אוד

[א] רשיי זל פ"י. אך נך לבגוחך ולטוגתך, ולמכ"ז זל פ"י כי כן היה מפסיק הלאון, וכן "הנץ חלוף כלור לו" (פס"ב ב' יח), ועיין ניל"ס ספקה נל של המכ"ז זל, ושל המכ"ז כתלנומו סבוכה פ"י. המכ"ז מס פ"י רצ"י זל וחוץ לכך מחלוקת: [ב] וכן כוונת נפש"ז (ניל"ז יב ה) בכחותי למסלך יהי כת (כעה קכח) וכן פ"י האלב"ג: [ג] ובב"ר פל"ט ז', וכן בילוקוט (נך רמז סב) מבית דיסי זל לתוכה לחיזות עוד כ"ה טניש, שכן בתנו ה' גס לפניו ההז忿 פוד מתבקש זל ס"ה טניש, וכתנו המפרטים כי זה כוונת לדעת ר' נתמי" (זס) ביהו חנוךש שתי פעמים, זאת מכ"ה טניש כוונת מי"יה להזונך. וזה כי חנוכה בז בנטיש טניש, ולדעת סכלו"ה יה פנס הרת זל יתגר שיינ"ט: טנוכתו חנוכה ביהו כסליים צילך זל. הירץ כגען יהו מביא מניית ה"ז, כלומר התרחק עוד מהיר כסליים זל מהיר כי יתכן סייח מהיר מולדתו טהור יהו כסליים וועלין זלהת כדוי טהיר הברך נבדו נפרד מהרין זמתמיין ומכם ה"ב זלה מה, זלה מה ממספחתם, זלה כי ה"ז זמות ומניות כמובן מסדר המקראות וימת תרחת בחרן ווחמי"ל אין נך ד' טה"ל ומניית ה"ז, זלה הכל עז טמת, זו"ה ותרכם

² מזכיר רצוי; כה) בצל פליט ; כו) צ"ב כנ"כ. א) ל"ס מ"ב. ב) תנומתנו היא נך היה וכתנתומתנו היא נך כתיטי, נ"ל פליט נ"ז.